Vol.5 | No .1236 | Thu. November 1. 2018 | پنج‌شنبه ۱۰ آبان ۱۳۹۷ | ۲۲ صفر ۱۴۴۰ | سال پنجم | شماره ۱۲۳۶ | ۱۶ صفحه | قیمت: ۲۰۰۰ تومان

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR

تعادل

نیاز اقتصاد ایران

دلار	یورو	تمام‌سکه	شاخص بورس
--	--	۴۴۰۰۰۰۰ تومان	۱۸۳۳۶۷

«تعادل» چند و چون وعده اروپا را بررسی می‌کند

روزشمار اجرای ساز و کار ویژه مالی

صفحه ۲

آمارهای بانک مرکزی از تورم تولیدکننده نشان می‌دهد

شیب تند «پیش‌نگر تورم» در مهر ماه

صفحه ۳

«تعادل» سه مولفه قیمت، متراژ و عمر بنا را طی یک سال گذشته بررسی می کند

تاثیر تورم مسکن بر الگوی مصرف

صفحه ۱۳

روحانی در جلسه هیات دولت خطاب به امریکا:

نمی‌توانید نفت ما را قطع کنید

عکس: ایرنا

همین صفحه

تحلیل

پکن تحت فشار مضاعف اقتصادی

منبع: فایننشال تایمز | مترجم: طلا تسلیمی |

طبق آمارهای جدید منتشر شده در چین، شاخص تعیین‌کننده سلامت اقتصادی در بخش تولیدات کارخانه‌ای این کشور در ماه اکتبر به پایین‌ترین سطح در بیش از دو سال اخیر رسیده که نشان‌دهنده این است که اقتصاد تحت فشار قرار دارد. این اتفاق همچنین به مثابه زنگ هشداری درباره چشم‌انداز نه چندان خوشایند اقتصادی و احتمال کاهش بیشتر سرعت رشد دومین اقتصاد بزرگ جهان قلمداد می‌شود. بسیاری بر این باورند که تاثیرات جنگ تعرفه‌ای چین و ایالات متحده هنوز در آمارها و ارقام اقتصادی بازتاب نیافته است و از این رو، کارشناسان اقتصادی پیش‌بینی می‌کنند دولت چین برای ممانعت از تاثیرگذاری بیشتری جنگ تجاری بر چشم‌انداز اقتصادی، محرک‌های مالی و پولی بیشتری به اجرا بگذارد.

صفحه ۷

بازار سرمایه

کوچ سرمایه از سهام به «درآمد ثابت‌ها»

سمیرا ابراهیمی |

فعالیت در بورس، به معنای آن است که باید حواس بازیگران به هر اتفاق سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و دیپلماسی که تاثیر مستقیم یا غیرمستقیم بر مدارهای اقتصادی چه در سطح کلان و در چه در سطح جزئی بنگاه‌ها دارد، باشد. این روزها صحبت از دور جدید تحریم‌های ۱۳ آبان، بیشترین میزان اضطراب را در میان فعالان بازار سرمایه آورده است و کوچ سرمایه از بازار سهام به صندوق‌های درآمد ثابت...

صفحه ۵

صنعت، معدن و تجارت

مسیر یک‌طرفه ارزی

محمدمهدی حاتمی |

بازگشت ارزهای حاصل از صادرات هنوز برای دولت مشکل‌ساز است. همین چند روز پیش بود که خبری به نقل از رییس جمهور، منتشر شد که بر اساس آن، صادرکنندگانی که در مدت زمانی بیش از سه ماه ارز صادراتی خود را به کشور بازگردانند، قاچاقچی محسوب می‌شوند. این خبر البته به سرعت تکذیب شد، اما در جای خود، نشانی بود از معضل عدم بازگشت ارزهای صادراتی به کشور. حالا اما رییس سازمان توسعه تجارت، از دستورالعمل‌های جدیدی در وزارت صنعت، معدن و تجارت خبر می‌دهد که بر اساس آنها، سخت‌گیری‌ها برای جلوگیری از خالی شدن ذخایر ارزی دولت، تشدید می‌شوند. در نخستین مورد، مشوق‌های صادراتی آن دسته از صادرکنندگانی که ارزهای صادراتی خود را به کشور بر نمی‌گردانند، قطع خواهد شد. علاوه بر این، صادرات آن دسته از کالاهایی که با دریافت ارز رسمی ۴۲۰۰ تومانی تولید شده‌اند...

۱۴

انرژی

پازل کاهش قیمت نفت خام

۱۵

تنظیم بازار

حجتی: ستاد تنظیم بازار قیمت لبنیات را مجدد بررسی می کند

وزیر جهادکشاورزی کابینه دوازدهم گفت: قیمت تمام شده محصولات لبنی با توجه به نرخ پایه شیرخام بطور مجدد توسط ستاد تنظیم بازار بررسی و نتیجه آن به زودی اعلام می‌شود تا به تولیدکنندگان و مصرف کنندگان اجحاف نشود. «محمود حجتی» روز گذشته در حاشیه هیات دولت درباره وضعیت افزایش قیمت لبنیات و اقدام‌های این وزارتخانه و دولت برای جلوگیری از افزایش قیمت‌ها افزود: وزارت جهاد کشاورزی متولی تولید و تامین مواد اولیه فرآورده‌های لبنی است و قیمت گذاری در حوزه وظایف آن نیست. وی با بیان اینکه به تازگی در صنعت دامداری و عرضه شیرخام افزایش قیمت مجددی رخ نداده است، اظهار داشت: از زمان قیمت گذاری شیرخام توسط ستاد تنظیم بازار تاکنون (مرداد ۹۷)، به دلیل هزینه‌های تمام شده تولید در صنعت دامداری هر کیلوگرم شیرخام بطور متوسط با قیمت ۲ هزار تومان به صنایع و کارخانجات لبنی به‌فروش می‌رسد. وی تصریح کرد: آنچه در بازار سبب افزایش قیمت فرآورده‌های لبنی شده، هزینه‌های بسته‌بندی و مواد اولیه کارخانجات است و از این رو کارشناسان وزارت جهاد کشاورزی، وزارت صنعت، معدن و تجارت و ستاد تنظیم بازار قیمت تمام شده لبنیات را با توجه به قیمت پایه شیرخام در دست بررسی دارند. ستاد تنظیم بازار مردادماه امسال قیمت مصوب هر کیلوگرم شیرخام را ۱۵۷۰ تومان تعیین کرد اما این نرخ از سوی دامداران و صنایع لبنی رعایت نمی‌شود. وزیر جهاد کشاورزی درباره تاخیر در اعلام نرخ خرید تضمینی محصولات کشاورزی گفت: تاخیر در اعلام نرخ خرید تضمینی محصولات کشاورزی به دلیل مشکلات شورای اقتصاد و دبیرخانه آن است؛ با مکاتباتی که با اسحاق جهانگیری معاون اول ریاست‌جمهوری داشته‌ام، وی دستور تعیین تکلیف سریع این موضوع را به سازمان برنامه و بودجه داده است تا این مهم هرچه سریع‌تر در شورای اقتصاد تصویب شود. حجتی بر این باور است که نه تنها اعلام نرخ خرید تضمینی محصولات کشاورزی دیر شده بلکه باید این مهم قبل از فصل کشت اعلام می‌شد. وزیر جهاد کشاورزی در پاسخ به این سوال که پیام ۱۳ آبان سال ۵۷ برای سال ۹۷ چیست، گفت: دشمنی و خصومتی که رژیم امریکا با ملت ایران داشته دیرینه است و هنوز بر این خصومت پافشاری می‌کند بطوری که در ۱۳ آبان ماه جاری مرحله دوم تحریم‌های ظالمانه خود علیه ملت ایران را اعمال خواهد کرد. وی اظهار داشت: البته در طول چهار دهه گذشته امریکا هر جبهه‌ای که علیه ملت ایران تشکیل داد، با شکست مواجه شد و امروز هم امیدواریم این نیز یک شکست دیگر به دنبال شکست‌های قبلی رژیم امریکا باشد.

دادگاه

در جلسه محاکمه ۵ صراف به اتهام اخلال در نظام ارزی کشور مطرح شد

نماینده دادستان: برخی صرافی‌ها پیاده نظام دشمن شدند

اولین جلسه رسیدگی به اتهامات ۵ مدیر صرافی در شعبه سوم دادگاه ویژه رسیدگی به جرایم مفسدان و اخلالگران اقتصادی صبح دیروز (چهارشنبه) به ریاست قاضی مسعودی مقام به صورت علنی برگزار شد. به گزارش ایسنا، این پنج نفر مدیر صرافی هستند که به اتهام مشارکت در اخلال در نظام ارزی کشور به صورت عمده از طریق خرید و فروش غیرقانونی ارز محاکمه می‌شوند. قاضی مسعودی مقام در نخستین جلسه رسیدگی به اتهامات ۵ متهم ارزی در شعبه سوم دادگاه ویژه رسیدگی به جرایم مفسدان و اخلالگران اقتصادی با اشاره به مواد ۱۹۳ و ۱۹۴ قانون آیین دادرسی کیفری اظهار کرد: متهمان حقیقی شامل پیمان ارغوانی، سیدمازن قاینی، بهداد بهرامی، حمید انصاری، احسان صفوی امیر و شرکت‌های تعاونی ایران زمین، بهرامی، صفوی، قاینی و ارغوان به عنوان اشخاص حقوقی به اتهام مشارکت در اخلال در نظام ارزی کشور به صورت عمده از طریق خرید و فروش غیرقانونی ارز محاکمه می‌شوند.. قاضی مسعودی مقام در ادامه جلسه از سید عباس حسینی نماینده دادستان و سرپرست دادسرای ناحیه ۲۸ تهران درخواست کرد تا در جایگاه قرار بگیرد و کیفرخواست متهمان را قرائت کند. حسینی با بیان اینکه کیفرخواست در پنج بخش تنظیم شده است، گفت: : عوامل مخرب اقتصادی و افراد سودجو در حالی که هنوز تحریم‌های کشور امریکا آغاز نشده است به بهانه تحریم با اخلال در نظام اقتصادی کشور باعث به‌هم ریختگی بازار و گران شدن قیمت ارز و کاهش بی سابقه ارزش پول ملی و افزایش تورم و گرانی کالاهای مصرفی مردم شده است. نماینده دادستان بیان کرد: به دنبال کارهای عوامل ضد انقلاب، دولت برای کاهش قیمت ارز اقدام به توزیع ارز مداخله‌ای به بازار از طریق صرافی‌های مجاز کرد و جدا از درست یا نادرست بودن این اقدام، تعدادی از صرافی‌ها به عنوان پیاده نظام دشمن و در مسیر حرکت دشمن قرار گرفتند. وی افزود: فعالیت مجرمانه افراد حقیقی و حقوقی موجب شده است که امکان استفاده از ارز مداخله‌ای که دولت برای واردات دارو و سفرهای ضروری در اختیار صرافی‌ها قرار داده بود به دست افراد نیازمند نرسد و در گاوصندوق‌های برخی افراد جمع شود و ارزش پول ملی کاهش پیدا کند. نماینده دادستان افزود: متهم احسان صفوی در تاریخ ۹۷/۵/۲۰ بازداشت شده است. احسان صفوی متهم به مشارکت در خرید و فروش ارز به صورت عمده از طریق استفاده از کارت ملی افراد به مبلغ ۴۱ میلیون و ۶۳۴ هزار و ۳۹۰ دلار است. نماینده دادستان اضافه کرد: بهداد بهرامی فرزند احمد مالک صرافی بهرامی متهم به مشارکت در خرید و فروش ارز به صورت عمده با استفاده از کارت ملی افراد مختلف به مبلغ ۳۹ میلیون و ۱۹۰ هزار و ۸۵۰ دلار است. حسینی گفت: سید مازن قاینی متهم به خرید و فروش ارز به مبلغ ۳۰ میلیون دلار به صورت صوری و با استفاده از کارت ملی افراد مختلف است. مجید انصاری مالک صرافی ایران زمین متهم به خرید و فروش ارز به صورت صوری به مبلغ ۲۴ میلیون و ۵۹۰ هزار و ۴۵۰ دلار است. پیمان ارغوانی متهم به خرید و فروش ارز به صورت صوری و با استفاده از کارت ملی افراد مختلف به مبلغ ۱۵ میلیون و ۷۸۰ هزار و ۹۸۴ دلار است. وی ادامه داد: متهمان حاضر به عنوان برخی از صرافان متخلف محسوب می‌شوند که با گرفتن کارت‌های ملی متعدد و با کمک دلالان موارد اشاره شده را دریافت کرده و در نهایت ارز را از طریق صرافی‌ها به فروش رساندند. حسینی خاطرنشان کرد: بر اساس گزارش معاونت مبارزه با جرایم اقتصادی اعلام شده که ۱۰۲۸ نفر با کارت‌های ملی استیجاری ارز دریافت کرده‌اند. وی اضافه کرد: بر اساس گزارش ۲۳ تیر ۹۷ و تحقیقات انجام شده از تعدادی از دلالان که با برخی از این صرافان همکاری می‌کردند همچنین گزارش شهریور ۹۷ مبنی بر تحقیقات صورت گرفته از دلالان و مواجه حضوری آنان با صرافان که برخی از اظهارات دلالان مورد تأیید صرافان هم قرار گرفت. نماینده دادستان تصریح کرد: این متهمان با همکاری دلالان با توجه به میزان ارزی که مورد معامله قرار دادند، زمینه‌سازی اخلال در نظام ارزی کشور را فراهم کرده‌اند.

خبر

مشارکت اقتصاددانان در سیاست‌های اقتصادی دولت

با دستور رییس جمهوری مبنی بر تشکیل چهار کارگروه تخصصی در حوزه اقتصاد با حضور اساتید و نخبگان این حوزه، دور تازه‌ای از مشارکت اقتصاددانان در سیاست‌گذاری‌های اقتصادی دولت محقق می‌شود. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی ریاست‌جمهوری، در پی برگزاری جلسه روز چهارشنبه رییس جمهوری با اقتصاددانان، حسن روحانی دستور داد تا چهار کارگروه تخصصی در حوزه‌های اقتصاد کلان، بانکی ـ پولی، برنامه‌ریزی اقتصادی و حمایتی تشکیل شود. ریاست کارگروه‌های چهارگانه را به ترتیب دژپسند وزیر اقتصاد، همتی رییس کل بانک مرکزی، نوبخت رییس سازمان برنامه و بودجه و شریعتمداری وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی بر عهده خواهند داشت. مسوولان هر کارگروه موظف به تشکیل کمیته‌های تخصصی در حوزه سیاست‌گذاری و تصمیم سازی مبتنی بر دیدگاه اقتصاددانان و پژوهشگران دانشگاهی خواهند بود. هدف از تشکیل این کارگروه‌ها بهره‌گیری بیشتر از نظرات اساتید دانشگاه و نخبگان اقتصادی و مشارکت دادن آنها در حوزه سیاست‌گذاری‌های اقتصادی دولت است.

گزارش

روحانی در جلسه هیات دولت خطاب به امریکا

نمی‌توانید نفت ما را قطع کنید و به حد مورد نظرتان برسانید

«دولت از تهدیدات امریکا ترسی ندارد.» این عباراتی است که رییس جمهوری با استفاده از آنها تلاش می‌کند راهبرد دولت در مواجهه با تهدیدات خارجی را تشریح کند. تهدیداتی که ترامپ و هیات حاکمه امریکا با استفاده از آنها تلاش می‌کند تا اقتصاد ایران را در برابر نوع خاصی از جنگ روانی قرار دهد. اظهاراتی که به اعتقاد رییس جمهوری و اعضای کابینه دوازدهم بیشتر از آنکه در صحنه عملی قابلیت اجرایی داشته باشند عاملی در مسیر جنگ‌های روانی است که امریکا برای تاثیرگذاری بر اقتصاد ایران تدارک دیده است. روحانی با اشاره به این تلاش‌ها گفت: مطمئنا امریکا در این توطئه جدید علیه ایران پیروز نخواهد شد کما اینکه قدم به قدم دارند عقب‌نشینی می‌کنند؛ اول گفتند نفت را به صفر می‌رسانیم؛ بعد گفتند که در نوامبر نمی‌شود که به صفر برسانیم، چند ماه بعد ممکن است و بعد کم کم گفتند نمی‌شود به صفر برسانیم و می‌خواهیم صادرات نفت را کم کنیم.»

مردم نگران نباشند

روحانی در بخشی از سخنان خود با اشاره به نزدیک شدن به ۱۳ آبان روز جهانی مبارزه با استکبار جهانی و با بیان اینکه در سال ۵۸ هم امریکایی‌ها به خاطر توطئه‌ها و مداخلاتشان دانشجویان را عصبانی کردند و باعث شد که آن حوادث پیش بیاید، گفت: همواره ۱۳ آبان روز مقصر بودن و جانی بودن امریکا در تاریخ بوده است و امسال هم ۱۳ آبان به معنای یک ظلم جدید از طرف امریکایی‌هاست، ولی ملت ایران در همه مواقع ایستادگی کرده و در این ۱۳ آبان نیز ایستادگی خواهد کرد. روحانی با تاکید بر اینکه مردم با قاطعیت بدانند که دولت از این تهدیدات امریکا هراسی ندارد، گفت: ممکن است، در چند ماه گذشته مقداری بر مردم ما سخت گذشته باشد و در چند ماه آینده هم سخت بگذرد، اما دولت همه توان خود را برای کاهش مشکلات به‌کار خواهد بست و به حول و قوه الهی و با کمک مردم، تولیدکننده‌ها و صادرکننده‌ها و به کمک همه فعالان اقتصادی، نخواهیم گذاشت این روند ادامه پیدا کند. رییس جمهور با اشاره به اینکه یکی از دلایل ترمیم کابینه در این ایام تلاش بیشتر در راستای حل مشکلات مردم بوده است، اظهار داشت: همیشه وقتی نیروی جدید به تیمی که در میدان است، وارد می‌شود، تازه‌نفس بوده و از آن توقع بیشتری است که بیشتر بدود و فعال‌تر باشد؛ مردم چنین توقعی از تیم جدید دارند. مخصوصاً وزرایی که در زمینه اقتصادی بار اصلی اقتصاد بر دوش آنهاست از جمله وزرای اقتصاد، صنعت، معدن، تجارت، راه و شهرسازی و کار، تعاون و رفاه اجتماعی، مسوولیت‌های بسیار سنگینی بر دوش دارند و ان شاءالله آثار حضور این نیروهای تازه‌نفس را مردم در هفته‌ها و ماه‌های آینده به خوبی مشاهده کنند. روحانی ادامه داد: مطمئنا امریکا در این توطئه جدید علیه ایران پیروز نخواهد شد کما اینکه قدم به قدم دارند عقب‌نشینی می‌کنند؛ اول گفتند نفت را به صفر می‌رسانیم؛ بعد گفتند که در نوامبر نمی‌شود که به صفر برسانیم، چند ماه بعد ممکن است و بعد کم کم گفتند نمی‌شود به صفر برسانیم و می‌خواهیم صادرات نفت را کم کنیم. رییس جمهور با بیان اینکه امریکایی‌ها هیچ‌کدام از این اقدامات را نمی‌توانند انجام دهند، خطاب به آنان اظهار داشت: شما نه می‌توانید نفت ایران را قطع کنید و نه می‌توانید به آن حدی که مورد نظرتان است، برسانید؛ شما می‌خواهید مردم ایران را عصبانی کنید؛ البته ملت ایران از امریکا و جنایت‌های امریکا عصبانی هستند نه از دولت و نظام خودشان. رییس جمهور خاطرنشان کرد: به طرف‌های تجاری ایران هم می‌گوییم که این فشار امریکا، موقت است و روابط ما با شما، یک روابط دایمی است. امریکایی‌ها چند روزی فریادی می‌کشند و داد و فریادی می‌کنند و خواهند رفت. آنها نمی‌توانند برای منطقه و ملت‌های بزرگ در این زمینه تصمیم‌گیری کنند.

تکذیب ورود روسیه به بازار فروش نفت ایران

خبرنگار تعادل از وزیر نفت درباره برخی گمانه زنی‌ها در رسانه‌های خارجی درباره احتمال واگذاری فروش نفت ایران به روسیه پرسید که وزیر نفت گفت: حرف‌هایی که رویترز و بعضی خبرگزاری‌ها در مورد ورود روسیه به بحث فروش نفت ایران مطرح کردند را تکذیب می‌کنم. بیژن نامدار زنگنه در پاسخ به این سوال که آیا تایید می‌کنید که پتروشیمی‌ها برای آوردن ارزشان همکاری نمی‌کنند، گفت: همکاری می‌کنند و هیچ مشکلی در این زمینه وجود ندارد. همان قراری که داشتند که مقداری ارز در هفته بدهند همان را دارند می‌دهند اما عدد نمی‌گویم. او درباره فروش نفت در بورس اظهار کرد: همانطوری که گفته شد ۲۸۰ هزار بشکه فروش رفت. مابقی هم دوباره برای فروش عرضه می‌شود. زنگنه درباره بحث ورود روسیه به موضوع فروش نفت ایران گفت: من اینها را تکذیب می‌کنم، حرف‌هایی که رویترز و بعضی خبرگزاری‌ها زدند کذب است. در مورد تحریم‌ها یک کلمه هم حرف نمی‌زنم. همچنین رییس دفتر رییس جمهور با اشاره به ادعاهای مطرح شده علیه جمهوری اسلامی ایران در دانمارک، اینکه در آستانه ۱۳ آبان و اجرای تحریم‌های جدید ادعایی علیه ایران، برخی به دنبال این هستند که فضا را تغییر دهند را مشکوک برشمرد.

ادامه در صفحه ۲

دیپلماسی

ظریف تماس تلفنی عادل الجبیر با مقامات ایران را تایید نکرد

ظریف روز چهارشنبه در پایان سفر به پاکستان در جمع خبرنگاران در خصوص ادعای یک رسانه عربی مبنی بر تماس عادل الجبیر وزیر خارجه عربستان سعودی با مقامات ایرانی، گفت: تا جایی که اطلاع دارم این تماس صورت نگرفته و ارتباطی برقرار نشده است. به گزارش ایرنا، وزیر امور خارجه کشورمان اضافه کرد: فکر می‌کنیم نیاز است عربستان در مورد سیاست منطقه‌ای خود بازنگری کند هر زمان این اتفاق بیفتد ما هم علاقه داریم با همسایگان رابطه خوبی داشته باشیم چرا که هیچ کدام از همسایگان ما از ایجاد تنش با ایران منفعتی نبرده‌اند و امیدواریم این سیاست را زودتر کنار بگذارند. روز گذشته یک رسانه مصری مدعی شده بود مقامات عربستانی در هفته‌های اخیر با ایرانی‌ها تماس گرفته و خواهان توافق بر سر اختلافات منطقه‌ای شده‌اند؛ آن هم در روزهایی که این کشور درگیر بحران سیاسی ناشی از قتل خاشقجی روزنامه‌نگار منتقد است. وب‌سایت «خلیج آنلاین» مسوول برقراری این تماس‌های محرمانه را عادل الجبیر، وزیر امور خارجه عربستان عنوان کرده که هدف آن تفاهم ایرانی-سعودی درباره مسائل منطقه به ویژه پرونده یمن است. ظریف در خصوص دستاوردهای سفر یکروزه خود به پاکستان گفت: هدف سفر پیگیری موضوع مرزبانان ایرانی بود که توسط تروریست‌ها گروگان گرفته شدند. وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران تاکید کرد: در این راستا با وزیر خارجه، فرمانده ارتش و نخست وزیر پاکستان گفت‌وگوهایی داشتیم و آنها وعده جدی برای حل این موضوع دادند. وی افزود: وعده طرف‌های پاکستانی برای انجام اقدامات مشترک جهت جلوگیری از تکرار این فجایع نشان می‌دهد در دولت پاکستان اجماع سیاسی برای اینکه آرامش در مرزهای دو کشور به‌هم نخورد، اتخاذ می‌شود این وعده‌ها به نظر من جای امیدواری دارد. همینطور در این دیدارها در مورد موضوعات دو جانبه و منطقه‌ای گفت‌وگو کردیم. وزیر خارجه کشورمان یادآور شد: با توجه به اینکه نخست وزیر پاکستان پیشنهاد خوبی برای پایان دادن به رنج مردم یمن ارائه داده است، در این زمینه با وزیر خارجه و فرمانده ارتش و نخست وزیر عمران خان صحبت کردیم و امیدواریم بتوانند این پیشنهاد را که در حال تبدیل شدن به اجماع بین‌المللی است، پیگیری کنند. ظریف تاکید کرد: در مورد افغانستان و رسیدن به راه‌های صلح‌آمیز و گفت‌وگوهای ملی در این کشور، صحبت کردیم و در این زمینه بر همکاری ایران با پاکستان برای رساندن همه طرف‌ها در افغانستان پای میز مذاکره تاکید شد.

روی موج خبر

■ دستورالعمل اطلاع‌رسانی و ارتباطات رسانه‌ای قوه قضاییه ابلاغ شد؛ میزان |
دستورالعمل اطلاع‌رسانی و ارتباطات رسانه‌ای قوه قضاییه ازسوی رییس قوه قضاییه ابلاغ شد.
به گزارش قوه قضاییه، بخشی از متن دستورالعمل اطلاع‌رسانی و ارتباطات رسانه‌ای قوه قضاییه به شرح زیر است:
ماده ۱ـ به منظور هماهنگی و تمرکز در سیاست‌ها، انسجام در برنامه‌های کلان اطلاع‌رسانی قوه‌قضاییه و با هدف ارتقاء فرهنگ حقوقی قضایی، گسترش دسترسی جامعه به عدالت قضایی، اطلاع‌رسانی شفاف سیاست‌ها، برنامه‌ها و عملکرد قوه قضاییه و در اجرای برنامه‌های توسعه قضایی است.

■ احضار سفیر دانمارک در وزارت خارجه و اعلام اعتراض ایران به وی؛ ایسنا |
صبح دیروز سفیر دانمارک در تهران با احضار در وزارت امور خارجه با رییس اداره اول امور شمال اروپا ملاقات کرد. در این ملاقات مراتب اعتراض کشورمان نسبت به واکنش‌های شتابزده سیاسی و رسانه‌ای برخی مقامات دانمارکی نسبت به دستگیری یک شهروند نروژی -ایرانی تبار به اتهام داشتن برنامه برای ترور فردی در دانمارک به سفیر این کشور در تهران اعلام شد. رییس اداره اول امور شمال اروپای وزارت امور خارجه در این ملاقات مجددا تاکید کرد که اخبار مغرضانه منتشره در خصوص طرح عملیات نافرجام علیه یکی از مخالفان ایرانی در دانمارک و ادعای انتساب آن به جمهوری اسلامی ایران را قویا تکذیب می کنیم.

■ نمایندگان تهران و برلین درباره بهره‌مندی ایران ازمزایای برجام گفت‌وگو کردند؛ برنا |
کاظم غریب آبادی، سفیر و نماینده دایم کشورمان نزد سازمان‌های بین‌المللی در وین در دیدار با همتای آلمانی خود درباره ضرورت یافتن راه‌حل‌ها و سازوکارهای موثر برای بهره‌مندی ایران از منافع اقتصادی ناشی از برجام تأکید کرد. طرفین در این دیدار بر ضرورت افزایش تلاش‌های مشترک برای مقابله با تحریم‌های غیرقانونی یکجانبه امریکا تأکید کردند. گرهارد کنتزلو سفیر آلمان تصریح کرد که حفظ و ارتقا چندجانبه گرایی در برابر سیاست یکجانبه‌گرایی و همچنین حاکمیت حقوق بین‌الملل، بخشی از اصول خدشه‌ناپذیر دولت آلمان در سیاست خارجی است.

■ استیضاح وزیر کشور دوشنبه آتی در کمیسیون شوراها بررسی می‌شود؛ ایرنا |
تقاضای استیضاح وزیر کشور دوشنبه آینده در جلسه کمیسیون شوراها و امور داخلی کشور در مجلس شورای اسلامی بررسی می‌شود. بنابر دستور هفتگی کمیسیون‌های تخصصی مجلس تقاضای استیضاح عبدالرضا رحمانی فضلی بعدازظهر دوشنبه - ۱۴ آبان ماه در این کمیسیون بررسی می‌شود. تقاضای استیضاح وزیر کشور چهارشنبه ۱۱ مهرماه با ۲۵ امضا و در ۱۳ محور تقدیم هیات رییسه مجلس شد. سهل‌انگاری در مباحث امنیتی به ویژه حمله تروریستی اهواز با توجه به اینکه وزیر کشور، رییس شورای امنیت کشور است، اجرا نشدن قانون تقسیمات کشوری در دولت یازدهم و دوازدهم از مهم‌ترین محورهای ۱۳گانه این تقاضای استیضاح است.

■ دعوت ایران از نماینده ویژه پادشاه عمان برای سفر به تهران؛ سخنگو |
حجت‌الاسلام و المسلمین نوری شاهرودی سفیر جمهوری اسلامی در عمان صبح دیروز با اسعد بن طارق، معاون نخست‌وزیر و نماینده ویژه سلطان قابوس در محل دفتر وی دیدار و رایزنی کرد. در این ملاقات دو طرف درخصوص روابط دوجانبه و مسائل منطقه‌ای و گسترش همکاری‌های دو کشور گفت‌وگو و تبادل نظر کردند. در این دیدار سفیر ایران، دعوت جهانگیری معاون اول رییس‌جمهور از وی برای سفر به تهران را به این مقام عمانی تسلیم کرد.

■ چرایی فرصت ایران به اروپا؛ ایسنا |
قاسمی با اشاره به فرصت ایران به گروه ۴+۱ برای تهیه ساز و کارهایی جهت بهره‌مندی ایران از مزایای برجام گفت: ایران نه الزاما به این دلیل بلکه به دلایل منطقی و تعهدات بین‌المللی‌اش و همچنین آموزه‌های فرهنگی و نوع نگرش خود، تاکنون به انتظار تهیه و تدوین سازو کارهای اروپا به تماشا نشسته است. وی با اشاره به اینکه امریکا بعد از خروج از برجام با سرزنش بسیاری از کشورها حتی متحدینش روبرو شد و در این زمینه مورد انزوا قرار گرفت، اظهار کرد: امریکا همه ترفندهایش را علیه ایران به کار گرفته است، شرکای منطقه‌ای او نیز با تمام توان طی ماه‌های اخیر خزانه خود را در جهت تخریب وجهه و اقتصاد ایران به‌کار گرفته و حرکات ایذایی خود را تشدید کرده‌اند اما ایران، ایران است و ایرانی بر اساس تجربه‌های تاریخی خود می‌داند دشمن را چگونه به دام آورد و آن را در برابر ایستادگی خود وادار به تسلیم کند.

«تعادل» چند و چون اجرای سازوکار ویژه مالی را بررسی می کند

روز شمار اجرای وعده اروپا

گروه ایران |
ایران در انتظار اجرای وعده‌های اروپا برای جبران خسارت ناشی از خروج امریکا از برجام است. وعده‌هایی که قرار است در قالب بسته‌ای به دست ایران برسد، اما تا به امروز چنین نشده است. با این حال، اروپایی‌ها در میانه تابستان، قانون مسدودکننده را برای مقابله با تحریم‌های ثانویه امریکا به اجرا درآوردند، آن‌طور که شنیده می‌شود، طی چند روز آینده سازوکار ویژه مالی را که در بیانیه نشست دوم وزرای خارجه ایران با ۴+۱ وعده داده بودند را هم اجرایی می کنند. هر چند هم مقامات اروپایی و هم مقامات ایرانی می گویند که احتمالا چندماهی اجرای کامل این سازوکار زمان می‌برد. چنانکه محمد جواد ظریف وزیر امور خارجه ایران، چند روز پیش در گفت‌وگویی با بیان اینکه سازوکارهایی که اتحادیه اروپا در نظر گرفته در چند روز آینده عملیاتی می‌شود، اذعان کرد که «ممکن است مقداری دیگر طول بکشد تا بتوان از این سازوکارها استفاده کرد.» ظریف تاخیر در اجرای کامل سازوکار اروپایی را به دلیل فشارهای امریکا و کارشکنی‌هایی می‌داند که به گفته او امریکایی‌ها در تمام مراحل با کارشکنی‌هایی که داشتند باعث ایجاد تاخیر در اجرای اقدامات اروپایی‌ها شدند.

◄ کمبود زمان؛ دلیل تاخیر اروپا

اما یک سخنگوی اتحادیه اروپا در بخش سیاست‌های ایران در گفت‌وگویی که با خبرگزاری آلمان (دویچه‌وله) داشته، درباره علت تأخیر در اجرای سازوکار ویژه مالی پیش از آغاز تحریم‌های امریکا علیه ایران گفته است که «تصمیم به راه‌اندازی چنین سازکاری دوم مهرماه (۲۴ سپتامبر) در دیدار وزرای خارجه اتحادیه اروپا در حاشیه اجلاس سالانه سازمان ملل در نیویورک اتخاذ شد. این تصمیم سپس برای اجرا به کشورهای عضو اتحادیه اروپا واگذار شد. از این رو، روشن شدن جزییات کامل و شیوه اجرای این تصمیم نیاز به زمان دارد.» در همین رابطه، دلیل تاخیر را نه زمان کم که ترس کشورهای اروپایی از امریکا و عدم همراهی برای تاسیس دفتر این سازوکار در کشورهایشان عنوان کرد. روزنامه امریکایی فایننشال تایمز مدعی شده بود که هیچ یک از کشورهای عضو اتحادیه اروپا مایل نیست که میزبان دفتر این ساز و کار ویژه باشد. این روزنامه منبع گزارش ادعایی خود را دیپلمات‌های اروپا عنوان کرده بود. به نوشته فایننشال تایمز «گشایش چنین دفتری در یک کشور خاص می‌تواند مجازات‌های امریکا را در پی داشته باشد.» در این بین، رییس کمیسیون امنیت ملی مجلس شورای اسلامی هم از ثبت بسته اروپا تا هفته آینده، پیش از آغاز تحریم‌ها خبر داده است. آنطور که فلاحت پیشه گفته، بسته پیشنهادی اروپایی‌ها برای افزایش همکاری با ایران در زمان تحریم‌ها تنظیم شده و تا یک هفته آینده به عنوان سند همکاری ثبت می‌شود. با این حال، فلاحت پیشه تاکید کرده که «اجرایی شدن این سند به چند مورد دیگر موکول شده است.» مواردی که به گفته رییس کمیسیون امنیت ملی مجلس، «مذاکرات ایران و اروپا و تنش‌زدایی احتمالی که ممکن است بین ایران و امریکا شکل بگیرد» از جمله مواردی است که اجرایی شدن بسته پیشنهادی اروپایی‌ها به آن موکول شده. هر چند این نماینده مجلس معتقد است «بسته اروپایی با وجود اینکه امیدواری‌هایی را ایجاد کرده ولی در عمل تا این حد جدی و عملیاتی نیست که در محاسبات ضد تحریمی ایران به حساب آید.»

◄ سنگ اندازی امریکا

اما امریکا تمام تلاش خود را می کند تا اروپا را از دور زدن تحریم‌های امریکا بر حذر دارد. تلاش‌های ایالات متحده را می‌توان از موضع گیری دو تن از دیپلمات‌های این کشور فهمید. چنانکه گوردون سوندلند، سفیر امریکا در اتحادیه اروپا چهارشنبه ۲۵ مهر در گفت‌وگو با یورونیوز خاطرنشان کرد که «ساز و کار ویژه» اتحادیه اروپا در عمل کار نخواهد کرد. سوندلند گفته است: «ساز و کار ویژه‌ای که قرار است برای دور زدن تحریم‌ها به اجرا گذاشته شود به یک دلیل ساده کار نخواهد کرد و آن هم این است که اکثر شرکت‌ها از این مکانیسم استفاده نخواهند کرد. آنها با یک انتخاب رو به رو هستند. آنها می‌توانند یا با امریکا تجارت کنند یا از طریق این ساز و کار با ایران. اما آنها نمی‌توانند همزمان با دو کشور تجارت داشته باشند.» برایان هوک، رییس گروه اقدام ایران هم در این میان به بروکسل سفر کرد. هوک اعلام کرد که در گفت‌وگو با سران اتحادیه اروپا از آنها خواهد خواست که «تاثیر گذاری‌های منطقه‌ای ایران» را ندیده نگیرند. هوک در گفت‌وگو با یورونیوز مدعی شد: «اتحادیه اروپا از زمان امضای برجام هیچ تحریم تازه‌ای علیه ایران وضع نکرده است و در طول همین سال‌ها ایران تجاوزهای خود را در تمامی زمینه‌ها گسترش داده. بنابراین اگر اروپا می‌خواهد این توافق را حفظ کند مشکلی نیست اما نمی‌تواند به قیمت ثبات منطقه این کار را بکند.»
با این حال، مقامات اروپایی تاکید دارند که به حفظ برجام و مقابله با تحریم‌های امریکا علیه ایران مصر هستند. در همین ارتباط، اواخر مهرماه، مدیر سیاسی وزارت خارجه آلمان که به ایران سفر کرده بود، در دیدار و گفت‌وگو با عباس عراقچی در تهران اطمینان داد که کشورهای اروپایی از اهمیت «ساز و کار ویژه» برای دور زدن تحریم‌های امریکا به خوبی آگاه‌اند. آنتیه لیندرتسه وعده داد که به زودی طرح معامله پایاپای نفت در برابر خدمات به اجرا درمی‌آید. به گفته این دیپلمات آلمانی، اروپایی‌ها در هفته‌های اخیر به صورت بسیار فشرده مشغول کار روی جنبه‌های مختلف «ساز و کار ویژه» بوده‌اند و تلاش می کنند در روزهای آینده در مشورت با طرف ایرانی «ساز و کار» را نهایی کرده و با توجه به اولویت‌ها، بخش‌هایی از آن را به اجرا بگذارند.

ائتلاف با رژیم صهیونیستی اشتباه است

نماینده جنبش جهاد اسلامی فلسطین در تهران تاکید کرد: سفر نتانیاهو به عمان به نفع رژیم صهیونیستی بوده و به نظر می‌رسد عمان راه را گم کرده در حالی که می‌توانست راه بهتری را در پیش بگیرد.
ناصر ابوشریف در گفت‌وگو با ایسنا درباره سفر نتانیاهو به عمان اظهار کرد: به نظر می‌رسد متاسفانه این اقدام بخشی از عادی سازی روابط با رژیم صهیونیستی است که نه به نفع عمان، نه کشورهای عربی و اسلامی و نه به نفع مساله فلسطین است.
او تصریح کرد: نمی‌دانم چرا عمانی‌ها این کار را انجام دادند، این دیداری که صورت گرفت غافلگیر کننده بود، البته ممکن است به خاطر فشارهای امریکا باشد اما در هر صورت به نفع رژیم صهیونیستی بود و عمان راه را گم کرده است.
نماینده جنبش جهاد اسلامی فلسطین در تهران همچنین بیان کرد: رژیم صهیونیستی یک رژیم غاصب است، در گذشته کشورهای عربی مساله تحریم و «نه به صلح» و «نه به سازش» با رژیم صهیونیستی را مطرح کرده بودند، اما امروز متاسفانه تمام این «نه‌ها» به «آری» تبدیل شده و همه اینها به نفع رژیم صهیونیستی است.
ابوشریف خاطرنشان کرد: در واقع این رژیم‌های عربی آمده‌اند تا کمربند امنیتی برای رژیم صهیونیستی باشند و میان رژیم صهیونیستی و ملت عرب روابط عادی برقرار کنند، اما از نظر ما این نتیجه برعکس بوده و ملت‌های منطقه از حکومت‌های خودشان بیش از پیش دور خواهند شد.
او در ادامه ابراز کرد: عمان می‌توانست راه‌های بهتری را در پیش بگیرد و ائتلاف‌هایی را با ایران، ترکیه و دیگر کشورها داشته باشد، اما با رژیم صهیونیستی اشتباه است؛ چرا که رژیم صهیونیستی هیچ‌وقت با کشورهای عربی نبوده و به نفع کشورهای عربی هم کار نخواهد کرد.

◄ فسادستیزی باید در دستور کار وزرا باشد

رییس فراکسیون مبارزه با مفاسد اقتصادی، گفت: وزرا باید بدانند امروز در همه وزارتخانه‌ها فساد وجود دارد و باید با آگاهی مبارزه با فساد از بالاترین جایعنی وزارتخانه‌ها آغاز شود.
امیر خجسته در گفت‌وگو با ایسنا درباره اینکه وزرا باید چه مسائلی را در اولویت کاری خود قرار دهند، عنوان کرد: امروز مساله اقتصاد بحث اول کشور است، لذا داشتن برنامه و عملیاتی کردن آن در حوزه اقتصادی باید در اولویت کار وزرا باشد.
او در ادامه، بیان کرد: با توجه به اینکه دولت در جنگ اقتصادی و نبرد با امریکا قرار دارد، اما تا به امروز برنامه مدونی که بتواند اوضاع آشفته اقتصادی و بی ثباتی بازار را سامان دهد، ارایه نشده است باید تهیه برنامه کوتاه‌مدت، میان مدت و بلندمدت برای ساماندهی اوضاع اقتصادی کشور در دستور کار وزرا باشد.
نماینده مردم همدان در مجلس دهم گفت: امروز شاهد بی ثباتی در قیمت ارز و قیمت کالاها هستیم و هر کسی در بازار هر طور که می‌خواهد برای خود قیمت گذاری انجام می‌دهد. باید از اتفاقاتی که در گذشته رخ داده است عبور کنیم و با برنامه‌ریزی با مردم صحبت کنیم. وزرای اقتصادی باید موضوع قیمت دلار و محتکران را با جدیت پیگیری کنند.
خجسته تصریح کرد: موضوع مهم‌تر مساله فساد ستیزی است. وزرا باید بدانند که در وزارتخانه آنها به هر طریقی فساد وجود دارد، چرا که در کشور با آنها و رانت‌های قوی از گمرک گرفته تا بانک‌ها حاکم است. باید فساد ستیزی از وزارتخانه‌ها آغاز شود و در مقابل باندها و شبکه‌های مخوف اقتصادی که بیت‌المال را غارت می کنند تمام قد ایستاد.

ادامه از صفحه اول

نمی توانید نفت ما را قطع کنید و به حد مورد نظر تان برسانید

رییس دفتر رییس‌جمهور در رابطه با بسته‌های حمایتی دولت، از اقشار کم درآمد نیز گفت: وزارت کار، تعاون و رفاه و همچنین سازمان برنامه و بودجه کشور مسوول شدند تا در این حوزه گزارشاتی را آماده کنند تا در قالب بسته‌های کمک و جبران نیازمندی‌ها و مواد غذایی به کسانی که فکر می کنیم نیازمند هستند داده شود. فکر می کنم بتوانیم به نیمی از مردم کشورمان این بسته‌ها را ارایه کنیم.
واعظی اعلام کرد که احتمالا از هفته آینده اقدامات لازم برای ارایه این بسته‌ها انجام می‌شود.

◄ ساز و کار تامین مسکن به زودی ابلاغ می‌شود

یکی دیگر از موضوعاتی که بعد از تغییرات در تیم اقتصادی کابینه، پرسش‌های فراوانی را در فضای رسانه‌ای و کارشناسی کشور ایجاد کرده، نحوه اجرای طرح‌هایی است که به نوعی با مسکن عمومی شهروندان در ارتباط است؛ وزیر راه و شهرسازی در پاسخ به این دغدغه‌ها گفت: ساز و کار تامین مسکن اقشار کم درآمد و متوسط را در هفته‌های آینده ابلاغ می کنیم.
محمد اسلامی با اشاره به اینکه طبق قانون اساسی ما وظیفه داریم زمینه تامین مسکن مردم را فراهم کنیم اظهار کرد: من در برنامه خود در مجلس ساز و کار تولید مسکن توسط بخش خصوصی را اعلام کردم تا تامین مسکن برای اقشار کم درآمد و متوسط به یک جریان دایمی تبدیل شود.
او با اشاره به اینکه ایجاد تعادل در عرضه و تقاضای بازار مسکن وظیفه ماست خاطرنشان کرد: باید تولید مسکن توسط تشکل‌های واجد شرایط و دارای صلاحیت انجام شود و مردم از این بابت مطمئن باشند که مسکن آنها توسط تشکل‌های دارای صلاحیت تامین شود. ساز و کار تامین این مسکن را هفته‌های آینده ابلاغ می کنیم. موانع پروژه‌های نیمه تمام با هر عنوانی که هستند از جمله مسکن مهر یا مسکن اجتماعی را برطرف می کنیم.
وزیر راه و شهرسازی در پاسخ به این پرسش که چه رویکردی در تکمیل مسکن مهر دارید، بیان کرد: مسکن مهر یک پروژه است و عده‌ای از مردم ثبت نام کرده و قرارداد بستند. البته در جانمایی، شرایط قرارداد و شرایط حقوقی و فنی دقت لازم انجام نشده است و باید این مشکلات را حل کنیم. اهتمام ما این است که زیرساخت‌های مسکن مهر را با کمک دستگاه‌ها حل کنیم که البته مردم هم باید به ما کمک کنند.
اسلامی درباره برنامه‌های خود برای احیای بافت فرسوده تصریح کرد: بافت فرسوده شامل حاشیه‌نشینی و بافت تاریخی می‌شود و باید بافت تاریخی احیا شده و در آن ارزش افزوده ایجاد شود. بافت فرسوده نیز باید جایگزین شود. طبق برنامه ششم ۱۰۰ هزار وارد مسکونی در سال در بافت‌های فرسوده جایگزین شود و برنامه ما احیای بافت فرسوده به صورت شهرستانی و محله به محله است.
وی در پاسخ به این پرسش که امسال چند واحد مسکونی در بافت فرسوده احیا می‌شود بیان کرد: اکنون نمی‌دانم و باید این طرح را بررسی کنم.
وزیر راه و شهرسازی درباره رویکرد همکاری این وزارتخانه با قرارگاه سازندگی خاتم الانبیاء گفت: تعامل با بخش خصوصی در اولویت پروژه‌های اجرایی است. اگر قرارگاه سازندگی هم پروژه‌ای را اجرا می کند طبق قانون اساسی و تصمیم دولت است. در همه دوره‌ها، دولت‌ها از ظرفیت قرارگاه سازندگی استفاده کردند. اگر کسی هم از این قرارگاه دعوت نکند، قرارگاه برای اجرای پروژه‌ها جلو نمی‌آید. باید در اجرای پروژه‌ها ظرفیت‌ها و ویژگی‌های آن را بررسی کرد ولی به هر حال اولویت با بخش خصوصی است.

برش

اجرای ممنوعیت‌های کشت برنج خارج از استان‌های گیلان و مازندران

با توجه به محدودیت‌های منابع آبی در حوضه‌های آبریز کشت برنج در خارج از استان‌های گیلان و مازندران با محدودیت روبرو می‌شود.
به گزارش پادهیات وزیران در جلسه خود به ریاست روحانی رییس جمهوری، با اجرای محدودیت‌ها و ممنوعیت‌های کشت برنج در خارج از استان‌های گیلان و مازندران موافقت کردند.
دولت این تصمیم را در راستای سیاست‌های کنترل سطح زیر کشت بهاره و زمستانه و با توجه به محدودیت‌های منابع آبی در حوضه‌های آبریز واستان اتخاذ کرد.

◄ با تسهیلات‌دهی همه مشکلات حل نمی‌شود

اولین مواجهه وزیر صنعت با خبرنگاران در شرایطی دیروز در حیاط دولت انجام شد که دامنه وسیعی از موضوعات بر زمین مانده بر سر راه فعالیت های این وزارتخانه کلیدی قرار دارد که باید به آنها پرداخته شود.
رحمانی اما در پاسخ به پرسش «تعادل» در خصوص این واقعیت که سرانجام طرح رونق تولید در دوره جدید فعالیت های وزارتخانه به کجا ختم خواهد شد اعلام کرد که هرچند دولت معتقد است که تسهیلات به تنهایی پاسخگو نیست اما با به کارگیری تمام ظرفیت ها به اهداف از پیش تعیین شده در این طرح برای رونق تولید دست خواهیم یافت.
وزیر صنعت در خصوص تامین کالاهای اساسی نیز تاکید کرد: بنده یک کارگروه کارشناسی تعیین کردم که در فرایند تولید بررسی‌های لازم انجام شود. از تامین کالا تا زمانی که کالا به دست مصرف کننده می‌رسد همه موارد بررسی می‌شود و موانع را برطرف خواهیم کرد.
به گزارش «تعادل» رضا رحمانی در جمع خبرنگاران در پاسخ به این سوال که «برخی معتقدند نظارت‌ها تاثیری بر کنترل قیمت‌ها ندارد، حال برای اینکه نظر مردم جلب شود چه برنامه‌هایی دارید؟»، گفت: یکی از اولویت‌های ما تثبیت قیمت‌ها و جلوگیری از نوسانات قیمت است.
رحمانی با اشاره به وضعیت بازار خودرو اظهار کرد: خودروسازی یکی از صنایع عمده ما است، یک کارگروه تخصصی تعیین کردم و تاکید داریم و سعی می کنیم با حل مشکلات این حوزه در امر ثبت‌نام و تولید و... با تلاش همکاران ما و خود خودروسازان و با پیگیری‌های بنده حقوق مردم پرداخت شود.
وی با اشاره به بحث اسقاط خودرو گفت: بخش عمده اسقاط در برابر واردات بوده است و ما به دنبال طرح‌های جایگزین باید باشیم، ما خودروهای فرسوده داریم که باید اسقاط شوند. حتی خودروهای سنگین هم همینطور و حتی تراکتور هم هست. یعنی ظرفیت‌های جدیدی ایجاد خواهد شد.

◄ زیاندهی خودروسازان بررسی می شود

رحمانی در پاسخ به این سوال که آیا این درست است که خودروسازان الان ضرر می‌دهند و این درست است که برخی از آنها با بیان اینکه فروششان را تا سال ۹۸ پیش فروش کرده‌اند باز هم زیانده شده‌اند؟، گفت: قاعدتا خودروها متفاوت است. بله ممکن است برخی مدل‌ها ضرر بدهند و برخی مدل‌ها ضرر ندهند. اگر ضرر هم می‌دهند وظیفه‌شان است کار خود را انجام دهند و من هم پیگیری می کنم که باید شیوه‌های مدیریتی و نحوه هزینه و مقیاس‌های تولید و آیتم‌های دیگر را اصلاح کنند و همچنین تمام مولفه‌هایی که به قیمت ختم می‌شود باید بررسی شود. یقینا به طور اصولی نمی‌توان گفت که خودرو صنعتی زیانده است.
وی ادامه داد: امسال که هنوز تمام نشده اما اگر هم زیان دادند می‌توانند جلوگیری کنند تا کاهش یابد.
رحمانی در پاسخ به این سوال که مهم‌ترین طرح دولت تدبیر و امید برای بهبود فضای کسب و کار در طرح رونق تولید متبلور می‌شد، شما این برنامه را چطور طرح‌ریزی می کنید؟ با توجه به اینکه برخی‌ها معتقدند که دولت با تسهیلات‌دهی صرف نمی‌تواند این رونق لازم را برای فضای کسب و کار ایجاد کند، گفت: البته ما و دولت اعتقاد نداریم که با تسهیلات دهی همه مشکلات حل می‌شود. تسهیلات در جای خودش است یعنی آن جایی که واحدهای تولید ما امکانات لازم از جمله کارگر آموزشی و حتی بازار را داشتند اما مشکلشان این بوده که به خاطر شرایط جدید و یک چک برگشتی نمی‌توانستند تسهیلات بگیرند.
وزیر صنعت، معدن و تجارت خاطرنشان کرد: دولت این را به عنوان مستثنی قرار داد و گفت موانعی از این دست که اگر چک برگشتی دارد و نتوانسته یکی یا دو قسط را بدهد این‌ها را نادیده بگیریم و گفت این واحد تولیدی برود برای رونق تولید تلاش کند و این هم حل می‌شود اما دولت هم هیچ‌وقت ادعایش این نبوده که با این امر همه مشکلات تولید حل می‌شود در نتیجه ما برنامه‌های دیگری از جمله نوسازی صنایع، بهبود فضای کسب و کار را هم داریم که این‌ها همه باید در کنار هم دیده شود.

آمارهای بانک مرکزی از تورم تولیدکننده نشان می‌دهد

شیب تند «پیش نگر تورم»

گروه اقتصاد کلان | هادی سلگی |

آمارهای بانک مرکزی از تورم تولیدکننده نشان می‌دهد که بخش صنعت به عنوان اصلی‌ترین بخش تولیدی کشور، در مهرماه امسال نسبت به مهر سال گذشته (تورم نقطه به نقطه) به میزان ۸۲،۱ درصد رشد قیمتی داشته است. این آمارها همچنین حاکی از تداوم روند افزایشی تورم ماهانه‌ای است که از تیر ماه امسال بخش‌های تولیدی کشور را با نوسان روبرو کرد. رشد شتابنده تورم تولیدکننده در ماه تیر امسال آغاز شد، زمانی که شاخص ماهانه در این ماه یک‌باره دو رقمی شد و به ۱۰،۳ درصد رسید و در ماه‌های بعدی تداوم یافت. نرخ تورم ماهانه تولیدکننده در سه ماه مرداد و شهریور و مهر به ترتیب ۶،۳ و ۹،۴ و ۱۱،۵ درصد بوده است. اگر این روند ادامه یابد در آینده نزدیک شاهد نرخ‌های تند تورم تولیدکننده و به تبع آن مصرف‌کننده خواهیم بود.

به گزارش «تعادل» بانک مرکزی نرخ تورم تولیدکننده مهرماه را منتشر کرد. نتایج این محاسبات حاکی از افزایش ۲۲،۴ درصدی شاخص کل در دوازده ماهه منتهی به مهر ماه امسال و ۵۹ درصدی این شاخص نسبت به مهر ماه سال ۹۶ است. این آمارها همچنین نشان می‌دهد که تنها در ۳۰ روز مهر ماه تولیدات کشور در ابتدای زنجیره تولید (در کارخانه) به میزان ۱۱،۵ درصد افزایش قیمتی داشته‌اند. در اقتصادسنجی برای محاسبه رشد قیمت‌ها (شاخص قیمت) از سه روش استفاده می‌شود که تفاوت آنها بر پایه نسبت‌های زمانی مختلف است و به صورت محاسبه قیمت هفتگی، ماهانه و سالانه یک سبد کالای پایه حاصل می‌شود. این سبد که به عنوان سبد پایه و شاخص کالا شناخته می‌شود، هر چند سال یک بار مورد بازنگری قرار می‌گیرد. بنابراین ارقام به دست آمده از حاصل این سبد کالایی در ۳ شیوه که هر کدام یک مقطع زمانی خاص را نشان می‌دهند، مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرند و بعضا اختلافات ارقامی و گزارشگری رقم تورم از همین نقطه است؛ بعضا برخی یک روش از این روش‌های محاسباتی را که واجد و بیانگر کمترین نرخ تورم است، انتخاب و به مخاطبان اعلام می‌کنند. در روش اول، تغییر یک نقطه زمانی (روز، هفته، ماه یا سال) را نسبت به یک نقطه مشابه پیشین مقایسه می‌کند، یعنی مثلا گفته می‌شود نرخ تورم در مهر ماه در مقایسه با مهر ماه ۹۶ چه تغییری کرده است. در روش دوم محاسبه تغییر ماه به ماه است یعنی نرخ تورم مهر ماه ۹۷ در مقایسه با شهریور ۹۷ چگونه بوده است.

اما روش سوم متوسط ۱۲ ماه سال است. در این روش میانگینی از رشدهای ۱۲ ماه را نسبت به میانگین ۱۲ ماه مشابه سال قبل‌تر مقایسه می‌کند. به این صورت که گفته شود نرخ تورم در ۱۲ ماهه منتهی به مهر ماه ۹۷ در مقایسه با ۱۲ ماهه منتهی به مهر ۹۶ چقدر بوده است. در واقع روش‌های قبلی مقطع‌های زمانی را در نظر می‌گیرد اما در روش سوم یک جریان قیمتی را می‌سنجد.

لازم است گفته شود که بسیاری از اقتصاددانان نرخ تورم ۱۲ ماهه را به دلیل میانگین‌گیری سالانه شاخصی گویاتر از وضعیت رشد قیمت‌ها می‌دانند اما با این حال برخی دیگر پژوهشگران معتقدند اینکه کدام یک از این شاخص‌ها نشانگر بهتری از وضعیت است به شرایط اقتصاد کلان در مکان و زمان‌های مختلف مرتبط است. اینها می‌گویند در زمانی که اقتصاد در شرایط با ثباتی قرار دارد نرخ تورم ۱۲ ماهه توضیح‌دهنده خوبی از وضعیت است اما زمانی که نوسان قیمت‌ها شدید است باید نرخ‌های ماهانه و نقطه به نقطه را معیار اوضاع پولی کشور قلمداد کرد.

تورم ماهانه ۱۱،۵ درصدی

حال با این توضیحات به آمارهای بانک مرکزی برمی‌گردیم. بر اساس محاسبات این نهاد رسمی شاخص بهای تولیدکننده در ایران در مهر ماه ۱۳۹۷ به عدد ۱۷۶،۰ رسیده که نسبت به ماه قبل ۱۱،۵ درصد افزایش داشته است. این رشد ماهانه یکی از بی‌سابقه‌ترین نرخ‌های تورم در اقتصاد کشور محسوب می‌شود. در ماه‌های اخیر نرخ تولیدات کشور با سطوح بسیار بالایی از قیمتی مواجه شده‌اند بطوری که نرخ تورم ماهانه تولیدکننده در مرداد و شهریور به ترتیب ۶،۳ و ۹،۴ درصد بوده است. رشد شتابنده تورم تولیدکننده در ماه تیر امسال آغاز شد، زمانی که شاخص ماهانه در این ماه یک‌باره دو رقمی شد و به ۱۰،۳ درصد رسید. این در حالی است که در ماه‌های قبل آن تورم‌های ماهانه تولیدکننده از کانال ۲ درصد هم بالاتر نمی‌رفت. از سال ۹۳ الی ۹۷ که ثبات پولی بیشتری بر اقتصاد کشور حاکم بود تورم تولیدکننده سطوح بسیار پایین زیر ۱ درصد را تجربه می‌کرد.

صنعت در بالاترین سطح قیمتی

بر اساس گزارش بانک مرکزی نرخ تورم ماهانه بخش ساخت (صنعت) بالاترین افزایش را داشته است. این بخش تولیدی کشور در طول ۳۰ روز مهر ماه ۱۴،۳ درصد رشد کرده است. به نظر می‌رسد افزایش قیمت ارز به این تولیدات که از نظر مواد اولیه و واسطه‌ای وابستگی بیشتری به واردات دارند، تاثیر فراوانی گذاشته است. تورم نقطه به نقطه این گروه یکی از بالاترین سطوح رشد را داشته و به ۸۲،۱ درصد رسیده است. در مراحل بعدی دو گروه حمل و نقل و انبارداری و کشاورزی، جنگل‌داری و ماهی‌گیری با تورم‌های ماهانه ۱۱،۳ و ۱۰،۶ درصد بالاترین رشدها را تجربه کرده‌اند. تورم نقطه به نقطه این دو گروه در مهر ماه به ترتیب ۵۰،۴ و ۴۸،۵ درصد شده است. یکی دیگر از گروه‌های تولیدکننده که جزو خدمات عمومی دولتی محسوب می‌شود، بخش آموزش است که تورم ماهانه و نقطه به نقطه آن به ترتیب ۹ و ۱۸،۹ درصد بوده است. گروه‌های دیگر شامل «هتل و رستوران»، «اطلاعات و ارتباطات»، «بهداشت و مددکاری اجتماعی» و «سایر فعایت‌های خدمات عمومی، اجتماعی و شخصی» می‌شود که در ماه مهر به ترتیب ۱۱،۳، ۵،۴، ۷،۰، ۱ و ۲،۲ درصد رشد قیمتی داشته‌اند. بطور کل برآیند رشد قیمتی این گروه‌ها که هر کدام وزن و اهمیت متفاوتی دارند، به نرخ تورم ماهانه ۱۱،۵ درصد و شاخص نقطه به نقطه ۵۹ درصد منتج شده است. انتظار می‌رود در صورتی که دولت بالهای حمایتی یا از منظر رویکردی دیگر سرکوبگر خود را بر بازار نگسترانند، رشد قیمت در مبدا تولید به زودی به خرده فروشی‌ها منتقل و مصرف‌کننده‌ها هم این سطوح از تورم را تجربه کنند. در ماه‌های گذشته نرخ تورم ماهانه در سطح خرده فروشی‌ها (شاخص قیمت مصرف‌کننده) بسیار شدید بود بطوری که در ماه شهریور رکورد تورم ماهانه ۲۳ سال اخیر شکسته شد. آمارهای بانک مرکزی حکایت از رشد ۶،۱ درصدی تورم ماهانه در شهریور امسال دارد. این میزان تورم در فاصله تنها یک ماه در ۲۳ سال گذشته بی نظیر بوده است. بدین معنی که تنها در ماه‌های فروردین و اردیبهشت سال ۷۴ بوده که اقتصاد کشور دچار چنین رشد قیمتی شده است؛ اتفاقی که باعث شد سال ۷۴ کشور گرفتار یک تورم سالانه ۴۹،۴ درصدی شود. نرخ رشد تورم ماهانه مصرف‌کننده در ماه‌های تیر و مرداد امسال هم در سطوح بالایی قرار داشت بطوری که این دو ماه به ترتیب ۳،۴ و ۵،۵ افزایش یافتند.

سنجش قیمت در مبدا تولید

تورم تولیدکننده در ادبیات اقتصادی به عنوان یک شاخص پیش‌بینی‌کننده در نظر گرفته می‌شود، بدین معنی که می‌تواند با یک وقفه زمانی کوتاه یا میان‌مدت به خرده فروشی‌ها (تورم مصرف‌کننده) منتقل شود. شاخص بهای تولیدکننده قیمت کالاها در کارخانه و مبداء تولید را در نظر می‌گیرد. این شاخص به صورت یک شاخص وزنی از قیمت عمده‌فروشی کالاها یا قیمت‌های تولیدکننده محاسبه می‌شود؛ به همین دلیل برخی شاخص بهای تولیدکننده را شاخصی می‌دانند که روندهای قیمتی در بازارهای عمده‌فروشی، صنایع تولیدی و بازار کالاها را منعکس می‌کند. بنابراین در تورم تولیدکننده هزینه‌های مربوط به حمل و نقل، انبارداری و سود فروشنده محاسبه نمی‌شود و نکته مهم دیگر، این موضوع است که کالا و خدمات وارداتی، در محاسبه شاخص تولیدکننده قرار نمی‌گیرد، حال آنکه در شاخص بهای مصرف‌کننده کالا و خدمات وارداتی تاثیر گذار است. بنابراین می‌توان اثرگذاری شاخص بهای تولیدکننده بر شاخص بهای مصرف‌کننده را بر اساس میزان واردات هر کشور، متغیر دانست. به بیان دیگر، در بازاری که مصرف‌کننده از کالاهای تولید شده در همان کشور استفاده می‌کند و سهم واردات کمتر است، رابطه بین شاخص مصرف‌کننده و تولیدکننده نسبت به کشوری که سهم عمده‌ای از کالای وارداتی در بازار مصرف‌کننده دارد، بیشتر است.

اقتصاد سالم و مولد قابل تحریم نیست

چندی پیش، وزارت خزانه‌داری ایالات متحده امریکا طی اطلاعیه‌ای فهرستی از ۲۰ شرکت، بانک و موسسه مالی ایرانی را منتشر کرد که شامل حال تحریم می‌شوند. از جمله مهم‌ترین شرکت‌ها، فولاد مبارکه و تراکتورسازی تبریز بوده و از جمله مهم‌ترین موسسات مالی، بانک سینا، مهر اقتصاد، پارسیان، ملت و... بوده‌اند. برای ارزیابی میزان تاثیرات این تحریم‌ها بر روند کلی فعالیت کارخانه‌ها، شرکت‌ها و موسسات مالی و فرآیندهای انسدادی که چنین تحریم‌هایی می‌تواند در پی داشته باشد، با احسان سلطانی (پژوهشگر اقتصاد.) ضمن نمایشی خواندن این شکل از تحریم‌ها، گفت: تحریم‌ها را موضوع اصلی اقتصاد کشور نمی‌دانم. اقتصاد ایران روند رو به انسداد ساختاری را طی می‌کند. در طول پنج سال اخیر، بحران بخش بانکی تشدید شده و بدهی‌های دولت بسیار افزایش یافته است. ما اکنون با بحران بدهی‌ها مواجه هستیم. دولت در حدود ۹۰۰ هزار میلیارد تومان بدهی دارد. بانک‌ها ۵۵۰ هزار میلیارد تومان به بخش خصوصی و مردم (بر اساس تفاوت سپرده با مطالبات آنها) بدهی دارند. در واقع، در سطح منطقه، ما به اندازه تولید ناخالص داخلی‌مان (GDP) بالاترین میزان بدهی‌ها را انباشت کرده‌ایم. وی اشاره کرد: البته برخی مدعی هستند که کشور امریکا نیز به اندازه ۱.۲ تولید ناخالص داخلی‌اش بدهی دارد. اما نکته این است که ما نمی‌توانیم خودمان را با امریکا مقایسه کنیم. اگر در سطح منطقه نگاه کنیم کشورهایی همچون عربستان سعودی، روسیه، امارات متحده عربی و کویت کمتر از ۲۰ درصد تولید ناخالصشان بدهی دارند. این نسبت در ترکیه کمتر از ۳۰ درصد است. همانطور که گفتم در سطح منطقه ما بالاترین بدهی را انباشت کرده‌ایم. بنابراین، یک بحران بزرگ در کشور ما، بحران بدهی‌ها است. وی در گفت و گو با ایلنا افزود: دیگر بحران کشور ما، قفل شدگی نظام بانکی کشور است. این امر به بدهی‌های زیاد بانکی در کشور بازمی‌گردد. بانک‌های خصوصی با مشکل مواجه هستند. بخش مهمی از سپرده‌هایی را که دریافت کرده‌اند دیگر موجود نیستند و منابعشان پاسخگوی بهره‌هایی که در حال بازپرداخت آنها هستند، نیستند. بنابراین ناگزیر از استقراض از بانک مرکزی هستند. سلطانی به مشکل کسری بودجه در کشور اشاره کرد و گفت: به خاطر این مشکل، دولت مرتبا در حال استقراض است. سهم منابع نفتی از بودجه به شدت بالا رفته که نشان دهنده این است که دولت این اقدام را به خاطر افزایش نرخ ارز انجام می‌دهد چرا که نتوانسته نفت به اندازه کافی بفروشد. در پنج ماه اول سال ۹۲ سهم منابع حاصل از نفت و استقراض ۴۰ درصد از درآمدهای دولت را در بر می‌گرفت. در ۵ ماهه ابتدای سال جاری، این سهم به ۶۴ درصد از درآمدهای دولت رسیده است. وی تصریح کرد: این مسائل نمایانگر این است که این اقتصاد بدکار کرده است. حال، تحریم‌ها اوضاع را کمی آشفته‌تر می‌کند اما باید در نظر داشت قبل از اینکه تحریم‌ها شروع بشود اقتصاد کشور وارد فاز بحرانی شده و اتفاقات اخیر به شکلی کم و بیش متفاوت یا مشابه رخ می‌داد. وقتی سیستم بانکی دچار مشکل جدی است بودن یا نبودن تحریم چه تفاوتی ایجاد می‌کند. در حقیقت، ما دچار انسداد ساختاری شده‌ایم. این پژوهشگر اقتصادی اشاره کرد: می‌بینیم که نرخ ارز پیش از تحریم‌ها آغاز به افزایش کرد اما تحریم‌ها به کمک سیاستمداران ما آمده تا با استفاده از آنها، سرپوشی روی مشکلات اقتصادی کشور بگذارند. لازم به یادآوری است از بعد از انقلاب، کشور تحت تحریم‌های آشکار و پنهان بوده است. بنابراین، تحریم مساله جدیدی نیست اما مقامات، مشکلات ساختاری کشورمان را به تحریم‌ها وصل می‌کنند و از این طریق آن را توجیه می‌کنند.

وی خاطرنشان ساخت: اگر اقتصادی سالم و مولد می‌داشتیم که در آن نه بخش خصولتی یا همان دولتی‌های سابق، بلکه بخش خصوصی واقعی داشتیم و مردم در صحنه اقتصاد حضور داشتند وضعیت به اینگونه نمی‌بود و دولت ایالات متحده امریکا نمی‌توانست به این راحتی تحریم‌هایش را عملی کند. سلطانی در توضیح وضعیت بانک‌هایی که مورد تحریم قرار گرفته‌اند، اظهار داشت: بانک‌ها بطور کلی در تحریم بوده‌اند. بنابراین، با وضع تحریم‌های اخیر بر روی آنها، اتفاق جدیدی به وقوع نپیوسته است. جالب است بدانید که برای مثال وقتی در حدود سال ۱۳۸۴ بانک سپه تحریم شد، اتفاق چندانی در اقتصاد کشور رخ نداد. وی در خصوص شرکت‌هایی که شامل حال تحریم شده‌اند، اظهار داشت: بازار شرکت تراکتورسازی تبریز داخلی است. بعید هم می‌دانم مواد اولیه وارداتی آن ارتباطی با امریکا داشته باشد و در حال حاضر، بخش مهمی از وارداتش باید از چین باشد. در خصوص فولاد مبارکه هم؛ گفتنی است بازار داخلی خودش را دارد. همچنین سال گذشته، فولاد مبارکه به خاطر ارزان‌فروشی (پایین‌تر از قیمت‌های متعارف) به اتحادیه اروپا، جریمه آنتی‌دامپینگ بر صادراتش اعمال، و صادراتش به آن حوزه اقتصادی قطع شد و بازار اتحادیه اروپا را از دست داد بازار امریکا را هم که نداشته است. کشورهای اروپای شرقی و آسیای شرقی هم که خودشان صادرکننده ورق فولاد هستند. در واقع، در ماه‌های اخیر صادرات فولاد مبارکه عمدتا به کشورهای همجوار مثل افغانستان، عراق و امارات متحده عربی محدود شده است. بنابراین وضع تحریم‌ها چندان تاثیر معناداری در بازار صادراتی فولاد مبارکه نخواهد داشت شاید تا حدی بر صادرات فولاد به امارات تاثیر بگذارد که آن هم از حجم بالایی نسبت به تولید این شرکت برخوردار نیست.

رییس سازمان اداری و استخدامی اعلام کرد

کمک خرج دولت به کارکنان زیر درآمد ۳ میلیون تومان

باوجوداینکه رییس سازمان اداری و استخدامی اظهار کرده بازنشستگان و کارمندان دولت نیز از بسته حمایتی که برای افرادی که کمتر از سه میلیون تومان درآمد ماهانه دارند، استفاده خواهند کرد که اولین نوبت اجرای آن در آبان ماه است، یکی از کارشناسان حوزه کار معتقداست هر چند اجرای این طرح می‌تواند به وضعیت معیشتی خانواده‌های ایرانی به ویژه نیروی کار آن یاری رساند اما شدت کاهش قدرت خرید نیروی کار در سال جاری به اندازه‌ای بوده که با این مصوبه وضعیت معیشتی به گذشته باز نخواهد گشت.

دولت از آغاز بحران ارزی در کشور به ویژه از ابتدای سال جاری طرح‌های گوناگونی را برای حمایت از معیشت اقشار میانی و فرودست جامعه در دست بررسی داشته که البته هیچ کدام از آنها تاکنون عملی نشده است اما گمان می‌رود در یکی دو هفته آینده، با توجه به تاکید مکرر حسن روحانی و همچنین سرپرست سابق وزارت کار، حداقل یکی از این طرح‌ها اجرایی شود. از جمله طرح‌هایی که در ماه‌های گذشته در وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مورد بررسی قرار گرفت، طرح پرداخت سبد معیشتی ۶۰۰ هزار تومانی به خانوارها است تا به این ترتیب بخشی از بار مشکلات آنها کاسته شود. هر چند پیش از کنار رفتن محسن بند پی از سرپرستی وزارت کار، محمد شریعتمداری، وزیر کار فعلی هنوز در رابطه با آن اظهار نظری نکرده اما حسن روحانی چند بار از اجرای هر چه زودتر این طرح سخن به میان آورده است.

با توجه به اینکه در آخرین بررسی‌هایی که در شهریور ماه سال جاری انجام شده، حداقل هزینه‌های زندگی یک خانواده در کشور به رقم سه میلیون و ۴۵۰ هزار تومان رسیده و با ادامه روند تورمی فعلی، این رقم تا پایان سال بیشتر هم خواهد شد، به نظر می‌رسد طرح دولت همچنان در زمینه تامین معیشت کارکنان و بازنشستگان نیاز به طرح‌های جبرانی و موازی دیگر هم دارد. به گزارش تعادل جمشید انصاری در گفت‌وگویی که روز گذشته با ایسنا داشت، درباره جزئیات بسته حمایتی دولت به اقشار نیازمند اظهار کرد: براساس مصوبه‌ای که دولت در زمینه ارایه بسته حمایتی تصویب کرد، کسانی که درآمدشان کمتر از سه میلیون تومان است مورد حمایت و کمک دولت قرار می‌گیرند. وی با تاکید بر اینکه این مصوبه شامل حال بازنشستگان و کارکنان دولت نیز می‌شود، خاطرنشان کرد: اجرای این مصوبه به سازمان برنامه و بودجه ابلاغ شده و قرار است یک نوبت آن در آبان اجرا و زمان اجرای نوبت‌های بعدی متعاقبا اعلام شود. رییس سازمان اداری و استخدامی خاطرنشان کرد: جزئیات بیشتر درباره این مصوبه و اجرای آن از سوی سازمان برنامه و بودجه اعلام خواهد شد. این در حالی است با توجه به مشکلاتی که صندوق‌های بازنشستگی به آن دچار شده‌اند در یک سال گذشته بارها بازنشستگان به نشانه اعتراض تجمعاتی را در مقابل مجلس و دیگر نهادهای مرتبط و تصمیم‌گیر برگزار کرده‌اند و چنانچه این حمایت صورت بگیرد، احتمالا تا حدی فشار این اقشار کمتر خواهد شد. البته با توجه به اینکه منابع مختلف از کاهش حدود ۵۰ درصدی قدرت خرید خانوار از ابتدای سال جاری خبر می‌دهند، به نظر نمی‌رسد اجرای این طرح هم بتواند قدرت خرید را به شرایط سال گذشته باز گرداند.

هیات وزیران به پیشنهاد مشترک وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و سازمان برنامه و بودجه کشور «پرداخت کمک جبرانی به کارکنان دولت و مستمری‌بگیران صندوق‌های بازنشستگی کشوری، لشکری» را به تصویب رساند. براساس این مصوبه، سازمان برنامه و بودجه مجاز است، برای کارکنان رسمی، پیمانی کشوری و لشکری، کارکنان قرارداد و شرکتی و مستمری‌بگیران صندوق‌های بازنشستگی کشوری، لشکری و حمایت و بازنشستگان شرکت فولاد و سایر صندوق‌ها که مجموع پرداختی آنها کمتر از ۳۰ میلیون ریال در ماه است، کمک جبرانی از طریق حساب بانکی مرتبط با حقوق و دستمزد آنها واریز شود.

برابر مصوبه هیات وزیران و به پیشنهاد مشترک وزارتخانه‌های کار، تعاون و سازمان برنامه و بودجه، سازمان برنامه مجاز است، برای کارکنان رسمی، پیمانی کشوری و لشکری، کارکنان قراردادی و شرکتی و مستمری‌بگیران صندوق‌های بازنشستگی کشوری، لشکری، حمایت و بازنشستگان شرکت فولاد و سایر صندوق‌ها که مجموع پرداختی آنها کمتر از ۳۰ میلیون ریال در ماه است، از طریق حساب بانکی مرتبط با حقوق و دستمزد آنها کمک جبرانی واریز کند. منابع مالی مورد نیاز این مصوبه از محل مصوبه دولت در خصوص طرح حمایت غذایی از گروه‌های کم درآمد تامین خواهد شد. این میان شورای عالی کار به عنوان نهاد متولی تعیین حداقل دستمزد در حالی که در اسفندسال گذشته حداقل هزینه‌های معیشتی خانوار ایرانی را حدود دو میلیون و ۶۶۹ هزار تومان اعلام کرده بود، پس از نوسانات اخیر تورمی در کشور که با اعتراض بخش کارگری شورای عالی کار جهت ترمیم مزد مواجه شد، دوباره اقدام به تعیین حداقل سبد معیشتی خانوار در شهریور ماه کرد. در این بررسی‌ها که نهایتا با تصویب طرف کارفرمایی و دولت نیز همراه شد، حداقل هزینه‌های زندگی برای یک خانواده به رقم سه میلیون و ۴۵۰ هزار تومان افزایش یافت. این در حالی است که بسیاری از کارشناسان باور دارند با تداوم روند تورمی فعلی این رقم تا پایان سال می‌تواند به چهار میلیون و بیشتر نیز افزایش یابد. در نتیجه با اجرای این طرح از سوی دولت نیز همچنان دریافتی بخش مهمی از کارکنان لشگری، کشوری و بازنشستگان کمتر از حداقل هزینه‌های یک خانوار خواهد بود.

طرحی خوب که تمام دردها را دوا نمی‌کند

در همین رابطه یک کارشناس حوزه کار معتقد است پرداخت کمک جبرانی دولت به حقوق‌بگیران زیر سه میلیون تومان تنها بخشی از فشار افزایش هزینه‌ها و تورم را از دوش آنها بر می‌دارد و امکان اینکه همه مشکلات ناشی از نوسانات اخیر را جبران کند وجود ندارد.

علیرضا حیدری، عضو کانون پیشکسوتان کارگری خانه کارگر، درباره مصوبه پرداخت کمک جبرانی به کارکنان دارای حقوق زیر سه میلیون تومان، اظهار کرد: این طرح در زمان آقای ربیعی وزیر سابق کار استارت خورد و به شکل‌های مختلفی دهک‌های ۱ و ۲ جامعه که عموما از کمیته امداد و بهزیستی بودند را تحت پوشش قرار داد ولی در حال حاضر شکل و جامعه هدف طرح متفاوت شده و همه گروه‌ها را در بر گرفته است.

وی ادامه داد: تا قبل از اینکه قدرت خرید مردم به شدت کاهش یابد و ارزش پول ملی پایین بیاید می‌توانستیم بگوییم که تنها دهک‌های ۱ و ۲ از کمک‌های جبرانی بهره‌مند شوند ولی با شرایط امروز اقتصاد و افت شدید قدرت خرید ناگزیر به حمایت از آحاد جامعه هستیم.

این کارشناس حوزه کار متذکر شد: در این مصوبه همه صاحبان درآمدها اعم از کشوری و لشگری، حقوق‌بگیران تامین اجتماعی و شاغلان تحت پوشش قانون کار و کارکنان قراردادی و پیمانی دیده شده‌اند و دولت مصمم است تا با کمک‌های جبرانی فشار را از روی اقشاری که به سمت دهک‌های ۱ و ۲ متمایل شده و جمعیتشان فراگیر شده کم کند.

به گفته حیدری، وقتی جامعه هدف یک طرح بزرگ‌تر می‌شود باید طرح جامع‌تر و فراگیرتری هم ارایه شود تا به لحاظ کمیتی جمعیت بیشتری را تحت پوشش قرار بدهد.

وی درباره پرداخت کمکهای جبرانی به افراد دارای دریافتی زیر سه میلیون تومان گفت: صرف نظر از اینکه درآمد سه میلیون تومان با شرایط تورمی امروز همخوانی ندارد و به نظر می‌رسد دولت پذیرفته است که دریافتی سه میلیون تومان کفاف هزینه‌های معیشتی اقشار جامعه را نمی‌دهد، لذا حقوق‌های زیر سه میلیون تومان را مرجع تلقی کرده است. این کارشناس حوزه کار متذکر شد: از سوی دیگر با توجه به اینکه منابع اجرای طرح محدود است و عددی که دولت می‌خواهد در این ارتباط توزیع کند بر اساس توانایی دولت است، لذا جامعه هدف را به نحوی انتخاب کرده که با رقمی که توزیع می‌کند، همخوانی داشته باشد. به گفته حیدری، کمک جبرانی دولت تنها بخشی از فشار افزایش هزینه‌ها و تورم را بر دهک‌های جامعه کاهش می‌دهد و همه را جبران نمی‌کند و جمعیتی که مخاطب این طرح قرار می‌گیرند با در نظر گرفتن منابع محدود دولت بوده و به همین دلیل دریافتی زیر سه میلیون تومان انتخاب شده است.

اخبار کلان

سقف اعتبارات هزینه‌ای لایحه بودجه ۹۸ مشخص شد

فارس | سقف اعتبارات هزینه‌ای سال ۹۸ بدون در نظر گرفتن ردیف متفرقه و استانی ۲۸۵ هزار و ۶۹۲ میلیارد تومان پیش‌بینی شد. براساس بخشنامه بودجه سال ۹۸ کل کشور رقم تعیین شده برحسب فصول مختلف بودجه از جمله امور خدمات عمومی، امور دفاعی و امنیتی، امور قضایی، اقتصادی، محیط زیست، مسکن، عمران شهری و روستایی، سلامت، فرهنگ، تربیت‌بدنی و گردشگری، آموزش و پژوهش، رفاه اجتماعی است. همچنین اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی سال آینده ۳۳ هزار و ۸۷ میلیارد تومان در نظر گرفته شد. البته آنچه برای اعتبارات هزینه‌ای و تملک در نظر گرفته شده فقط مربوط به دستگاه‌های اجرایی ملی بوده و پیش بینی ردیف‌های متفرقه و استانی در آن نیست.

۱۴۷ تن کود شیمیایی قاچاق توقیف شد

ماموران گمرک پرویزخان بیش از ۱۴۷ تن کود شیمیایی قاچاق در محوطه این گمرک کشف کردند. قاچاقچیان قصد داشتند با اظهار گچ سفید این مقدار کود شیمیایی را به کشور عراق صادر کنند که با رصد اطلاعات محموله و هوشیاری ماموران گمرک پرویزخان این محموله پس از بازرسی فیزیکی کشف و توقیف شد. برهمین اساس، ماموران گمرک به استناد بند د ماده ۱۱۳ قانون امور گمرکی مصوب سال ۹۰ این کالا را از مصادیق محرز قاچاق تلقی و پس از تنظیم صورت جلسه کشف و تشکیل پرونده، جهت سیر مراحل قانونی به مراجع قضای ارجاع دادند.

صدور مجوز برای ۵۰ کاریابی مجازی

مهر | محمد اکبرنیا، درباره آمار فعالیت کاریابی‌های الکترونیکی مجاز و غیرمجاز پس از تدوین دستورالعمل فعالیت این نوع از کاریابی‌ها گفت: برای شناسایی کاریابی‌های الکترونیکی مجاز و غیرمجاز، از ادارات کل کار استانی خواسته شد تا در استان مربوطه وضعیت فعالیت کاریابی‌های الکترونیکی را بررسی و به اداره کل هدایت نیروی کار و کاریابی‌های وزارت کار اعلام کنند. مدیر کل هدایت نیروی کار و کاریابی‌های وزارت کار با بیان اینکه در سال جاری دستورالعمل اجرایی صدور مجوز کاریابی‌های الکترونیکی (مجازی) صادر و به ادارات کل استانی ابلاغ شد، افزود: تا پیش از این، دارندگان مجوز کاریابی فیزیکی می‌توانستند با همان مجوز، نسبت به راه‌اندازی کاریابی مجازی نیز اقدام کنند؛ اما با تدوین دستورالعمل جداگانه برای فعالیت کاریابی‌های مجازی، دیگر نیازی به اخذ مجوز کاریابی فیزیکی نیست و متقاضیان می‌توانند مستقیما مجوز کاریابی الکترونیکی را دریافت کنند. مدیر کل هدایت نیروی کار و کاریابی‌های وزارت کار ادامه داد: بر اساس آخرین گزارشگری از استان‌ها در خصوص میزان ثبت تقاضای مجوز کاریابی الکترونیکی، تا کنون حدود ۵۰ کاریابی الکترونیکی دارای مجوز استخراج شده است. اکبرنیا گفت: کاریابی‌هایی که به صورت الکترونیکی و بدون مجوز به فعالیت خود ادامه می‌دهند، در حال شناسایی هستند و پس از شناسایی، اقدامات قانونی علیه آنها صورت می‌گیرد. وی با تاکید بر اینکه هر شخص حقیقی یا حقوقی که با هدف کاریابی، تقاضای تهیه بانک اطلاعات از کارجویان و کارفرمایان داشته باشد، باید از وزارت کار مجوز فعالیت دریافت کند، افزود: در صورت شناسایی کاریابی‌های الکترونیکی بدون مجوز، قطعا اقدام قانونی لازم علیه آنها صورت خواهد گرفت و به مراجع قضایی معرفی خواهند شد. این مقام مسوول در وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی درباره جریمه مالی برای مالکان کاریابی‌های الکترونیکی غیرمجاز نیز گفت: بر اساس قانون سه مرحله جریمه مالی در نظر گرفته شده است؛ به این ترتیب که مالکان این کاریابی‌ها در مرحله اول ۵۰ میلیون ریال، در مرحله دوم ۱۰۰ میلیون ریال و در مرحله سوم نیز ۴۰۰ میلیون ریال مشمول جریمه نقدی می‌شوند.

افزایش ۲۰ درصدی حقوق‌ها عادلانه نیست

غلامعلی جعفرزاده ایمن‌آبادی، در واکنش به افزایش متوسط ۲۰ درصدی حقوق‌ها در سال ۹۸ اظهار داشت: در چند سال گذشته نتوانستیم با افزایش حقوق‌ها به افزایش رضایتمندی‌ها دست پیدا کنیم، تا زمانی که بی‌عدالتی در پرداخت باشد افزایش حقوق‌ها نتیجه بخش نیست. عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس با اشاره به برخی بی عدالتی در پرداخت حقوق بیان داشت: دو فرد با مدرک تحصیلی یکسان حقوق‌های مساوی دریافت نمی‌کنند حتی فردی که تخصص بیشتر دارد و بیشتر کار می‌کند حقوق کمتری دریافت می‌کند، در این شرایط افزایش حقوق ۲۰ درصد یا حتی ۴۰ درصد باعث کسب رضایتمندی نمی‌شود. نماینده مردم رشت در مجلس دهم شورای اسلامی با بیان اینکه افزایش حقوق‌ها در راستای کسب رضایتمندی انجام می‌شود، تاکید کرد: برای کسب رضایت مردم باید عدالت را پیاده کرد نه افزایش غیر منطقی و بعضا منطقی حقوق‌ها، از این رو از دولت، سازمان امور استخدامی، سازمان برنامه و بودجه می‌خواهم قبل از همه کارهایی که معلوم نیست چه میزان درست باشد و تجربه هم نشان داده است که عامل کسب رضایت نمی‌شود، به سمت عدالت پرداخت حقوق‌ها بروند. وی عنوان کرد: در قانون برنامه ششم توسعه به عدالت و شفافیت تاکید شده اما تاکنون در زمینه راه‌اندازی سامانه حقوق‌ها اتفاقی نیافتاده است این در حالی است که اگر مردم از حقوق‌ها آگاه شوند هم رضایت تامین می‌شود و هم حرف و حدیثی در خصوص حقوق‌های نجومی پیش نمی‌آید.

یادداشت

ابعاد و دلایل اقتصادی تحریم در جهان

ولی پور پاشا | ساختار اقتصاد ایران طی سال‌های اخیر به دلیل وابستگی قابل ملاحظه به صنعت نفت دچار نقصان‌ها و پیچیدگی‌هایی شده است که پیاده‌سازی چارچوب‌های تحریمی را میسر می‌سازد.

استقلال رأی در سیاست‌گذاری‌های اقتصادی با تکیه بر توانمندی‌های داخلی و عدم وابستگی نسبی به عوامل تولید و تکنولوژی در دنیای خارج، عامل تعیین کننده‌ای در تقابل میان کشورها جهت اعمال فشارهای اقتصادی و ممانعت از ایجاد پیشرفت‌ها در این زمینه محسوب می‌شود. به عبارت دیگر، هرجا که تصور شود مؤلفه‌های اقتصادی در جهت حداکثر کردن تابع هدف منافع اقتصادی حرکت نمی‌کنند، اقداماتی در پیش گرفته می‌شوند تا به هر وسیله‌ای که امکان‌پذیر است کشورها را وادار به تحقق اهداف و پیگیری سیاست‌های اقتصادی تجویز شده کرده و هرگونه عدم انطباق با این سیاست‌ها مجموعه اقدامات متقابلی را فراهم می‌سازد که در ادبیات حقوق بین الملل از آن به تحریم یاد می‌شود. در واقع، تحریم به عنوان ابزاری در اختیار اقتصادهای رقیب قرار داشته است و در قالب یک سری اقدامات متحدانه کشورهای در حال توسعه را وادار می‌کنند تا با انواع تحریم‌ها، روند شکوفایی و دستیابی به توسعه اقتصادی در این کشورها را مختل نمایند.

در حالی که از ابتدای سال ۱۳۹۷ شاهد شوک ارزی و بی‌ثباتی در اقتصاد کلان، افزایش نرخ بیکاری و عدم کنترل پایه پولی و تورم در اقتصاد داخلی به دلیل بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی هستیم و تحریم‌های پیش‌رو علیه اقتصاد ایران در حوزه نفت، گاز و پتروشیمی، بررسی ابعاد تحریم‌ها و لزوم آمادگی آحاد اقتصادی جهت ارزیابی آثار و تبعات آن و اتخاذ تدابیر لازم به منظور برون‌رفت از مشکلات احتمالی ضروری است.

اقتصاد ایران تا کنون هدف انواع تحریم‌های بین‌المللی قرار گرفته است و تحریم‌ها از وقتی شدت یافت که پرونده برنامه هسته‌ای ایران که تا پیش از این در چارچوب مقررات و دستورالعمل‌های آژانس بین‌المللی انرژی اتمی تشکیل و پیگیری می‌شد، به شورای امنیت سازمان ملل ارجاع داده شد تا سرآغازی بر اعمال تحریم‌های بیشتر باشد. تاکنون روند اعمال تحریم‌ها به گونه‌ای برنامه‌ریزی شده که ابعاد آن چندجانبه بوده و برای ایجاد پیچیدگی‌های مضاعف در فعالیت‌های معمول اقتصادی و تجاری طراحی و به طور خاص بر حوزه نفت و انرژی متمرکز شده‌اند. از تحریم‌های شورای امنیت سازمان ملل و اتحادیه اروپا گرفته تا تحریم‌های یک‌جانبه توسط ایالات متحده آمریکا و کنگره این کشور، اقتصاد کشور را در حوزه‌های مختلف دچار مشکل کرده است. قدرت‌های اقتصادی از یک طرف به صورت ائتلاف چندجانبه و تصمیمات یک‌جانبه مرز تحریم‌ها را به بخش‌های اقتصادی گسترش دادند و کار به جایی رسید که تحریم صادرات نفت ایران و سیستم بانکی در طی سال‌های اخیر بویژه به دنبال خروج ایالات متحده از برجام را هدف قرار دادند و از طرف دیگر، ساختار اقتصاد ایران در طی سال‌های اخیر به دلیل وابستگی قابل ملاحظه به صنعت نفت دچار نقصان‌ها و پیچیدگی‌هایی شده است که پیاده‌سازی چارچوب‌های تحریمی را میسر می‌سازد. این در حالی است که انتظار می‌رود تصمیم‌سازان و سیاست‌گذران اقتصادی کشور به وضوح اهمیت تحریم‌های نفتی و بانکی را درک کرده و از مدت‌ها پیش در پی بررسی و ارزیابی ابعاد، آثار و تبعات احتمالی و راهکارهای مقابله و برون‌رفت از مشکلات آتی حاصل از اعمال این تحریم‌ها باشند. تأثیر تحریم‌ها بر انواع کالاها و خدمات در اکثر زیربخش‌های اقتصادی شامل دارو، مواد غذایی و محصولات کشاورزی و صنعتی غیرقابل انکار بوده است اما سابقه و ساز و کار اعمال تحریم‌ها علیه ایران سبب شده است که همواره انعطاف‌پذیری و انسجام لازم در داخل بوجود آید و آحاد اقتصادی تاکنون خود را به سختی برای روزهایی با شرایط بسیار پیچیده اقتصادی مهیا سازند. با این وجود پرواضح است که دهک‌های پایین درآمدی به شدت تحت فشار هستند و با توجه به افزایش قابل ملاحظه سطح عمومی قیمت‌ها و نرخ ارز، قدرت خرید سال جاری در مقایسه با پنج سال گذشته به قیمت‌های ثابت طی سال‌های بحران ارزی ۹۲-۹۱ بیش از ۱۲ درصد کاهش یافته است. تحریم‌ها موجب شدند که ثبات اقتصاد کلان در اثر افزایش شدید نرخ ارز به هم خورده و اگرچه با توجه به ایجاد ثبات نسبی در حوزه اقتصاد کلان طی سال‌های ۹۴ و ۹۵ انتظار می‌رفت که شاهد رشد ملایم نرخ ارز و نرخ تورم در سال‌های ۹۶ و ۹۷ باشیم اما رفته رفته و به دلیل اعمال تحریم‌ها و انتظارات تورمی در میان آحاد اقتصادی، نوسانات اقتصادی افزایش یافت و رشد نقدینگی در کنار چالش‌های اصلی دولت در تعیین نرخ سود بانکی و قیمت حامل‌های انرژی تا پایان سال جاری بر شدت آن خواهد افزود.

از این رو باید تأکید کرد که تاریخ تحولات اقتصادی نشان می‌دهد وقت آن رسیده است که امکانات و استعدادهای بالقوه در کشور در یک فضای رقابتی و دلسوزانه در چارچوب مدیریت کارآمد و مسئولانه برای دستیابی به استقلال در حوزه‌های اقتصادی و سیاسی به کار گرفته شوند تا مسیر توسعه اقتصادی ایران در ابعاد مختلف با وجود اعمال تحریم‌ها هموار گردد.

گزارش «تعادل» از وضعیت همکاری‌های بین‌المللی صنعت بیمه

چالش‌های پوشش ریسک با بیمه اتکایی داخلی و حمایت اروپا

آلمان و اتحادیه اروپا به دنبال حمایت از ایران و تلاش برای حفظ شرکت‌های اروپایی هستند

گروه بانک و بیمه | احسان شمشیری |

در شرایطی که صنعت بیمه به دلیل مشکلات ناشی از تحریم برای توزیع ریسک‌های بزرگ خود با محدودیت‌هایی مواجه می‌شود، مسوولان بیمه مرکزی معتقدند که برای این مساله تمهیداتی اندیشیده شده و بیمه‌های اتکایی داخلی، بخش عمده‌ای از ریسک‌های بالا را تحت پوشش قرار خواهند داد.

به گزارش تعادل، به تازگی شرکت بیمه اتکایی مونیخ ری اعلام کرده است در صورتی که تحریم‌ها سبب شود تا عملیات‌های این شرکت در ایالات متحده متوقف شود، از ایران خارج می‌شود. همچنین چندین شرکت آلمانی از جمله فولکس واگن و شرکت‌های پتروشیمی نیز به دنبال کاهش همکاری شرکت‌های رنوی فرانسه و تعدادی دیگر از شرکت‌ها، ممکن است سطح عملیات تجاری خود را در ایران پس از تحریم‌های امریکا علیه ایران، کاهش دهند.

در همین رابطه، سفیر واشنگتن در برلین، شرکت‌های آلمانی را به صورت مستمر تحت فشار قرار می‌دهد تا مطابق تحریم‌های امریکا علیه ایران عمل کنند و همکاری خود با ایران را کاهش دهند. سخنگوی رسمی دولت آلمان اعلام کرده هم‌اکنون، دولت‌های اروپایی در پی محافظت از شرکت‌های خود در برابر خشم ایالات متحده هستند.

اذعان دیپلمات‌ها درباره فشار بر شرکت‌های آلمانی از آنجایی خبرساز شد که ریچارد گرنل، سفیر امریکا در آلمان، ادعا کرده بود که وی با شرکت بزرگ فولکس واگن در رابطه با اجرای اقدامات تحریم علیه ایران به گفت‌وگو نشسته است اما این شرکت در تماس خبرگزاری فرانسه، از پاسخگویی اجتناب کرده است. کریستینا هیگنزه سخنگوی سفارت امریکا، نیز به خبرگزاری فرانسه گفته است: چند صباحی است، سفیر ایالات متحده، با مدیران عامل و رهبران صنعت بیمه در اروپا از جمله مونیخ ری به گفت‌وگو نشسته و به آنان نسبت به اجرای تحریم‌های امریکا هشدار داده است.

رویترز در گزارشی خبر داد دیوار برلین این‌بار نه بین غرب و شرق آلمان بلکه بین غرب و شرق جهان کشیده شده است. پیتر آلتمایر وزیر اقتصاد آلمان، با انتقاد شدید از سیاست‌های تعرفه‌ای و تحریمی ترامپ علیه سایر کشورها گفت: اقدامات اینچنینی موجب از بین رفتن فرصت‌های شغلی و رشد اقتصادی می‌شود و اروپا در ارتباط با ایران تسلیم فشارهای امریکا نخواهد شد.

بر اساس گزارش‌ها، دولت امریکا با وضع تعرفه‌های وارداتی، ادعا می‌کند هدف آن حمایت از اشتغال زایی در امریکا در برابر رویه‌های تجاری غیرعادلانه چین، اروپا و سایر کشورهاست و یک تنش تجاری بین‌المللی را رقم زده است. همچنین عزم ترامپ برای اجرای تحریم‌های جدید علیه ایران که شرکت‌های اروپایی طرف معامله با ایران را نیز هدف قرار می‌دهد، جبهه نبرد دیگری را بین امریکا و متحدانش گشوده است.

آلمایر در مصاحبه با روزنامه بیلدام سونتاگ گفت: این جنگ تجاری در حال کند کردن و نابود ساختن رشد اقتصادی است و عدم قطعیت‌های جدیدی را ایجاد می‌کند و مصرف کنندگان بیشترین آسیب را از این اقدامات می‌بینند زیرا افزایش تعرفه‌ها موجب بالا رفتن قیمت‌ها می‌شود.

آلمان و اتحادیه اروپا از ایران حمایت می‌کنند

وزیر اقتصاد آلمان همچنین در خصوص تحریم‌های امریکا علیه ایران گفت: آلمان و متحدان اروپایی‌اش با وجود فشار امریکا حمایت از شرکت‌های طرف معامله با ایران را ادامه خواهند داد. و ما به واشنگتن اجازه نخواهیم داد به ما دیکته کند که با چه کسی معامله کنیم و شرکت‌های آلمانی باید اجازه داشته باشند به هر میزان که می‌خواهند در ایران سرمایه‌گذاری کنند و دولت آلمان با همراهی متحدان اروپایی‌اش به دنبال راه‌هایی است تا اطمینان یابد که این معاملات مالی همچنان می‌تواند صورت پذیرد.

عوارض نگهداشت ریسک‌ها در داخل کشور

این در حالی است که یکی از مقامات ارشد اقتصادی در یک گردهمایی اعلام کرد که صنعت بیمه چرا نباید به اندازه‌ای قوی باشد که تحت تاثیر تحریم‌ها قرار نگیرد و بتواند ریسک‌ها را پوشش دهد؟

از زمان ملی شدن صنعت بیمه در سال‌های پس از انقلاب، همیشه این سوال مطرح بوده که آیا انجام عملیات اتکایی با خارج از کشور عقلانی است و صرفه اقتصادی برای ایران دارد؟ تا چه حد باعث خروج ارز می‌شود و آیا نباید ریسک را در بین شرکت‌های بیمه داخلی توزیع کرده و از خروج ارز جلوگیری کنیم؟

عده‌ای پاسخ‌شان به این سوال همیشه مثبت بوده و اعتقاد داشته‌اند که انجام اتکایی در داخل باعث تقویت صنعت بیمه داخلی می‌شود و از وابستگی جلوگیری کرده و به نوعی خودکفایی صنعت بیمه را در پی خواهد داشت. اما برای پوشش ریسک‌های بزرگ، این اقدام یعنی اتکا به شرکت‌های داخلی باید برای حداقل چند دهه ادامه یابد، تا سرمایه قابل توجهی را جمع‌آوری کند و در صورتی که خسارت بزرگی مانند کشتی سانچی، ساختمان پلاسکو یا سقوط هواپیما رخ داد، بتواند به سادگی آن را پوشش دهد.

اما وقتی چند سال به صورت محدود به شرکت‌های داخلی متکی می‌شوند و بعد از چند سال آن را رها می‌کنند، سطح دسترسی به سرمایه کافی جهت پوشش ریسک‌های بزرگ کاهش می‌یابد و توان شرکت‌ها را کاهش می‌دهد. لذا در هر شرایطی حتی اگر تمام شرکت‌های جهان قادر به همکاری ایران باشند، باید چند درصد از اتکایی را در داخل انجام دهیم تا همیشه امکان حفظ استقلال و پوشش ریسک‌ها را داشته باشیم و این تداوم بیمه اتکایی داخلی است که می‌تواند ریسک‌ها را کاهش دهد و اطمینان کافی به مشتریان داخلی بیمه بدهد.

برخی صاحب‌نظران معتقدند که اگر برای چند سال اتکایی داخلی داشته باشیم و چند سال به خارج وابسته باشیم و چند سال دیگر به داخل برگردیم، باعث نخواهد شد که سرمایه کافی و بزرگی در بیمه اتکایی داخلی جمع‌آوری شود و همین موضوع باعث تضعیف و توان پایین و توانگری کم شرکت‌ها خواهد شد.

لیکن عده دیگری معتقدند که بیمه بر مبنای اصل توزیع جهانی ریسک استوار است و نگهداری تمام ریسک‌ها در داخل کشور منطقی نیست. زیرا ممکن است که موضوعات مختلف، برای یک دوره یک کشور را با سطح بیشتری از ریسک‌ها مواجه کند و همین موضوع امکان پوشش بیمه‌ای همه خسارت‌ها و حوادث را فراهم نخواهد کرد. لذا صنعت بیمه باید جهانی باشد.

اما آنچه که مسلم است مجموع سرمایه کل شرکت‌های بیمه داخل در مقابل مجموع دارایی‌های تحت پوشش شرکت‌های بیمه بسیار ناچیز است و درصورت وقوع خسارت‌های فاجعه بار به هیچ عنوان توان جبران خسارت توسط شرکت‌های داخلی وجود نخواهد داشت. در نتیجه هم خود شرکت‌های بیمه داخلی باید سرمایه خود را افزایش دهند و توان پوشش بیمه‌ای ایجاد کنند و هم باید اتکایی داخلی را تقویت کنند تا در شرایط تحریم و مشکلات دیگر، امکان پوشش بخشی از حساس‌ترین و اساسی‌ترین خسارت‌ها و حوادث را داشته باشند.

فقط تصور وقوع یک زلزله با شدت بالا در تهران یا هر کدام از کلان‌شهرها می‌تواند ذهن ما را در این زمینه کاملا روشن نماید که تمام توان شرکت‌های بیمه‌ای ایران نیز برای پوشش آن محدود است. آیا مجموع سرمایه شرکت‌های بیمه داخلی توان جبران خسارت‌ها حتی در یک خیابان یا یک محله از تهران را به تنهایی دارند؟

کارشناسان معتقدند در رابطه با اتکایی همکاری با خارج از کشور کاری عقلانی و لازم است و به خاطر سال‌ها عقب ماندگی و عدم اصلاح زیر ساخت‌ها و سرمایه‌گذاری‌های اندک بیمه‌ای، باید با خارج کشور همکاری داشته باشیم تا حداقل بخشی از خسارت‌ها را پوشش دهیم. زیرا در زمان خسارت وارده به صنایع اغلب قطعات ساخت خارج است و ارز بری دارد و از آنجا که حق بیمه‌های داخلی در مقایسه با خسارات وارده ناچیز است. صنایع نفت، گاز، پتروشیمی و پالایشگاه‌ها مجبورند قطعات معیوب و خسارت دیده را از سازندگان خارجی تامین نمایند لذا برای این گروه و با توجه به کمبود ارز نیاز اتکایی بخارج وجود دارد.

۴ شرکت مجاز به اتکایی هستند

براساس بررسی‌های بیمه مرکزی ظرفیت مجاز نگهداری ریسک و قبولی اتکایی شرکت‌های بیمه نشان می‌دهد که تنها ۴ شرکت مجاز به قبولی اتکایی هستند. بین شرکت‌های بیمه و بیمه‌گران اتکایی غیر از بیمه مرکزی بیشترین میزان حق بیمه قبولی متعلق به بیمه ایران بوده است. در صورتی که اطلاعات مربوط به بیمه مرکزی را نیز لحاظ کنیم از نظر میزان حق بیمه قبولی، بیمه مرکزی در رتبه نخست و شرکت بیمه ایران در رتبه دوم قرار می‌گیرد.

درصد تغییر در حق بیمه طی سال‌های ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۳ نشان می‌دهد که حق بیمه صادره بازار بیمه مستقیم از رقم ۸ هزار و ۷۶۸ میلیارد و ۸۶۴ میلیون تومان در سال ۱۳۸۸ با رشد متوسط سالانه بالغ بر ۳۱ درصد به رقم ۱۷ هزار و ۶۶۷ میلیارد و ۲۰ میلیون تومان در سال ۱۳۹۳ رسیده است. شرکت‌های بیمه میهن و امید و دی به ترتیب با رشد متوسط ۱۸ و ۹۵ و ۸۱ درصدی طی سال‌های مذکور بیشترین رشد و شرکت‌های ملت و حافظ و پارسیان با رشد ۱۶ و ۱۹ و ۲۹ درصد کمترین رشد را داشته‌اند. نرخ تورم اعلامی توسط بانک مرکزی طی سال‌های ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۳ نشان می‌دهد که متوسط رشد حق‌بیمه صادره بازار از متوسط نرخ تورم در طول ۶ سال گذشته حدود ۱۱ واحد بیشتر بوده است.

انحصار در بیمه اتکایی داخلی

تعداد شرکت‌های بیمه اتکایی در ایران علاوه بر شرکت بیمه اتکایی ایرانیان شامل بیمه مرکزی و شرکت بیمه اتکایی امین است. بین این سه بیمه‌گر اتکایی، بیمه مرکزی بیشترین سهم قبولی را دارد به‌دلیل وجود اتکایی اجباری لذا ساختار بازار بیمه اتکایی ایران در انحصار چندجانبه سخت و متمرکز است.

ظرفیت مالی و دانش کم در مقایسه با جهان

لذا در زمان تحریم با دو مشکل مواجه خواهیم بود یکی مشکلات مربوط به ظرفیت مالی است و دیگری مربوط به ایجاد شکاف دانش و فناوری بیمه‌یی با دنیای خارج است. معمولا ظرفیت مشکلی است که در کوتاه‌مدت خود را نشان می‌دهد و دانش، مشکلی است که در بلندمدت خود را نشان می‌دهد و هر دو به یک اندازه دارای اهمیت هستند.

ظرفیت نگهداری ریسک

اساسا ظرفیت نگهداری در شرکت‌های بیمه باید به صورت درصدی از سرمایه و ذخایر آزاد شرکت‌ها تعیین شود. این درصد در کشورهای مختلف و بر اساس نوع رشته متغیر است. بطور مثال ظرفیت نگهداری شرکت‌های بیمه در ایالات متحده ۱۰ درصد حقوق صاحبان سهام در نظر گرفته می‌شود. در صنعت بیمه ایران، حداکثر ظرفیت نگهداری مجاز موسسه بیمه از هر بیمه‌نامه یا هر ریسک معادل ۲۰ درصد سرمایه پرداخت شده، اندوخته‌ها و ذخایر فنی سهم نگهداری به استثنای ذخیره خسارت معوق و ذخیره ریاضی است.

اما ایراداتی نیز در خصوص نحوه محاسبه آن وجود دارد. در محاسبه ظرفیت نگهداری شرکت‌های بیمه باید سرمایه و ذخایر آزاد شرکت‌های بیمه مبنای تعیین ظرفیت نگهداری باشد. این در صورتی است که نحوه محاسبه ظرفیت نگهداری در شرکت‌های بیمه براساس آیین‌نامه ۲۰ درصد مجموع سرمایه پرداخت شده، اندوخته‌ها و ذخایر فنی سهم نگهداری به استثنای ذخیره خسارت معوق و ذخیره ریاضی در نظر گرفته می‌شود. ایراد این نحوه محاسبه این است که ذخیره خسارت سهم نگهداری که برای جبران خسارت ریسک‌های پذیرفته شده نگهداری شده است نیز به عنوان ذخایر آزاد در نظر گرفته شده و در محاسبه ظرفیت نگهداری دخیل می‌شود. با توجه به توضیحات ارایه شده در این گزارش ابتدا ظرفیت مجاز نگهداری ریسک براساس آیین‌نامه و سپس بر اساس ۲۰ درصد از حقوق صاحبان سهام محاسبه شده است. بررسی‌ها نشان می‌دهد که ظرفیت نگهداری ریسک محاسبه شده بر اساس آیین‌نامه طی سال‌های مورد مطالعه از رشد متوسطی معادل ۵۳ درصد حاصل از افزایش سرمایه پرداخت شده شرکت‌های بیمه و افزایش اندوخته‌های قانونی و ذخایر فنی شرکت‌های بیمه بوده است. محاسبه ظرفیت نگهداری ریسک بر مبنای ۲۰ درصد حقوق صاحبان سهام از رشد متوسطی معادل ۷،۲۶ درصد برخوردار بوده که حدود یک درصد از رشد متوسط ظرفیت نگهداری بر مبنای آیین‌نامه بیشتر بوده است.

«تعادل» از تازه‌ترین تحولات بازار ارز و سکه گزارش می‌دهد

با تقویت دلار، ارزش یورو به ۱،۱۳ دلار رسید

گروه بانک و بیمه | محسن شمشیری |

قیمت طلا و سکه پس از پشت سر گذاشتن افزایش قیمت‌های چشمگیر طی ماه‌های اخیر، با آرامش نسبی در بازار مواجه شده است بطوری که به دنبال کاهش نرخ اونس جهانی به ۱۲۱۶ دلار، نرخ سکه طرح جدید به ۴ میلیون و ۹۰۰ هزار تومان، طرح قدیم ۴ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان، نیم سکه ۲ میلیون و ۴۰۰ هزار تومان، ربع سکه ۱ میلیون و ۳۰۰ هزار تومان، سکه گرمی ۷۰۰ هزار تومانی، مثقال ۱۷ عیار ۱ میلیون و ۹۶۰ هزار تومان، ۱۸ عیار ۴۵۰ هزار تومان، معامله شد که نسبت به روزهای قبل با افزایش نسبی مواجه شده است.

به گزارش تعادل، روز چهارشنبه ۹ آبان ماه صرافی بانک‌ها هر دلار را ۱۳ هزار و ۳۰۰ تومان می‌خریدند و ۱۳ هزار و ۴۰۰ تومان می‌فروختند، ضمن اینکه برای یورو نیز نرخ خرید ۱۵ هزار و ۲۰۰ تومان و نرخ فروش ۱۵ هزار و ۳۰۰ تومان بود اما در صرافی‌های غیربانکی دلار نرخ‌های متفاوتی داشت که دامنه آن از ۱۴ هزار تومان تا ۱۴ هزار و ۴۶۰ تومان برای خرید و از ۱۴ هزار و ۱۰۰ تومان تا ۱۴ هزار و ۶۰۰ تومان برای فروش هر دلار نرخ خورده بود اما در مورد یورو کف قیمتی ۱۶ هزار و ۲۰۰ برای خرید و ۱۶ هزار و ۳۵۰ تومان برای فروش رقم خورده است که در مورد سقف قیمت خرید ۱۶ هزار و ۵۵۰ و در سقف قیمت فروش ۱۶ هزار و ۸۰۰ تومان اعلام شد. بر این اساس، برخی صرافی‌ها دلار را ۱۴ هزار و ۲۵۰ تومان می‌خریدند و ۱۴ هزار و ۳۵۰ تومان می‌فروختند و برخی دیگر ۱۴ هزار و ۳۵۰ تومان می‌خریدند و ۱۴ هزار و ۵۰۰ تومان می‌فروختند اما آن دسته از صرافی‌هایی که دلار را ۱۴ هزار و ۵۰۰ تومان از مردم می‌خریدند برای فروش آن نرخ ۱۴ هزار و ۶۰۰ تومانی را عنوان می‌کردند. همچنین سایت سنا برای روز سه‌شنبه نیز میانگین نرخ فروش ارزها را به ترتیب دلار ۱۴۱۳۴، لیر ۲۶۶۳، پوند ۱۸۳۲۲، درهم ۳۷۷۷، یورو ۱۶۳۳۶ و یوآن ۲۱۶۹ تومان اعلام کرده است.

به دنبال این تحولات، برخی کارشناسان معتقدند که کاهش نرخ اونس جهانی، نشان‌دهنده کاهش تقاضای جهانی برای طلا است که متاثر از فضای انتخابات امریکا، گزارش‌های مثبت از رشد اقتصاد، اشتغال و سرمایه‌گذاری در امریکا، و همچنین بهبود وضعیت سهام و سرمایه‌گذاری است که تقاضا برای دارایی سنتی طلا را کاهش داده است. از سوی دیگر، ارزش دلار در مقابل ارزهای دیگر نیز تقویت شده است. هر یورو که قبل معادل ۱،۱۶ دلار بوده اکنون به ۱،۱۳ دلار کاهش یافته و نشانه تقویت ارزش دلار است. آیت محمدولی رییس اتحادیه طلا و جواهر تهران درباره افزایش قیمت‌های سکه و طلا طی روزهای اخیر، اظهار داشت: از آنجایی که هر گونه رخداد اقتصادی در قیمت طلا و ارز تاثیر دارد، افزایش قیمت‌ها طی روزهای اخیر تنها به دو دلیل عمده است. وی افزود: دلیل اول کاهش و کمرنگ شدن عرضه و تقاضا در بازار ارز است که هم قیمت ارز افزایشی شده و به دنبال آن قیمت طلا رشد داشته است. رییس اتحادیه طلا و جواهر تهران، دلیل دوم را افزایش تقاضا به دنبال جو روانی ایجاد شده اعلام کرد و گفت: در صورتی که تقاضا برای کالایی افزایش یابد اما امکان عرضه و تامین آن به میزان تقاضا نباشد، قیمت‌ها افزایشی خواهد شد و به دلیل جو روانی ایجاد شده در روزهای اخیر تقاضا رشد یافته که به طور حتم در قیمت‌ها تاثیر گذار خواهد بود.

بعد از نظارت‌های نیروی انتظامی بر بازار ارز، رفت و آمدهای دلالان در کوچه پس کوچه‌های میدان فردوسی محافظه کارانه‌تر شده و البته ولع خرید هم فروکش کرده است.

چند روزی هست که نیروی انتظامی با تذکرات مکرر به واسطه‌ها و دلالان ارز در چهارراه استانبول هشدار می‌دهد که فعالیت‌های غیرقانونی و خرید و فروش‌های ارز خارج از صرافی‌ها ممنوع است، بر همین اساس طی روزهای گذشته تعداد زیادی از دلالان دستگیر شده و همین امر فضایی ناامن را برای برهم زنندگان نظم بازار ارز فراهم کرده است.

البته هنوز هم هستند افرادی که در این بازار فعال بوده و همچنان تلاش دارند تا از آن هر چند اندک سودی به دست آورند اما همچنان سایه سنگین نظارت نیروی انتظامی را بالای سر خود احساس می‌کنند.

در مقابل، ولع خرید نیز فروکش کرده و بسیاری از افرادی که برای خرید و فروش ارز وارد بازار می‌شوند، کسانی هستند که برای تأمین نیازهای واقعی خود مراجعه کرده یا ارزهای در اختیار خود را بنا به ضرورت به فروش می‌رسانند. به نظر می‌رسد که بازار ارز روند منطقی به خود گرفته و از هیجان‌هایی که طی روزهای تلاطم بازار ارز بر آن حاکم بود تا حدود زیادی فاصله گرفته است. اگر چه همچنان نوسانات در بازار به چشم می‌خورد اما به دلیل اینکه عرضه ارز از کانال رسمی و منطقی خود با مصوبات بانک مرکزی در حال جریان است، تقریبا بازارهای حاشیه‌ای اگر برچیده نشده باشند اما فعالیتشان بسیار کمرنگ شده است.

بر اساس اعلام دولت، هر فرد برای سفر می‌تواند از بانک‌ها برای مقاصد نزدیک ۵۰۰ یورو و برای فاصله‌های دورتر هزار یورو به نرخ اعلامی بانک مرکزی که عموما فاصله قیمتی مناسبی با صرافی‌ها دارد، دریافت نماید که البته یک بار در سال با ارایه مدارک و مستندات سفر از جمله بلیت، پاسپورت و ویزا قابل پرداخت خواهد بود. در کنار این، هر فرد که متقاضی باشد می‌تواند تا سقف ۵ هزار یورو به صورت سالانه به نرخی اندکی بالاتر از بانک‌ها در صرافی‌های بانکی اقدام به خرید نماید.

کاهش قیمت طلا همزمان با گرانی دلار

قیمت طلای جهانی روز چهارشنبه که رشد ارزش دلار امریکا، تقاضا برای خرید این فلز ارزشمند را محدود کرد، کاهش یافت. هر اونس طلا برای تحویل فوری در معاملات روز جاری ۰.۵ درصد کاهش یافت و به ۱۲۱۶.۵۰ دلار رسید. در بازار نیویورک، هر اونس طلا برای تحویل در دسامبر با ۰.۵۵ درصد کاهش، به ۱۲۱۸.۶ دلار رسید. این فلز ارزشمند حدود ۲.۴ درصد در اکتبر رشد کرده که بزرگ‌ترین رشد ماهانه از ژانویه تاکنون است. براساس گزارش اینوستینگ، آمار اقتصادی مثبت امریکا در هفته جاری روی بازارهای سهام جهانی و ارزش دلار تاثیر مثبتی گذاشت و رشد آنها را هدایت کرد. دلار در برابر سبدی از ۶ ارز بزرگ ۰.۵ درصد بالاتر معامله شد. در این بین، براساس گزارش رویترز، شرکت کنندگان در کنفرانس سالانه انجمن بازار طلای لندن پیش‌بینی کردند قیمت هر اونس طلا تا اکتبر سال آینده به ۱۵۳۲ دلار افزایش خواهد یافت. نمایندگان حاضر در این نشست همچنین قیمت بالاتری را برای نقره، پلاتین و پالادیوم پیش‌بینی کردند. هر اونس طلا ماه‌های دشواری را پشت سر گذاشته و تحت تاثیر رشد ارزش دلار و ادامه افزایش نرخ‌های بهره از سوی بانک مرکزی امریکا، از رکورد ۱۳۶۶.۰۷ دلار در ژانویه به ۱۱۵۹.۹۶ دلار در اوت سقوط کرد. اما از آن زمان بهبود یافت و تحت تاثیر نوسانات بازارهای سهام جهانی، به حدود ۱۲۲۲ دلار رسید.

«تعادل» از مختصات جدید بازار سرمایه گزارش می‌دهد

کوچ سرمایه از سهام به «درآمد ثابت‌ها»

گروه بورس | سمیرا ابراهیمی |

فعالیت در بورس، به معنای آن است که باید حواس بازیگران به هر اتفاق سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و دیپلماسی که تاثیر مستقیم یا غیرمستقیم بر مدارهای اقتصادی چه در سطح کلان و در چه در سطح جزئی بنگاه‌ها دارد، باشد. این روزها صحبت از دور جدید تحریم‌های ۱۳ آبان، بیشترین میزان اضطراب را در میان فعالان بازار سرمایه آورده است و کوچ سرمایه از بازار سهام به صندوق‌های درآمد ثابت، یکی از نمودهای این ترس بازار است. اما بسیاری از فعالان این بازار نیز معتقدند بازار سهام هنوز پتانسیل رشد و جهش را دارد.

◄ چرا درآمد ثابت‌ها رونق گرفتند؟

نگاهی به وضعیت حرکت نقدینگی در روزهای اخیر نشان می‌دهد که اقبال خریداران به خرید واحدهای‌های صندوق‌های درآمد ثابت بیشتر شده و در همین مدت، بازار سهام نوسان متعادل و الاکلنگی میان منفی و مثبت شدن، دارد. گذشته نه چندان دور همین بازار، در ۳ تا ۲ ماه قبل، شاهد آن بودیم که واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق‌های درآمدثابت فروخته می‌شوند و به سرمایه‌ها به سمت بازار سهامی می‌روند.

داریوش روزبهانه، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با «تعادل» در خصوص انتقال دارایی و سرمایه‌ها از سمت بازار سهام به صندوق‌های درآمدثابت گفت: ظرفیت ریسک بازار کم شده و این وضعیت طبیعی است. نمی‌توان انتظار داشت که پول‌ها همیشه به سمت سهام بیایند و در این بخش بازار بمانند، اما باید خوشحال باشیم که پول همیشه در بازار است و با حرکت به سوی صندوق‌های درآمدثابت، در همین بازار رسوب می‌کند. زیرا اگر در هفته‌های آینده اشتهای ریسک افزایش پیدا کند، این امکان نیز وجود دارد که پول‌ها به سرعت از صندوق‌ها به سمت سهام بیاید.

وی افزود: از سوی دیگر بازار به این نتیجه رسیده که فاجعه‌ای در روز ۱۳ آبان رخ نخواهد داد، اما باز هم احتیاط می‌کند و به سمت درآمد ثابت‌ها می‌رود. با این حال صندوق‌های درآمد ثابت هم سرمایه نقد هستند و جابه‌جایی آنها با مشکلی مواجه نیست.

مجتبی شهبازی، دیگر کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با «تعادل» می‌گوید: بازار سرمایه، بازار هوشمندی است. اینکه اکنون سرمایه‌ها به دلیل پاره‌ای از نوسانات از سهام خارج شده و به سمت صندوق‌های درآمد ثابت می‌رود، عادی است. به همین سرعت هم از درآمدثابت‌ها خارج می‌شود و به سهام بر می‌گردد.

به گفته روزبهانه، دیروز برخی از تحلیلگران مطرح می‌کردند که در نظر گرفتن ارز ۵۵۰۰ تومانی در بودجه، باعث شد که قیمت سهام پالایشی‌ها و پتروشیمی‌ها کم شود، در حالی که بازار اشتباه می‌کند. این نرخ با نرخ نیمایی ارتباطی ندارد. بازار اول اشتباه می‌کند و سپس تحلیل می‌کند و به اشتباه خود پی می‌برد.

وی افزود: اکنون مثل سال ۹۲ نیست که بازار ناگهان رشد کند و ناگهانی هم به کف برسد. در بازار تنوع ابزار داریم و مقررات کامل شده بنابراین اگر بازار اصلاح کند هم اصلاح وحشتناکی نیست و افت شاخص شارپ نخواهد بود. همچنین پول از بازار خارج نشده و بین ابزارهای مختلف پخش می‌شود.

شهبازی نیز در این مورد گفت: به نظر می‌رسد که اگر نوسانات کوتاه‌مدت را از روند بلندمدت بازار در آوریم، روند رو به رشد است زیرا سود شرکت‌ها رو به رشد است. بنابراین اگر مشکلی پیش نیاید که سودآوری شرکت‌ها رو به افول برود، ماهیت مثبت بلندمدت بازار تداوم خواهد داشت.

به گفته این کارشناس بازار سرمایه، در سال ۹۲، افق سودآوری شرکت‌ها رو به پایین بود. تحریم‌ها نیز مزید بر علت شد که تولیدات شرکت‌ها در انبارها بماند و صورت‌های مالی مناسب نباشد. اما اکنون افق سودآوری مثبت است و نسبت P/E شرکت‌ها نیز مورد قبول است. بنابراین مشکلی از لحاظ سودآوری و تکرار سال ۹۲ نخواهیم داشت.

◄ افق پیش روی بازار

به گفته روزبهانه، اکنون فاصله بین دلار، ارزش جایگزینی شرکت‌ها و درآمدهای تسعیری در بنگاه‌های حاضر در بازار کم شده است. زیرا ماه‌های پر رشد را در بازار داشتیم که بخش زیادی از آثار افزایش نرخ را منعکس کرده، اما از این به بعد رشد خواهیم داشت. هر چند، رشد شارپی نخواهد بود. اما نه در جهت رشد و نه در جهت افت بازار سقوط و صعود ناگهانی رخ نمی‌دهد. به عنوان مثال نگاهی به بانکی‌ها نشان می‌دهد که با آمدن وزیر اقتصاد، چاره‌ای جز اصلاحات عمیق و گسترده پیش روی آنها نخواهد بود. همه این موارد بطور مجموع دست به دست داده که بازار چندان هم فضای منفی را تجربه نکند.

شهبازی نیز می‌گوید که اخبار مثبت و منفی سیاسی و غیرسیاسی، همواره باعث ایجاد نوسان می‌شود که البته نوسان در ذات بازار سرمایه، محفوظ است. از سوی دیگر تحریم‌ها و میزان آنها هنوز ابهام دارد و مشخص نیست تا چه مقدار صنایع بازار سرمایه را درگیر می‌کند. عمده بحث تحریم‌های این زمان، مربوط به فروش نفت است که بعید است بیش از این بتوانند از فروش نفت جلوگیری کنند.

وی افزود: صنایعی که اکنون در بازار سرمایه پتانسیل خوبی دارند، شامل سهام گروه‌های پتروشیمی، پالایشگاهی، فلزاتی و معادن هستند که به دلیل اصلاح قیمت فروش داخلی، صادرات و افزایش قیمت‌های جهانی است که با رشد نرخ ارز، به جذابیت‌های آنها اضافه می‌کند.

به گفته این فعال بازار سرمایه، تحریم‌های ۱۳ آبان تنها نوساناتی زودگذر به همراه خواهد داشت اما در ماهیت بلندمدت بازار تاثیر ندارد.

روزبهانه نیز درخصوص وضعیت بازار پس از تحریم‌های ۱۳ آبان می‌گوید: هرچقدر که از ۱۳ آبان دورتر شویم، بازار اطمینان پیدا خواهد کرد که این تاریخ، آخر زمان نیست. این ترسی که از ۱۳ آبان داریم، در هفته‌های پس از آن کمرنگ خواهد شد. حتی در جنگ یمن نیز امریکا توصیه کرده است که عربستان دست از حمله بردارد. این خبر مثبت است و احتمالا روی خوش به ایران هم نشان داده می‌شود و عبور آرامی از ۱۳ آبان خواهیم داشت.

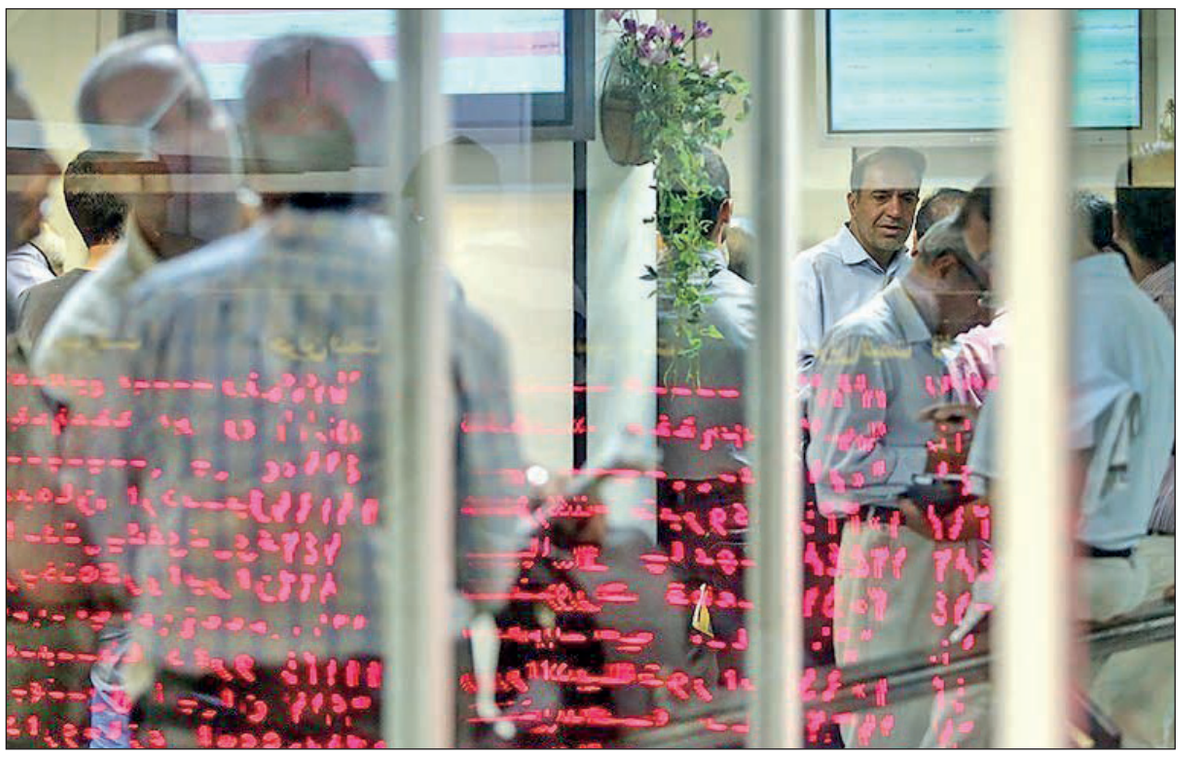

برش

◄ شهبازی: صنایعی که اکنون در بازار سرمایه پتانسیل خوبی دارند، شامل سهام گروه‌های پتروشیمی، پالایشگاهی، فلزاتی و معادن هستند که به دلیل اصلاح قیمت فروش داخلی، صادرات و افزایش قیمت‌های جهانی است که با رشد نرخ ارز، به جذابیت‌های آنها اضافه می‌کند

مروری بر آمار معاملات دیروز نشان می‌دهد

گام مثبت شاخص

گروه بورس |

در معاملات روز گذشته بورس اوراق بهادار تهران شاخص کل بازار سهام با افزایش ۱۴۷ واحدی همراه شد و توانست رقم ۱۸۳ هزار و ۳۶۷ واحدی را به خود اختصاص دهد. علاوه بر این، شاخص کل هم وزن با افزایش ۲۰۹ واحدی عدد ۲۸ هزار و ۳۰۶ واحد را به نمایش گذاشت. این در حالی است که، شاخص سهام آزاد شناور نیز با افزایش ۶۹۰ واحدی به رقم ۱۹۳ هزار و ۵۱۶ واحد دست یافت. همچنین، شاخص بازار اول اما در حالی با افزایش ۵۸۶ واحدی به رقم ۱۳۶ هزار و ۳۶۶ واحد دست یافت که شاخص بازار دوم با کاهش ۲۰۲۱ واحدی عدد ۳۵۹ هزار و ۹۰ واحد را به نمایش گذاشت.

همچنین، دیروز معاملات سهام در نماد معاملاتی شرکت‌های پالایش نفت اصفهان با ۱۹۰ واحد، پتروشیمی پارس با ۱۸۵ واحد و پالایش نفت تهران با ۱۵۹ واحد کاهش بیشترین تأثیرمنفی را بر برآورد شاخص کل بورس به نام خود ثبت کردند. در مقابل، معاملات سهام در نماد معاملاتی شرکت‌های گروه مدیریت سرمایه‌گذاری امید با ۱۶۸ واحد، بانک ملت با ۱۶۵ واحد و گروه مپنا با ۸۴ واحد کاهش، بیشترین تاثیرمنفی را در محاسبه این نماگر به دوش کشیدند. ارزش کل معاملات دیروز بورس تهران در حالی به بیش از ۵۸۹ میلیارد تومان نمایش داده شد که ناشی از دست به دست شدن بیش از دو میلیارد و ۲۸۸ میلیون سهم و اوراق مالی قابل معامله طی ۱۵۷ هزار و ۴۰۰ نوبت داد و ستد بود.

◄ افزایش حجم معاملات فرابورس

از سویی دیگر، معاملات فرابورس ایران در آخرین روز کاری هفته جاری با نقل و انتقال یک میلیارد و ۱۲۹ میلیون ورقه به ارزش ۴ هزار و ۴۷۴ میلیارد ریال پایان پذیرفت که همزمان با این معاملات شاخص کل نیز با افت ۲۲ واحدی بار دیگر در سطح ۲۰۱۸ واحدی ایستاد. بر این اساس، معاملات روز چهارشنبه فرابورس با ثبت آمار متفاوتی از دادوستد سهام و اوراق در بازارهای فرابورس پیگیری شد. همچنین، سهامداران در بازار اول ۴۴۷ میلیون سهم را به ارزش یک هزار و ۶۷۶ میلیارد ریال دست به دست کردند که در بازار دوم شاهد تغییر مالکیت ۲۲۸ میلیون سهم به ارزش ۹۰۲ میلیارد ریال بودیم. همزمان در مجموع سه تابلو معاملاتی بازار پایه نیز دادوستد سهام به جابه‌جایی ۴۳۴ میلیون سهم به ارزش ۹۳۱ میلیارد ریال انجامید. در جریان بازار دیروز فرابورس نماد سهامی ذوب‌آهن شاخص‌ترین نماد شناخته شد؛ چراکه با نقل و انتقال ۸۴ میلیون سهم به ارزش ۲۰۹ میلیارد ریال ضمن آنکه بالاترین حجم و ارزش معاملات را در بازار سهام به خود اختصاص داد با رشد قیمتی نزدیک به ۵ درصد، نخستین نمادی بود که تاثیر مثبت ۵،۶ واحدی بر آیفکس داشت و پربیننده‌ترین نماد نیز لقب گرفت. در پایان معاملات روز چهارشنبه شاخص کل فرابورس نیز با ۲۲ واحد افت در ارتفاع ۲۰۱۸ واحدی ایستاد که عمده بار منفی بر این نماگر از جانب نمادهای میدکو، زاگرس، مارون، هرمز و شاوان تا سطح ۱۰۶ واحد رقم خورد.

بر اساس این گزارش، در پایان معاملات دیروز در بازار ابزارهای نوین مالی مجموع دادوستد اوراق تسهیلات مسکن، صندوق‌های سرمایه‌گذاری قابل معامله و اوراق با درآمد ثابت به تغییر مالکیت ۲۰ میلیون ورقه به ارزش ۹۶۶ میلیارد ریال انجامید. معاون عملیات و نظارت بازار فرابورس دیروز طی اطلاعیه‌ای اعلام کرد روز یکشنبه ۱۳ آبان‌ماه اسناد خزانه اسلامی با تاریخ سررسید ۲۷ شهریور ۹۸ برای نخستین بار عرضه می‌شود. تعداد کل این اوراق ۳ میلیون ورقه و تاریخ انتشار آن ۲۷ خردادماه امسال است.

نگاهی به بازارهای جهانی

شاخص سهام آسیایی‌ها رشد کرد

اعلام عزم چین برای حمایت از بازارهای داخلی موجب شد در معاملات دیروز، سهام آسیایی در پایان ماه از پایین‌ترین مقادیر ۲۰ ماهه که در گذشته ثبت کرده بود، بازگردد. به گزارش رویترز، روز چهارشنبه با اعلام عزم چین برای حمایت از بازارهای داخلی، سهام آسیایی در پایان ماه، از پایین‌ترین مقادیر ۲۰ ماهه که قبلا ثبت کرده بود، بازگشت؛ اما پس از دست رفتن چند تریلیون دلار در ماه اکتبر تلخ، حال و هوای بازارهای مالی شکننده باقی ماند. با تلاقی عوامل گوناگونی از جنگ تجاری چین-امریکا گرفته تا نگرانی‌ها در مورد اعلام درآمدهای ربع‌سالانه شرکت‌های امریکایی و نیز پایان شرایط مالی ساده‌تر در اقتصادهای توسعه یافته (افزایش نرخ‌های بهره)، در چند هفته اخیر بازارهای مالی دچار نوسانات شدیدی شدند.

در پایان معاملات آسیایی روز چهارشنبه، گسترده‌ترین شاخص سهام آسیا اقیانوسیه ام‌اس‌سی‌آی در خارج از ژاپن، ۱ درصد جهش کرد. این شاخص روند صعودی خود را از رشد سهام وال‌استریت در معاملات روز سه‌شنبه به دست آورد؛ اما با این همه، ماه اکتبر خود را با سقوط ۱۱ درصدی به پایان رساند که این بدترین عملکرد ماهیانه این شاخص از سپتامبر ۲۰۱۱ تا کنون است. این شاخص روز دوشنبه، پس از اینکه نگرانی‌ها در مورد درآمدهای شرکت‌ها فشار سنگینی به سهام امریکا وارد کرد، به پایین‌ترین سطح خود از فوریه ۲۰۱۷ تا کنون سقوط کرد. اما در معاملات روز گذشته، هر ۳ شاخص وال‌استریت در حالی بیش از ۱ درصد جهش کردند که سرمایه‌گذاران به دنبال افت شدید قیمت‌ها، موقعیت خوبی برای خرید سهام ارزان پیدا کرده بودند.

بر اساس این گزارش، سهام هنگ کنگ ۰.۸۴ درصد و سهام کامپوزیت شانگهای ۱ درصد جهش کردند. این میزان جهش سهام نشان می‌دهد که سرمایه‌گذاران نسبت به عزم مقامات چین برای حمایت از بازارها خوشبین هستند؛ ضمن اینکه این روند بازار، با وجود این بود که داده‌ها نشان می‌داد فعالیت شرکت‌های چینی در ماهی که گذشت، افت کرده است. سهام استرالیا ۰.۴۳ درصد رشد کرد، در حالی که سهام کره‌جنوبی ۰.۶۹ درصد بالا رفت. همچنین، نیکی ژاپن در حالی ۲ درصد جهش کرد که بانک مرکزی ژاپن تضمین داد، فعلا سیاست پولی بسیار تسهیل شده خود را برای مدتی حفظ خواهد کرد.

دیدگاه

عضو کمیسیون کشاورزی مجلس عنوان کرد

عرضه خرما در بورس کالا به سود کشاورزان

عضو کمیسیون کشاورزی مجلس معتقد است که با عرضه خرما در بورس کالا، دست دلالان کوتاه و وضعیت کشاورزان بهتر می‌شود زیرا قیمت این محصول واقعی شده و تمامی کشورهای دنیا امکان خرید خرمای ایرانی را پیدا می‌کنند. به گزارش خانه ملت؛ حبیب‌الله نیکزادی پناه در خصوص وضعیت برداشت خرما و صادرات این محصول، اظهار داشت: برداشت خرما در اواخر شهریورماه به پایان می‌رسد، وضعیت برداشت خرما بهتر از سال‌های گذشته بوده اما با چشم‌انداز قیمت خرما فاصله داریم و برای رسیدن به آن نیازمند تلاش بیشتر هستیم.

عضو کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه در حال تلاش هستیم تا وضعیت بسته‌بندی و درجه‌بندی بهتر از گذشته شود، گفت: باغداران و تجار در حال ارتقاء وضعیت بسته‌بندی محصول خرما هستند، باید سردخانه‌های غیر استاندارد را استانداردسازی کنیم. نماینده مردم بم، ریگان، فهرج و نرماشیر در مجلس شورای اسلامی با اشاره به اینکه باید به سمت و سوی عرضه خرما در بورس کالای محصولات کشاورزی حرکت کنیم، ادامه داد: با عرضه خرما در بورس کالا دست دلالان کوتاه و وضعیت کشاورزان بهتر می‌شود زیرا به قیمت واقعی خرما دست می‌یابیم و تمامی کشورهای دنیا امکان خرید خرمای ایرانی را پیدا می‌کنند.

وی با تاکید بر اینکه عرضه خرما در بورس کالای کشاورزی به نفع مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان است و از سوی دیگر تجار داخلی می‌توانند کالای خریداری شده خود را در بورس عرضه کنند، عنوان کرد: خرما بعد از ۲۰ سال در این فصل در حال خرید و فروش است، در حالی که در گذشته کشاورزان به دنبال این بودند تا دلالان محصول آنها را خریداری کنند اما در حال حاضر خریداران واسطه پیدا می‌کنند تا خرما را از باغداران خریداری کند که این موضوع چشم‌انداز خوبی را پیش روی تولیدکنندگان خرما قرار می‌دهد. این نماینده مردم در مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه خرمای درجه دو ایرانی در حال صادر شدن به کشورهای مانند افغانستان و هند است، تصریح کرد: وضعیت صادرات خرمای کشور روند صعودی را طی می‌کند، سال گذشته حدود ۴۰ هزار تن خرما صادر شد پیش بینی می‌کنیم که میزان صادرات در سال جاری افزایش پیدا کند. عضو کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی مجلس شورای اسلامی با اشاره به اینکه خرمای درجه یک ایرانی کم نظیر است و صادرات آن منفعتی ندارد، ادامه داد: فرهنگ استفاده از خرما با وجود اینکه غذای کاملی محسوب می‌شود در جامعه ایرانی به خوبی شکل نگرفته است، باید این محصول ارزشمند و کم نظیر را در سبد غذایی مردم قرار دهیم. نیکزادی پناه در خصوص اینکه افزایش نرخ ارز بر روی قیمت خرما اثرگذار است یا خیر، اظهار داشت: افزایش نرخ ارز در قیمت خرما بی‌تاثیر نبود زیرا صادرات برای صادرکنندگان صرفه اقتصادی فراوانی دارد، صادرکنندگان با افزایش حجم صادرات خرما ارز بیشتری را وارد کشور می‌کنند. نماینده بم، ریگان، فهرج و نرماشیر در مجلس شورای اسلامی خاطرنشان کرد: مردم و دولت باید در بخش تولید و صادرات خرما سرمایه‌گذاری بیشتری داشته و حساسیت بیشتری در زمینه بسته‌بندی این محصول به خرج دهند.

یک کارشناس بازار سرمایه مطرح کرد

پیش‌خوری تحریم در بازار سرمایه

یک کارشناس بازار سرمایه معتقد است که بازار سرمایه تحریم‌ها را پیش‌خور کرده است و بعید به نظر می‌رسد که تحریم‌ها از این به بعد اثربخشی چندانی داشته باشند. به گزارش سنا، تیمور ابوحمزه عنوان کرد: به نظر می‌رسد تحریم‌ها اثرات خود را از قبل در اقتصاد کشور گذاشته و اتفاق تازه‌ای رخ نخواهد داد. کما اینکه معاون اول رییس جمهور و مقامات اقتصادی کشور هم این نکته را بیان و اعلام کرده‌اند که دیگر اتفاق خاصی نخواهد افتاد. وی با بیان اینکه بروز تحریم‌ها و کیفیت آن به نحوی برای همه فعالان بازار قابل انتظار و پیش بینی بوده و عکس العمل‌ها در بیشتر بازارها از جمله بازار سرمایه تا حدودی نشان داده شده است، افزود: سهامداران بیشتر باید روی سهامی سرمایه‌گذاری کنند که به لحاظ بنیادی قابلیت دارند؛ چرا که حرکت کلی بازار هم همین را نشان می‌دهد. ابوحمزه همچنین توصیه کرد افراد با آگاهی کامل وارد بازار سرمایه شوند، تنها روی یک شرکت یا صنعت خاص سرمایه‌گذاری نکنند و با تنوع بخشی و تشکیل سبد سهام، ریسک‌های سرمایه‌گذاری را کاهش دهند. مدیرعامل کارگزاری ایمن بورس سپس با اشاره به گزارش‌های ۶ ماهه شرکت‌ها اظهار داشت: شرکت‌هایی که به کلی وابستگی ارزی ندارند یا وابستگی کمتری دارند، در گزارش‌هایی که ظرف همین ۱۰ روز اخیر افشا کرده‌اند، حامل خبرهای خوبی بوده‌اند.

به گفته ابوحمزه، در صنایعی مانند پتروشیمی برخی شرکت‌ها ظرف شش ماه اخیر به اندازه کل سال گذشته سود ساخته و بعضی تا دو برابر و حتی ۲ و نیم برابر سود شناسایی کرده‌اند؛ اینها بیشتر هم مورد اقبال سرمایه‌گذاران و سهامداران قرار گرفته و می‌گیرند. این کارشناس بازار سرمایه ادامه داد: در بخش‌هایی مانند خودرو که وابستگی ارزی بالایی داشته‌اند، افزایش قیمت ارز، قیمت تمام شده محصولات آنها را بالا برده و بیشتر از بقیه از تحریم‌ها متاثر شده‌اند؛ اینها طبیعتا گزارش‌های خوبی هم نداشته‌اند و نسبت به سهام کانی‌ها، معدنی‌ها، فولادی‌ها پتروشیمی‌ها و پالایشی‌ها از اقبال چندانی برخوردار نبوده‌اند.

ابوحمزه توضیح داد: بطور کلی، قیمت سهام در این دوره مطابق افزایش قیمت دلار و در پی آن کاهش ارزش پول حرکت نکرده است. وی با بیان اینکه تمام بازارها و بخش‌ها و حوزه‌ها به مرور، خود را با قیمت ارز هماهنگ می‌کنند، گفت: اگر نرخ تسعیر را محاسبه و در تحلیل نهایی خود دخالت دهیم، قاعدتا قیمت بسیاری از سهم‌ها باید بالاتر از آنچه امروز هست، باشد.

این کارشناس بازار سرمایه، افق بلندمدت بازار را مثبت ارزیابی کرد و اظهار داشت: شاخص‌ها مجددا یک افزایش معقول و قابل توجه را تجربه می‌کنند و بازار از ۱۳ آبان به بعد همچنان حرکت به سمت مثبت را ادامه خواهد داد.

وی با بیان اینکه بازدهی بازار سرمایه در بلندمدت مناسب خواهد بود، ادامه داد: افراد باید با آگاهی وارد بازار سرمایه شوند و کسانی که به دنبال سود هستند حتما باید دید بلندمدت یا حداقل میان‌مدت داشته باشند.

آمار

پرداخت سود انواع اوراق به سرمایه‌گذاران

سرپرست امور تسویه وجوه معاملات اوراق بهادار و بورس کالا شرکت سپرده‌گذاری مرکزی از پرداخت بیش از ۳ هزار میلیارد ریال سود انواع اوراق در اواسط آبان ماه جاری خبر داد. به گزارش سمات، هادی علی پور با بیان مطلب فوق افزود: بیش از ۳ هزار و ۴۷۰ میلیارد ریال سود انواع اوراق در اواسط ماه جاری به سرمایه‌گذاران پرداخت می‌شود. وی تصریح کرد: زمان سررسید اوراق اجاره شرکت‌های ریل سیر کوثر، قطارهای مسافری و باری جوپار، تجهیزات ناوگان ریلی البرز، خدمات ارتباطی رایتل، گل گهر، مخابرات و ساختمانی صبا نفت در آبان ماه است که شرکت سپرده گذاری مرکزی سود این اوراق را به سرمایه‌گذاران پرداخت می‌کند.

علی پور ادامه داد: سود اوراق مشارکت شرکت‌های حکمت ایرانیان، لیزینگ رایان سایپا، سیمان کردستان، لیزینگ ایران و شرق و شهرداری‌های شیراز، تهران، سبزوار، مشهد، کرج در ماه جاری به حساب سرمایه‌گذاران واریز خواهد شد. سرپرست امور تسویه وجوه معاملات اوراق بهادار و بورس کالا سمات خاطرنشان کرد: سررسید سود صکوک مرابحه گندم، تولید اتومبیل سایپا و صندوق‌های کمند، پارند پایدار سپهر و گنجینه آینده روشن در ماه جاری است که شرکت سپرده گذاری مرکزی سود این اوراق را نیز به سرمایه‌گذاران پرداخت می‌کند. وی با بیان اینکه هم اکنون در حدود ۸۰ نوع انواع اوراق (اجاره، مرابحه، مشارکت، گواهی سپرده، اوراق رهنی، اسناد خزانه و استصناع) در بازار سرمایه منتشر شده است، اظهار داشت: سود این اوراق به صورت ماهانه یا سه ماهه یک‌بار به سرمایه‌گذاران پرداخت می‌شود.

روی خط شرکت‌ها

■ بررسی دلایل رشد صنعت فلزات اساسی:

اگرچه گروه فلزات اساسی در نیمه نخست سال رتبه اول بیشترین رشد قیمتی را میان صنایع بورسی به خود اختصاص نداد اما قطعا نمادهای این صنعت به عنوان لیدرهای اصلی رشد بازار مطرح بودند. به گزارش سنا، شاخص صنعت فلزات اساسی در سال گذشته رشد بیش از ۷۲ درصدی را تجربه کرد. نمادهای شاخص این صنعت از دسته‌های مختلف فلزی مانند فولاد، مس و روی بازدهی‌های فراتر از انتظاری را در سال گذشته به ثبت رساندند. صعود قیمت فلزات در بازار جهانی در سال ۹۶ در کنار رشد نرخ دلار به کمک رشد قیمتی این نمادها آمد. بسیاری از شرکت‌های این گروه در پایان سال گذشته طرح‌های توسعه‌ای برای افزایش تولیدات را به پایان رساندند. صنعت فلزات اساسی در ۶ ماهه نخست سال بازدهی ۸۹ درصدی به ثبت رساند، این در حالی است که در پایان شهریور ۹۷، بازدهی یکساله این صنعت نیز از ۱۵۰ درصد فراتر رفت. همچنین، بررسی شرکت‌های فعال در این گروه نشان می‌دهد ۴ محرک رشد قیمت دلار، افزایش مقدار تولید، حذف سقف رقابتی محصولات این گروه در بورس کالا و ثبات نسبی در روند قیمت‌ها جهانی، باعث عملکرد مناسب این صنعت طی ۶ ماه ابتدایی سال بوده است. بعد از اعلام تک نرخی شدن ارز در اواسط فروردین ماه، این چشم‌انداز به وجود آمد که این شرکت‌های صادرات محور تحت تاثیر مابه‌التفاوت نرخ ارز آزاد و دولتی بتوانند سود دهی قابل قبولی داشته باشند.

از سوی دیگر عمده سودآوری این شرکت‌ها مربوط به افزایش درآمدهای عملیاتی و غیرعملیاتی در این مدت است، موضوعی که حکایت از رشد فروش این شرکت‌ها دارد. در میان شرکت‌های گروه فلزات اساسی ۲ شرکت "فایرا" و "هرمز" با اختلاف زیاد بیشترین درصد تعدیل مثبت را داشته‌اند. افزون بر این، شرکت آلومینیوم ایران بیشترین تعدیل مثبت را به ثبت رساند. سود خالص این شرکت در ۶ ماهه منتهی به شهریور ۹۷ به ۳۹۴ ریال رسید، این در حالی است که در مدت مشابه سال قبل این شرکت تنها ۱۵ ریال سودآوری داشته است. آلومینیوم ایران در شهریور سال جاری ۲۹۶ میلیارد تومان فروش داشته است که بالاترین مبلغ فروش در سال‌های اخیر است. این در حالی است که، فروش ۶ ماهه شرکت در سال جاری ۱۱۱۶ میلیارد تومان است که ۷۳ درصد بیشتر از مدت مشابه سال قبل است. از سویی دیگر، مقدار فروش شرکت در این ۶ ماهه ۸۷ هزار تن بوده است که تقریبا برابر مدت مشابه (۸۴ هزار تن) سال قبل است که نشان می‌دهد تنها عامل رشد در مبلغ فروش افزایش نرخ بوده است. بر اساس اطلاعات این شرکت ۴۰ درصد از فروش شرکت که به صورت شمش خالص است به خارج از کشور صادر می‌شود. ۳۷ درصد فروش به صورت شمش خالص به داخل کشور فروخته می‌شود. شمش آلیاژی ۱۳ درصد و شمش بیلت ۱۰ درصد از فروش را تشکیل می‌دهند. فولاد هرمزگان جنوب از دیگر شرکت‌های فلزی است که عملکرد درخشانی در ۶ ماهه نخست سال داشت.

همچنین، فولاد هرمزگان در ۶ ماه نخست ۱۶ هزار و ۵۰۰ میلیارد ریال فروش و ۵ هزار و ۳۰۰ میلیارد ریال سود ناخالص داشته است. به این ترتیب فروش این شرکت نسبت به مدت مشابه ۲۰۰ درصد رشد داشته است. بر اساس این گزارش، "هرمز" به مدد شناسایی سود تسعیر ارز ۹ هزار میلیارد ریالی توانست سود خوبی کسب کند و مجموع سود خالص در ۶ ماه به ۱۲ هزار و ۵۰۰ میلیارد ریال رسید که معادل ۸۳۵ ریال برای هر سهم است. افزون بر این، علت اصلی جهش ۹۵۷ درصدی سود در ۶ ماهه نخست ۹۷ نسبت به مدت مشابه قبل را می‌توان ناشی از رشد ۹۱۲،۴ درصدی سایر درآمدهای عملیاتی و ۱۰۵ درصدی درآمد سرمایه‌گذاری‌ها دانست.

خبر

نقش دولت در ایجاد ثبات نسبی در بازار

خبرگزاری صدا و سیما | قائم‌مقام خانه صنعت ایران با اشـــاره به ایجاد ثبات نســـبی در بازار، گفت: مداخله دولت در این شرایط وابسته به دو عامل تغییر تخصیصی ارز و تعیین تکلیف ارزی بود که برای فعالان ارزی فضای با ثباتی را ترسیم کرد. آرمان خالقی بر لزوم توجه به بخش خصوصی برای حفظ این ثبات تاکید کرد و افزود: در واقع آرامش نسبی در شرایط فعلی بازار در وهله اول حاصل اتفاقاتی است که لازم بود در بازار رخ دهد و در این بین دولت و مداخلات وزارت صنعت، معدن و تجارت نیز بسیار تاثیر گذار بوده است. او افزود: تغییر تخصیص و شیوه تامین ارز که به تعیین تکلیف نهایی برای فعالان اقتصادی منجر شد، توانست این شرایط را در کشور به ثبات رسانده و تا حدود زیادی حفظ کند. او تصریح کرد: به عبارت دیگر زمانی که فعال اقتصادی به صورت روشن دریافت کرد که به جز کالاهای ضروری برای تامین ارز مواد اولیه یا واردات سایر کالاها لازم است ارز آزاد تهیه کنند و ارز دولتی اختصاص داده نمی‌شود از بلاتکلیفی درآمد و همین مساله باعث شد التهابات بازار تا حدودی فروکش کند. خالقی در ادامه با اشـــاره به برنامه‌های وزیر صنعت، معدن و تجارت برای تعامل با بخش خصوصی گفت: با توجه به سابقه ارتباط رحمانی با بخش خصوصی، باید انتخاب ایشان را به فال نیک گرفته و منتظر تعاملات مثبتی در این زمینه باشیم. او این ارتباط موثر با بخش خصوصی را دارای دو مزیت عمده دانست و گفت: بطور یقین این ارتباط موثر دو مزیت دارد؛ در قدم اول آگاهی از دیدگاه‌های بخش خصوصی برای تصمیم گیری درســـت مدنظر اســـت و علاوه بر این در قدم بعدی تصمیم‌هایی که در این زمینه گرفته می‌شود با توجه به اینکه اشخاص ذی نفع در آنها مداخله داشته‌اند در اجرای آن مشارکت خواهند داشت و در واقع توفیق بیشتر و هزینه کمتری به دنبال خواهد داشت. خالقی در ادامه با اشـــاره به نزدیک شـــدن به زمان تشدید تحریم‌ها، بر لزوم پیگیری تیم اقتصادی و دیپلماسی دولت در این مورد تاکید کرد و گفت: در روزهای آینده که ممکن است شاهد تشدید تحریم‌ها باشیم، مواردی از تحریم مانند تحریم‌های حوزه حمل و نقل ممکن است شروع شوند. کشور ما از پتانسیل‌های مختلفی برخوردار است و با شروع این تحریم‌ها راهکارهایی در نظر گرفته شده است. قائم‌مقام خانه صنعت، معدن و تجارت ایران در توضیح این نکته افزود: در صورت اعمال تحریم‌های حمل و نقل و کشتیرانی راه‌هایی برای حمل و نقل کالا به صورت غیر مســـتقیم برای کشور وجود دارد و می‌توان از سایر خطوط کشتیرانی و بنادر استفاده کرد. او تاکید کرد: لازم است با توجه به رویکرد تحریم‌ها از یک دیپلماسی فعال استفاده کرد که رابطه با کشورهای دیگر را به نحوی که منافع‌شان تامین شود حفظ کنیم.

بخش خصوصی از وزیر جدید «صنعت، معدن و تجارت» چه می‌خواهد

خواست فعالان اقتصادی از وزیر جدید

تعادل | تغییر در تیم اقتصادی دولت به عنوان مهم‌ترین راهکار مقابله با تحریم‌ها که از ماه گذشته در دستور کار دولت قرار گرفته بود، سرانجام عملیاتی شد و «رضا رحمانی» به عنوان جایگزین محمد شریعتمداری در وزارت صنعت، معدن و تجارت، از مجلس شورای اسلامی رای اعتماد گرفـــت. رحمانی که دو روز پس از معرفی‌اش توســـط رییس جمهور به عنوان وزیر پیشنهادی صنعت، معدن و تجارت در جمع اعضای اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشـــاورزی ایران حاضر شـــده بود، به ارایه مهم‌ترین برنامه‌های خود پرداخت و توانست رای اعتماد پارلمان بخش خصوصی را بگیرد. او در این نشست تأکید کرده بـــود: «تیم کاری من همین بخش خصوصی اســـت و راهی جز ظرفیت‌های بخش خصوصی برای برون‌رفت از مشـــکلات وجود ندارد و این مبنای باور من است.» با وجود تأکید وزیـــر جدید صنعت، معدن و تجارت بر مشـــورت و نظرخواهی با بخش خصوصی، اما فعالان اقتصادی معتقدند، صـــرف تعامل با بخش خصوصی کارساز نیست و نه تنها وزیر صنعت، بلکه وزرای اقتصادی دولت باید ضمن مشورت و همفکری با بخش خصوصی، نظر آنها را در عمل هم به کار بگیرند. «بازنگری در روند صدور بخشـــنامه ها»، «کوتاه کـــردن فرآیند تجارت خارجی»، «تامین امنیت اقتصـــادی»، «بازنگری در انتخاب معاونـــان»، «ســـاماندهی واردات» و «تدوین نقشـــه راه صنعت» از جمله مهم‌ترین خواســـته‌های فعالان اقتصادی از رضا رحمانی در سمت جدید خود در وزارتخانه صنعت معدن و تجارت است.

کوتاه شدن فرآیند تجارت خارجی

فعالان بخـــش خصوصی کـــه از ابتدای ســـال جاری چالش‌های بی‌سابقه‌یی را تجربه کرده بودند، هم‌اکنون تغییر در تیم اقتصادی دولت را نقطه عطفی برای گذر از شـــرایط ســـخت اقتصادی و حل مشکلات موجود می‌داننـــد. این در حالی اســـت که فعـــالان اقتصادی امیدوارند با انتخاب رحمانی تعامل سازنده میان بخش خصوصی و این وزارتخانه شـــکل بگیـــرد. البته بخش خصوصی کشـــور انتظاراتی هم از وزیر جدید دارند. به اعتقاد اعضای هیات نمایندگان اتاق ایران، وزیر جدید صنعت باید با تهیه نقشـــه راه صنعت، فرآیند تجارت داخلی و خارجی را در کشور تسهیل کند.

عضو هیات رییســـه اتاق ایران با اشاره به اینکه با روی کار آمدن رضا رحمانی، دو اقدام ضروری باید در دستور کار وزارت صنعـــت قرار بگیرد، به پایـــگاه خبری اتاق ایران گفت: قدم نخســـت که شـــاید بتوان آن را اقدام فوری تلقی کرد، بازنگری در روند صدور بخشـــنامه‌ها و دستورالعمل‌هایی است که منجر به عدم انسجام در فضای اقتصادی کشـــور و همچنین چرخه صادرات و واردات در کشور شده اســـت. به گفته کیوان کاشفی، وزیر جدید صنعت باید با ایجاد آرامش در صدور قوانین و مقررات کشور، فرآیند کسب و کار اقتصادی کشور را به روال عادی قبل بازگرداند.

او همچنین با بیان این نکته که رتبه ایران در شاخص‌های بین‌المللی تجارت خارجی مطلوب نیست، تاکید کرد: بخشـــی از این موضوع به طولانی بـــودن زمان تجارت خارجی در مقایسه با دیگر کشورها برمی‌گردد که باعث شده ایران حتی در مقایسه با کشورهای همسایه نیز رتبه پایین‌تری داشته باشد. این در حالی است که در کشوری مانند امارات، فرایند تجارت خارجی ظرف ۲۴ ساعت انجام می‌شود. به اعتقاد کاشفی، وزیر جدید صنعت باید در میان مدت اقدام به کوتاه کردن فرایند تجارت خارجی کند. در همین زمینه او تاکید کرد: اصلاح این فرآیند در حوزه قوانین نیست که بخواهیم منتظر مصوبه‌ای از مجلس باشـــیم. بلکه وظیفه وزارت صنعت، معدن و تجارت اســـت تا طی ۲ الی ۳ سال با برنامه‌ریزی بتواند کشور را به لحاظ تجارت خارجی به استانداردهایی که در منطقه وجود دارد، نزدیک کند.

مشـــورت با بخش خصوصی اولویت کاری وزیر باشد

اما از سویی دیگر رییس کنفدراسیون صادرات ایران معتقد اســـت که هیچ بخشـــنامه‌ای بدون همفکری با بخـــش خصوصی نباید صادر شـــود و ایـــن باید در اولویت کاری وزیر جدید صنعت، معدن و تجارت قرار بگیرد. محمد لاهوتی در گفت‌وگو با ایسنا، اظهار کرد: تصمیم‌گیری در شـــرایط کنونـــی در وزارت صنعت، معدن و تجـــارت با توجه به تغییر و تحـــولات ارزی و برخی مشـــکلات داخلـــی و خارجـــی، نیازمند دقت بیشتری است تا سیاســـت‌های کلی در یک تصمیم رعایت شود و همچنین شـــرایط محیط کسب و کار نیز در نظر گرفته شود. او با اشاره به اینکه طی ماه‌های گذشته شاهد ممنوعیت‌های متعدد در حوزه صادرات و واردات بوده‌ایم، اظهار کرد: دستورالعمل‌های بسیار متعدد و شتابزده و تغییر و تحولات بسیار کوتاه‌مدت که گاه ظرف ۴۸ ساعت اصلاح شده، به فضای تجارت لطمه زده است. او با بیان اینکه قانون محیط کسب و کار و رفع موانع تولید نادیده گرفته شده است، تصریح کرد: براساس قوانین، محدودیت و ممنوعیت در صادرات و واردات باید از ســـه ماه قبل اطلاع‌رسانی شود، چرا که قطع صادرات به صورت ناگهانی حتی به بهانه تنظیم بازار، آسیب جدی به بازارهای خارجی ایران می‌زند. به گفته عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی ایران، وزیر صنعت، معدن و تجارت به تنهایی قادر به حل همه این مشکلات نیست اما می‌تواند با پافشاری بر قانون‌مداری، سیاســـت‌گذاری‌های کلان را متناســـب با قوانین بالا دستی پیش ببرد.

تامین امنیت اقتصادی

از طرفی، عضو هیات نمایندگان اتاق ایران، «روشـــن شدن وضعیت اقتصادی» و «تأمین امنیت اقتصادی» را مهم‌ترین نکاتی دانست که ضروری است مورد توجه وزیر جدید صنعت، معدن و تجارت قرار بگیرد. به گفته فریال مستوفی، شرایط فعلی به گونه‌ای است که همه فعالان اقتصـــادی از واردکنندگان و صادرکنندگان تا تولیدکنندگان، با نوعی ســـردرگمی مواجه هســـتند و مهم‌تریـــن دلیـــل آن هم بـــه نبود ثبـــات در اقتصاد بازمی‌گـــردد. به اعتقاد او تهدیدی کـــه در حال حاضر کشـــور و فضای کسب‌وکار را در داخل تهدید می‌کند، علاوه بر تحریم‌های خارجی، خود تحریمی‌هایی است که در نتیجه سیاست‌های ضدونقیض ایجاد شده است. عضو هیات نمایندگان اتاق ایران افزود: امیدوار هستیم که با حضور تیم جدید اقتصادی دولت شاهد شفافیت بیشتری باشیم. هم فعالان اقتصادی و هم مردم انتظار دارند که حقیقت گفته شود تا بتوان بر اساس وضعیت مشخص تصمیم‌گیری کرد.

بازنگری در انتخاب معاونان

رییس خانه معدن ایران و عضو هیات نمایندگان اتاق ایران، انتخاب «رضا رحمانی» را به عنوان وزیر جدید صنعت، معدن و تجارت را از این جهت با اهمیت تلقی کرد که با توجه به ســـوابق اجرایـــی رحمانی، فعالان اقتصادی می‌توانند انتظار مطالبه‌گری از شخص وزیر داشته باشـــند. محمدرضا بهرامن تأکید کرد: وزارت صنعت، معدن و تجارت در شرایط فعلی نیازمند اتخاذ یک برنامه راهبردی اســـت تا اهدافی که چشـــم‌انداز این وزارتخانه اســـت، محقق شود. در این مسیر به نظر می‌رســـد رحمانی باید بازنگری اساســـی در انتخاب معاونان و همکاران خود در وزارتخانه صنعت داشـــته باشـــد. به گفته او اجراشـــدن برنامه‌های استراتژیک وزیر صنعت، در گروی داشتن تیمی است که اعضای آن به درســـتی انتخاب شده باشـــند و امروز با توجه به اینکه بیشـــتر معاونان وزارت صنعت، معدن و تجارت در مرحله بازنشستگی قرار دارند، بنابراین وزیر جدید صنعت باید تلاش کند تا اعضایی را دور هم جمع کند که خروجی آنها اهداف اقتصاد مدنظر را تحقق بخشد. در این میان نقش وزیر به عنوان ناظر در این در این تیم باید تعریف شود.

تدوین نقشه راه صنعت

عضوی دیگر از هیات نمایندگان اتاق ایران نیز «تدوین نقشه راه صنعت» و «بسته حمایتی تولید» را مهم‌ترین اولویت وزارت صنعت، معدن و تجارت در شرایط فعلی دانست. به گفته ویدا ســـینا، ضروری است تیم جدید اقتصادی به‌خصوص وزارت صنعت، هرچه ســـریع‌تر در این زمینه اقدامات اساســـی را انجـــام دهد؛ چون تا زمانی که اولویت‌ها بر اساس این نقشه راه تدوین نشود، نمی‌توانیم انتظار داشته باشیم وضعیت به شرایط ثبات برگردد. ویدا ســـینا، همچنین با اشـــاره به نوسان نرخ ارز طی ماه‌های گذشـــته پیشنهاد داد تا دولت با هدف تقویت زیرساخت‌های تولید و همچنین کاهش قیمت تمام‌شده محصولات از ارز ۴۲۰۰ تومانی استفاده کند جز تخصیـــص ارز دولتی برای این مـــورد، برای مابقی محصولات و خدمات ارز ۴۲۰۰ تومانی حذف شود.

سینا با تأکید بر این نکته که انتخاب رحمانی به عنوان وزیر جدید صنعت که تا پیش از این هم در این وزارتخانه فعالیت داشته، نقطه عطفی برای فعالان اقتصادی به شـــمار می‌رود، گفت: امیدوار هستیم خواسته فعالان اقتصادی مبنی بر تدوین بســـته حمایتی که در چند سال گذشته در حضور وزرای مختلف به کرات گفته‌شده است، این‌بار عملی شـــود. به اعتقاد او، ارایه تسهیلات دولت به تولیدکنندگان نه بر اساس پروانه بهره‌برداری، بلکه باید منطبق با نحـــوه تولید و کیفیت محصولات تولیدی باشد.

واردات ساماندهی شود

رییس کمیســـیون مدیریت واردات اتـــاق ایران نیز با تأکید بر ضرورت ســـازنده میـــان وزارت صنعت و بخش خصوصی باهدف تســـهیل قوانین و مقررات، گفت: متأســـفانه طی ماه‌های گذشته آن چیزی که از وزارت صنعت، معدن و تجارت شاهد بودیم؛ صدور دستورالعمل‌های متعدد بود. بطوریکه این بخشنامه‌ها در تضاد با منافع برخی فعالان اقتصادی است. سید محمد جعفری افزود: ضروری است که وزارت صنعت، معدن و تجارت پیـــش از اجرای هر تصمیم یا صدور دستورالعملی آن را به اطلاع بخش خصوصی برساند. همانطور که قانون بهبود مستمر محیط کسب‌وکار هم مســـوولان را مکلف کرده که پیـــش از اجرای هر آیین‌نامه آن را به اطلاع فعالان اقتصادی برســـانند. جعفری همچنین در انتقـــاد از رویکردی که در حال حاضر نسبت به واردات در کشور وجود دارد، تصریح کرد: بدون شک واردات حذف شدنی نیست. با توجه به شـــرایط فعلی حاکم بر فضای کســـب‌وکار، تولید برخی محصولات در کشور یا شدنی نیست یا به صلاح کشور نیست. بر همین اساس ضروری است تا واردات ساماندهی شود.

رییس کمیسیون مدیریت واردات اتاق ایران با تأکید بر هدایت تجار به عنوان یکی از وظایف وزارت صنعت، معدن و تجارت گفت: این وزارتخانه باید با مطالعه دقیق و در نظر گرفتن مشوق‌ها، واردکنندگان را هدایت کند. چراکه سیاست اجباری در حوزه واردات کارساز نخواهد بود. به اعتقاد جعفری، هرگونه واردات توسط دولت یا سازمان‌های دولتی، نتیجه‌ای جز رانت نخواهد داشت و منطق بازار را به هم خواهد زد.

عضو هیات نمایندگان اتاق تهران مطرح کرد

تغییر سیاست‌های ارزی برای کسب درآمد

از ۲۰ فروردین ماه دولت دلار را روی ۴۲۰۰ تومان تک نرخی اعلام کرد. بعد از آن مدام بخش نامه‌های مختلف ابلاغ شد تا مشکلات این ارز ۴۲۰۰ تومانی مرتفع شود. بخشـــنامه‌هایی که هرروز به سردگمی بیشتر فعالان اقتصادی و بخش خصوصی منجر شد. به این ترتیب، دولت در ماه‌های اخیر سه بازار ارز راه انداخت؛ بازار اول که همان ارز ۴۲۰۰ تومانی برای کالاهای اساسی است. بازار دوم ســـامانه نیما و بازار سوم هم ارزی است که در بازار غیررسمی خرید و فروش می‌شود که دولت برای کنترل آن فعالیتی نمی‌کند. این در حالی است که عضو هیات نمایندگان اتاق تهران معتقد است: سیاست‌های ارزی دولت به هیچ عنوان موفق نبوده است. البته باید دید هدف دولت چه بوده؟ اگر قصد کسب درآمد برای خودش را داشـــته، بســـیار موفق بوده است. مثلا الان می‌گویند کسری بودجه نداریم، بسته‌های حمایتی به مردم می‌دهیم، نگران نباشید و....

فرهاد فزونـــی، در گفت‌وگو با پایگاه خبری اتاق تهران افزود: اما سوی دیگر ماجرا فعالان اقتصادی قرار دارند. آنها ضرر کرده‌اند. دولت در ماه‌های اخیر سه بازار ارز راه انداخت؛ یکی که همان ارز ۴۲۰۰ تومانی برای کالاهای اساسی است. دوم سامانه نیما اســـت و سوم هم ارزی اســـت که در بازار غیررســـمی خرید و فروش می‌شود که دولت برای کنترل آن فعالیتی نمی‌کند و شـــخصا فکر می‌کنم از مابه التفاوت به وجود آمده برای کسب درآمد خودش بهره می‌برد. عضو هیات نمایندگان اتاق تهران اظهار کرد: «نکته‌ای کـــه دولت فراموش کرده، تاثیر قیمت دلار غیررسمی روی نرخ سایر بازارهاست به نحوی که باعث افزایش هزینه‌های زندگی و قیمت کالاهای دیگر می‌شـــود؛ همان چیزی که در ماه‌های اخیر با آن روبـــرو بوده‌ایم. در این مدت تولید ســـکته کرده است، آن شـــرکت‌هایی هم که تولید دارند، قادر به فروش محصولات شان نیستند چون قدرت خرید مصرف‌کننده نهایی هم پایین آمده است. به گفته فرهاد فزونی، فعال اقتصادی باید بداند شـــش ماه دیگر چه اتفاقی رخ خواهد داد تا براساس آن برنامه‌ریزی کند. این در حالی است که ما هر روز با بخشنامه‌های متفاوت روبرو هستیم، جلوی صادرات برخی کالاها به یک‌باره گرفته و تصمیمات پشت درهای بسته اتخاذ می‌شود. او تاکید کرد: ایـــن رویه، عدم اطمینان از آینده را در ذهن فعال اقتصادی می‌اندازد؛ دلیل آن هم نبود ثبات است. شخصا هیچ دلیلی ندارم که بتوانم بر مبنای آن بگویم دلار در آینده ۲۵ هزار تومان می‌شـــود یا ۷ هزار تومان. اتفاقی که در هفته‌های گذشته برای کاهش نرخ دلار افتاد این بود که مقداری دلار وارد بازار شد. در واقع رییس جدید بانک مرکزی مجاز به انجام این کار بود اما رییس گذشته خیر. بنابراین تغییر رویه‌ای اتفاق نیفتاده است. ما باید ثبات فکری بلندمدت داشته باشیم و با بخش خصوصی همفکری کنیم؛ تصمیمات آنی دردی دوا نمی‌کند.

نشست آشنایی فعالان اقتصادی با اکوسیستم «استارت‌آپی» برگزار شد

پیوند کسب‌وکارهای سنتی و مدرن

فعالان استارت‌آپی در نشستی که در اتاق تهران برگزار شـــد، با یکدیگر به گفت‌وگو نشسته و به انتقال تجربه پرداختند. در این نشست که صاحبان چند استارت‌آپ و همچنین برخی فعالان اقتصـــادی و دبیران برخی از تشـــکل‌های عضو اتاق تهران حضور داشتند، ابتدا سخنانی از سوی مدیر کسب‌وکارهای نوین اتاق تهران پیرامون فلسفه وجودی استارت‌آپ‌ها در جهان امروز و ظهور کسب‌وکارهای دانش‌بنیان در اقتصاد کشورها، بیان شد و این پرسش به میان آمد که در شرایط کنونی اقتصاد کشـــور، بنگاه‌هـــای بخش خصوصی چگونه می‌توانند کســـب‌وکار خود را رونق دهند و آیا احیای کسب‌وکارها در اکوسیستم رو به توسعه استارت‌آپی، امکان‌پذیر است؟ به گزارش پایگاه خبری اتاق تهران، در همین رابطه، برخی از مدیران تشـــکلی و صاحبان صنعت، این پرســـش را در نشست فوق مطرح کردند که اصـــولا بنگاه‌های اقتصادی که بطـــور معمول، در ایران سنتی عمل کرده و جلو می‌روند، چگونه از ابزار استارت‌آپی می‌توانند برای فروش مناسب‌تر استفاده کنند؟ همچنین در این نشســـت، مصطفی امیری از بنیان‌گـــذاران درگاه «زرین‌پال»، تجـــارب خود را از راه‌اندازی این اســـتارت‌آپ و فـــراز و فرودهایی که در طول نزدیک به یک دهه گذشته داشته است، با فعالان اقتصادی به اشتراک گذاشت. آن‌طور که او بیان کرد، کســـب‌وکارهای نو و دانش‌بنیان و بطور مشـــخص، استارت‌آپ‌ها، در هنگامه‌ای به اوج موفقیت می‌رسند که وضعیت اقتصاد و کسب‌وکار در یک کشور مناسب نباشد و بنگاه‌ها در شرایط بحرانی باشند. او در عین حال، تصریح کرد که راه ورود مشاوران و مدیران خارجی را باید به کسب‌وکارهای کشور باز کرد تا از دانش و تجارب آنان برای بهبود و ارتقای اقتصادی بنگاه‌ها بهره برد.

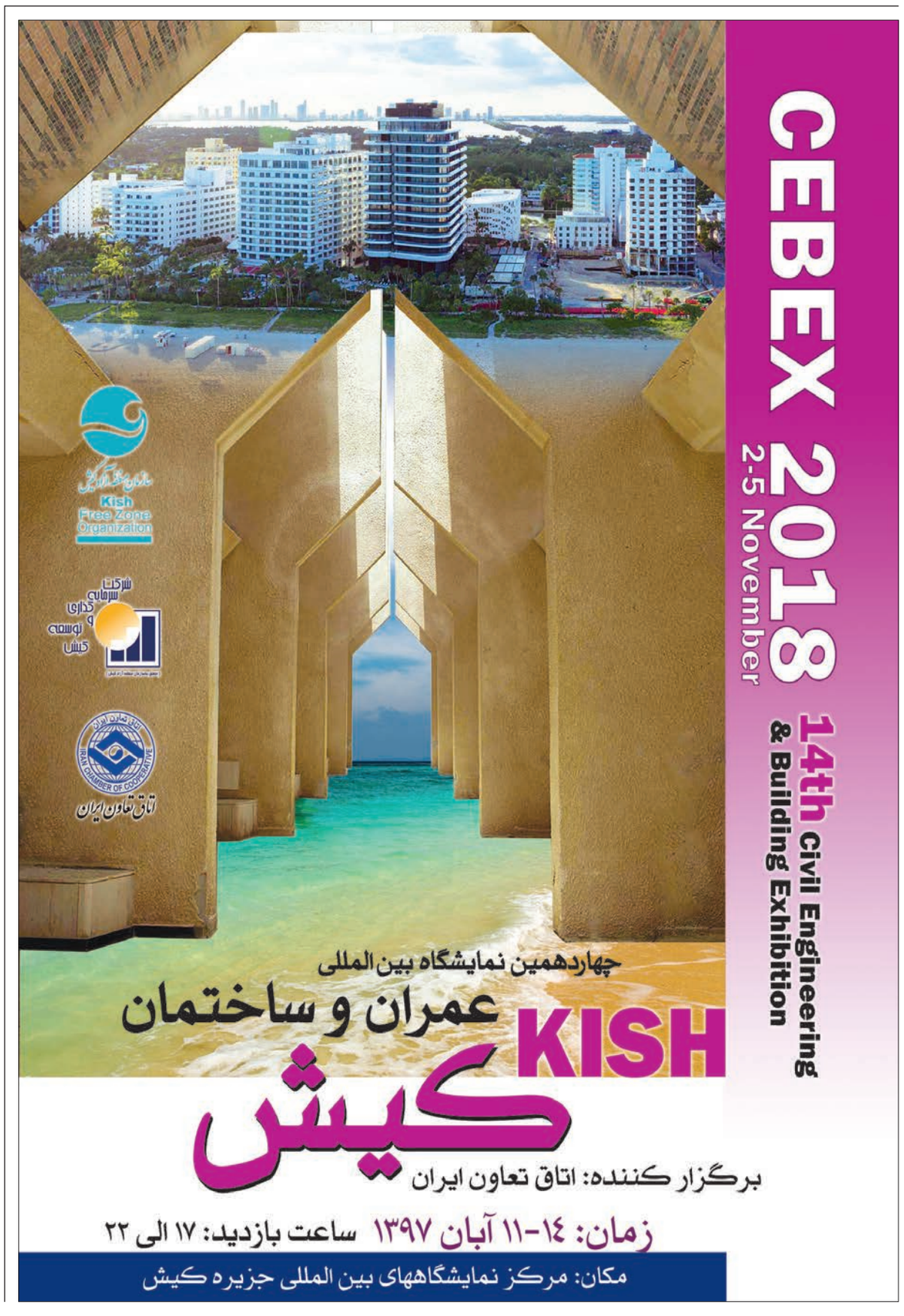

شاخص سلامت تولیدات کارخانه‌ای چین کاهش یافت

پکن تحت فشار مضاعف اقتصادی

گروه جهان | طلا تسلیمی |

طبق آمارهای جدید منتشر شده در چین، شاخص تعیین کننده سلامت اقتصادی در بخش تولیدات کارخانه‌ای این کشور در ماه اکتبر به پایین‌ترین سطح در بیش از دو سال اخیر رسیده که نشان‌دهنده این است که اقتصاد تحت فشار قرار دارد. این اتفاق همچنین به مثابه زنگ هشداری درباره چشم‌انداز نه چندان خوشایند اقتصادی و احتمال کاهش بیشتر سرعت رشد دومین اقتصاد بزرگ جهان قلمداد می‌شود. بسیاری بر این باورند که تاثیرات جنگ تعرفه‌ای چین و ایالات متحده هنوز در آمارها و ارقام اقتصادی بازتاب نیافته است و از این رو، کارشناسان اقتصادی پیش‌بینی می‌کنند دولت چین برای ممانعت از تاثیرگذاری بیشتری جنگ تجاری بر چشم‌انداز اقتصادی، محرک‌های مالی و پولی بیشتری به اجرا بگذارد. به نوشته «فایننشال تایمز»، چین از چندی پیش یک سری تدابیر محرک اقتصادی را از جمله تسریع هزینه در زیرساخت‌ها و چندین مرتبه کاهش سطح ذخایر ارزی مورد نیاز در بانک‌ها، به اجرا گذاشته است. اما کاهش سرعت رشد اقتصادی می‌تواند سیاست‌گذاران را به اتخاذ تدابیر شدیداللحن‌تر وادارد که این مساله می‌تواند تلاش‌های موازی برای کاهش حجم گسترده بدهی‌ها و ممانعت از مخاطرات مالی را به چالش بکشد.

سران حزب کمونیست دیروز چهارشنبه در نشست «پالتبیرو»- نشست کمیته اصلی سیاست‌گذاری حزب کمونیست- وعده دادند که «اشتغال‌زایی، شرایط مالی، تجارت خارجی، سرمایه‌گذاری و انتظارات» را تثبیت خواهند کرد که این مساله خود از احتمال اجرای محرک‌های بیشتر مالی حکایت دارد.

اقتصاد چین در سه ماه سوم سال جاری میلادی رشدی ۶،۵ درصدی را تجربه کرد که اگرچه همچنان با نرخ هدف رسمی دولت برای سال ۲۰۱۸ هماهنگ بود، اما ضعیف‌ترین رشد سه ماه از سال ۲۰۰۹ تاکنون به شمار می‌رود. طبق آمارهای منتشر شده در روز چهارشنبه، شاخص مدیران خرید تولیدات کارخانه‌ای از ۵۰،۸ در ماه سپتامبر، در ماه اکتبر به ۵۰،۲ کاهش یافت. شاخص مدیران خرید تولیدات کارخانه‌ای شاخصی اقتصادی است که از نظرسنجی ماهانه از شرکت‌های بخش خصوصی به دست می‌آید. برای خوانش این شاخص باید به این مساله اشاره کرد که افزایش آن به بالای ۵۰ نشانه بهبود، باقی ماندن آن در سطح ۵۰ نشانه ثابت ماندن شرایط و کاهش آن به زیر ۵۰ نشان‌دهنده افت وضعیت است. اکنون هم اگرچه شاخص مدیران خرید تولیدات کارخانه‌ای چین همچنان بالاتر از حد معیار ۵۰ است، اما پایین‌ترین رقم از جولای ۲۰۱۶ تاکنون به شمار می‌رود. یک شاخص دیگر اقتصادی چین هم که به بخش خدماتی مربوط می‌شود از ۵۴،۹ به ۵۳،۹ کاهش یافته که باز هم کمترین میزان از ماه اوت ۲۰۱۷ تاکنون است. میزان اعتماد شرکت‌کنندگان در نظرسنجی‌ها به ارتقاء این شاخص و تجربه نگرانی آنها به کاهش شاخص می‌انجامد. هدف از این شاخص ارایه اطلاعاتی درباره شرایط اقتصادی برای تصمیم‌گیرندگان در شرکت‌ها، تحلیل‌گران و مدیران خرید است.

کاهش سرعت رشد اقتصادی چین همچنین بر ارز این کشور فشار وارد آورده است. ارزش رنمینبی (یوآن) در معاملات روز چهارشنبه به کم‌ترین میزان در بازه زمانی ۱۰ ساله رسید و این در حالی بود که ارزش دلار در برابر سبد ارزهای جهانی به بیشترین نرخ در ۱۶ ماه اخیر رسید. «ریموند یوئنگ»، کارشناس ارشد اقتصادی در بانک «ای‌ان‌زد» چین گفت: «شرایط اقتصادی پیش روی بخش خصوصی چین خیلی وخیم‌تر از آن چیزی است که آمارها و ارقام نشان می‌دهند.» او افزود: «انتظار داریم علاوه بر یک دوره دیگر کاهش سطح مورد نیاز ذخایر ارزی در بانک‌ها در ماه ژانویه، اقدامات دیگری هم در آینده نه چندان دور در جهت سیاست‌گذاری‌های حمایتی صورت بگیرد. اولیوت دولت این است که از تورم شدید ممانعت کند.»

این در حالی است که هنوز تاثیرات تعرفه‌های اعمال شده از سوی ایالات متحده بر واردات از چین، در داده‌های تجاری و اقتصادی بازتاب نداشته‌اند و صادرات چین از سه ماه اول امسال تاکنون افزایشی ۱۲،۲ درصدی داشته است که از سلامت اقتصاد در این بخش حکایت دارد. اما کارشناسان پیش‌بینی کرده‌اند که مناقشات تعرفه‌ای و تجاری واشنگتن و پکن در آمارهای هفته‌های آتی منعکس شوند. یک شاخص انشعابی مدیران خرید تولیدات کارخانه‌ای که ترتیب شاخص جدید را دنبال می‌کند، در ماه اکتبر به ۴۶،۹ کاهش یافت که کمترین سطح از ژانویه ۲۰۱۶ تاکنون به شمار می‌رود. نتایج نظرسنجی تحقیقات محرمانه فایننشال تایمز از صادرکنندگان چینی نیز از کاهش سرعت رشد اقتصادی در ماه اکتبر حکایت داشت.

«سرنا ژو» کارشناس اقتصادی آسیا در شرکت میزوهو در هنگ‌کنگ گفت: «شاخص مدیران خرید تولیدات کارخانه‌ای ماه اکتبر چین خیلی ضعیف‌تر از حد انتظار بازار بود. این تضعیف هم در روند سفارشات جدید (به‌ویژه در ارتباط با صادرات) و هم در روند تولیدات کارخانه‌ای قابل مشاهده بود که این مساله از تضعیف بیشتر فعالیت‌های کارخانه‌ای در سه ماه چهارم سال جاری میلادی در میانه کساد داخلی و افزایش تنش‌های تجاری خارجی حکایت دارد.»

«ژائو کینگه» تحلیل‌گر ارشد اداره ملی آمار چین در اظهاراتی که همراه با آمارهای روز چهارشنبه منتشر شد، به تعطیلات «روز ملی» در اوایل ماه اکتبر و همچنین عدم اطمینان خارجی به عنوان دلایل کاهش شاخص مدیران خرید تولیدات کارخانه‌ای اشاره کرد.

با وجود داده‌های ضعیف اقتصادی، بازار سهام چین در معاملات روز چهارشنبه شاهد رشد بود و ارزش شاخص سهام «سی‌اس‌آی ۳۰۰» در معاملات بعد از ظهر دیروز ۱،۳ درصد افزایش یافت. اظهارات حمایتی ناظران بازارهای سهام و اوراق قرضه در جبران خسارت‌های هفته گذشته که ارزش این شاخص به کمترین میزان در ۳۱ ماه اخیر رسید، کمک شایانی کرد.

نگاهی به فضای مسموم سیاسی امریکا در آستانه انتخابات کنگره

حمایت بنگاه‌های تجاری از جمهوری‌خواهان

گروه جهان |

شرکت‌های بزرگ امریکایی با وجود نگرانی از سیاست‌های حمایت‌گرایانه دونالد ترامپ رییس جمهوری ایالات متحده، همچنان از او حمایت می‌کنند و در انتخابات میان‌دوره کنگره نیز به نمایندگان حزب جمهوری‌خواه رای می‌دهند. این در حالی است که تنها یک هفته مانده به انتخابات، بسیاری از ناظران سیاسی از مسمومیت بی‌سابقه فضای سیاسی در این کشور صحبت می‌کنند.

به گزارش فایننشال تایمز، در شرایطی که بسیاری از شرکت‌های بزرگ و کسب و کارهای امریکایی نگران جنگ تعرفه‌ای دولت ترامپ و چین هستند، اما در انتخابات میان‌دوره از نمایندگان حزب ترامپ، یعنی جمهوری‌خواهان حمایت می‌کنند. به عنوان مثال، اتاق بازرگانی ایالات متحده که یکی از منتقدان سرسخت سیاست‌های تعرفه‌ای ترامپ به شمار می‌رود و بارها نسبت به تبعات چنین سیاستی هشدار داده است در انتخابات میان‌دوره از «لین و کمیر» نامزد جمهوری‌خواه ایالت ویسکانسین در برابر تامی بالدوین دموکرات حمایت کرده است.

راب اینگستورم معاون رییس اتاق بازرگانی در امور سیاسی با انتشار بیانیه‌ای اعلام کرده که: «وکمیر قرار است هر کاری که برای حمایت از مشاغل لازم است انجام دهد. او همچنین قرار است به رشد و توسعه صنایع برای نسل‌های آینده نیز کمک کند.»

حمایت اتاق بازرگانی امریکا از نمایندگان جمهوری‌خواه بار دیگر مساله ارتباط نزدیک جمهوری‌خواهان با شرکت‌های امریکایی در طول چند دهه گذشته را برجسته کرده است، روندی که حتی حضور دونالد ترامپ در کاخ سفید نتوانسته اختلالی در آن ایجاد کند. فایننشال تایمز نوشته، آنچه اتاق بازرگانی امریکا و شرکت‌های تجاری را به حمایت از جمهوری‌خواهان با وجود ناخرسندی از دونالد ترامپ وامی‌دارد، ادامه سیاست‌های فعلی دولت در زمینه مقررات‌زدایی و سیاست‌های مالیاتی است که پیروزی احتمالی دموکرات‌ها می‌تواند آنها را متوقف کند.

حمایت شرکت‌های بزرگ از جمهوری‌خواهان تنها مساله‌ای نیست که این روزها در فضای سیاسی امریکا مورد توجه قرار گرفته است. کارزارهای انتخاباتی از یک سو و کشتار اخیر یهودیان در کنیسه‌ای در پنسیلوانیا به مناقشه‌های سیاسی شدیدا دامن زده است، بطوری که برخی ناظران مسمومیت فضای سیاسی امروز امریکا را بی‌سابقه توصیف می‌کنند.

به گزارش دویچه‌وله، بیش از ۳۰ هزار نفر از اعضای جامعه یهودیان پیتزبورگ با انتشار نامه سرگشاده اعلام کرده‌اند که رییس جمهوری امریکا به تقویت ملی‌گرایی و ملی‌گرایان سفیدپوست خدمت کرده است. به این ترتیب دونالد ترامپ یک هفته مانده به انتخابات کنگره باید از خود در برابر موج انتقادها دفاع کند. این تنها سیاستمداران دموکرات نیستند که ترامپ را به خاطر اظهارات مناقشه‌برانگیزش در جریان کارزار انتخاباتی مورد حمله قرار داده و او را متهم می‌کنند که با چنین اظهاراتی در بدترین جنایت یهودستیزانه در خاک امریکا نقش‌آفرینی کرده است.

حتی برخی جمهوری‌خواهان میانه‌رو نیز مانند چارلی دنت، نماینده پیشین ایالت پنسیلوانیا در کنگره، همین انتقاد را متوجه ترامپ می‌کند: «رییس جمهوری بایستی سرمشق بهتری باشد. او باید سخنان تحریک‌آمیز را متوقف کرده و به جای ایجاد شکاف در بین ما، اقدامات بیشتری برای وحدت‌مان انجام دهد.» بر اساس اطلاعات پلیس امریکا، عامل ۴۶ ساله حمله به کنیسه پیتزبورگ می‌خواسته تا می‌تواند یهودیان بیشتری را به قتل برساند، زیرا او به این توهم توطئه دچار بوده که سازمان‌های یهودی در آوردن دسته‌جمعی مهاجران غیرقانونی به ایالات متحده دست داشته‌اند.

ترامپ پس از حادثه کشتار یهودیان شنبه گذشته در پیتزبورگ، این اقدام یهودستیزانه را آشکارا محکوم کرد. او اما پیش‌تر در جریان سخنرانی‌های مرتبط با کارزار انتخاباتی خود آگاهانه به هراس از هجوم مهاجران غیرقانونی دامن زده بود. رییس جمهوری امریکا گفته بود، در حالی که او با بیش از پنج هزار سرباز از مرز حفاظت می‌کند، دموکرات‌ها گروه گروه خارجی‌های غیرقانونی را به کشور دعوت می‌کنند.

ترامپ بارها اهداکنندگان یهودی کمک مالی به حزب دموکرات، همچون جرج سوروس یا لوید بلنکفین، رییس هیأت مدیره شرکت خدمات مالی و بانکداری گلدمن ساکس را به عنوان جهانی‌گرایان مورد حمله قرار داده است. هواداران جهانی شدن یا جهانی‌گرایان دشنامی رایج نزد ملی‌گرایان سفیدپوست علیه آن چیزی است که سرمایه بزرگ یهودی خوانده می‌شود. ترامپ بارها اعلام کرده که مفتخر است به جای هواداری از جهانی شدن یک ملی‌گرا باشد.

ناظران سیاسی با اشاره به مسموم بودن فضای سیاسی به وجود آمده در امریکا می‌گویند، تنها این ترامپ نیست که فضای متشنج کنونی را پرتنش‌تر می‌کند، بلکه برخی دموکرات‌های متمایل به چپ نیز در این امر سهم دارند. مکسین واترز نماینده دموکرات مجلس نمایندگان امریکا از کالیفرنیا نیز که بارها از سوی ترامپ به عنوان سیاستمداری با ضریب هوشی اندک نامیده شده است، تابستان گذشته از هواداران خود خواسته بود که به مقابله با رییس جمهوری ایالات متحده و اعضای دولت او بپردازند. واترز گفته بود: «اگر یکی از اعضای کابینه را در رستوران یا فروشگاهی دیدید، سر و صدا به راه بیندازید و به آنها بگویید که مهمان ناخوانده‌اند!» پس از این سخنان، بسیاری از مقام‌های بلندپایه جمهوری‌خواه از رستوران‌ها بیرون انداخته شده یا با مزاحمت و اهانت مواجه شدند. به این جنجال‌ها باید ارسال بسته‌های انفجاری برای مخالفان ترامپ از جمله باراک اوباما و هیلاری کلینتون را نیز اضافه کرد.

انتخابات میان‌دوره‌ای در امریکا بین یک دوره چهارساله ریاست جمهوری در این کشور برگزار می‌شود. این انتخابات اغلب به عنوان یک همه‌پرسی برای رییس جمهوری یا عملکرد حزب حاکم قلمداد می‌شود. در همان روز برگزاری انتخابات میان‌دوره‌ای امریکا انتخابات فرمانداران، شهرداران محلی و انتخابات مجالس قانونی ایالتی برگزار می‌شود. در امریکا نقش اولیه کنگره تصویب قوانین است و متشکل از مجلس نمایندگان امریکا به عنوان مجلس سفلی و سنا به عنوان مجلس علیا است.

برکناری مقام ارشد ازبکستانی به‌دلیل تحقیر کشاورزان

گروه جهان | یک مسوول دولتی در ازبکستان به‌دلیل بدرفتاری با کشاورزان و اقدام عجیب تنبیهی علیه آنها از کار برکنار شد. ظهیر میرضایف، معاون نخست وزیر ازبکستان در حالی از سمت خود کنار گذاشته شده که متهم است کشاورزان را مجبور کرده به‌دلیل آبیاری ناکافی مزارع ساعت‌ها در کانالی پر از آب بمانند. به گزارش خبرگزاری فرانسه، این رسوایی در حالی مطرح می‌شود که ازبکستان، کشوری واقع در آسیای میانه در گذشته نیز به بهره‌برداری از کار اجباری متهم شده بود. شوکت میرضیایف، رییس جمهوری ازبکستان نیز در واکنش به این اقدام به صدور حکمی معاون نخست وزیر کشورش را از کار برکنار کرده است. یک مسوول دولتی که نخواست نامش فاش شود گفته رییس جمهوری به محض مطلع شدن از نحوه برخورد معاون نخست وزیر و دیگر مسوولان دولتی با کشاورزان محلی و خطاب قرار دادن آنها در حالی که در کانالی پرآب ایستاده بودند، اعضای دولت را به حضور در یک نشست فوری فراخواند. این ماجرا همچنین سبب شده تا علاوه بر معاون نخست‌وزیر، چند مسوول دولتی ازبکستان از جمله معاون فرماندار تاشکند که حادثه در آنجا اتفاق افتاده بود، برکنار شوند. ازبکستان؛ کشوری در آسیای مرکزی با ۴۴۷،۴۰۰ کیلومتر مربع وسعت و ۳۲ میلیون جمعیت یکی از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان پنبه در جهان است. نهادهای حقوق بشری از دیرباز ازبکستان را به نادیده گرفتن حقوق کارگران و بهره‌برداری از کار اجباری در مزارع پنبه متهم می‌کنند.

دعوت به کار دولت برزیل از نظامیان سابق

گروه جهان | ژایر بولسونارو که به عنوان یک نظامی باسابقه در راس دولت برزیل قرار گرفته تصمیم دارد تا با دعوت از نظامیان با سابقه حتی برخی از کرسی‌های وزارت را نیز به آنها واگذار کند. به گزارش یورونیوز، گوستاو ببیانو از حزب حاکم «سوسیال لیبرال» پیش‌بینی کرده که در ترکیب کابینه آتی برزیل، ۴ تا ۵ کرسی وزارت به ژنرال‌های بازنشسته ارتش خواهد رسید. یکی از ژنرال‌هایی که رییس جمهوری جدید برزیل پیش‌تر از او تمجید کرده، ژنرال «اوگوستو هلنو ریبریو پری‌یرا» ۷۰ ساله است. بولسونارو پیش‌تر گفته بود چنان به توانمندی پری‌یرا اعتقاد دارد که حاضر است اداره هر وزارتخانه‌ای را به او واگذار کند. بدین ترتیب، گمانه‌زنی‌ها حاکی از احتمال بالای انتخاب او به عنوان وزیر دفاع آتی برزیل حکایت دارد. در همین حال یک نظامی جوان‌تر به نام «اوسوالدو فری‌یرا» که ۶۴ سال سن دارد، نامزد وزارت حمل و نقل است. او پیش‌تر رییس اداره ساخت و مهندسی ارتش برزیل بوده است. او اخیرا گفته زمانی که در دهه ۷۰ مسوول ساخت تعدادی از جاده‌های برزیل بوده، خوشبختانه نه دادستانی وجود داشت و نه نهاد حامی محیط زیست که بتوانند جهانی را علیه اقدام‌های او تهییج کند. بولسونارو وعده داده فساد را در برزیل ریشه‌کن کند و با افزایش امنیت در کشور، سطح بالای جرم و جنایت در برزیل را کاهش دهد. او پیش‌تر از نوستالژی بازگشت به دوران دیکتاتوری نظامی در برزیل سخن گفته بود.

دولت امریکا خواستار پایان جنگ در یمن شد

گروه جهان | مایک پومپئو وزیر خارجه امریکا در بیانیه‌ای اعلام کرد، هر دو طرف درگیر در یمن باید سلاح خود را بر زمین گذارند و گفت‌وگوهای صلح هرچه سریع‌تر تحت نظارت سازمان ملل متحد آغاز شود. به گزارش دویچه‌وله، وزیر خارجه امریکا اعلام کرده باید حملات هوایی ائتلاف تحت رهبری عربستان سعودی به همه مناطق پرجمعیت در یمن خاتمه یابد. پومپئو خواستار حمایت از اقدام‌های مارتین گریفیتس، فرستاده ویژه سازمان ملل متحد در مسیر رسیدن به راه‌حلی مسالمت‌آمیز برای پایان دادن به جنگ یمن شده است. وزیر خارجه امریکا خواستار آن شده که مشاوره‌های اساسی تحت سرپرستی گریفیتس در ماه نوامبر در کشوری ثالث برگزار شود تا راه‌حلی برای مشکلات مناطق درگیر پیدا شده، مرزها غیرنظامی شود. به‌علاوه، تمام تسلیحات سنگین باید تحت نظارت ناظران بین‌المللی گردآوری شود. در همین حال جیمز متیس، وزیر دفاع امریکا نیز در نشستی در واشنگتن گفته، در ۳۰ روز آینده همه طرف‌های درگیر در یمن باید در جهت برقراری آتش‌بس و گفت‌وگوهای صلح گام بردارند. او تاکید کرده، این آتش‌بس باید بر اساس عقب‌نشینی از همه مرزها و توقف همه حملات و بمباران‌ها صورت گیرد. متیس مدعی شده، عربستان سعودی و امارات متحده عربی حاضر به شرکت در مذاکرات صلح هستند. حدود چهار سال است که یمن درگیر جنگی داخلی است. این در حالی است که سازمان ملل در مورد قحطی و گرسنگی شدید در یمن هشدار داده و می‌گوید، در این کشور وخیم‌ترین فاجعه انسانی در جهان رخ داده است.

فرانسه از احتمال تحریم عربستان خبر داد

گروه جهان | وزیر خارجه فرانسه اعلام کرد اگر تحقیقات دست داشتن مقامات عربستان در قتل خاشقجی را اثبات کنند، فرانسه اعمال تحریم علیه عربستان را منتفی نمی‌داند. ژان ایو لودریان، وزیر خارجه فرانسه در گفت‌وگو با رادیو «آرتی‌ال» گفت: «تا زمانی که مسوولان قتل خاشقجی و شرایط قتل او اعلام یا ارزیابی نشود، ما به درخواستمان برای روشن شدن حقیقت ادامه خواهیم داد.» او افزود: «اقدامات ضروری در قبال مسوولان این رخداد انجام خواهد شد.» پاریس یکی از صادرکنندگان سلاح، کالاهای لوکس و دیگر موارد به ریاض است. در عین حال، لودریان اهمیت تاثیر فروش سلاح به عربستان بر اقتصاد فرانسه را کم دانست و گفت فروش سلاح به عربستان تنها ۷ درصد از کل صادرات سلاح فرانسه را تشکیل می‌دهد و دولت این کشور در این زمینه به ریاض وابستگی ندارد. لودریان افزود: «آلمان خیلی زود درباره عربستان اقدام کرده، اما ما باید منتظر نتایج تحقیقات شناسایی مجرمان قتل خاشقجی باشیم.» آلمان در پی قتل روزنامه‌نگار منتقد عربستانی فروش سلاح به عربستان را به حالت تعلیق درآورده است. این در حالی است که کمیسر عالی حقوق بشر سازمان ملل متحد از کارشناسان بین‌المللی خواسته در تحقیقات مستقل درباره خاشقجی شرکت کنند. به گزارش رویترز، میشل باشله خواستار آن شده که دسترسی این کارشناسان مستقل به شواهد و شاهدان این قتل فراهم شود. باشله همچنین از مقامات عربستان خواسته تا محل اختفای جسد جمال خاشقجی را اعلام کنند.

اتریش از توافق مهاجرتی سازمان ملل خارج می‌شود

گروه جهان | دولت جناح راستی اتریش اعلام کرد از توافق مهاجرتی سازمان ملل خارج خواهد شد. این توافق در ماه جولای امسال به تایید رسمی همه اعضای سازمان ملل قرار گرفت و فقط ایالات متحده و مجارستان از امضای آن خودداری کردند. به گزارش رویترز، سباستین کورتز صدراعظم اتریش دیروز چهارشنبه گفت که ائتلاف جناح راستی او با مفاد این توافق مخالف است. کورتز با تاکید بر اینکه کابینه دولت او این تصمیم را تایید خواهند کرد، افزود: «بنابراین، در سال ۲۰۱۹ از شرکت در این توافق خودداری می‌کنیم.» پیمان مهاجرتی سازمان ملل قرار است کمتر از دو ماه دیگر در اجلاس این سازمان در مراکش نهایی شود. کورتز پیش‌تر و در اوایل ماه جاری میلادی گفته بود که برخی نکات این توافق را قبول ندارد و آن را نخواهد پذیرفت. در همین حال، نمایندگان احزاب سوسیال دموکرات، سبزها و نیوز اتریش در پارلمان اتحادیه اروپا تصمیم دولت اتریش برای خروج از توافقنامه بین‌المللی مهاجرت را محکوم کردند. یوزف ویدن هولتزر نماینده حزب سوسیال دموکرات اتریش صدراعظم این کشور را متهم کرد که با آبروی اتریش به عنوان یک میانجی در مسائل بین‌المللی بازی می‌کند. او افزود: «دولت کنونی اتریش لیاقت ریاست دوره‌ای اتحادیه اروپا را ندارد. این توافقنامه یک تعهد بشردوستانه است که اتریش باید آن را بپذیرد.» میشل رایمون نماینده حزب سبز اتریش هم گفت که دولت کشورش با خروج از این پیمان سیاست‌های کشورهای بلوک شرق اروپا را اعمال می‌کند.

دریچه

رشد اقتصادی اروپا از نفس افتاد

گروه جهان | رشد اقتصادی منطقه یورو در سه ماه سوم سال ۲۰۱۸ میلادی و در پی تیره شدن چشم‌انداز مالی دولت ایتالیا به پایین‌تر از پیش‌بینی‌ها رسید. به گزارش یورونیوز، در حالی که نرخ رشد اقتصادی منطقه یورو در سه ماه دوم سال جاری میلادی ۰.۴ درصد گزارش شده بود، اما آمارهای اولیه یورواستات (آژانس آمار اتحادیه اروپا) نشان می‌دهد که این نرخ در پایان سه ماه سوم امسال به ۰.۲ درصد کاهش یافته است. این پایین‌ترین نرخ رشد اقتصادی منطقه یورو در بیش از ۴ سال گذشته است. پیشتر اقتصاددانان پیش‌بینی کرده بودند که نرخ رشد اقتصادی منطقه یورو در سه ماه سوم سال ۲۰۱۸ همچنان ۰.۴ درصد باقی خواهد ماند. بر این اساس، احتمال می‌رود بانک مرکزی اروپا در پایان ماه دسامبر برنامه خرید اوراق قرضه را که از سال ۲۰۱۵ و با هدف مدیریت تورم و رشد اقتصادی اجرا شده، تغییر دهد. حتی برخی اقتصاددانان پیش‌بینی می‌کنند که بانک مرکزی اروپا در جهت اصلاح نرخ بهره اقدام کند و آن را اندکی افزایش دهد. کاهش سرعت رشد اقتصاد منطقه یورو در شرایطی است که ایتالیا و اتحادیه اروپا هنوز بر سر بودجه سال آینده سومین اقتصاد برتر این منطقه به توافق نرسیده‌اند و روند تصویب بودجه ایتالیا به بروز تنش‌هایی بین رم و بروکسل انجامیده است. نرخ رشد فصلی اقتصاد فرانسه، دومین قدرت اقتصادی اتحادیه اروپا هم در سطح ۰.۴ درصد باقی مانده و نرخ تورم بزرگ‌ترین اقتصاد این منطقه یعنی آلمان نیز پس از سال‌ها به بالای ۲ درصد رسیده است. این نرخ تخطی از اهداف بانک مرکزی اروپا به شمار می‌رود ولی روند صعودی قیمت جهانی نفت تحمل این سطح تورم را برای اقتصاد آلمان گریزناپذیر کرده است. البته با وجود رکود شکنی جمعیت شاغل در ماه سپتامبر و سیر نزولی بیکاری در بازار کار آلمان هنوز این امید وجود دارد که این موارد نشانه رشد معنادار اقتصادی آلمان باشد و گزارش‌های آتی اقتصاد این کشور شواهد مثبتی برای افزایش رشد اقتصادی منطقه یورو به همراه داشته باشد. در غیر این صورت، این نگرانی وجود دارد که نرخ رشد اتحادیه اروپا در سه ماه چهارم سال ۲۰۱۸ شرایط بدتری را تجربه کند.

کوتاه از منطقه

۲۵ کشته در سقوط هلی‌کوپتر ارتش افغانستان

یک فروند هلی‌کوپتر ارتش افغانستان بامداد چهارشنبه در ولایت فراه در غرب افغانستان سقوط کرد که ۲۵ سرنشین آن کشته شدند. به گزارش رویترز، چند مقام دولتی و نظامی از جمله جان‌باختگان این حادثه هستند. سخنگوی والی فراه گفته این هلی‌کوپتر در اثر بدی وضعیت هوا به کوه برخورد و سقوط کرده است با این حال طالبان ادعا کرده این هلی‌کوپتر را ساقط کرده است.

دستور اردوغان برای حمله به کردهای سوریه

رجب طیب اردوغان رییس جمهوری ترکیه، گفته ارتش این کشور به‌زودی به یگان‌های مدافع خلق سوریه «ی‌پ‌گ» که در شرق رود فرات در سوریه هستند حمله خواهد کرد. به گزارش یورونیوز، نیروهای ی‌پ‌گ مهم‌ترین متحد امریکا در جنگ علیه داعش در سوریه بودند. واشنگتن هم چنان مهم‌ترین حامی این گروه است. بیستم ژانویه گذشته ارتش ترکیه به منطقه کردنشین عفرین در شمال غربی سوریه حمله کرد تا نیروهای یگان‌های مدافع خلق سوریه را از این منطقه عقب برانند. تاکنون نظامیان ترک هیچگاه به شرق کرانه رود فرات در سوریه و نیروهای کرد که در آنجا حضور دارند حمله نکرده‌اند.

تماس تلفنی ماکرون با ولیعهد امارات

رییس جمهوری فرانسه در تماسی تلفنی با ولیعهد ابوظبی درباره تقویت همکاری‌های دوجانبه گفت‌وگو کرده است. به گزارش یوم‌السابع، امانوئل ماکرون و محمد بن زاید ولیعهد ابوظبی در خصوص تقویت روابط دوجانبه و شماری از پرونده‌های منطقه‌ای و بین‌المللی مهم و مشترک و نیز مسائل اقتصادی گفت‌وگو کرده است. امارات اخیرا قانونی را در خصوص سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی تصویب کرده که هدف از آن تقویت و رشد سرمایه‌گذاری و جذب سرمایه‌گذاری‌های مستقیم خارجی است. بحث مشارکت فرانسه در پروژه‌های اقتصادی امارات یکی از موضوعات گفت‌وگوهای ماکرون و بن زاید بود.

پیش‌بینی نرخ تورم ۲۳،۵ درصدی برای ترکیه

مراد چتین کایا رییس بانک مرکزی ترکیه نرخ تورم پیش‌بینی شده برای کشورش را در سال جاری میلادی (۲۰۱۸) برابر با ۲۳،۵ درصد اعلام کرد. نابسامانی اخیر در بازار ترکیه و رشد قیمت‌ها در دو ماه گذشته باعث شد تا این مقام بانکی ترکیه با اصلاح نرخ تورم پیش‌بینی شده ۱۳،۴ درصدی در ماه اوت، امروز پیش‌بینی این شاخص اقتصادی را در پایان سال جاری میلادی ۲۳،۵ درصد اعلام کند. رییس کل بانک مرکزی ترکیه همچنین رشد قیمت محصولات خوراکی در سال ۲۰۱۸ را ۲۹،۵۱ درصد اعلام کرد که بسیار بیشتر از رشد ۱۳ درصدی پیش‌بینی شده در گزارش تابستانی این نهاد بود.

گزارش

تبعات عدم اعلام نرخ خرید تضمینی گندم

حدود ۴۰ روز از آغاز فصل زراعی جدید می‌گذرد اما همچنان کشاورزان در انتظار اعلام نرخ خرید تضمینی از سوی دولت هستند. اعلام نکردن قیمت‌ها پس از ۴۰ روز نقض قانون خرید تضمینی محصولات کشاورزی است که دولت را موظف کرده قیمت خرید محصولاتی که مشمول خرید تضمینی هستند را قبل از آغاز فصل زراعی سال جدید اعلام کند.

سیداسماعیل اسفندیاری مجری طرح گندم وزارت جهاد کشاورزی در گفت‌وگو با خبرنگار فارس، اعلام کرد: واقعاً تعجب‌آور است که چرا دولت نرخ خرید تضمینی را پس از ۴۰ روز از سپری شدن فصل زراعی اعلام نمی‌کند. پاسخ این را باید آقایان در شورای اقتصاد و دیگر مسوولان پاسخ بدهند.

وی با بیان اینکه دولت قانون خرید تضمینی را نقض کرده است. اعلام کرد: بنده به عنوان مجری طرح گندم و کشاورزان طلبکار هستیم و از دولت می‌خواهیم که هر چه زودتر قیمت نرخ خرید تضمینی را اعلام و علت این تأخیر را پاسخ دهند.

وی تاکید کرد: بر اساس قانون خرید تضمینی محصولات کشاورزی نرخ خرید محصولات کشاورزی که مشمول خرید تضمینی هستند حداقل باید معادل تورم باشد.

مجری طرح گندم وزارت جهاد کشاورزی گفت: دولت سه سال است که قیمت خرید تضمینی را افزایش بسیار اندکی داده است. در حالی که افزایش قیمت باید متناسب با تورم باشد.

به گفته اسفندیاری، قیمت نرخ خرید تضمینی در سال ۹۵، ۱۲۷۰ تومان، سال ۹۶، ۱۳۰۰، سال ۹۷ هم ۱۳۰۰ تومان بود و امسال این قیمت حداقل باید ۳۰ درصد افزایش یابد.

وی تأکید کرد: در صورتی که دولت بخواهد به همین روند خود یعنی عدم نرخ گذاری مناسب و ابلاغ‌های خارج از زمان تعیین شده در قانون ادامه دهد تجربه تلخ سال‌های ۹۰، ۹۱ و ۹۲ که کشور به شدت وابسته به واردات شد تکرار می‌شود.

مجری طرح گندم وزارت جهاد کشاورزی با بیان اینکه قیمت هر تن گندم در بازارهای جهانی ۲۴۰ دلار است، گفت: اگر با این قیمت واردات انجام دهیم نیاز به ۳ میلیارد دلار ارز است آیا دولت قادر است چنین هزینه‌ای را پرداخت کند. چرا دولت کاری نمی‌کند که مجبور نشود بعداً چنین وارداتی را انجام دهد.

اسفندیاری گفت: در دیداری که با کشاورزان داریم آنها به شدت درمانده هستند و نمی‌دانند چه تصمیمی بگیرند.

اعلام نکردن به موقع نرخ خرید تضمینی دو اشکال اساسی دارد نخست اینکه کشاورز نمی‌داند چه بکارد و چه نکارد، بنابراین سال آینده احتمال دارد تولید محصولات اساسی مانند گندم به شدت کاهش یابد و در مقابل محصولات غیرضروری تولید بیشتری داشته باشد که این به ضرر منافع ملی است که مجبور خواهد شد واردات گسترده‌ای را انجام دهند و ارز فراوانی را به جیب کشاورزان خارجی بریزند.

اشکال دوم این است که دولت از نرخ خریدهای تضمینی نمی‌تواند به عنوان ابزاری برای تعیین الگوی کشت استفاده کند.

دولت می‌تواند با بالا و پایین کردن نرخ خرید تضمینی سطح زیر کشت محصولات را در کشور کنترل کند که این همان الگوی کشت است که دولت سال‌هاست از انجام آن عاجز مانده است.

سقف تولید محصولات کشاورزی تا حدود زیادی با تغییر نرخ خرید تضمینی قابل کنترل است که نوسان قیمت آن نیز کنترل خواهد شد. بنابراین دولت با اعلام‌های خارج از موقع و با قیمت‌های نامناسب ابزار مدیریتی خود را از دست می‌دهد.

بی‌برنامگی دولت دلیل عدم اعلام قیمت خرید گندم

همچنین عضو کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی مجلس، گفت: اعلام نکردن قیمت خرید تضمینی گندم جز بی‌برنامگی و کوتاهی از ناحیه دولت دلیل دیگری ندارد.

علی ابراهیمی در گفت‌وگو با خبرگزاری خانه ملت، در خصوص عدم اعلام قیمت خرید تضمینی گندم از سوی دولت، اظهار داشت: عدم اعلام قیمت خرید تضمینی گندم اجحاف در حق کشاورزان است زیرا در حال حاضر بر اساس نرخ ارز قیمت گندم در کشورها اطراف از ۲ هزار و ۵۰۰ تومان بالاتر است.

عضو کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه قیمت تضمینی ۱ هزار و ۴۰۰ تومانی گندم که آن را ابلاغ نمی‌کنند بلاتکلیفی جدی را به حوزه کشاورزی تحمیل می‌کند، گفت: کشاورزان برای تصمیم‌گیری در کشت باید ضریب نسبی اطمینانی را داشته و میزان تقریبی درآمد حاصل از کشت محصول را بدانند.

نماینده مردم شازند در مجلس شورای اسلامی با اشاره به اینکه افزایش قیمت نهاده‌ها، دستمزد کارگران و تمامی ابزارهای مرتبط با تولید صورت گرفته اما کشاورز کماکان بلاتکلیف است، ادامه داد: عدم اعلام قیمت خرید تضمینی محصول گندم در راستای حمایت از تولید کالای ایرانی، اقتصادی مقاومتی و هدف بلند خودکفایی نیست.

این نماینده مردم در مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه اعلام نکردن قیمت خرید تضمینی گندم جزبی برنامگی و کوتاهی از ناحیه دولت دلیل دیگری ندارد، تصریح کرد: کشاورزان همواره در گیر موارد اینچنینی در زمینه خرید تضمینی هستند، تولید ملی باید مورد حمایت قرار بگیرد، در تمام دنیا کشاورزان به صورت ویژه حمایت می‌شوند اما در کشور ما در ابلاغ قیمت خرید تضمینی گندم تعلل می‌کنند.

وی در پایان با تاکید بر اینکه عدم اعلام قیمت خرید تضمینی گندم خودکفایی و الگوی کشت را تحت تاثیر منفی قرار می‌دهد، خاطرنشان کرد: در صورتی که قیمت خرید تضمینی منطقی نباشد به روش‌های غیرمتعارف گندم از کشور خارج می‌شود.

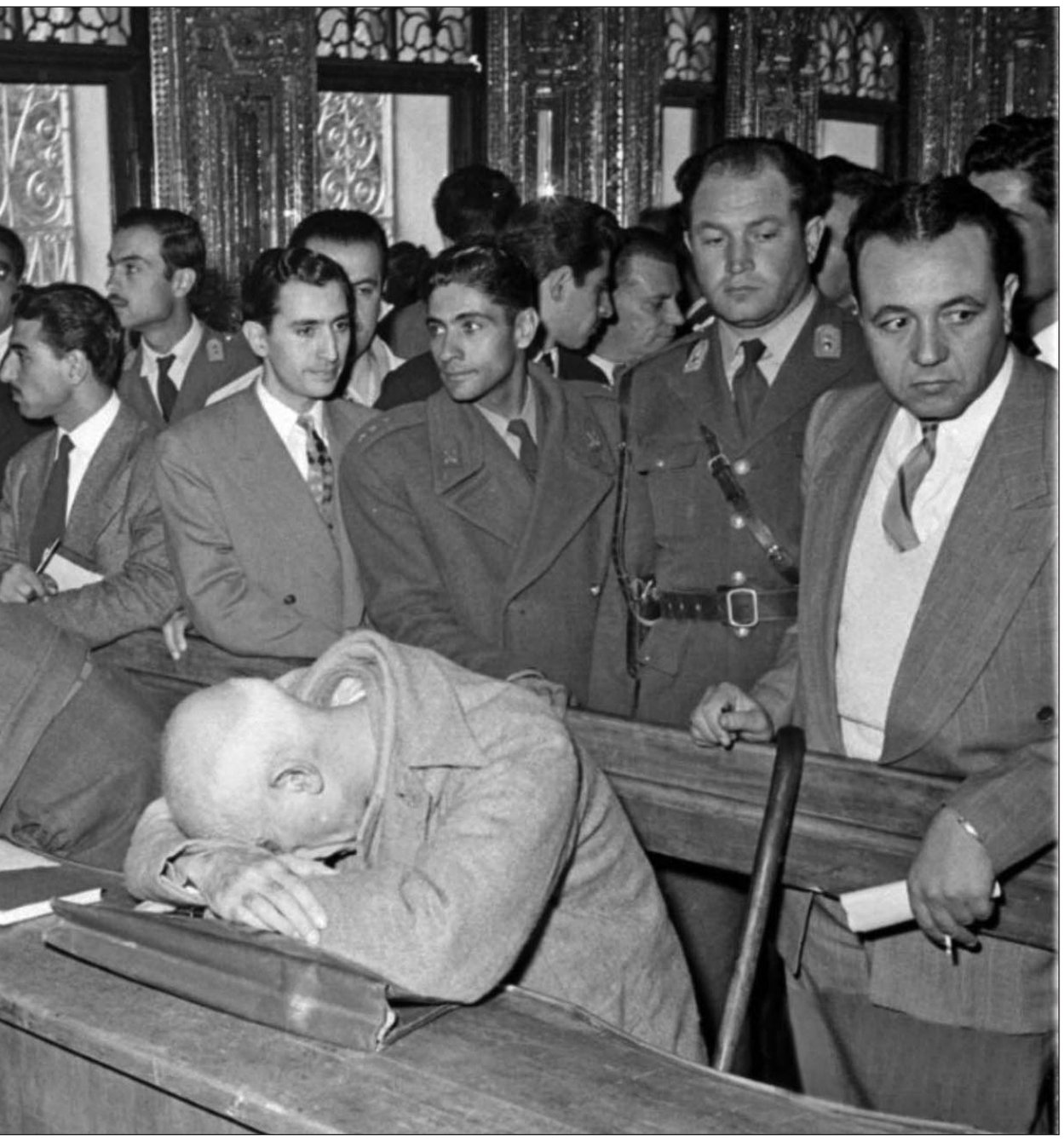

مروری بر کتاب «نگاهی با دوربین به

دیالکتیک عقب‌ماندگی

کدام عوامل تاریخی، ساختاری و سیاسی منجر به تعمیق توسعه‌نیافتگی در ایران شده و در هر دوره زمانی کدام دسته از عوامل نقش مهم‌تری ایفا کرده‌اند؟ احمد سیف، در تازه‌ترین کتاب خود با عنوان «نگاهی با دوربین به اقتصاد ایران» تلاش کرده به این پرسش‌ها پاسخ دهد. در نوشته حاضر تلاش شده که با مرور مباحث این کتاب ویژگی‌های تعیین‌کننده نظام‌های اقتصادی معاصر در ایران را که به باز تولید فساد و خودکامگی در ایران معاصر منتهی شده‌اند برشماریم. در میان دو طیف نظری، آنان که صرفاً عوامل برون‌زا را مسبب توسعه‌نیافتگی کشورها می‌دانند و آنانی که با تأکید بر عوامل درون‌زا بر طی کردن مسیر کشورهای پیشرفته برای دست‌یابی به توسعه تأکید دارند، کسانی هستند که ضمن انتقاد از هر دو دیدگاه، با تحلیل مستقل از وضعیت یک کشور به بررسی ریشه‌های عقب‌ماندگی و توسعه‌نیافتگی آن می‌پردازند. احمد سیف نیز ریشه توسعه‌نیافتگی ایران را صرفاً حضور مداوم کشورهای استعماری و دخالت‌های آنها در امور داخلی نمی‌داند و همانند فرهنگ‌گرایان نیز همه مشکلات را به گردن فرهنگ مردم و ساختار سیاسی داخل کشور نمی‌اندازد بلکه با نگاهی جامع و ژرف هر دو دسته از نظریات مذکور را به کار می‌گیرد و در هر دوره تاریخی به نقش موثر آنها می‌پردازد. سیف در تازه‌ترین اثر خود با عنوان «نگاهی با دوربین به اقتصاد ایران» (از مشروطه تاکنون) بار دیگر نشان داده که به هیچ‌یک از نظریات یاد شده تعصب ندارد و ضمن اینکه می‌پذیرد «سیاست‌پردازان و دولتمردان ایران معاصر در پیدایش و تداوم وضعیت نامساعدی که در آن هستیم بی‌تقصیر نیستند» اما همزمان معتقد است «در ایران، ما مشکلی ساختاری و تاریخی هم داریم».

دیالکتیک عقب‌ماندگی در ایران

به گزارش «نقد اقتصاد سیاسی ایران» "انقلاب مشروطه از منظر اقتصاد سیاسی" طولانی‌ترین مطلب کتاب است که در آن نگارنده در قالب یک مصاحبه، نظر خود را در مورد ساختار اقتصاد سیاسی دوران قاجار بیان می‌کند. «اقتصاد ایران در قرن نوزدهم» عنوان کتابی است که سیف پیش از این در مورد وضعیت اقتصادی و سیاسی ایران در دوران قاجار نگاشته بود و در این مصاحبه نیز ارجاع‌هایی به آن داده می‌شود. وی از جمله پژوهشگرانی است که معتقد است «تطبیق ساختار طبقاتی یک جامعه نمونه‌وار فئودال با ایران قرن نوزدهم کاربرد ندارد، چون اگرچه ساختار اقتصادی ایران ماقبل سرمایه‌داری است ولی این ساختار فئودالی نبوده است.

یعنی ما در قرن نوزدهم، در ایران «فئودال» بنا به تعریف دقیق کلمه نداریم».

در آن دوران مهم‌ترین طبقات دهقانان هستند و تیول دارانی که «فئودال ارزیابی می‌شوند ولی فئودال نبوده‌اند»، این طبقه گرچه از مازاد تولید زمین امرار معاش می‌کند اما تنها رابطه با زمین به عنوان عامل اصلی تولید مبین ماهیت آنها نیست بلکه وابستگی‌شان به "بروکراسی خودکامه حاکم" است که به آنها «حق تصرف» می‌دهد. در این دوره، فساد، ظلم و خودکامگی شاهان قاجار امنیت سرمایه‌گذاری را با مانع جدی روبرو کرد و همین ساختار معیوب سیاسی از دلایل «قطحی سرمایه‌گذاری» بود.

«در نظامی که قانون‌اش قانون‌گریزی باشد، جان و مال همیشه در معرض تهاجم است و «معقولانه» است که مال عمدتاً «منقول» باشد تا در صورت نیاز بتوان آن را مخفی کرد و از دسترس عاملان استبداد مصون داشت.» برای ترسیم این شرایط می‌توان به سخن کنسول بریتانیا در رشت اشاره کرد که در سال ۱۸۶۱ در گزارشی به مافوق خود نوشت: "حکومت در ایران چیزی غیر از یک نظام گسترده راهزنی و ستمگری نیست". در موردی مشابه حاکم سابق کلات که در نزدیکی همدان صاحب یک معدن زغال‌سنگ از کار افتاده بود، علت تعمیر نکردن آن را اینگونه شرح می‌دهد: «آیا چنین کاری عملی است؟ وقتی من دردسرهای لازم را کشیده و پول و سرمایه‌ام را صرف بازسازی کردم، تازه دولت سر می‌رسد و همه منافع را برای خودش می‌خواهد». بنابراین همچنان که در مقاطع دیگر تاریخ ایران شاهد هستیم، دولت خودکامه سررشته همه امور زندگی اقتصادی را در دست گرفته بود و به دلیل فساد گسترده و ناکارآمدی شدید امنیت لازم برای سرمایه‌گذاری و رونق تولید وجود نداشت و در نتیجه دلالی و دلال مسلکی مسیر فعالیت‌های اقتصادی را از یک اقتصاد تولیدی دور کرد.

در پاسخ به بحران اقتصادی که دامنگیر کشور شده بود، ناصرالدین شاه نوعی برنامه «تعدیل اقتصادی» شامل «خصوصی‌سازی بدوی» و «استقراض خارجی» را اجرا کرد و «برای نخستین‌بار در تاریخ معاصر ایران طبقه زمینداری شکل گرفت که برخلاف گذشته زمین را مثل هر متاع دیگر در بازار خریده بود و مالکیت یا تصرف‌اش بر زمین دیگر مدیون «عطایای ملوکانه» نبود» و از سوی دیگر «قدرت‌های استعماری هم در همه طول قرن کوشیدند «سیاست‌های دروازه باز» را بر اقتصاد ایران تحمیل کنند».

نتیجه اجرای این دو سیاست ظهور یک «بورژوازی تجاری» بود که عمدتاً به دلالی اشتغال داشت و همین امر از جمله زمینه‌های تضعیف تولید اقتصادی در ایران را فراهم کرد. همانند آن‌چه در دوران قاجار شاهد هستیم یعنی اجرای همزمان «خصوصی‌سازی» و «سیاست دروازه باز» در دوره‌های بعدی تاریخ ایران نیز تکرار شد که نشان می‌دهد علت‌های توسعه‌نیافتگی در ایران دارای ریشه‌های «تاریخی» و «ساختاری» است. «به بیان دیگر آنچه شاهد آن هستیم مجموعه‌ای به هم پیوسته از اجزای یک استبداد آسیایی است که به صورت مانعی جدی بر سر انباشت سرمایه عمل می‌کند. عملکرد این عوامل در طول قرن با پیامدهای به سلطه درآمدن اقتصادی ایران تکمیل می‌شود و آنچه می‌توان آن را "دیالکتیک عقب‌ماندگی" نامید شکل می‌گیرد». نگارنده کتاب با بیان هر دو دسته دلایل داخلی و خارج توسعه‌نیافتگی یک کشور چنین نتیجه‌گیری می‌کند که «آنچه در ایران بود و در طول قرن نوزدهم هم ریشه‌دار و گسترده‌تر شد، دیالکتیک عقب‌ماندگی بود. یعنی در نتیجه مجموعه‌ای عوامل، درونی و برون‌ساختاری، از دنیای پیشرفته آن روز عقب ماندیم و همین عقب‌ماندگی شرایطی را فراهم آورد که در نتیجه عمل کردن این دو دسته عوامل بر یکدیگر با گذشت زمان، بیشتر عقب بمانیم. برای نمونه، در سال ۱۹۰۰ میلادی فاصله تکاملی جامعه ما از دنیای پیشرفته آن روز بیشتر بود تا در سال ۱۷۰۰ میلادی؛ چراکه آنها در این ۲۰۰ سال گام‌های بلندی به جلو برداشتند و ما اگر عقب‌گرد نکرده باشیم، در جای خویش ایستاده بودیم. درست است که مسوولیت بیشتر به گردن خودمان و نظام حکومتی و فرهنگ خودمان است، ولی واقعیت این است که در نتیجه نفوذ قدرت‌های استعماری، برای مثال حتی اگر می‌خواستیم راه‌آهن بسازیم نمی‌توانستیم. دیگر از تحمیل سیاست اقتصادی درهای باز بر اقتصاد بی‌رمق ایران چیزی نمی‌گویم که آن تتمه رمق را نیز از آن مجموعه در راه حال موت گرفت». دولت‌های ایران در قرن نوزدهم گرچه دارای عملکرد یکسانی نبودند اما آنها را می‌توان در سه شاخه عمده دسته‌بندی کرد. «اگر در زمان شاه‌عباس، شاخه تولید و بازتولید نسبتا فعال بود و اگر به عصر نادرشاه شاخه‌های غارت در داخل و خارج دست بالا را داشت، در زمان قاجار تنها شاخه فعال حکومتی شاخه غارت در داخل بود» و «وقتی از سه شاخه حکومتی تنها شاخه غارت در داخل فعال باشد، نتیجه آن ملی‌شدن فقر و تعمیق و گسترش عقب‌ماندگی اقتصادی است».

در نتیجه در دوران قاجار دولت نه‌تنها همانند یک دولت آسیایی به‌هنجار برای تولید و بازتولید در کارهای عمومی سرمایه‌گذاری نمی‌کند، بلکه نوعی دولت آسیایی معکوس است که مانع اصلی تولید و بازتولید به شمار می‌رود.

در این زمینه می‌توان به خاطرات حاج سیاح اشاره کرد. او با بیان مثالی نشان می‌دهد یکی از زمینداران خوزستان در پاسخ پیشنهاد خود به دولت مرکزی برای تعمیر مشارکتی یک سد جواب می‌شنود که «اول پیشکش دولت را معین کند». سیاح با تحلیل این نوع حکومتداری می‌نویسد: «دولت ابداً این فکر را نکرده که مالیات و آن‌چه از رعیت گرفته می‌شود برای این است که برای منافع آنان صرف شود، بلکه مردم را بنده خود می‌داند و آنچه می‌گیرد مال خود می‌شمارد. بنابراین می‌گوید ما چرا مال خود را که برای کامرانی و عیش و نوش از دست مردم گرفته‌ایم خرج کنیم تا مردم نفع ببرند؟

دولتیان ایران، ایرانیان را بیگانه و بنده خود می‌دانند و نمی‌دانند که اگر چنین باشد باز نفع ایشان در آبادی است یا می‌دانند، لکن خرج به عیش و نوش نقد را مقدم به نفع نسیه می‌دانند». توجه به این خاطرات و نقل قول‌ها و مقایسه عملکرد و گفتار حاکمان وقت با عملکرد و گفتار مسوولان در دوره‌های تاریخی دیگر نشان می‌دهد همچنان که پیش‌تر گفته شد، مشکلات فرهنگی و ساختاری در جامعه ایران طی چند قرن اخیر از خصلت تکرارپذیری برخوردار بوده‌اند، با این تفاوت که بیان یک شاه و کسی که خود را سایه خدا می‌دانست و تحت هیچ قانونی مشروط نشده بود، از بیان یک دولت مدرن و مشروط به قانون و مجلس صریح‌تر و شفاف‌تر است. بنابراین مجموعه این شرایط در دوران قاجار بود که زمینه‌های تاریخی «مصرف‌زدگی، تولیدگریزی و دلال‌مسلکی و انگل‌سالاری زندگی و اندیشه‌ورزی اقتصادی» را فراهم کرد.

انقلاب مشروطه تلاش جدی بود برای پایان دادن به استبداد مطلقه شاهان قاجار و تغییر ماهیت حکومت از ملک طلق پادشاه به نظامی پاسخ‌گو مقابل قانون و نمایندگان مردم، گرچه بعد از مشروطه این امور در ظاهر عملی شد، اما با روی کار آمدن پهلوی اول، «آن‌چه در زمان رضاشاه داریم در واقع کاریکاتوری از دولت مدرن است، نه یک دولت مدرن واقعی» و «کودتای سوم اسفند تحولی است که به مشروطه نیم‌بند پایان بخشید».

واقعیت یک «نوستالژی»؟

طی سال‌های اخیر به‌ویژه با گسترش فعالیت شبکه‌های ماهواره‌ای ایرانی برون‌مرزی، تبلیغات این رسانه‌ها همواره در جهت ارایه تصویری مثبت از سلسله پهلوی است. به‌ویژه تمرکز این تبلیغات بر اقدامات زیرساختی صورت گرفته در دوران پهلوی اول است و چنین گفته می‌شود که در این دوران برای اولین‌بار زیرساخت‌های لازم برای ورود ایران به عصر جدیدی از مدرنیسم فراهم شد. توسعه زیرساخت‌هایی مانند راه‌آهن سراسری، جاده‌سازی، مدارس عالی، بانکداری، افزایش کارخانجات، ارتش نوین، نظام قضایی جدید و... نمونه‌هایی از این اقدامات برشمرده می‌شود. تصاویر ارایه شده سعی دارد دوران خوشی را نمایش دهد که زمینه‌های پیشرفت جامعه ایران در آن فراهم شد؛ دوران خوشی که مخاطب را متقاعد سازد که نگاهی نوستالژیک و حسرت‌آمیز به آن داشته باشد. به پهلوی دوم که می‌رسیم این تصاویر از ایجاد زیرساخت‌های یک ایران مدرن جلوتر می‌رود و با نمایشی کارت پستالی از خیابان‌های مرکزی تهران تلاش دارند کشوری در حد و اندازه پیشرفته‌ترین کشورهای آن روز جهان را به نام ایران معرفی کنند؛ تصویری که اگر واقعیت داشت نمی‌توانست دلیلی برای انقلاب مردم ایران در سال ۵۷ باشد.

اما به‌راستی جامعه ایران در دوران پهلوی چه روزهایی پشت سر گذاشت و وضعیت اقتصاد و سیاست ایران چه‌گونه بود؟ در مورد قدرت‌گیری رضاشاه، مناسبات موجود در جامعه ایران و فشارهای درونی (جنبش انقلابی و اجتماعی مردم) و خارجی (وقوع انقلاب اکتبر در روسیه) که منجر به اقدامات صورت گرفته در دوره پهلوی اول شد، کتاب‌های جامعی نگاشته شده است. احمد سیف نیز در دو مطلب «درباره اقتصاد ایران به زمان رضاشاه» و «روشنفکران و ملی‌شدن صنعت نفت» تلاش دارد چهره واقعی از تحولات ایران در آن سال‌ها نشان دهد. مجال اندک مطلب حاضر اجازه ورود مفصل به جزییات بحث را نمی‌دهد، اما بررسی اجمالی تحولات آن سال‌ها می‌تواند به یک ارزیابی درست تاریخی منجر شود. در سال‌های منتهی به انقلاب مشروطه، جنبش عمومی حق‌طلبانه‌ای توسط گروه‌های مردمی و روشنفکران ایرانی ایجاد شده بود که مطالبه اصلی آن «مشروط» کردن قدرت به قانون، آزادی بیان و انتقاد، حق برخورداری از عدالتخانه و ایجاد امنیت در کشور بود.

برای نمونه در بند دوم و چهارم مرامنامه جنبش جنگل بر «آزادی فکر، عقیده، اجتماعات، مطبوعات، کار، کلام» و «تساوی زن و مرد در حقوق مدنی و اجتماعی» تأکید شده بود. حزب دموکرات ایران که با گرایش سوسیال دموکراتیک در انتخابات سال ۱۲۸۹، یعنی یک‌دهه قبل از قدرت‌گیری رضاشاه، شرکت کرد در برنامه خود خواست‌هایی در مورد دموکراسی، برابری همه مقابل قانون، آزادی مطبوعات و بیان، حق کارگران برای ایجاد تشکل و اعتصاب، آموزش رایگان اجباری به ویژه برای زنان و اصلاحات ارضی مطرح کرده بود. اما استبداد خودکامه حاکم مقابل این خواست‌ها ایستاد. از جمله فوج قزاق که رضاخان میرپنج در آن حضور جدی داشت، با قدرت تمام در سرکوب جنبش جنگل نقش داشت.

وجود این مطالبات و جنبش‌های اجتماعی پیگیر برای تحقق آنها در سال‌های پیش از سلطنت پهلوی نشان می‌دهد آنچه به صورت آمرانه و معوج در دوران پهلوی اول انجام شد، تنها بخش کوچکی از مطالبات به‌حق و از پایین جامعه ایران بود. طبیعی است وقتی یک نیروی «ضدانقلاب» بر جای یک جنبش عظیم «انقلابی» قرار می‌گیرد، برای ایجاد رضایت در جامعه چاره‌ای ندارد جز آنکه بخشی از خواست‌های انقلابیون را، گرچه شاید در اشکال و ماهیت‌های دیگر، به اجرا درآورد. از این زاویه اقدامات رضاشاه در دوران پهلوی اول را باید نوعی واکنش درونی به مطالبات یک جنبش اجتماعی و انقلابی ارزیابی کرد. همچنان‌که وقوع انقلاب اکتبر در همسایه شمالی ایران و دلبستگی برخی از جنبش‌های داخلی به اقدامات صورت گرفته در روسیه را نیز می‌توان به عنوان یکی از عوامل خارجی این تغییرات به شمار آورد. از سوی دیگر، انگلستان به عنوان یک کشور استعماری که نفوذ قابل توجهی در ایران داشت به خوبی آگاه بود که ورود به مناسبات سرمایه‌دارانه نیازمند اصلاحات زیرساختی در حوزه‌های حمل‌ونقل، قوانین داخلی و ایجاد امنیت سرمایه‌گذاری است. اقداماتی که در دوره پهلوی اول به رضاشاه نسبت داده می‌شود با وجود انتقادی که به هر یک از آنها وارد است، بیش از آنکه زاییده ذهن و توان کارشناسی شخص شاه باشد، ناشی از به‌کارگیری مجموعه‌ای زبده از کارشناسان در اطراف شاه بود.

کارشناسانی که با وجود آنکه وجود آنها در ابتدای پهلوی اول موجب اصلاحات اساسی در کشور شد، به خاطر استقلال رأی و ظرفیتی که برای محبوبیت داشتند مورد بدگمانی رضاشاه بودند و به دستور او از گردونه قدرت به خارج پرتاب شدند و به همان نسبت نیز مدیریت کشور با موانع جدی روبرو شد.

از میان این چهره‌ها چهار تن از همه شاخص‌تر بودند.

«علی‌اکبر داور»، معمار دادگستری نوین ایران که بعدها وزیر دارایی شد و به دنبال اختلافاتش با شاه بر سر سیاست‌گذاری اقتصادی، خودکشی کرد، «فیروز میرزا» که وزیر دارایی بود و به اتهام رشوه‌خواری محاکمه و اعدام شد، «تیمورتاش» در مقام وزارت دربار که او نیز به اتهام رشوه‌خواری زندانی شد و در نهایت به دلیل عارضه قلبی درگذشت و "سردار اسعد بختیاری" وزیر جنگ که بازداشت شد و یک‌سال بعد در زندان درگذشت. بنابراین خودکامگی و استبداد رضاشاه نه‌فقط تلاش داشت منتقدان و مخالفان را از صحنه سیاست ایران حذف کند، بلکه حلقه «خودی»ها را نیز در برگرفت و همان کسانی که پایه‌گذاران اصلاحات رضاشاهی بودند، قربانی استبداد رضاشاهی نیز شدند.

یکی دیگر از موضوعات مورد تأکید طرفداران حکومت پهلوی اول، بحث «امنیت» در دوران رضاشاه است. اینکه در اواخر دوران قاجار و پیش از شروع سلسله پهلوی، ناامنی گسترده‌ای در کشور وجود داشت و رضاشاه با ایجاد نهادهای مدرنی مانند ارتش و دادگستری و همچنین مقابله با شورشیان ایلات و عشایر زمینه ایجاد یک دولت واحد و مقتدر مرکزی را فراهم کرد.

برش

در دوران قاجار دولت نه‌تنها همانند یک دولت آسیایی به‌هنجار برای تولید و بازتولید در کارهای عمومی سرمایه‌گذاری نمی‌کند، بلکه نوعی دولت آسیایی معکوس است که مانع اصلی تولید و بازتولید به شمار می‌رود. در این زمینه می‌توان به خاطرات حاج سیاح اشاره کرد. او با بیان مثالی نشان می‌دهد یکی از زمینداران خوزستان در پاسخ پیشنهاد خود به دولت مرکزی برای تعمیر مشارکتی یک سد جواب می‌شنود که «اول پیشکش دولت را معین کند». سیاح با تحلیل این نوع حکومتداری می‌نویسد: «دولت ابداً این فکر را نکرده که مالیات و آن‌چه از رعیت گرفته می‌شود برای این است که برای منافع آنان صرف شود، بلکه مردم را بنده خود می‌داند و آنچه می‌گیرد مال خود می‌شمارد. بنابراین می‌گوید ما چرا مال خود را که برای کامرانی و عیش و نوش از دست مردم گرفته‌ایم خرج کنیم تا مردم نفع ببرند؟ دولتیان ایران، ایرانیان را بیگانه و بنده خود می‌دانند و نمی‌دانند که اگر چنین باشد باز نفع ایشان در آبادی است یا می‌دانند، لکن خرج به عیش و نوش نقد را مقدم به نفع نسیه می‌دانند».

دادگاه مصدق

«اقتصاد ایران»

اقتصاد ایران

آنچه در دوران رضاشاه وجود داشت، نه به معنای امنیت در پناه قانون بلکه «ترس و ناامنی سراسری‌شده است که ذهنیت ساده‌اندیش ما این ترس را «امنیت» می‌خواند». به بیان دیگر، کودتای سوم اسفند ۱۲۹۹ توسط سیدضیاءالدین طباطبایی و رضاخان و تأیید انگلیس «به واقع بازگشتی بود به نظام حکومتی ناصرالدین شاهی». متأسفانه در این دوره روشنفکران ایرانی نیز با درکی نادرست از مفهوم «مدرنیته»، «ساختمان‌سازی و راه‌سازی را عوضی گرفته و اگر مرتکب این خبط اساسی نمی‌شدند دلیلی نداشت که برای مثال ملک‌الشعرای بهار خواستار «دیکتاتور مصلح» باشد که می‌تواند «ضامن خیر و صلاح جامعه باشد» و بعد در مقاله «استبداد یا روح قانون» حتی فراتر برود و معتقد باشد علت ناامنی و شورش‌ها در ایران این است که "کسی از دولت نمی‌ترسد.

ترس فراگیر در دوران رضاشاه که به اشتباه از آن به عنوان «امنیت» تعبیر می‌شود، موجب ثبات حکومت شد و رمز ثبات با وجود انواع مشکلات را در همین ترس سراسری در جامعه باید جست‌وجو کرد. ثبات حکومت رضاشاه تا اندازه‌ای بود که «پیر هانری دولابلانشته» کاردار سفارت فرانسه در ایران، ضمن گزارش خود به وزارتخانه متبوع‌اش در سال ۱۳۱۷ نوشت: "ترس و وحشتی را که رضاشاه در ایران به وجود آورده است، آن‌چنان وسیع و عمیق است که با وجود شکست‌های متعدد در تمام زمینه‌ها و با وجود فقر حاکم بر جامعه، حکومت رضاشاه برای مدت بسیار طولانی بر جامعه ایران ادامه خواهد داشت».

اقدامات رضاشاه در ایجاد یک نظام متمرکز و مستبد داخلی که تلاش داشت با ایجاد ترس امنیت را برای مردم خود به ارمغان بیاورد، ممکن است به شرایط تاریخی آن دوره از جمله وجود از هم‌گسیختگی جامعه، ناامنی، قیام ایلات و عشایر و وجود ملوک‌الطوایفی در مناطق مختلف ربط داده شود.

اما عملکرد سلسله پهلوی در سال‌های بعد که در دوران پهلوی دوم نیز تداوم داشت، نشان داد این اقدامات، نه واکنش‌های موضعی، موقت و ضربتی برای ایجاد امنیت بلکه منطق درونی و کلی آن نظام برای ایجاد یک دیکتاتوری پلیسی و مستبد بود. از سوی دیگر، اگر سه نهاد مدرن مهم یعنی مجلس، مطبوعات و احزاب را در تاریخ صد سال اخیر ایران بررسی کنیم، با وجود تبلیغات فریبنده‌ای که این دوران را سرآغاز دوران «ایران مدرن» قلمداد می‌کنند، در دوران پهلوی اول هیچ‌یک از این نهادهای مدرن سیاسی تقویت نشد بلکه ساختار سیاسی کشور ماهیتاً بازگشت به دوران سلطنت مطلقه پیش از مشروطه و «عصر فتحعلی‌شاه قاجار اما با ظاهری متفاوت».

البته یک تفاوت عمده و اساسی میان دوران رضاشاه و دوران شاهان قاجار وجود داشت. «اگر به زمانه آن مستبد ریش‌بلند کوتاه‌عقل قانون نداشتیم، حکومت خودکامه رضاشاه بنایش را بر قانون‌شکنی گذاشت».

«در دوره رضاشاه هم نهاد دولت، بی‌خاصیت و هم با تقلب‌های گسترده و اعمال نفوذ در انتخابات، نهاد مجلس به همان سرنوشت دچار شد» و هم مطبوعات نتوانستند وظیفه اصلی خود را در گردش آزاد اطلاعات و بیان نظرات انجام دهند. نبود این نهادهای مدرن که بتوانند وظیفه مناسب خود را انجام دهند، وضعیتی را به وجود آورد که در سایه یک "تجددطلبی بی‌ریشه و قلابی"، «به جای رسیدگی به آموزش و بهداشت و اقتصاد مملکت، بخش اعظم بودجه دولتی صرف قشون می‌شود که اگرچه برای «امنیت» لازم است، ولی به واقع کاربرد اصلی آن سراسری کردن ترس است». تحولات دوران رضاشاه «تضمین‌کننده منافع دولتمردان و امرا و افسران عالیرتبه ارتش و شهربانی و ژاندارمری و ملاکان روستایی و شهری و خوانین و تجار واردکننده و برخی صادرکنندگان مواد خام سنتی بود.

به همین دلیل دستور کار جامعه ایران با تفاوت‌های توسعه‌یافته هم از لحاظ تاریخی و هم از نظر محدودیت منابع و تحریم اقتصادی قابل مقایسه با کوبا نیستند و این کشور کم توسعه تحت فشار اقتصادی خارجی و محدودیت‌های داخلی توانسته پوشش وسیع و کارآمدی از خدمات اجتماعی را برای شهروندانش ایجاد کند.

نفت یا ناکارآمدی؟

سیف در مطلب «روشنفکران و ملی شدن صنعت نفت» با بیان اینکه «نقدپذیری یکی از مشخصه‌های اولیه یک جامعه مدرن و مدنی است»، معتقد است نباید اقدامات مصدق را به ملی‌شدن صنعت نفت تقلیل داد بلکه او پیش‌تر از دوران سه‌ساله نخست‌وزیری خود بیش از ۶۰ سال در سیاست ایران نقش فعال و اصلاحگرانه داشت. نگارنده کتاب باور انکارناپذیر مصدق به آزادی و دموکراسی و حق و حقوق فردی و همچنین عمل کردن به قانون را از ویژگی‌های برجسته مصدق می‌داند و با رویکردی اصلاحی معتقد است «قانون «بد» را می‌شود به قانون خوب تبدیل کرد، ولی در سرزمین و فرهنگی که قانونمداری نباشد و کسی برای قوانین مملکت، در هر پوششی، تره هم خرد نکند، در آن مملکت آجر روی آجر بند نمی‌شود. نمونه می‌خواهید به ایران بعد از مصدق بنگرید!».

برش

یکی از عمده‌ترین انتقادهایی که به‌ویژه طی سال‌های اخیر از سوی برخی نویسندگان راست‌گرا به مصدق شده بحث ملی‌شدن صنعت نفت است. با این استدلال که نفت در اساس «دولتی» شد و از آنجایی که اقتصاد دولتی یک اقتصاد دستوری و رانتی است پس ریشه مشکلات کشور را باید در دولتی‌شدن مهم‌ترین منبع تولید ثروت در کشور یعنی نفت دانست. به باور سیف «در دانمارک و دیگر کشورهای اسکاندیناوی هم وضعیتی مشابه وجود دارد، ولی در رده‌بندی توسعه انسانی سازمان ملل این کشورها در ردیف ۱۰ تای اول قرار دارند» و مشکل در ایران ناشی از دولتی یا ملی‌بودن نفت نیست.

با این همه، یکی از عمده‌ترین انتقادهایی که به‌ویژه طی سال‌های اخیر از سوی برخی نویسندگان راست‌گرا به مصدق شده بحث ملی‌شدن صنعت نفت است. با این استدلال که نفت در اساس «دولتی» شد و از آنجایی که اقتصاد دولتی یک اقتصاد دستوری و رانتی است پس ریشه مشکلات کشور را باید در دولتی‌شدن مهم‌ترین منبع تولید ثروت در کشور یعنی نفت دانست. به باور سیف «در دانمارک و دیگر کشورهای اسکاندیناوی هم وضعیتی مشابه وجود دارد، ولی در رده‌بندی توسعه انسانی سازمان ملل این کشورها در ردیف ۱۰ تای اول قرار دارند» و مشکل در ایران ناشی از دولتی یا ملی‌بودن نفت نیست بلکه «نهاد دولت در ایران به دلایل عدیده تاریخی و سیاسی کارآمد نیست» و «مشکل تاریخی ما نه پول نفت، بلکه در وجه عمده شیوه هزینه کردن آن است. نبود کنترل دموکراتیک نه‌فقط بر بخش نفت که بر زندگی ما بطور کلی بلیه‌ای است که هنوز برای درمان‌اش کاری نکرده‌ایم». همچنان که اشاره شد، بررسی اقتصاد سیاسی دوران پهلوی دوم در کتاب اخیر احمد سیف، محدود به دوران نخست‌وزیری مصدق است، اما او در کتاب دیگری با نام «مقدمه‌ای بر اقتصاد سیاسی » در قالب بحثی در مورد مقایسه مسیر توسعه اقتصادی ایران و کره‌جنوبی، در مورد اقتصاد ایران در دوران پهلوی دوم بحث کرده و با بیان آمار و ارقام اقتصادی نشان می‌دهد در این دوران نیز در «ساختار معیوب و بیمار اقتصاد ایران» تغییر چشمگیری رخ نداد. وابستگی اقتصاد به فروش نفت و گاز، واردات بی‌رویه کالاهای مصرفی، وابستگی صنایع به خارج و رشد فزاینده بودجه نظامی و تسلیحاتی همچون گذشته ادامه یافت. اگرچه «سازمان عریض و طویل برنامه» وجود داشت اما «اقتصاد ایران برنامه نداشت» و صنایع ایران ۹۰ درصد به خارج وابسته بود.

«۵۱ درصد مردم در روستاها زندگی می‌کردند، ولی تنها ۱۰ درصد از تولید ناخالص ملی در بخش کشاورزی می‌شد». با وجود باور عمومی مبنی بر رفاه دوران گذشته، از روزنامه حکومتی «رستاخیز» مورخ ۱۱ خرداد سال ۱۳۵۷ نقل است که «هنوز اکثریت قرا کشور از برق، راه، بهداشت و درمان، آب و دیگر وسائل رفاهی برخوردار نیستند».

همین روزنامه در ۵ دی ماه سال ۱۳۵۶ گزارش داده بود «با مقدار شیری که این روزها توزیع می‌شود، به هر نفر از مردم تهران فقط یک قاشق چایخوری شیر می‌رسد». این وضعیت رفاهی در حالی وجود داشت که بخش بزرگی از درآمدهای نفتی کشور به جای بازسازی زیرساخت‌های اقتصاد صرف گسترش و تحکیم یک نظام پلیسی برای سرکوب مخالفان در داخل (ساواک) و ارضای تمایلات جاه‌طلبانه‌ای مانند ژاندارمی منطقه (ارتش و نیروهای نظامی) می‌شد. برای نمونه در طول سال‌های ۱۳۵۱ تا ۱۳۵۶ بیش از ۱۶ میلیارد دلار صرف هزینه اسلحه از امریکا شد و در دولت «آموزگار»، بودجه وزارت جنگ (۷۰ میلیارد تومان) به تنهایی دوبرابر مجموع بودجه وزارت آموزش و پرورش، وزارت فرهنگ و هنر، وزارت بهداری، وزارت کشاورزی و عمران روستایی، دانشگاه‌های ایران و تربیت‌بدنی بود.

دلاری‌شدن سرمایه‌داری کوپنی

«نگاهی به اقتصاد سیاسی ایران» عنوان مقاله‌ای از این کتاب است که به اقتصاد سیاسی ایران پس از انقلاب می‌پردازد. در سال منتهی به انقلاب، برخی از سرمایه‌داران بزرگ با اندک دوراندیشی که داشتند با گرو گذاشتن سرمایه غیرمنقول خود وام‌های کلانی را از سیستم بانکی دریافت و با خود از ایران خارج کردند.

بنابراین پس از انقلاب آن‌چه باقی ماند کارخانه‌هایی بود که مدیران بدهکارشان از کشور گریخته بودند. از سوی دیگر، تجربه و دانش کافی برای اداره امور وجود نداشت و به ناگزیر دولت متولی اداره این کارخانجات و صنایع شد و «بخش دولتی متورم به یک تعبیر بر دولتمردان تازه تحمیل شده بود، نه اینکه از پیش تصمیم گرفته باشند این کار را بکنند». بسیاری از کشورهای جهان که امروز از آنها به عنوان کشورهای با بازار آزاد و خصوصی‌سازی گسترده یاد می‌شود، در دورانی که با جنگ و بحران اقتصادی روبرو بوده‌اند، دولت، حضور قوی و جدی در مدیریت اقتصادی‌شان داشته و بخش خصوصی با منطق سودورز خود در حاشیه بوده تا منافع عمومی جامعه قربانی منافع خصوصی نشود. از این رو، در ایران نیز مدیریت دولتی اقتصاد در دوران جنگ حفظ شد.

«اقتصاد کوپنی» در ایران محصول همین دوران است که منجر به ایجاد و گسترش بورژوازی رانتخوار کوپنی شد. پیش از توضیح در مورد تغییر سیاست اقتصادی کشور از یک سرمایه‌داری نفتی- کوپنی به یک سرمایه‌داری دلاری، لازم است به هزینه اقتصادی جنگ اشاره شود. «بر اساس برآوردهایی که در دست داریم، خسارت اقتصادی و غیرمستقیم جنگ در فاصله سال‌های ۱۳۵۹ تا ۱۳۶۷ بیش از ۳ برابر کل درآمدهای ایران از نفت در سال‌های ۱۳۳۸ تا ۱۳۶۷ بوده است. میزان ریالی این خسارت‌ها را ۶۵ هزار میلیارد ریال برآورد کرده‌اند که با توجه به دلار ۷ تومانی در آن سال‌ها، معادل ۹۳۳ میلیارد دلار می‌شود. ».

پس از جنگ مدیران اقتصادی کشور با مشورت کارشناسان صندوق بین‌المللی پول، سیاست تعدیل ساختاری را در کشور اجرا کردند و در این دوره است که همزمان با دلاری‌شدن اقتصاد کوپنی، در سایه خصوصی‌سازی اموال عمومی، سیاست «اختصاصی‌سازی» یعنی انتقال مالکیت عمومی به خواص بهره‌مند از ثروت کلان و شبکه ارتباطی خاص گرفته شد. «در نتیجه این تحولات، رابطه بیان درآمدها و هزینه‌ها به هم می‌ریزد. برای نمونه، اگرچه هزینه یک خانوار شهری در سال ۱۳۷۰ نزدیک به ۲،۳ میلیون تومان در سال بود ولی متوسط درآمد فقط ۲ میلیون تومان بود. در روستاها وضع از این هم نامساعدتر بود. هزینه متوسط یک خانوار در سال، ۱،۶۳ میلیون تومان و متوسط درآمد ۱،۲۵ میلیون تومان، یعنی با نزدیک به ۲۵ درصد کسری، برآورد می‌شود. دیگر متغیرهای خرد و کلان نیز تغییرات مشابهی نشان می‌دهند"..

در ادامه این مسیر نرخ تورم در سال ۱۳۷۴ به بالاترین میزان خود پس از انقلاب یعنی ۴۹ درصد رسید و «بالا رفتن بدهی خارجی، تورم افسارگسیخته و ناآرامی‌هایی تعدیل ساختاری باعث شد که دولت برنامه تعدیل را در میانه راه رها کند». گرچه همین سیاست در دولت اصلاحات، به صورت تعدیل‌یافته‌تر و با سرعت کمتری اجرا شد.

آنچه در دوران دولت‌های نهم و دهم اجرا شد، افزایش شدید بی‌نظمی مالی و اقتصاد بود. در این دوره گرچه قرار بود ۸۰ درصد اموال عمومی به «بخش خصوصی» واگذار شود، اما در بهترین حالت، فقط ۱۳ درصد از آنچه در این سال‌ها به بخش خصوصی واگذار شده است و مابقی یعنی ۸۷ درصد را به بخشی واگذار کرده‌اند که احمد سیف تعبیر «اقتصاد شترمرغی» را برای آن به کار می‌برد. یعنی بخشی که نه خصوصی است و نه دولتی، از بودجه سهم دارد، اما در اغلب موارد مالیات نمی‌پردازد. نوعی «بیماری ایرانی» که در آن اموال عمومی هرچه بیشتر خصوصی شود، «بخش خصوصی» در مقابل «بخش خصولتی» (نه خصوصی، نه دولتی) بیشتر تضعیف می‌شود.

در ادامه و در مطلب «نگاهی با دوربین به اقتصاد سیاسی ایران» نگارنده کتاب با بررسی اقتصاد سیاسی ایران در دوران دولت یازدهم اعتقاد دارد بسته پیشنهادی این دولت برای حل مشکلات اقتصادی «نه فقط ناکافی است» بلکه «سرشار از تناقض» است؛ چراکه در ابتدا گفته می‌شود باید با «پذیرش تداوم تحریم‌های ظالمانه غرب» سیاست‌پردازی شود و در ادامه بر «تشویق صادرات و جذب منابع مالی خارجی» تاکید می‌شود، اما روشن نیست در سایه تحریم‌های اقتصادی چه‌گونه می‌توان به این هدف رسید.

سیف به عنوان یکی از منتقدان سرسخت سیاست‌های تعدیل ساختاری اعتقاد دارد به تعبیر ضرب‌المثل انگلیسی «وقتی به روم می‌روید همان کاری را بکنید که رومی‌ها می‌کنند»، حتی در اجرای این سیاست نیز دولت‌های پس از انقلاب موفق نبوده و سیاست‌های تاچریستی را نه به شیوه تاچر بلکه به شیوه‌های «من‌دربیاری» اجرا کرده‌اند. این اقتصاددان عامل اصلی تورم در ایران را نه از جانب تقاضا که عمدتاً از سمت عرضه می‌داند. به این معنا که در ایران این تقاضای زیاد نیست که بر طبق قانون عرضه و تقاضا، منجر به افزایش قیمت‌ها شده بلکه کم بودن عرضه در بازار موجب فشارهای تورمی است. در مقاطعی دولت تلاش کرد با افزایش واردات کم بودن عرضه را جبران کند اما این اقدام، خود موجب تضعیف تولید داخلی و تعطیلی بسیاری از واحدهای تولیدی و افزایش بیکاری (رکود) شد و شرایط رکود تورمی را تشدید کرد.

سرانجام آن که، از جمله نقدهایی که می‌توان به این کتاب وارد دانست، بررسی ناکافی به دوران پهلوی دوم و یکدست نبودن شکل مطالب است. پس از مقاله نسبتاً مفصلی در مورد دوران قاجار و قدرت‌گیری پهلوی اول، سیف در مصاحبه‌ای به دوران ملی‌شدن صنعت نفت و اصلاحات دوران مصدق می‌پردازد.

در این بین، تحولات دوران پهلوی دوم صرفاً در چارچوب دوران کوتاه نخست‌وزیری مصدق مورد بحث قرار می‌گیرد و پس از آن مطالبی در مورد اقتصاد سیاسی دولت‌های ایران پس انقلاب وجود دارد. از سوی دیگر، شکل مطالب کتاب به دو صورت مقاله و مصاحبه است. اگر مطالب ذکر شده در مصاحبه‌ها با قالب مقاله در کتاب آورده می‌شد، ساختار مطالب کتاب یکدست‌تر بود و می‌توانست به شکل مناسب‌تری مورد استفاده پژوهشگران اقتصاد سیاسی ایران قرار می‌گرفت.

برش

اقدامات رضاشاه در ایجاد یک نظام متمرکز و مستبد داخلی که تلاش داشت با ایجاد ترس امنیت را برای مردم خود به ارمغان بیاورد، ممکن است به شرایط تاریخی آن دوره از جمله وجود از هم‌گسیختگی جامعه، ناامنی، قیام ایلات و عشایر و وجود ملوک‌الطوایفی در مناطق مختلف ربط داده شود. اما عملکرد سلسله پهلوی در سال‌های بعد که در دوران پهلوی دوم نیز تداوم داشت، نشان داد این اقدامات، نه واکنش‌های موضعی، موقت و ضربتی برای ایجاد امنیت بلکه منطق درونی و کلی آن نظام برای ایجاد یک دیکتاتوری پلیسی و مستبد بود. از سوی دیگر، اگر سه نهاد مدرن مهم یعنی مجلس، مطبوعات و احزاب را در تاریخ صد سال اخیر ایران بررسی کنیم، با وجود تبلیغات فریبنده‌ای که این دوران را سرآغاز دوران «ایران مدرن» قلمداد می‌کنند، در دوران پهلوی اول هیچ‌یک از این نهادهای مدرن سیاسی تقویت نشد بلکه ساختار سیاسی کشور ماهیتاً بازگشت به دوران سلطنت مطلقه پیش از مشروطه و «عصر فتحعلی‌شاه قاجار اما با ظاهری متفاوت». البته یک تفاوت عمده و اساسی میان دوران رضاشاه و دوران شاهان قاجار وجود داشت. «اگر به زمانه آن مستبد ریش‌بلند کوتاه‌عقل قانون نداشتیم، حکومت خودکامه رضاشاه بنایش را بر قانون‌شکنی گذاشت».

اخبار

اجرای پروژه امنیت غذایی در اراضی دیم

رییس سازمان جهاد کشاورزی خراسان‌شمالی گفت: اجرای پروژه امنیت غذایی در اراضی دیم استان با همکاری ایکارداا (مرکز بین‌المللی تحقیقات کشاورزی در مناطق خشک) آغاز شد.

به گزارش روابط عمومی سازمان جهاد کشاورزی خراسان‌شمالی، «عبدالله یوسفی» در این‌باره گفت: سالانه حدود ۱۲۰ هزار هکتار از اراضی استان به‌صورت دیم پاییزه کشت و کار می‌شود که با توجه به تغییرات اقلیمی متأسفانه شاهد شکنندگی در تولید در این اراضی دیم هستیم.

وی ادامه داد: توجه به تولید در دیمزارها به عنوان یکی از سیاست‌های مهم معاونت زراعت در دستور کار قرار گرفته است و در این راستا با همکاری ایکارداا، ارتقای امنیت غذایی از طریق افزایش تولید سیستم‌های زراعی دیم به میزان ۲۵ درصد در مدت ۵ سال هدف‌گذاری شده است.

رییس سازمان جهاد کشاورزی خراسان‌شمالی گفت: ایکارداا، یکی از ۱۵ مرکز تحقیقاتی استراتژیکی کشاورزی جهان بوده و هدف آن بهبود رفاه مردم با استفاده از تحقیقات و آموزش در مناطق خشک در جهت افزایش تولید در واحد سطح و افزایش کیفیت محصولات زراعی با حفظ منابع طبیعی و استفاده پایدار از منابع محیطی است و دومین مرکز تحقیقاتی در دنیاست که روی گندم فعالیت می‌کند و از طریق یک شبکه گسترده با مناطق، موسسات ملی، دانشگاه‌ها، سازمان‌های غیردولتی و وزارتخانه‌ها در کشورهای توسعه یافته در ارتباط است. یوسفی مهم‌ترین مولفه این پروژه را ترویج و به‌کارگیری فناوری‌های آزمون شده و موفق در پایگاه‌های نوآوری برشمرد و افزود: ایجاد تغییر در تفکر و رفتار بهره‌برداران دیم در موضوعاتی مانند تناوب علوفه و گیاه روغنی با گندم و جواز سایر اهداف طرح است. رییس سازمان جهاد کشاورزی خراسان‌شمالی خاطرنشان کرد: در این طرح از ارقام وژنوتیپ‌های داخلی و برخی ژنوتیپ‌های بین‌المللی نیز استفاده می‌شود همچنین تولید علوفه در دیم‌زارها نیز در این طرح هدف‌گذاری شده است. وی ادامه داد: در اجرای این پروژه، تغییر روش‌های کشت مرسوم به روش‌های کشت پیشرفته و کشاورزی حفاظتی نیز مورد نظر بوده و بر آن تأکید می‌شود

گوجه‌فرنگی ارزان‌شده همچنان گران‌تر از پارسال

اگرچه با ممنوعیت صادرات گوجه فرنگی و دیگر اقدامات انجام شده، قیمت فعلی گوجه فرنگی ۱۰۰۰ تومان ارزان‌تر از ماه گذشته است اما این محصول همچنان حدود ۸۷ درصد گران‌تر از همین بازه زمانی در سال گذشته به فروش می‌رسد. به گزارش ایسنا، در ماه‌های گذشته قیمت گوجه‌فرنگی و به‌دنبال آن رب گوجه‌فرنگی در بازار رو به افزایش بود و کار به جایی رسید که قیمت هر کیلوگرم از این محصول کشاورزی به بیش از ۵۰۰۰ تومان هم رسید و نهایتا محمد شریعتمداری وزیر وقت صنعت، معدن، تجارت ماه گذشته طی نامه‌ای به گمرک، صادرات گوجه فرنگی را در راستای تنظیم بازار داخلی ممنوع اعلام کرد. البته این ممنوعیت شامل گوجه‌فرنگی گلخانه‌ای نبوده و واژه تا اطلاع ثانوی در این ابلاغیه نشان می‌دهد که ممنوعیت صادرات گوجه‌فرنگی ممکن است به زودی برداشته شود.

در این میان اظهارات مسوولان وزارت جهاد کشاورزی و اتحادیه‌های صنفی مرتبط نشان می‌دهد که افزایش صادرات این محصول به دلیل نوسان نرخ ارز، عامل گرانی آن بوده است به عنوان مثال غلامرضا تقوی -مدیر کل دفتر امور گلخانه، گیاهان دارویی و قارچ خوراکی وزارت جهاد کشاورزی - در این‌باره به ایسنا گفته بود که طی شش ماهه نخست امسال صادرات گوجه فرنگی افزایش سه برابری نسبت به نیمه نخست پارسال داشته و همین موضوع باعث افزایش قیمت گوجه فرنگی در بازار داخلی شده است.

بر اساس آمار منتشر شده از سوی وزارت جهاد کشاورزی طی شش ماه نخست امسال بیش از ۴۱۴ هزار و ۸۵۰ تن گوجه فرنگی به ارزشی بالغ بر ۱۵۸ میلیون دلار به کشورهای مختلف صادر شده است که از نظر وزنی ۹۶.۵ درصد و از نظر ارزشی ۱۹۱.۱۶ درصد رشد نسبت به نیمه نخست سال گذشته داشته است. بررسی آمار صادرات گوجه فرنگی و قیمت بازار آن نشان می‌دهد که رابطه مستقیمی بین این دو وجود دارد چرا که جدیدترین آمار منتشر شده از سوی بانک مرکزی نشان می‌دهد که با وجود کاهش حدودا ۱۰۰۰ تومانی قیمت این محصول، همچنان گوجه فرنگی حدود ۸۷ درصد نسبت به پارسال گران‌تر است چرا که جدیدترین بررسی بانک مرکزی از متوسط قیمت خرده فروشی برخی از مواد خوراکی در تهران در هفته منتهی به چهارم آبان ماه امسال نشان می‌دهد هر کیلوگرم گوجه فرنگی به‌طور متوسط در سطح شهر تهران ۴۴۴۰ تومان عرضه شده است که نسبت به هفته قبل ۴.۷ و نسبت به هفته مشابه ماه قبل ۱۸.۲ رشد داشته است اما با وجود ارزان شدن در این دو بازه زمانی همچنان قیمت این محصول کشاورزی پر مصرف، ۸۷.۴ درصد نسبت به هفته مشابه سال قبل از این بررسی گران‌تر است. البته پیش از این اسدالله کارگر -رئیس اتحادیه فروشندگان میوه - نیز در این باره به افزایش صادرات ناشی از نوسان نرخ ارز به عنوان یکی از عوامل اصلی گرانی گوجه فرنگی اشاره کرده بود. اما تقوی -مدیر کل دفتر امور گلخانه، گیاهان دارویی و قارچ خوراکی وزارت جهاد کشاورزی - درباره آینده بازار این محصول اعلام کرد که با ایجاد ممنوعیت صادرات گوجه‌فرنگی، عرضه آن در بازار داخلی بیشتر شده و قیمت آن در آینده نزدیک کاهش پیدا می‌کند.

اخبار

ضرورت گسترش زیرساخت اتصالی به جهان

مهر | معاون وزیر ارتباطات با اشاره به ۵ سناریو احتمالی درباره تحریم اینترنت گفت: تهدید تحریم اینترنت خطر جدی برای ایران نیست اما باید گسترش زیرساخت‌های اتصالی به جهان را در دستور کار قرار دهیم.

امیر ناظمی در صفحه توئیتر خود نوشت: امروز تهدید تحریم اینترنت خطر جدی برای ایران نیست اما برای بی‌اثر کردن کامل هر تحریم یا تهدید، لازم است تا گسترش زیرساخت‌های اتصالی به جهان را در دستور کار قرار دهیم.

وی با بیان اینکه اگر امروز اندکی هزینه در این زمینه کنیم، فردا سخن گفتن از تحریم ایران، در عمل تهدید سایر کشورها خواهد بود، افزود: تحلیل اشتباه دقیقا از جایی شروع می‌شود که فکر کنیم اگر ما اینترانت ملی داشته باشیم، آنگاه در برابر تحریم‌ها پایدارتر می‌شویم. این استدلال یک اشتباه خطرناک است.

رییس سازمان فناوری اطلاعات ایران با اشاره به ۵ سناریو از تحریم اینترنت، گفت: تحریم مالی شرکت‌های سرویس‌دهنده اینترنت، تحریم دامنه‌های‌ای آر، تحریم دامنه‌های مالک ایرانی، دستکاری در جریان آدرس دهی، DNS و روتینگ و تحریم وب سرویس‌ها می‌تواند از جمله سناریوهای تحریم باشد. وی ادامه داد: پایداری در برابر تحریم‌ها زمانی خواهد بود که میزان داده ورودی و خروجی همزمان افزایش یابد؛ یعنی ما جهانی‌تر شده باشیم.

توقف رشد سیم کارت در کشور

رگولاتوری | آمارهای ارایه شده از وضعیت نفوذ موبایل در کشور نشان می‌دهد که ضریب نفوذ این ابزار ارتباطی تغییری نداشته و تعداد مشترکان هم نسبت به سال گذشته افزایش خاصی نیافته است.

براساس آمار و اطلاعات منتشر شده از بخش فناوری اطلاعات و ارتباطات که در پورتال سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی قرار داده شده است، وضعیت رشد دسترسی موبایل در کشور تقریبا به اشباع رسیده و ضریب نفوذ این فناوری ارتباطی نسبت به سال گذشته، بدون تغییر باقی مانده است. آمارها نشان می‌دهد که هم‌اکنون تعداد ۹۰ میلیون و ۵۵۶ هزار و ۷۹۳ مشترک موبایل در کشور به ثبت رسیده و ضریب نفوذ این فناوری در کشور ۱۱۰ درصد است. در همین حال ۸۲.۶۴ درصد جاده‌های کشور از جمله جاده‌های اصلی، فرعی و ریلی تحت پوشش موبایل قرار دارند. این در حالی است که تعداد مشترکان موبایل در سال ۹۶ حدود ۸۸.۵ میلیون نفر بود و ضریب نفوذ موبایل در این سال نیز ۱۱۰ درصد گزارش شده است.

رفع فیلتر سایت کوتاه‌سازی لینک bitly طبق نظر کاربران

فارس | رفع فیلتر سایت bitly به عنوان یکی از رایج‌ترین وب سایت‌های کوتاه سازی لینک با درخواست مردمی و طبق اطلاع‌رسانی انجام شد. گویا کاربرد سایت‌های اینچنینی در تغییر آدرس به صورت سریالی در بسیاری از جرایم یا فریب مالباختگان، از جمله دلایل فیلتر این سایت بوده است. رفع فیلتر این سایت جز مواردی بوده که به صورت درخواست مردمی به کارگروه فیلترینگ رسیده است. کارگروه فیلترینگ بخشی برای دریافت درخواست‌های مردمی دارد که اگر سایتی فیلتر است اما مردم معتقدند مطالب مفیدی برای استفاده دارد می‌توانند با بیان دلیل استفاده برای رفع فیلتر آن در آدرس internet.ir درخواست دهند.

ترامپ توییتر را هم به عدم بی‌طرفی متهم کرد

بیزینس لایو | بعد از حملات متعدد به فیس بوک، گوگل، اپل، آمازون و دیگر شرکت‌های بزرگ فناوری در امریکا، ترامپ رییس جمهوری ایالات متحده این بار توئیتر را هدف حملات تند خود قرار داده است.

ترامپ از اینکه توئیتر تعدادی از طرفداران وی را در این شبکه اجتماعی حذف کرده عصبانی بوده و معتقد است که این کار عمدا انجام شده و نشان‌دهنده سوگیری و عدم بی طرفی سیاسی این سایت است.

ترامپ بطور کلی معتقد است شبکه‌های اجتماعی امریکایی و مدیران آنها با جمهوری خواهان دشمنی دارند. وی در توئیت خود نوشته که توئیتر بسیاری از تعقیب کنندگان وی را حذف کرده و با این کار بر ضد رییس جمهور عمل کرده است.

اما به نظر می‌رسد این موضوع ربطی به ضدیت با ترامپ ندارد. زیرا توئیتر در ماه‌های اخیر بسیاری از حساب‌های کاربری جعلی را که برای انتشار اخبار دروغین در توئیتر به کار می‌رفتند حذف کرده و به نظر می‌رسد برخی از این حساب‌ها در میان تعقیب کنندگان ترامپ در توئیتر بوده‌اند.

از همین رو ترامپ از ماه جولای تا به حال در حدود ۲۰۴ هزار نفر از ۵۳.۴ میلیون نفر تعقیب کننده خود را از دست داده است. این افراد ۰.۴ درصد از کل تعقیب کنندگان وی بوده‌اند که حساب‌های کاربری قلابی داشته‌اند.

براندون برومن سخنگوی توئیتر هم گفته است: به دنبال حذف حساب‌های جعلی تعداد تعقیب کنندگان بسیاری از حساب‌های کاربری مشهور کاهش یافته و در نهایت افرادی باقی مانده‌اند که واقعی و قابل اعتماد هستند.

نگاهی به مولفه‌های دوام یک پیام‌رسان

جلب اعتماد عمومی؛ ضرورت پیام‌رسان‌های داخلی

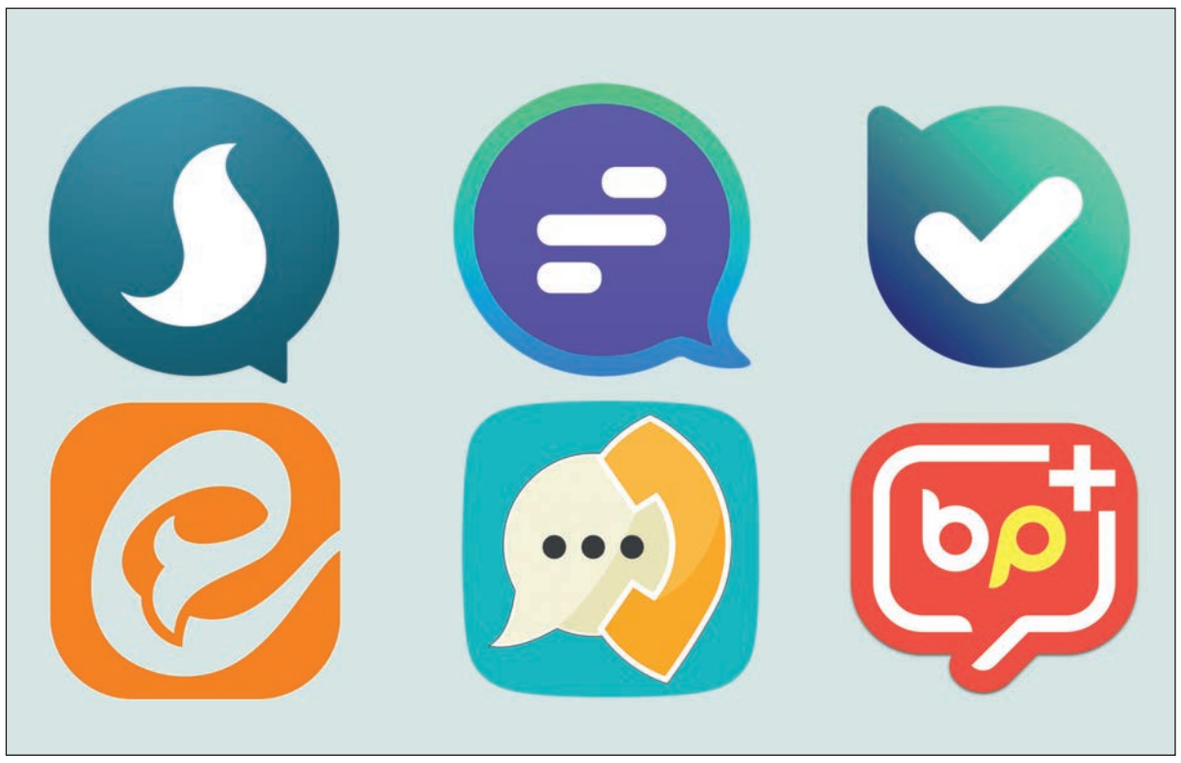

گروه دانش و فن | توانایی ارایه خدمات بین‌المللی، جلب اعتماد مردمی و رعایت کیفیت در چارچوب استانداردهای جهانی مهم‌ترین مولفه‌های هستند که به گفته کارشناسان برای دوام یک پیام‌رسان ضروری است.

انتشار نتایج یک نظرسنجی درباره میزان مراجعه مردم به پیام‌رسان‌ها و مشخص شدن کاهش اقبال مردم نسبت به پیام‌رسان‌های داخلی، بار دیگر این پرسش‌ها را تداعی کرد که آیا راه‌اندازی یک‌باره چندین پیام‌رسان - در حالی که در فرایند جهانی راه‌اندازی آن به سال‌ها مطالعه و بررسی دقیق نیاز دارد - تلاش برای کوچ اجباری مردم به این پیام‌رسان‌ها صحیح بوده است یا خیر.

بر اساس نتایج آخرین نظرسنجی مرکز افکارسنجی دانشجویان ایران (ایسپا) که در خرداد امسال انجام شد، ۶۶ درصد مردم حداقل از یکی از شبکه‌های اجتماعی استفاده می‌کنند که در این میان ۴۶.۷ درصد فقط شبکه‌های اجتماعی خارجی، ۳.۹ درصد فقط شبکه‌های اجتماعی داخلی و ۱۴.۱ درصد هم شبکه‌های اجتماعی داخلی و هم خارجی استفاده می‌کنند.

طبق این نظرسنجی ۶۲ درصد از پاسخگویان از تلگرام، ۳۲.۲ درصد از اینستاگرام، ۲۵ درصد از واتس آپ، ۳.۶ درصد از فیس بوک، ۲.۷ درصد از توئیتر و ۱۳.۵ درصد از سروش استفاده می‌کنند.

از بین کسانی که از تلگرام استفاده می‌کنند، ۳۳ درصد از واتس آپ، ۵۲.۹ درصد از اینستاگرام، ۶.۷ درصد از فیسبوک، ۵ درصد از توئیتر و ۱۶.۹ درصد از سروش نیز استفاده می‌کنند.

همچنین از میان کسانی که از واتس آپ استفاده می‌کنند، ۶۶ درصد از تلگرام، ۵۹.۲ درصد از اینستاگرام، ۸.۶ درصد از فیسبوک، ۵.۸ درصد از توئیتر و ۱۸.۴ درصد از سروش نیز بهره می‌گیرند.

نتایج این بررسی نشان می‌دهد از بین کسانی که از اینستاگرام استفاده می‌کنند، ۸۱ درصد از تلگرام، ۴۵.۷ درصد از واتس آپ، ۹.۲ درصد از فیسبوک، ۷.۱ درصد از توئیتر و ۱۵.۸ درصد از سروش نیز برای تبادل پیام بهره‌برداری می‌کنند و از بین کسانی که از فیسبوک استفاده می‌کنند، ۹۱.۳ درصد از تلگرام، ۵۹ درصد از واتس آپ، ۸۲ درصد از اینستاگرام، ۲۸.۶ درصد از توئیتر و ۱۰.۹ درصد از سروش نیز استفاده می‌کنند.

از بین کسانی که از توئیتر استفاده می‌کنند، ۹۲.۴ درصد از تلگرام، ۵۳.۸ درصد از واتس آپ، ۸۴.۹ درصد از اینستاگرام، ۳۸.۷ درصد از فیسبوک و ۱۰.۹ درصد از سروش استفاده می‌کنند و از بین کسانی که از پیام‌رسان سروش استفاده می‌کنند ۶۰.۴ درصد از تلگرام، ۳۳.۱ درصد از واتس آپ، ۳۶.۹ درصد از اینستاگرام، ۵.۱ درصد از فیسبوک و ۲.۱ درصد از توئیتر استفاده می‌کنند.

در همین ارتباط کارشناسان ارتباطاتی معتقدند: اگر قرار بود که پیام‌رسانی کار سهل و ساده‌ای باشد، اکنون با تعداد محدودی از پیام‌رسان‌ها نسبت به دیگر برنامه‌های نرم‌افزاری تلفن همراه در جهان مواجه نبودیم. آنها معتقدند کاربر پیام‌رسان مهم‌ترین مولفه را امنیت آن پیام‌رسان می‌داند و اینکه بتواند با خیال راحت پیام‌ها و تصاویر خود را به اشتراک بگذارد بدون آنکه نگران انتشار بدون اجازه آنها باشد و اینکه آیا می‌توان این حس امنیت را به کاربر بدهیم. داشتن سیستم‌های قوی که مانع از دسترسی خارجی و هک اطلاعات در یک پیام‌رسان از جمله دیگر موارد ضروری برای اقبال کاربران به یک پیام‌رسان است اینکه فقط فکر کنیم صرف وجود یک پیام‌رسان در داخل کافی است، کفایت نمی‌کند. آنها تدوین قوانین متناسب و رعایت آنها را از دیگر نیازهای ضروری برای پیام‌رسان‌ها برشمرد که مسائل حقوقی و قانونی در پیام‌رسان داخلی باید وجود داشته باشد تا کاربر بداند اگر با مشکل و چالشی در این پیام‌رسان‌ها مواجه شد یا اطلاعات وی بدون اجازه منتشر شد با کدام قانون و مرجع قانونی می‌تواند برای استیفای حق و حقوق خود اقدام کند.

در این خصوص مشاور پروژه‌های ملی فناوری اطلاعات وجود ابهام در این مسائل حقوقی و قانونی را از عواملی دانست که هنوز نتوانسته به کاربر داخلی این حس را بدهد که پیام‌رسان‌های داخلی خود را موظف به رعایت موارد قانونی می‌کنند و مرجع مطمئنی نیز برای رسیدگی وجود دارد.

کیوان نقره کار، به ایرنا، گفت: از طرف دیگر آیا زمانی که خود پیام‌رسان‌ها از نظر فنی و زیرساختی با مشکلاتی مواجه شدند که در نهایت خسارت هم متوجه کاربر شد کجا و چه مرجعی می‌تواند این مسائل را رسیدگی و احقاق حق کند. وی، روشن و شفاف بودن وابستگی پیام‌رسان‌های داخلی و اینکه متعلق به چه نهاد یا اشخاصی هستند را نیز از عوامل مهم اقبال مردم به پیام‌رسان داخلی برشمرد و تصریح کرد: مردم وقتی خدمات خوبی از پیام‌رسان‌های خارجی دریافت می‌کنند دیگر دنبال وابستگی آنها نیستند اما این حساسیت برای داخلی‌ها چندین برابر است.

این کارشناس فناوری اطلاعات معتقد است: هدف مردم در آگاهی از وابستگی پیام‌رسان‌ها، ایجاد اطمینان برای آینده این پیام‌رسان‌ها است تا درباره آنها تصمیم‌گیری کنند.

به گفته وی، تزلزل مدیریت در پیام‌رسان‌هایی که وابستگی به نهادها یا بخش‌های دارای ثروت دارند سبب بی‌اعتمادی کاربر به آنها می‌شود.

وی شفاف نبودن آینده پیام‌رسان‌های داخلی و اینکه کاربران نمی‌دانند آنها در آینده چه امکانات جدیدی ارایه خواهند داد هم از عواملی است که سبب روی گردانی مردم می‌شود. وی گفت: کوچ اجباری به استفاده از یک فناوری نیز هیچ زمانی نتوانسته به ادامه استفاده دایمی آن «منجر شود و شواهد نشان داده هر زمان مردم آرام، آرام به سمت استفاده از یک فناوری رفته‌اند این اقبال پایدارتر بوده است.

نقره کار توانایی ارایه خدمات بین‌المللی را یکی دیگر از وجوه مورد نیاز پیام‌رسان‌های داخلی برشمرد زیرا بسیاری از ایرانیانی که از یک پیام‌رسان خارجی استفاده می‌کنند خارج از کشورند و این پیام‌رسان توانسته نظر آنها را جلب کرده و خدمت مورد نیاز آنها را ارایه دهد.

وی با طرح این سئوال که آیا پیام‌رسان‌های داخلی امکان ارایه چنین خدمات و حتی فراتر امکان ارایه در سطح بین‌المللی را دارا هستند، گفت: ضعف در این بخش هم می‌تواند مانع جدی در سرراه موفقیت یک پیام‌رسان باشد. حمید فتاحی رییس هیات‌مدیره شرکت ارتباطات زیرساخت ایران نیز به تازگی گفته است: مباحث فنی، اعتماد کاربران و میزان قابلیت ابزارهای ارایه شده از عوامل میزان استقبال از شبکه‌های اجتماعی داخلی هستند و مهم‌ترین عامل نیز اقناع کاربر برای استفاده از این شبکه‌ها است.

وی صریح کرد: در صورتی که کاربران برای استفاده از شبکه‌های داخلی اقناع شوند نیاز به انسداد و فیلترینگ وجود ندارد چرا که اقدام‌های سلبی نتیجه‌ای ندارد.

اکنون به نظر می‌رسد پیام‌رسان‌های داخلی برای اینکه مورد اقبال مردم قرار گیرند ضروری است به دور از فضای التهابی به بازخوانی اهداف و روش‌های خود پرداخته و با برطرف کردن نواقص و تلاش مجدانه برای جلب اعتماد عمومی زمینه حضور موثر خود در بازار داخلی را رقم بزنند.

فراسو

اپل از سه محصول جدید رونمایی کرد

دیلی میل | اپل از سه محصول جدید خود یعنی مک بوک ایر، ای پد پرو و مک مینی رونمایی کرد.

این لپ تاپ بسیار نازک از یک دهه قبل تاکنون آپدیت نشده بود. این دستگاه مجهز به نمایشگر رتینا، Touch ID و اجزای سریع‌تر است.

قیمت پایه این محصول از ۱۱۹۹ دلار است و سفارش گیری آن از هفته آتی آغاز می‌شود. در این رویداد تیم کوک اعلام کرد اپل اکنون بیش از ۱۰۰ میلیون دستگاه در سراسر جهان دارد.

به هر حال مک بوک ایر با نمایشگر ۱۳.۳ اینچی عرضه می‌شود. لبه‌های آلومینیومی دستگاه نیز حذف شده‌اند. در نتیجه لبه‌های آن ۵۰ درصد باریکتر شده‌اند. همراه با نمایشگر رتینا، اپل تعداد پیکسل‌های نمایشگر را ۴ برابر کرده است. اکنون تعداد پیکسل‌های نمایشگر بیش از ۴ میلیون پیکسل است. همچنین قابلیت Touch ID در قسمت راست گوشه کیبورد قرار دارد و با کمک آن کاربران می‌توانند با اثر انگشت قفل دستگاه را باز کنند. همچنن مک بوک ایر مجهز به نسل هشتم CPU‌های دو هسته‌ای اینتل است که ۱.۵ ترابایت حافظه ذخیره و ۱۶ گیگابایت RAM دارند.

در کنار این موارد پورت‌های یو اس بی سی نیز در مک بوک ایر قرار دارند. بلندگوهای این دستگاه نیز ۲۵ درصد قدرت بیشتری نسبت به مدل‌های قبلی دارند. عمر باتری دستگاه ۱۲ ساعت است. وزن مک بوک ایر ۲.۷۵ پوند است. علاوه بر این دستگاه، اپل ازای پد پرو تمام صفحه بسیار نازک با قیمت ۷۹۹ دلار رونمایی کرده است. لبه‌های این دستگاه از نمونه‌های قبلی نازک‌تر است. همچنین دکمه خانه نیز حذف شده و بنابراین نمایشگر بزرگ‌تر شده است. این دستگاه مجهز به فناوری شناسایی صورت است و به کاربر اجازه می‌دهد قفل دستگاه را با این فناوری باز کند.

قیمت مدل ۱۱ اینچی آن ۷۹۹ دلار و نسخه ۱۲.۹ اینچی‌ای پد پرو ۹۹۹ دلار اعلام شده است. این‌ای پد مجهز به نمایشگر «لیکوییدر تینا»، تراشه بیونیک A۱۲X، یک ترابایت حافظه ذخیره، CPU هشت هسته‌ای و GPU هفت هسته‌ای است. علاوه بر آن ضخامت دستگاه ۵.۹ میلیمتر است. همچنین نسبت به مدل‌های قبل ۲۵ درصد سبک‌تر است.

در این برنامه اپل اعلام کرد بیش از ۴۰۰ میلیون‌ای پد فروخته و یکی از محصولات محبوب این شرکت است. در کنار این موارد در رویداد اپل از پی سی دسک تاپ «مک مینی» جدید رونمایی کرد. قیمت پایه این دستگاه ۷۹۹ دلار است که شامل یک پردازشگر ۴ هسته‌ای می‌شود. در نسخه‌ای دیگر از دستگاه از پردازشگر ۶ هسته‌ای نیز استفاده می‌شود. دستگاه مذکور مجهز به تراشه امنیتی T۲ اپل و حافظه آن ۶۴ گیگابایت است. دستگاه سه پورت Thunderboly دارد. این نخستین آپدیت مک مینی از زمان رونمایی آن از ۲۰۱۴ تاکنون به حساب می‌آید.

جالب آنکه مک مینی از آلومینیوم ۱۰۰ درصد بازیافتی ساخته شده است. نسخه اصلی دستگاه مجهز به نسل هشتم پردازشگرهای اینتل است اما کاربران می‌توانند در صورت تمایل از دستگاهی که با پردازشگر ۶ هسته‌ای ارایه می‌شود، استفاده کنند. با توجه به آنچه گفته شد مک مینی ۵ برابر سریع‌تر از نسخه‌های قبلی است.

بازار

گوشی‌های توقیفی هنوز به بازار عرضه نشده‌اند

ایرنا | رییس اتحادیه دستگاه‌های مخابراتی، ارتباطی و لوازم جانبی تهران گفت: گوشی‌هایی که اکنون در بازار به صورت محدود توزیع می‌شوند، ارتباطی با گوشی‌های ثبت سفارش شده قبلی که توقیف شده، ندارند و هنوز سرنوشت آنها مشخص نشده است.

برخی پایگاه‌های اطلاع‌رسانی در روزهای اخیر از توزیع گسترده گوشی‌های تلفن همراه در بین متقاضیان همراه با اخذ کارت ملی از مشتری خبر دادند در حالی که پیگیری خبرنگار ایرنا نشان می‌دهد گوشی‌های توزیع شده ارتباطی با موارد توقیف شده ندارد.

مهدی محبی رییس اتحادیه دستگاه‌های مخابراتی، ارتباطی و لوازم جانبی تهران ضمن نادرست خواندن چنین خبری افزود: یک شرکت که نمایندگی گوشی‌های اپل را دارد، به صورت محدود اقدام به توزیع تعداد کمی گوشی بین متقاضیان کرده است و این گوشی‌ها هیچ ارتباطی با گوشی‌هایی که قبلا ثبت سفارش شده و در انتظار تعیین تکلیف هستند، ندارد.

وی ادامه داد: تعداد گوشی‌های این شرکت محدود است و با قیمتی حدود ۲۰ میلیون ریال پایین‌تر از قیمت‌های بازار و با شرایطی که خود شرکت اعلام کرده است، به فروش می‌رسند.

رییس اتحادیه دستگاه‌های مخابراتی، ارتباطی و لوازم جانبی گفت: توزیع این گوشی‌ها که قیمتی بین ۱۳۰ تا ۱۴۰ میلیون ریال دارند، اثری در کاهش قیمت‌ها نداشته زیرا هم عرضه آنها محدود است و هم مدل این گوشی‌ها از نوعی است که خریداران زیادی را در بر نمی‌گیرد.

محبی ادامه داد: گوشی‌های مذکور تنها در دو فروشگاه عرضه می‌شوند و شرکت عرضه‌کننده نیز شرایطی را برای فروش آنها مدنظر قرار داده و براساس آن عمل می‌کند.

رویداد

هک اطلاعات شرکت‌های هوانوردی توسط هکرهای چینی

ورج | وزارت دادگستری ایالات متحده امریکا به تازگی اعلام کرده است که هکرهای چینی سالیان سال سرورهای شرکت‌های فعال در حوزه هوا و فضا را هک کرده و به اطلاعات آنها دسترسی پیدا می‌کرده‌اند.

با توجه به گسترش حملات سایبری و هک وب‌سایت و سرورهای شرکت‌های مختلف و نهادهای امنیتی، دولتی و حوزه‌های علمی حساس در جهان، حالا به تازگی پژوهشگران و محققان فعال در زمینه امنیت سایبری با همکاری وزارت دادگستری ایالات متحده امریکا دریافته و اعلام کرده‌اند که در سال‌های پیش هکرها و مجرمان سایبری تحت حمایت دولت چین به سرورهای شرکت‌های هوانوردی و فضانوردی حمله و نفوذ کرده و به حجم زیادی از اطلاعات محرمانه و فوق سری آنها دسترسی پیدا کرده‌اند. در این گزارش که امروز، ۳۱ اکتبر ۲۰۱۸ میلادی تحویل وزارت دادگستری ایالات متحده داده شده است، نام ۱۰ نفر از عاملان این حملات سایبری و هکرهای چینی به چشم می‌خورد که در صدر فهرست مظنونان این واقعه قرار گرفته‌اند. گفته می‌شود ماموران و افسران نهادهای امنیتی و وزارت اطلاعات چین به منظور دسترسی به اطلاعات محرمانه مربوط به طراحی موتورهای توربو فن به کار رفته در هواپیماها و جت‌های تجاری، به سرورهای شرکت‌های سازنده این محصولات هوانوردی حمله کرده و حجم عظیمی از اطلاعات موجود در آن را به سرقت برده‌اند.

به گفته کارشناسان، هکرهای چینی به منظور ساخت و طراحی محصولات مشابه با موتورهای مذکور این اطلاعات خطیر و حساس را به سرقت برده‌اند.

تراشه امنیتی برای جلوگیری از شنود و جاسوسی

ورج | اپل مدعی شده است که تراشه امنیتی که در نسل جدید رایانه‌های مک بوک ۲۰۱۸ به کار برده است، شنود مکالمات را از طریق میکروفن لپ تاپ ناممکن می‌سازد.

این تراشه‌های امنیتی از حافظه داخلی، داده‌های مربوط به اثر انگشت کاربران و قسمت‌های دیگر این لپ‌تاپ‌ها به خوبی حفاظت می‌کند و به هکرها و مجرمان سایبری که قصد دارند بدون اجازه کاربران به اطلاعات آنها دسترسی و نفوذ پیدا کنند، امکان جاسوسی و شنود مکالمات را نخواهد داد.

این تراشه امنیتی به قابلیتی مجهز است که میکروفن دستگاه را در مواقع لزوم از لحاظ سخت‌افزاری قطع می‌کند و این بدان معناست پس از بستن و خاموش کردن دستگاه، ارتباط میکروفن با سایر قسمت‌های لپ‌تاپ از لحاظ فیزیکی نیز قطع می‌شود.

اپل در این خصوص اینچنین می‌گوید: وقتی ارتباط میان میکروفن با سایر بخش‌ها به صورت سخت افزاری قطع می‌شود، دیگر هیچ یک از نرم‌افزارها قادر نخواهند بود با میکروفن لپ تاپ ارتباط برقرار کنند و این امر امکان شنود مکالمات و جاسوسی از کاربران را به صفر می‌رساند.

البته لازم به ذکر است که همواره یکی از جنجالی‌ترین موضوعاتی که کاربران و کارشناسان را نگران کرده است، دوربین لپ‌تاپ است که ممکن است این امکان را به هکرها بدهد که بدون اجازه آنها از زندگی روزمره و مکالمات‌شان فیلم و عکس‌برداری کرده و به عبارتی دیگر جاسوسی کند.

آلوده کردن گوشی با آگهی‌های مزاحم

افتا | مرکز «افتا» نسبت به شیوع یک VPN بدافزاری آلوده کننده گوشی موبایل به کاربران اندرویدی هشدار داد. این اپلیکیشن مخرب روی دستگاه آلوده، آگهی‌های مزاحم نمایش می‌دهد.

اخیرا یک دانلودکننده بدافزار اندرویدی با نام Android.DownLoader.۸۱۹.origin در گوگل پلی شناسایی شده که بیش از ۵۱ هزار و ۱۰۰ کاربر آن را دانلود کرده‌اند. این دانلودکننده دارای قابلیت نصب و اجرا سایر برنامه‌های مخرب روی دستگاه‌های آسیب‌دیده است.

پژوهشگران Doctor Web security تعداد ۱۴ کپی از این برنامه مخرب که توسط Quoac توزیع شده‌اند را پیدا کردند. این برنامه‌ها در قالب بازی توزیع شده‌اند. برنامه Android.DownLoader.۸۱۹.origin یک نسخه ویرایش شده Android.DownLoader.۸۱۸.origin است که به عنوان برنامه VPN توزیع شده است. زمانی که برنامه درخواست دسترسی نوشتن و خواندن در کارت SD را نمایش می‌دهد، کاربر را وادار می‌کند تا به برنامه، دسترسی مدیریت گوشی را اعطا کند.

پس از به دست آوردن دسترسی، برنامه آیکون خود را حذف می‌کند و تنها در لیست برنامه‌های نصب شده قابل مشاهده است. سپس برنامه به سرور راه دور متصل می‌شود و فایل‌های APK مختلف دانلود می‌کند و کاربر را وارد می‌کند تا آنها را نصب کند.

این برنامه هر ۲۰ ثانیه یک‌بار صفحه نصب برنامه‌های دانلود شده را نمایش می‌دهد تا کاربر آنها را نصب کند.

پشتیبانی ویزا کارت از ارزهای دیجیتال در آینده

بیت کوین نیوز | مدیرعامل شرکت ویزا کارت به تازگی از احتمال پشتیبانی از ارزهای دیجیتال رمزنگاری شده سخن گفته است.

با توجه به استقبال بی‌نظیر کاربران و شرکت‌های تجاری مختلف از ارزهای دیجیتال رمزنگاری شده همچون بیت کوین و اتریوم، حالا مدیرعامل ویزا کارت که یک شرکت چندملیتی امریکایی مستقر در کالیفرنیای ایالات متحده امریکاست، به تازگی در یک مصاحبه تلویزیونی سخنان جنجال برانگیزی را مطرح کرده که واکنش‌های مثبت و منفی بسیاری از کاربران را برانگیخته است.

آل کلی، مدیرعامل ویزا کارت، در این مصاحبه تلویزیونی اظهار کرده است در صورتی که محبوبیت و میزان استقبال از ارزهای دیجیتالی رمزپایه همچنان رو به رشد باشد، وضعیت مبادلات تجاری و مالی در جهان بدون شک تغییر خواهد کرد و ما در آینده‌ای نزدیک احتمالا مجبور خواهیم بود از این ارزها نیز پشتیبانی کنیم.

طی چند سال اخیر ارزهای دیجیتالی رمزنگاری‌شده بسیاری هم‌چون بیت کوین، مونرو، ریپل و اتریوم از محبوبیت و استقبال بی‌نظیری برخوردار شده و کاربران بسیاری در جهان به دنبال استخراج و تبدیل پول‌های خود به ارزهای دیجیتالی هستند؛ چرا که این روزها بسیاری از افراد با خرید و استخراج این ارز توانسته‌اند به پول زیادی دست پیدا کنند. چندی پیش بود که برایان آرمسترانگ، مدیرعامل صرافی کوین بیس که در زمینه ارزهای دیجیتالی رمزنگاری شده فعالیت می‌کند، پیش‌بینی و اعلام کرد که تا پنج سال آینده تعداد افراد و مشتریان حاضر در اکوسیستم ارزهای دیجیتال رمزپایه از ۴۰ میلیون نفر کنونی به یک میلیارد نفر خواهد رسید. این آمار و ارقام به وضوح نشان‌دهنده وسعت استقبال بی‌نظیر از این ارزهای مجازی بوده و به شرکت‌های فعال در حوزه پرداخت‌های الکترونیکی و مالی این هشدار را می‌دهد که هر چه زودتر این ارزها را نیز به امکانات تبادلات مالی خود اضافه کنند تا خیل عظیمی از مشتریان و کاربران خود را از دست ندهند و بجای آن بتوانند توجه‌شان را به قابلیت‌های جدید خود جلب کنند. بیت کوین از سال ۲۰۰۹ میلادی معرفی شد و به تدریج به مشهورترین ارز دیجیتالی در سراسر جهان که ارزش بسیار بالایی پیدا کرد، تبدیل شد. گفته می‌شود ارزهای دیجیتالی رمزپایه غیرقابل هک هستند و باید به صورت ناشناس و با استفاده از سخت‌افزارهای قدرتمندی از پلت‌فرم‌های مخصوص استخراج این نوع ارزهای مجازی، استخراج یا به اصطلاح ماینینگ شوند. در ابتدا بسیاری از کشورهای جهان سعی کردند تا این پول بی‌افسار را کنترل کرده و معاملات با آن را تا حد امکان محدود کنند؛ چرا که آنها بر این باورند بیت کوین به تجارت‌های غیرقانونی و غیرمجاز هم‌چون تجارت اسلحه، تجهیزات تروریستی، قاچاق دارو و مواد مخدر دامن زده و به علت آنکه مقامات قضایی و پلیس نمی‌توانند طرفین معامله را شناسایی و ردگیری کنند، باعث سهولت استفاده از آن می‌شود.

با امضای تفاهم‌نامه همکاری بین خراسان رضوی و بنیاد علویون ترکیه انجام شد؛

ورود گردشگران زیارت از ترکیه به مشهد

گروه بنگاه‌ها |
یکی از مهم‌ترین راهکارهای اجرایی برای رسیدن به توسعه پایدار؛ ظرفیت‌هایی است که کشورها در خصوص توسعه گردشگری از آن بهره می‌برند؛ در مسیر این اهمیت ساختاری است که ایران از طریق توسعه مناسبات ارتباطی با همسایگان تلاش می‌کند تا ظرفیت‌های تازه‌ای را در بخش گردشگری ایجاد کند.
پیش از این حسین یامان معاون وزیر گردشگری ترکیه با اشاره به ظرفیت‌های توسعه گردشگری اعلام کرده بود: «خواهان توسعه همکاری‌های گردشگری با ایران هستیم و این همکاری فرهنگی می‌تواند به پایداری روابط دو کشور کمک کند. روابط فرهنگی، هنری و گردشگری بین ایران و ترکیه از جایگاه خاصی برخوردار است.»
حسین یامان ادامه داد: خواهان همکاری در تمام حوزه‌ها با ایران هستیم حتی علاوه بر گردشگری مایل هستیم ایرانی‌ها در ترکیه کنسرت، تئاتر و دیگر رویدادهای فرهنگی برگزار کنند و معتقدیم اگر ایران گردشگری خود را تقویت کند می‌تواند یکی از مقاصد مهم گردشگری باشد. وی گفت: ترکیه اکنون رتبه ششم گردشگری جهان را دارد و یکی از مقاصد مهم گردشگری جهان است و حاضریم به ایران در زمینه ارتقای گردشگری کمک کنیم.
در مسیر همین تبادلات فرهنگی مدیرکل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری خراسان رضوی از آغاز گام‌های عملیاتی ورود گردشگران زیارت از ترکیه به مشهد خبر داد.
به گزارش تعادل از روابط عمومی اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری خراسان رضوی، ابوالفضل مکرمی فر با اعلام این خبر گفت: هیئت جذب سرمایه‌گذاری و گردشگری از ایران به دعوت بنیاد علویون ترکیه به این کشور رفته و پس از مذاکره تفاهم‌نامه‌ای را امضا کرده‌اند که زمینه حضور علویون برای زیارت از بارگاه ملکوتی امام رضا (ع) در مشهد و بازدید از فوشنجان و آرامگاه عطار و خیام در نیشابور فراهم شود.
او ادامه داد: در این هیئت، غلامعلی ارباب خالص مشاور وزیر و رییس نمایندگی وزارت امور خارجه در شمال شرق، سعید ولی‌زاده رییس انجمن دفاتر خدمات مسافرتی و نمایندگانی دیگر از دفاتر خدمات مسافرتی و هتلداران استان حضور داشتند.
مکرمی فر تصریح کرد: این هیئت با شهردار منطقه ینی محله آنکارا استاندار آنکارا دیدار و از چندین پروژه گردشگری نیز بازدید کرد. هیئت ایرانی با سرمایه‌گذاران بخش خصوصی و اقتصادی فعال در حوزه گردشگری در مقر بنیاد علویون دیدار و گفت‌وگو کرد.
مدیرکل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری خراسان رضوی به نقش این دیدارها در ارتقا سطح همکاری گردشگری زیارت بین خراسان رضوی و ترکیه اشاره کرد و گفت: تفاهم‌نامه‌ای نیز بین بخش خصوصی خراسان رضوی و بنیاد علویون ترکیه امضا شده است.

استفاده از اشتراکات برای توسعه گردشگری

مکرمی فر با اشاره به متن این تفاهم‌نامه اظهار کرد: با توجه به وجود مشترکات متعدد فرهنگی، تاریخی و حسن روابط موجود میان دو کشور و با هدف تبادل گردشگری میان دو کشور به ویژه فراهم ساختن تسهیلات لازم جهت سفر اتباع ترکیه و علویون به مشهد مقدس، نیشابور و بجنورد، زیارت امام رضا (ع) و بازدید از زادگاه بکتاش ولی در روستای فوشنجان نیشابور و دیگر مکان‌های تاریخی و فرهنگی خراسان رضوی از جمله خیام، عطار نیشابوری و فردوسی تفاهم شد.
او افزود: در گام اول به منظور عملیاتی و اجرایی کردن توافق‌های انجام شده در این سفر، مکان لازم برای ایجاد دفتر اطلاع‌رسانی گردشگری بطور متقابل واگذار شد.
مدیرکل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری خراسان رضوی ادامه داد: همچنین در تفاهم‌نامه‌ای که به امضای بخش خصوصی خراسان رضوی و آنکارا رسید مقرر شد، «فاروق علی یلدیریم» و هیئت همراه به مشهد دعوت شوند و طی یک تا ۲ ماه آینده به مشهد آمده و در این سفر قرارداد واگذاری مکان‌های مورد نظر، متضمن جزئیات و چگونگی شیوه مدیریت اجرایی و نحوه فعالیت آن به امضا برسد تا پس از آن فعالیت رسمی و علمی دفاتر مورد نظر آغاز شود.

ترغیب گردشگران ترکیه برای سفر به ایران

از سوی دیگر سرکنسول سفارت ترکیه در مشهد نیز معتقد است: کنسولگری ترکیه تلاش می‌کند با ایجاد بستر مناسب برای جذب گردشگران به ایران نوعی تعادل در این بخش برقرار کند تا گردشگران بیشتری برای سفر به ایران ترغیب شوند.
محمت دوغان سرکنسول ترکیه در مشهد بیان کرد: سالانه دو میلیون نفر از مردم ایران از مناطق مختلف فرهنگی، تاریخی و گردشگری ترکیه بازدید می‌کنند و سهم گردشگران ترکیه‌ای در بازدید از اماکن مشابه در ایران تا ۲۵۰ هزار نفر است.
او افزود: از این رو کنسولگری ترکیه تلاش می‌کند با معرفی و ایجاد بستر مناسب برای جذب بیشتر گردشگران به ایران نوعی تعادل در این بخش برقرار کند تا گردشگران بیشتری از ترکیه برای سفر به ایران ترغیب شوند.
سرکنسول ترکیه در مشهد همچنین قنات جهانی قصبه گناباد را ظرفیتی مهم برای توسعه گردشگری منطقه‌ای و بین‌المللی توصیف کرد و افزود: شناخت گردشگران ترکیه‌ای نسبت به هویت و اصالت این قنات باید افزایش یابد. او گفت: توسعه روابط سیاسی، فرهنگی و اقتصادی بین ایران و ترکیه مورد توجه خاص کنسولگری ترکیه در مشهد قرار دارد و با این هدف چندی پیش هیئت اقتصادی از مشهد به استانبول و از استانبول به مشهد سفر کرده و سرمایه‌گذاران با ظرفیت‌های اقتصادی دو کشور آشنا شدند.
دوغان هدف از سفر و بازدیدهای خود را از مناطق مختلف گستره منطقه‌ای کنسولگری ترکیه در مشهد بررسی و آشنایی با ظرفیت‌های فرهنگی، اقتصادی و گردشگری این نقاط و انتقال آن به سرمایه‌گذاران و گردشگران ترک اعلام کرد.

با افتتاح چهاردهمین نمایشگاه بین‌المللی عمران و صنعت ساختمان کیش؛

گردهمایی بزرگ فعالان صنعت ساختمان روز جمعه در کیش رقم می‌خورد

تولیدکنندگان و سرمایه‌گذاران بخش عمران و مسکن کشور در چهاردهمین نمایشگاه بین‌المللی عمران و صنعت ساختمان کیش روز جمعه گردهم می‌آیند.
تولیدکنندگان، سرمایه‌گذاران و فعالان بخش عمران و مسکن کشور در چهاردهمین نمایشگاه بین‌المللی عمران و صنعت ساختمان کیش از روز جمعه ۱۱ تا ۱۴ آبان ماه گردهم می‌آیند.
به گزارش تعادل از پایگاه اطلاع‌رسانی اتاق تعاون ایران، چهاردهمین نمایشگاه بین‌المللی عمران و صنعت ساختمان کیش از جمعه ۱۱ آبان تا ۱۴ آبان‌ماه جاری به عنوان یک رخداد منحصر به فرد در اقتصاد کشور برای سرمایه‌گذاری و توسعه فضای کسب و کار با توجه به ویژگی‌های خاص جغرافیایی و توسعه یافته بودن بازارهای مالی و پولی کیش و وجود مراکز دانشگاهی متعدد مالی، مدیریتی و اقتصادی و مهندسی در جزیره فرصتی است که تولیدکنندگان و سرمایه‌گذاران بخش عمران و مسکن کشور از آن استفاده کنند. صنعت ساختمان و عمران از صنایع پیشران بوده که بیش از ۸۰ صنعت وابستگی کامل به آن دارند. اتاق تعاون ایران برگزارکننده ۱۳ دوره نمایشگاه بین‌المللی صنعت ساختمان تهران و پنج دوره نمایشگاه بین‌المللی عمران و ساختمان کیش این فرصت را برای فعالان بخش صنعت ساختمان در جهت تعامل و توسعه همکاری‌ها فراهم کرده است.

لازم به اشاره است، تعداد ۱۲۰ شرکت‌کننده در نمایشگاه امسال حضور خواهند داشت و این نمایشگاه در فضایی بالغ بر ۴ هزار و ۲۰۰ متر از ۱۱ تا ۱۴ آبان‌ماه جاری برگزار خواهد شد.
مشارکت‌کنندگان در ۹ گروه کالایی مرتبط با صنعت ساختمان حضور دارند که این گروه‌ها شامل، مصالح پایه‌ای و سیستم‌های سازه‌ای، معماری و دکوراسیون دخلی، تاسیسات مکانیکی ساختمان، تاسیسات برقی و الکترونیکی، آسانسور و بالابر، ابزار و ماشین‌آلات ساختمان، خدمات مهندسی و حرفه‌ای و بازار سرمایه، تشکل‌ها، دانشگاه‌ها، مراکز علمی عمران و خدمات شهری هستند.

حضور مقامات بلندپایه در افتتاح چهاردهمین نمایشگاه بین‌المللی ساختمان و عمران کیش

چهاردهمین نمایشگاه بین‌المللی ساختمان و عمران کیش با حضور مقامات بلند پایه افتتاح می‌شود.
چهاردهمین نمایشگاه بین‌المللی ساختمان و عمران کیش با حضور مقامات بلند پایه افتتاح می‌شود.
به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی اتاق تعاون ایران، چهاردهمین نمایشگاه بین‌المللی ساختمان و عمران کیش با حضور مدیرعامل منطقه آزاد کیش، رییس فراکسیون تعاون مجلس شورای اسلامی، امام جمعه منطقه آزاد کیش، مقامات سازمان توسعه تجارت، نایب رییس اتاق تعاون ایران، دبیرکل اتاق تعاون ایران، مقامات و مدیران ارشد استان هرمزگان، ۱۱ آبان ماه جاری افتتاح می‌شود.
گفتنی است این نمایشگاه تا ۱۴ آبان‌ماه در مرکز نمایشگاه‌های بین‌المللی جزیره کیش برگزار می‌شود.
لازم به اشاره است، تعداد ۱۲۰ شرکت‌کننده در نمایشگاه امسال حضور خواهند داشت و این نمایشگاه در فضایی بالغ بر ۴ هزار و ۲۰۰ متر از ۱۱ تا ۱۴ آبان‌ماه جاری برگزار خواهد شد.
مشارکت‌کنندگان در ۹ گروه کالایی مرتبط با صنعت ساختمان حضور دارند که این گروه‌ها شامل، مصالح پایه‌ای و سیستم‌های سازه‌ای، معماری و دکوراسیون داخلی، تاسیسات مکانیکی ساختمان، تاسیسات برقی و الکترونیکی، آسانسور و بالابر، ابزار و ماشین‌آلات ساختمان، خدمات مهندسی و حرفه‌ای و بازار سرمایه، تشکل‌ها، دانشگاه‌ها، مراکز علمی عمران و خدمات شهری هستند.

پاسداشت روز «شهرهای جهان» در اصفهان

اصفهان | ۳۱ اکتبر مصادف با ۹ آبان ماه بنابر تصویب مجمع عمومی سازمان ملل به عنوان روز «شهرهای جهان» نامگذاری شده است تا لزوم تحقق «شهر بهتر، زندگی بهتر» که شعار این مناسبت جهانی است را به شهرنشینان و متولیان اداره شهر، یادآوری کند.
به گزارش تعادل، شعار سال ۲۰۱۸ این رویداد «ساختن شهرهای تاب‌آور و پایدار» تعیین شده است تا شهرهای جهان، برنامه‌ها و دیدگاه‌های خود را بر اساس این رویکرد اعلام و ارایه کنند.
مدیرکل ارتباطات و امور بین‌الملل شهرداری اصفهان در این خصوص گفت: شهرها برای تاب‌آور بودن و توان مقابله با موقعیت‌های مختلف باید ظرفیت‌های خود را برای دفع اثر مخاطرات توسعه داده و بتوانند از زندگی شهروندان محافظت کنند. در این راستا رفع مخاطرات زندگی شهری و افزایش زیست‌پذیری شهر، نگاه ویژه مدیریت شهری در اصفهان است.
ایمان حجتی افزود: با توجه به اهمیت موضوع تاب‌آوری و حفاظت از زندگی شهروندان، شهرداری اصفهان به مناسبت این روز جهانی، نشست تخصصی مدیریت رخداد شهری در حوادث بشرساز را در محورهایی چون شناخت و آگاهی از اصول پدافند غیرعامل، شناخت استانداردهای پدافند غیرعامل مرتبط با مباحث شهری و ارایه راهبردها و راهکارهای رعایت الزامات پدافند غیرعامل با حضور مدیران و کارشناسان شهرداری اصفهان ۱۰ آبان ماه در محل کتابخانه مرکزی شهرداری اصفهان برگزار خواهد کرد.

افزایش سرعت و توان بارگیری در انبار نفت ساری

مازندران | مدیر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه ساری گفت: با افزایش سرعت و توان بارگیری و افزودن سکوهای بنزین و نفتگاز، زمان صرف شده برای بارگیری نفتکش‌ها بیش از ۳۵ درصد کاهش یافت.
حسینعلی طالبی، انبار نفت منطقه ساری را از مدرنترین و ایمن‌ترین تاسیسات نفتی در شمال کشور دانست و بیان کرد: با توجه به موقعیت استراتژیک انبار نفت ساری و برنامه تدارکاتی که از سوی شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران اعلام شد، به منظور تامین سوخت مورد نیاز مناطق همجوار در استان‌های شمالی با افزایش توان و سرعت بارگیری در انبار نفت ساری این مهم محقق شد و در حال حاضر با سرعت بیشتر بارگیری‌ها به مقصد داخل استان و مناطق همجوار انجام می‌گیرد. طالبی از ایمنی بالای تاسیسات انبار نفت ساری گفت و تاکید کرد: پروژه افزایش سرعت و توان بارگیری فرآورده‌های بنزین و نفتگاز از زمستان سال ۹۶ شروع و بدون ایجاد وقفه در سوخت‌رسانی و تعطیلی انبار، این پروژه به همت کلیه پرسنل واحدهای خدمات فنی مهندسی، عملیاتی و اچ‌اس‌ای در مهرماه ۹۷ به بهره‌برداری رسید و از ایمنی بالایی برخوردار است.
مدیر منطقه ساری اظهار کرد: در این پروژه به منظور بالا بردن توان بارگیری سه سکو به سکوهای بارگیری بنزین و چهار سکو به سکوهای بارگیری نفت گاز اضافه و به منظور افزایش سرعت بارگیری یک پمپ به مجموعه پمپ‌های بنزین و دو پمپ به مجموعه پمپ‌های نفت گاز افزوده شد.

شورای شهر در انتخاب شهردار مختار است

مرکزی | سیدعلی آقازاده گفت: نه بنده و نه هیچ یک از مسوولان و مقام‌ها حق ندارند در روند انتخاب شهردار جدید اراک و در کار شورای شهر دخالت کنند.
استاندار مرکزی در گفت‌وگو با ایلنا در خصوص روند انتخاب شهردار جدید اراک، اظهار کرد: بنده به عنوان استاندار مرکزی بارها اعلام کرده‌ام که به نظر و رای ۱۱ عضو شورای شهر اراک اعتقاد دارم، لذا باور من این است که شورا بهترین تصمیم را در انتخاب شهردار جدید اراک اتخاذ خواهد کرد.
آقازاده ادامه داد: نه بنده و نه هیچ یک از مسوولان و مقام‌ها حق ندارند در روند انتخاب شهردار جدید اراک و در کار شورای شهر دخالت کنند؛ چرا که باید فضا به نحوی مدیریت شود که پارلمان شهری در آزادی عمل کامل، دست به انتخاب بهترین گزینه بزند. آقازاده درباره گزینه‌های مطرح شده برای تصدی سمت شهرداری اراک، افزود: استانداری مرکزی هنوز هیچ یک از گزینه‌های مطرح شده در شورای شهر را مورد بررسی قرار نداده است. استاندار مرکزی اظهار کرد: باید دید که شورای شهر کدام یک از گزینه‌های بررسی کرده را انتخاب می‌کند. علی آقازاده، انتخاب شهرداری آشنا با نیازهای امروز شهر اراک را دارای اولویت دانست و گفت: گزینه‌هایی که توسط شورای شهر مورد بررسی قرار گرفته، هر یک دارای فاکتورها و ویژگی‌های مدنظر این شورا بودند چرا که پارلمان شهری، گزینه‌ها را منطبق با نیازهای اراک مورد بررسی قرار داده است که به دنبال همین امر نیز مجددا تاکید می‌کنم که شورای شهر در انتخاب شهردار کاملا مختار خواهد بود.

انصراف از شکایت علیه سازنده رستوران بر بام بازار وکیل

فارس | مدیرکل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان فارس ضمن تایید خبر انصراف این اداره از پیگیری شکایت طرح شده علیه فردی که اقدام به ساخت و ساز روی پشت‌بام بازار وکیل کرده بود، این اقدام را به دلیل اصلاحات انجام شده در روند کار اعلام کرد. مصیب امیری گفت: دخل و تصرف‌هایی خارج از طرح مصوب حادث شده بود که به همین دلیل اقدام به شکایت علیه مالک کردیم، اما از آنجایی که مالک با رایزنی‌های انجام شده قصد اصلاح ساخت و ساز غیرقانونی در بنای مذکور را دارد، لذا شکایت خود را پس گرفتیم. همچنین نصیری معاون میراث اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی فارس نیز در گفت‌وگو با ایسنا با بیان این مطلب که روند ساخت یک رستوان در پشت بام بازار وکیل در یک مقطع زمانی به دلیل دخل و تصرف‌های غیرقانونی منجر به شکایت از سوی میراث فرهنگی شد، توضیح داد: مداخلاتی غیرفنی در ساخت طبقه دوم این رستوران (همجوار با خیابان زند) به وجود آمده بود. وی با بیان اینکه دو مشکل یکی در بخش الحاقی و دیگری در بخش اصلی بنا ایجاد شده است، افزود: بخش الحاقی در پشت‌بام ضراب‌خانه بازار وکیل از حدود ۷۰ سال پیش ایجاد شده و دارای سند است و شهرداری با ورود به این موضوع طبق ضوابط قانونی فعلی سعی در تخریب آن داشت.
او ادامه داد: پس از تشکیل پرونده قضایی در این باره، حکم به نفع مالک صادر شد. البته کار رویه صحیح در برخورد با تخلفات غیرقانونی این بنا، تملک است که میراث فرهنگی توان مالی آن را ندارد و مالک هم سند کاربری تجاری دارد.

آب، راه و بهداشت نیازهای حیاتی سیستان و بلوچستان

سیستان و بلوچستان | استاندار سیستان و بلوچستان گفت: آب، راه و بهداشت مهم‌ترین و حیاتی‌ترین نیازهای این استان است که باید در برنامه‌ریزی‌ها و تخصیص اعتبارات در اولویت قرار گیرد.
به گزارش ایرنا سید دانیال محبی دیروز در هفتمین نشست شورای برنامه‌ریزی و توسعه سیستان و بلوچستان اظهار داشت: اولویت‌بندی نیازها در مدیریت و برنامه‌ریزی نقشی مهم و اساسی دارد.
وی افزود: در توزیع اعتبارات استانی نیز باید نیازهای اساسی سیستان و بلوچستان در اولویت قرار گیرد تا با دید توسعه محور برای رفع این نیازها اقدام شود.
استاندار سیستان و بلوچستان ادامه داد: جاده‌های نامناسب یکی از مشکلاتی است که در این استان حیات انسان‌ها را تحت تاثیر قرار داده است به همین دلیل به این نیاز باید توجه ویژه‌ای داشته باشیم.
دبیر شورای برنامه‌ریزی و توسعه سیستان و بلوچستان نیز در این نشست گفت: ۷۷ میلیارد تومان از محل ردیف اعتبارات توازن منطقه‌ای و ۹۰ میلیارد تومان از ردیف استفاده متوازن از امکانات کشور به استان ابلاغ شده است.
غلامرضا مالکی ادامه داد: اولویت اول ما برای استفاده از این اعتبارات پروژه‌هایی است که سال گذشته بودجه آنها تخصیص پیدا نکرد.
او خاطرنشان کرد: نیازسنجی انجام شده در بازدیدهای استاندار از سطح استان، مصوبات شورای فرمانداران و توافقات برخی دستگاه‌های اجرایی با وزارتخانه‌ها اولویت‌های بعدی برای توزیع این میزان اعتبار است.

اخبار شهرستان‌ها

حضور ۳ برابری گردشگران خارجی در یزد

یزد | مدیرکل میراث فرهنگی یزد: ۱۷۹ گردشگر خارجی از ۱۲ کشور همزمان با اربعین حسینی در این استان حضور یافتند. مدیرکل میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری یزد گفت: ۱۷۹ گردشگر خارجی از ۱۲ کشور همزمان با اربعین حسینی در این استان حضور یافتند که این تعداد نسبت به مدت مشابه سال گذشته سه برابر افزایش دارد. سید مصطفی فاطمی با بیان اینکه این تعداد گردشگر در تورهای کمیته گردشگری معنوی سازمان میراث فرهنگی به آیین‌ها و مناطق مختلف یزد اعزام شدند، افزود: آنها شهروندان فرانسه، اسپانیا، آلمان، اتریش، جمهوری چک، لیتوانی، چین، کره جنوبی، هلند، ایتالیا، نیوزیلند و سنگاپور بودند. وی افزود: گردشگران از مراسم عزاداری مردم شهرها و روستاهای استان در مناطق مختلف فیلم و عکس تهیه کردند. وی ادامه داد: سال گذشته ۵۳ گردشگر خارجی همزمان با روز اربعین با حضور در مناطق مختلف استان از نزدیک شاهد عزاداری مردم این منطقه بودند.

آغاز برداشت انار از دو هزار هکتار باغ‌های اردستان

اصفهان | برداشت انار از دو هزار هکتار باغ‌های شهرستان اردستان آغاز شد.
کارشناس باغبانی جهاد کشاورزی اردستان گفت: شهرستان اردستان مقام اول تولید انار در استان اصفهان را دارد و پیش بینی می‌شود امسال میزان تولید انار در شهرستان اردستان به ۱۲ هزار تن برسد.
حبیب‌الله مومن‌زاده ارقام انار تولیدشده در شهرستان را شامل ارقام محلی انار سبزه، پوست قرمز اردستان، دانه سیاه اردستان و گلوباریکه اعلام کرد و افزود: همچنین ارقام نادری، رباب شیراز و ملس ساوه در این شهرستان تولید می‌شود. برداشت انار نسبت به سال قبل که به سبب سرمازدگی ۲ تن در هر هکتار بود امسال به ۶ تن در هر هکتار افزایش داشته است.
کارشناس باغبانی جهاد کشاورزی اردستان با بیان اینکه بیشترین تولید انار شهرستان به صورت تازه خوردی به بازارهای تهران و اصفهان عرضه می‌شود افزود: مقداری از انار تولیدی شهرستان نیز به صورت رب سنتی فرآوری می‌شود. برداشت انار در اردستان از اواخر مهر آغاز می‌شود و تا اوایل آذر ادامه دارد.

پیام شهردار ساری به مناسبت هفته پدافند غیرعامل

ساری | مهدی عبوری شهردار ساری به مناسبت هفته پدافند غیرعامل در پیامی با اشاره به اهمیت پدافند عامل در ایمن‌سازی کشور در بخش‌های گوناگون از برنامه‌های شهرداری ساری در این زمینه سخن گفت. عبوری در این پیام آورده: « هفته پدافند غیرعامل با مروری بر جایگاه و اهمیت پدافند غیرعامل در حوزه پشتیبانی و خدمات شهری می‌تواند در راستای تحقق سیاست‌های ابلاغی رهبر معظم انقلاب، به منظور کاهش آسیب‌پذیری شهرها، تسهیل مدیریت امور شهری در زمان بحران، بسیار تاثیرگذار باشد.» او در ادامه تاکید کرد: «بنابراین هفته پدافند غیرعامل فرصتِ گرانبهایی است که شهرداران استان مازندران بتوانند نسبت به اجرای برنامه‌های شاخص در حوزه‌های پدافند غیرعامل اقدام و زمینه فرهنگ‌سازی و آموزش‌های شهروندی در این زمینه و توجه به مبحث ۲۱ قانون ملی مقررات ساختمان را در شهرها و شهرداری‌ها فراهم کنند.»

حکم متهمان پرونده مدیریت شهری مرودشت صادر شد

شیراز | حکم متهمان پرونده شهرداری و اعضای شورای شهر مرودشت در شعبه ۱۰۱ دادگاه کیفری ۲ شیراز صادر شد. در این پرونده که تعداد ۲۹ نفر با عناوین اتهامی راشی، مرتشی، تدلیس در معاملات دولتی و اختلاس طی ۶ جلسه دادرسی علنی ۷ ساعته مورد تحقیق و دفاع قرار گرفت در نهایت دادگاه با احراز بزهکاری متهمان به محکومیت ۲۸ نفر اعلام رأی کرد و به لحاظ تعدد جرایم ارتکابی مشمول تشدید کیفر شناخته است. این در حالی است که متهم اصلی پرونده جمعاً به ۳۰۴ و نیم سال حبس، ۲۸ میلیارد ریال جزای نقدی، ۸۱ سال انفصال از خدمات دولتی و جبران خسارت ۱۲۰ میلیون ریالی در حق دولت به خاطر مشارکت در رشاء و ارتشاء و همچنین تدلیس در معاملات دولتی محکوم شد.

علل افزایش قیمت گوشت در چهار محال و بختیاری

شهرکرد | رییس اتحادیه قصابان چهارمحال و بختیاری از افزایش قیمت گوشت نسبت به هفته گذشته در چهارمحال و بختیاری خبر داد. «اصغر اسماعیلیان» در خصوص افزایش قیمت گوشت در استان، اظهار کرد: ورود بخش خصوصی از اوایل مهرماه و افزایش هزینه‌ها، موجب رشد قیمت گوشت در استان شده است. وی در ادامه خاطرنشان کرد: بخش خصوصی تصمیم داشت که هزینه‌های کشتارگاه را بین ۱۰ تا ۱۲ برابر افزایش دهد، که اتحادیه این موضوع را نپذیرفت و همین امر موجب شد به مدت یک هفته، کشتار دام در استان اصفهان انجام شود، اما به علت هزینه‌های زیاد حمل و نقل، از کشتار در این استان صرف نظر شد. اسماعیلیان افزایش هزینه‌های کشتارگاه چون افزایش عوارض کشتارگاه و افزایش هزینه‌های حمل و نقل لاشه دام و دام زنده را از علل اصلی افزایش قیمت گوشت برشمرد. او با اشاره به اینکه از لحاظ دام، کمبودی در استان وجود ندارد، تصریح کرد: کوچ عشایر نیز در افزایش قیمت گوشت بی‌تأثیر نبوده و درصد کمی از روند افزایشی فعلی قیمت گوشت، مربوط به کوچ عشایر است.

اخبار

برخورد قاطع با فروشندگان اسلحه در فضای مجازی

رییس پلیس تهران بزرگ از برخورد قاطعانه با عاملان خرید و فروش چاقو و اسلحه در فضای مجازی خبر داد.

حسین رحیمی درباره خرید و فروش بلیت مسابقات ورزشی از جمله فوتبال با قیمت گزاف در فضای مجازی گفت: در صورتی که پلیس در بحث خرید و فروش بلیت‌های مسابقات به تخلفی برسد، قطعا با آن برخورد می کند. رییس پلیس تهران بزرگ همچنین درباره خرید و فروش اسلحه در فضای مجازی گفت: هر گونه خرید و فروش اقلام و ادواتی مانند چاقو یا اسلحه در فضای مجازی خلاف قانون است و در صورتی که پلیس آن را مشاهده کند، قطعا با آن برخورد خواهد کرد. با گرداننده سایت و افرادی هم که در این رابطه فعالیت یا اقدام به خرید می کنند، قطعا برخورد خواهد شد، چرا که خلاف قانون است.

او ادامه داد: در پلیس اطلاعات امنیت یک بخش پلیس فتا داریم و با موضوعات اینچنینی قطعا برخورد خواهیم کرد. رحیمی همچنین درباره تاثیر اجرای طرح LEZ در کاهش آلودگی هوای تهران خاطرنشان کرد: بطور حتم اجرای این طرح در کاهش آلودگی هوا موثر خواهد بود. وقتی از تردد خودروهای دودزا جلوگیری کنیم، قطعا تاثیر مثبتی در کاهش آلاینده‌ها خواهد داشت.

او با بیان اینکه همه خودروها باید معاینه فنی دریافت کنند، ادامه داد: مهم‌ترین موضوع در بحث معاینه فنی این است که برای مردم دردسر ایجاد نشود بطور مثال نباید به گونه‌ای باشد که مردم تا پاسی از شب در صف‌های طولانی برای گرفتن معاینه فنی در انتظار باشند. رییس پلیس تهران بزرگ خاطرنشان کرد: باید مقدمات آماده باشد تا مردم بتوانند به راحتی معاینه فنی دریافت کنند.

طلب سنگین شرکت‌های داروسازی از بیمه‌ها

عضو کمیسیون اجتماعی مجلس بابیان اینکه شرکت‌های داروسازی مبالغ بالایی از بیمه‌ها طلبکارند، گفت: دولت اگر اراده‌ای برای خدمات رسانی بهینه در حوزه درمان دارد الزامی است که منابع مالی بیمه‌ها را به میزان صد در صد پرداخت کند.

رسول خضری درباره وضعیت بدهکاری بیمه‌ها به شرکت‌های داروسازی، گفت: عدم تزریق اعتبارات کافی به بیمه‌ها توسط دولت مانع خدمات رسانی بهینه بیمه‌ها در حوزه بهداشت و درمان است.

نماینده مردم سردشت و پیرانشهر در مجلس شورای اسلامی تصریح کرد: شرکت‌های داروسازی مبالغ بالایی از بیمه‌ها طلبکارند و این در حالی است که با توجه به افزایش نرخ ارز قیمت دارو نیز به مراتب افزایش یافته است. خضری افزود: افزایش نرخ ارز با توجه به اینکه ۹۹ درصد مواد اولیه دارو به کشور وارداتی است، موجب شده است که قیمت تمام شده دارو برای تولید کننده در کشور گران تمام شود بنابراین تولید کنندگان داخلی نیز در تولید دارو با مشکلات اقتصادی روبرو شده‌اند. او به خانه ملت گفت: قسمت عمده‌ای از صنایع بسته‌بندی نیز با ارز آزاد از خارج کشور وارد می‌شود بنابراین قیمت تمام شده دارو در شرکت‌های داروسازی با این شرایط با افزایش روبرو میشود و این در حالی است که در بحث تخصیص ارز ۴۲۰۰ تومانی دولت می‌تواند به نحوی عمل کند که حوزه بهداشت و درمان آسیب نبیند. عضو کمیسیون اجتماعی مجلس بابیان اینکه شرکت‌های داروسازی مبالغ بالایی از بیمه‌ها طلبکارند یادآور شد: دولت اگر اراده‌ای برای خدمات رسانی بهینه در حوزه درمان دارد، الزامی است که منابع مالی بیمه‌ها را به میزان صد در صد پرداخت کند.

سمن‌های جوانان رتبه‌بندی می‌شوند

مدیر کل مشارکت‌های اجتماعی وزارت ورزش و جوانان از اجرای طرح پایلوت رتبه‌بندی سازمان‌های مردم‌نهاد در استان‌های قزوین و سمنان خبر داد.

سجاد سالک در مورد روند اجرا و آماده‌سازی طرح رتبه‌بندی سازمان‌های مردم‌نهاد به ایسنا گفت: بنا داریم تا با استفاده از ارزیابی و پایش اطلاعات جمع‌آوری شده از دو استان قزوین و سمنان الگو و مدل رتبه‌بندی سازمان‌های مردم‌نهاد جوانان را تدوین کنیم. برای این منظور ممکن است حتی از برخی سازمان‌های فعال مردم‌نهاد هر استان نیز بهره بگیریم اما روش اجرای کار به نتایج بررسی پایلوت بستگی دارد.

او با تاکید بر اینکه یکی از اولویت‌های معاونت ساماندهی امور جوانان در حال حاضر شناسایی سازمان‌های مردم نهاد فعال و غیر فعال است، اظهار کرد: در بررسی‌های مقدماتی به این جمع بندی رسیدیم که سمن‌های فعال در دو سطح «عالی» و «خوب» رتبه‌بندی شوند. همچنین سمن‌های غیرفعال نیز در دو دسته «متوسط» و «کاملا غیرفعال» قرار خواهند گرفت. با این حال ممکن است الگوی رتبه‌بندی پس از طرح پایلوت با تغییراتی مواجه شود. مدیر کل مشارکت‌های اجتماعی وزارت ورزش و جوانان در پاسخ به سوالی درباره احتمال لغو پروانه سمن‌های غیر فعال نیز تصریح کرد: در حال حاضر قصد داریم تا در مرحله ارزیابی اولیه از جنبه‌های تشویقی استفاده کرده و به سمتی حرکت کنیم که بین سازمان‌های مردم‌نهاد جوانان رقابت مثبت ایجاد شود، به همین دلیل فعلا به دنبال حرکت‌های چکشی و تند مثل ابطال اعتبارنامه آنها نیستیم.

سالک با بیان اینکه طرح رتبه بندی سازمان‌های مردم‌نهاد جوانان می‌تواند تصویر روشنی از سمن‌های کارآمد و غیرفعال ارایه کند گفت: پس از پایان رتبه‌بندی و اعتبارسنجی نتایج نهایی در قالب جشنواره «اتفاق» و با حضور مسوولان بلندپایه کشور ارایه خواهد شد و از این پس معیار معاونت جوانان در مواجهه با سمن‌ها، همین رتبه‌بندی خواهد بود.

وزیر جدید کار از بررسی مجدد واریز منابع درمان تامین اجتماعی به حساب خزانه دولت خبر داد

بررسی دوباره یک مصوبه

بعد از گذشت نزدیک به هفت ماه از تصویب بند ز تبصره ۷ قانون بودجه ۹۷ مبنی بر واریز منابع درمان تامین اجتماعی به حساب خزانه دولت، محمد شریعتمداری، وزیر جدید تعاون، کار و رفاه اجتماعی از قابل بررسی بودن مجدد این واگذاری خبر داد.

بند «ز» قابل بررسی است

۲۹ بهمن ماه سال گذشته و در جریان بررسی لایحه بودجه ۹۷ کل کشور، با تصویب بند (ز) تبصره ۷ لایحه بودجه، سازمان تامین اجتماعی مکلف شد تا تمام سهم درمان موضوع مواد ۲۸ و ۲۹ قانون تامین اجتماعی را به حساب خزانه واریز کند و به این ترتیب تلاش‌های وزارت بهداشت بعد از سال‌ها درباره این موضوع به نتیجه رسید تا دود اختلاف نظر دو وزاتخانه به چشم کارگران رود. هر چند در این بند ذکر شده، «سازمان تامین اجتماعی این منابع را طبق قانون تامین اجتماعی هزینه خواهد کرد.» اما جامعه کارگری نسبت به این قانون اعتراض بسیاری داشت. خردادماه امسال هم جمعی از فعالان کارگری با حضور در دیوان عدالت اداری، بار دیگر پس از اعتراض‌های سال گذشته خود خواستار لغو دستور رییس جمهور به استناد بند ز تبصره ۷ قانون بودجه ۹۷ کل کشور مبنی بر واریز منابع درمان تامین اجتماعی به حساب خزانه شدند. بعد از آن ۳۰ مردادماه اکبر ترکی عضو کمیسیون بهداشت مجلس شورای اسلامی، از تعیین مهلت یک هفته‌ای توسط رییس مجلس شورای اسلامی برای وزارت کار به منظور شفاف‌سازی روند واریز ۹،۲۷ سهم درمان کارگران به خزانه دولت خبر داد. این در حالی است که در زمان تصویب این قانون علی ربیعی، وزیر وقت تعاون، کار و رفاه اجتماعی از تضمین بازگشت این منابع از خزانه به تامین اجتماعی خبر داد و گفته بود: «قرار نیست منابعی که از سهم درمان جامعه کارگری و کارفرمایی به خزانه واریز می‌شود توسط دولت هزینه شود بلکه این منابع حتما باید توسط سازمان تامین اجتماعی مصرف شود.» با این وجود یک روز بعد از اظهار نظر ترکی، مرتضی خاتمی، نایب رییس کمیسیون بهداشت و درمان مجلس شورای اسلامی در خصوص جلسه کمیسیون بهداشت با حضور رییس مجلس، وزیر بهداشت و سرپرست وزارت رفاه، اعلام کرد: «روند واریز ۹،۲۷ سهم درمان کارگران در حساب مجزا به قانون تبدیل شده است و باید اجرا و مشخص شود این مبالغ چه مقدارش واریز شده و چه میزان عمل نشده است. مسوولان وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی موظف شدند نهایتا تا یک هفته همه موارد را بررسی، پیگیری و به حساب مورد نظر که قانون مشخص کرده است واریز کنند.» با این حال گزارش وزارت تعاون از این موضوع تاکنون منتشر نشده است و با این حال اگر چه این قانون در مجلس تصویب شده و شورای نگهبان هم واریز سهم درمان تامین اجتماعی به حساب خزانه را مغایر شرع و قانون اساسی ندانست، روز گذشته محمد شریعتمداری، وزیر جدید تعاون، کار و رفاه اجتماعی اعلام کرد موضوع واگذاری حق بیمه سهم درمان سازمان به حساب خزانه باید دوباره بررسی شود. او روز گذشته بیان کرد: «دستگاه‌های متعددی در کشور ما نسبت به حمایت‌های اجتماعی و بیمه‌های اجتماعی مسوولیت دارند در این زمینه خدمات ارایه می کنند و سیاست گذاری آنها هم در یک جای واحد انجام نمی‌شود و کنترل و نظارت کارامدی هم وجود ندارد. زیان این وضعیت را مردم می‌بینند. در مقطعی ۱۸ قانون خلق الساعه تصویب شده که تعهداتی برای سازمان ایجاد کرده است حاصل آن هم برهم خوردن تعادل و توازن منابع و مصارف سازمان است. حاصل آن تصمیم گیری‌های بدون پشتوانه، مشکلات فعلی سازمان تامین اجتماعی است تا جایی که مربوط به ماست، نباید بگذاریم این اتفاق دوباره بیفتد. اصلاحات پارامتریک یکی از مهم‌ترین کارهایی است که در سازمان تامین اجتماعی باید انجام شود و از طرف دیگر موضوع واگذاری حق بیمه سهم درمان سازمان به حساب خزانه هم که سال گذشته مطرح شد تصمیمی است که حتی اگر مستند به برخی مشکلات مثل تاخیر در پرداخت به مراکز درمانی بوده باشد، به نظر من، قابل بررسی و رسیدگی مجدد است.»

واگذاری حق درمان به خزانه دولت خلاف قانون اساسی است

اظهارات شریعتمداری و پیش از آن اظهارات علی ربیعی، درباره بند «ز» تبصره ۷ لایحه بودجه در حالی است که اکبر شوکت، یکی از نماینده‌های کارگران در هیات امنای تأمین اجتماعی درباره این موضوع می گوید: «درآمدهایی باید به خزانه واریز شود که برای خود دولت است اما حق بیمه درمان کارگران متعلق به خودشان و تأمین اجتماعی است و دلیلی ندارد که به حساب دولت واریز شود. دولت مدت‌ها است که سهم سه درصدی‌اش از درمان کارگران عضو تأمین اجتماعی را پرداخت نمی کند آن وقت می خواهد هزینه درمان کارگران عضو تأمین اجتماعی را مدیریت کند؟»

او افزود: «حق درمان کارگران حق الناس و متعلق به صندوق بین النسلی تأمین اجتماعی است و واریز آن به خزانه دولت نه تنها با اصل ۵۳ قانون اساسی در تضاد است بلکه با رویکرد شفاف برنامه ششم توسعه نسبت به صندوق های بیمه‌ای هم منافات دارد. ضمن اینکه طبق قوانین داخلی تأمین اجتماعی هم این اتفاق نباید بیفتد. اگر مجلس بخواهد قوانین تأمین اجتماعی را تغییر دهد حداقل دو سوم نماینده‌های مجلس باید به آن رأی بدهند در حالی که این مصوبه با ۱۱۰ رأی به تصویب رسیده است.»

او دلیل این تصمیم را جبران کمبود اعتبار وزارت بهداشت دانسته و بیان کرد: «متأسفانه دولت می خواهد از این طریق کمبودهای اعتباری که در پی اجرای طرح تحول سلامت متحمل شده را جبران کند. در حالی که بسیاری از کارشناسان دلسوز شکست این طرح را پیش بینی می کنند و اجرای آن را با شرایط فعلی به ضرر کل نظام سلامت می دانند. طرح تحول سلامت باید اول با اجرای پزشک خانواده و نظام ارجاع کلید بخورد اما این اتفاق نیفتاد اما آن بخشی که به سود پزشکان تمام می‌شد به سرعت اجرایی شد. وزیر بهداشت گفت پزشکان زیرمیزی می گیرند و باید با افزایش دستمزد آنها جلوی زیرمیزی گرفته شود. ایشان زیرمیزی را تبدیل به رومیزی کرد اما نه تنها موفق نشد زیرمیزی را از بین ببرد بلکه باعث بروز شکافی بزرگ بین حقوق پزشکان و سایر اعضای جامعه پزشکی شد و هزینه این کار هم به عهده کارگران گذاشته شد.»

او افزود: «در سال ۹۲ اعتبار درمان تأمین اجتماعی ۴ هزار میلیارد تومان بود اما با اجرای طرح تحول سلامت این رقم به ۲۴ هزار میلیارد تومان رسید. این پول در حالی به حساب پزشکان واریز می‌شود که می توانست در خدمت توسعه خدمات درمانی به کارگران به کار گرفته شود. اصلاً چه معنی دارد که یک وزیر خواسته‌های صنف خودش را دنبال کند و به بقیه اقشار جامعه بی توجه باشد؟ حالا که این اتفاق افتاده ما از نماینده‌های مجلس می خواهیم که وکیل مردم باشند و نه وکیل دولت. آنها باید از حقوق مردم که کارگران و اعضای تأمین اجتماعی بخش بزرگی از آنها هستند دفاع کنند.»

ماجرای ساخت ویلا در قلب توچال در روز روشن

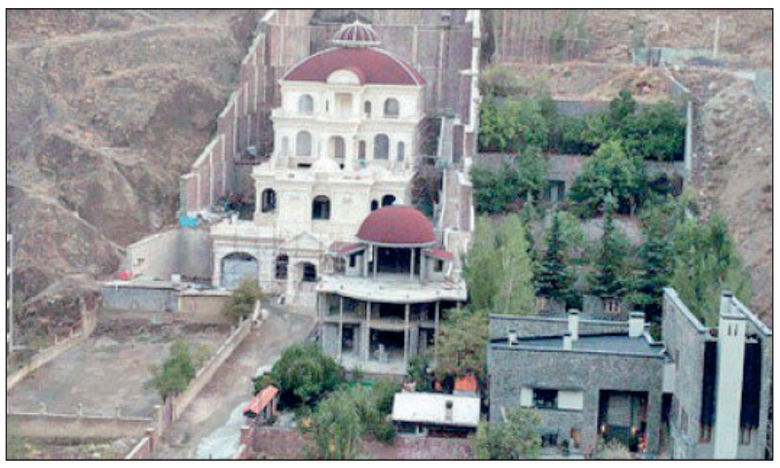

ویلاسازی در ارتفاعات تهران در حالی رخ داده است که دستگاه‌های مختلفی پیش از ساخت ویلا می توانستند مانع از این اقدام و تخریب محیط زیست شوند.

اخیرا تصویر ویلایی مجلل در ارتفاعات تهران در شبکه‌های اجتماعی دست به دست می شود. ویلایی که به رنگ‌های سرخ و سفید وسط کوه و روی شیبی بسیار تند ساخته شده است. در نگاه اول باور کردنی نیست که چنین ویلایی در این مکان ساخته شده باشد ولی متاسفانه پیگیری‌های ایسنا نشان می دهد که ساخت این ویلا در ارتفاعات تهران واقعیت دارد. اکبر شیخ‌زاده، رییس اداره محیط زیست شمیرانات، با تایید این موضوع اظهار می کند که این ویلا خارج از منطقه حفاظت شده البرز مرکزی و مناطق تحت مدیریت محیط زیست ساخته شده است. او ادامه می دهد که ساخت این ویلا داخل اراضی ملی بوده و از آنجایی که متولی اراضی ملی منابع طبیعی است، آنها باید در این باره پاسخگو باشند.

اما در ادامه حسن شکری -رییس اداره منابع طبیعی شمیرانات- نیز در این باره به ایسنا توضیح می دهد: ویلایی که در دامنه‌های توچال ساخته شده است در منطقه و اراضی ملی است که توسط شخصی تصرف شده است. ما در مراجع قضایی طرح شکایت کیفری کردیم ولی با توجه به اینکه فرد سازنده در محدوده مذکور سند مالکیت دارد اعتراض ما کار به جایی نبرد.

به گفته رییس اداره منابع طبیعی شمیرانات سند مالکیت فرد سازنده یک سند بسیار قدیمی است که در حال حاضر اعتباری ندارد و از نظر منابع طبیعی آن محدوده جزو اراضی ملی است. او در ادامه با اشاره به اینکه بر اساس همین سند مالکیت سازنده توانسته از دادگاه بدوی رای برائت بگیرد، اظهار می کند: منابع طبیعی به رای دادگاه شکایت کرده و در حال حاضر این پرونده در دادگاه تجدیدنظر در حال بررسی است. شکری در پاسخ به این سوال که چه طور منابع طبیعی پیش از ساخته شدن ویلا و در همان مراحل ابتدایی جلوی پیشرفت کار را نگرفته است، اظهار می کند که منابع طبیعی در سال ۹۳ برای این موضوع در دادگاه پرونده تشکیل داد و چندین بار جلوی کار را گرفت ولی متاسفانه پس از مدتی سازنده دوباره شروع به کار کرد.

وی تاکید می کند که منابع طبیعی برای برخورد قانونی باید دستور قضایی داشته باشد ولی متاسفانه به دلیل نداشتن دستور قضایی نمی توانستیم کار را بطور کامل و با جدیت متوقف کنیم. رییس اداره منابع طبیعی شمیرانات ادامه می دهد: در حال حاضر با توجه به سند مالکیت سازنده، مرجع قضایی رای را به نفع او صادر کرده است و ما نمی توانیم اقدامی انجام دهیم و باید منتظر رای دادگاه تجدیدنظر باشیم. شکری در ادامه با انتقاد از اداره ثبت نیز به ایسنا می گوید: ما به اداره ثبت اعلام کردیم که این زمین جزو اراضی ملی است و خواستیم که برای ما سند صادر کنند. ولی متاسفانه ثبت اسناد نیز با ما همکاری نمی کند و می گوید که برای این زمین در گذشته سند صادر شده است. این در حالی است که بر اساس ماده یک قانون جنگل‌ها اگر زمینی سند مالکیت شخصی داشته باشد و منابع طبیعی اعلام کند که آن زمین جزو اراضی ملی است باید سند شخصی باطل شود. همچنین اخباری مبنی بر اینکه این ویلا متعلق به یکی از فوتبالیست‌های معروف کشور است منتشر شده بود، اما رییس اداره منابع طبیعی شمیرانات می گوید تا جایی که ما اطلاع داریم این زمین به نام شخص مشهوری نیست.

محیط زیست کشور شکننده‌تر و آسیب پذیرتر از آن است که فقط یک یا دو نهاد محیط زیستی بتوانند از آن حفاظت و حراست کنند، از این رو در روزهایی که مشکلات محیط زیستی اعم از آلودگی هوا، از بین رفتن جنگل‌ها، سیلاب‌ها و... دامن همه افراد جامعه را گرفته است انتظار می رود که تمام دستگاه‌های کشور در برابر حفظ محیط زیست خود را مسوول بدانند و بیش از آن زخم به تن رنجور محیط زیست کشور وارد نکنیم، همچنین بر اساس اصل ۵۰ قانون اساسی حفظ محیط زیست وظیفه‌ای همگانی است و مقام معظم رهبری نیز بارها در سخنان خود بر حفظ محیط زیست تاکید کرده و فرموده‌اند که مراقبت کنید که این دایره غصب و تصرف نابه‌جا و غلط توسعه پیدا نکند و جلویش گرفته شود.

وزارت بهداشت بر برنج وارداتی نظارت دارد

مدیر کل فرآورده‌های غذایی و آشامیدنی سازمان غذا و دارو درباره وضعیت سلامت برنج‌های وارداتی توضیح داد. وحید مفید درباره وضعیت سلامت برنج‌های وارداتی، گفت: باید توجه کرد که برنج‌های وارداتی که به صورت رسمی و با مجوز وارد کشور می‌شوند، پروانه بهداشتی ورود سازمان غذا و دارو را دارند.

البته قرار است یک شناسه و کد رهگیری هم بر روی بسته‌بندی آنها درج شود تا اصالت‌شان برای مصرف کننده احراز شود. البته هنوز همه واردکنندگان این اقدام را انجام نداده‌اند و درخواست کردند تا زمان اجرای تعریف کد را تمدید کنیم. به هر حال پیگیر ایجاد کد و شناسه رهگیری بر روی بسته‌بندی برنج‌های وارداتی هستیم تا مردم بتوانند از طریق شناسه درج شده بر روی بسته‌بندی برنج، اصالت آن را به صورت آنلاین دنبال کنند.

او با بیان اینکه تمام پارامترهای کیفی برنج‌هایی که از کانال وزارت بهداشت وارد می‌شوند و وزارت بهداشت به آنها مجوز می‌دهد، بررسی و کنترل می‌شوند، افزود: بر این اساس اگر استانداردهای کیفی‌شان مطابق با استانداردهای وزارت بهداشت باشد، به آنها مجوز می‌دهیم و مشکلی از نظر کیفیت ندارند. مفید تاکید کرد: این در حالی است که بسیاری از برنج‌هایی که از کانال‌های غیر رسمی و به صورت قاچاق وارد کشور می‌شوند، ممکن است مشکل داشته باشند و نباید از آنها استفاده کرد. البته باید توجه کرد که واردکنندگان برنج‌های قاچاق، وقتی نمی‌توانند از وزارت بهداشت مجوز واردات رسمی دریافت کنند، محصول‌شان را به صورت قاچاق وارد می‌کنند که این محصول قطعا دارای مشکل است. مدیر کل فرآورده‌های غذایی و آشامیدنی سازمان غذا و دارو با اشاره به کشورهای صادر کننده برنج به ایران، به ایسنا گفت: کشورهایی که تا به حال به صورت رسمی برنج از آنها به کشور وارد شده، عمدتا شامل هند، پاکستان، تایلند و بخشی هم از کشور ارو گوئه بوده است. البته گاهی از سایر کشورها هم درخواست واردات برنج وجود داشته، اما بنا به دلایلی که گفتم به آنها مجوز نداده‌ایم. بنابراین برنج‌هایی که در حال حاضر در بازار موجود بوده و دارای پروانه بهداشتی ورود هستند، آزمایش شدند و از نظر بهداشت و سلامت مشکلی ندارند و مطابق استانداردهای وزارت بهداشت هستند.

مفید با بیان اینکه روی کیسه‌های برنج‌های وارداتی مجاز، پروانه بهداشتی ورود قرار دارد، افزود: بر چسب اصالت آنها نیز بارکدی است که ما اصرار داشتیم همه آنها بارکد را روی کیسه نصب کنند تا از این طریق بتوان اصالت‌شان را استعلام کرد. در این زمینه درخواست تمدید وقت کردند. زیرا امکانات آن را در مبداء نداشتند و قرار است این امکانات را ایجاد کنند. البته همه برنج‌های وارداتی پروانه بهداشتی ورود را دارند و از طریق این پروانه می‌توان به اصالت‌شان پی برد. سازمان غذا و دارو هم اگر موارد غیر مجازی را در سطح عرضه ببیند، حتما اطلاع رسانی می‌کند. بنابراین مردم در هنگام خرید برنج وارداتی، به شماره پروانه بهداشتی آن دقت کنند که نشانه سلامت برنج است.

حقوق فرهنگیان افزایش می‌یابد؟

معاون توسعه مدیریت و پشتیبانی وزارت آموزش و پرورش با بیان اینکه حقوق و مزایا و دریافتی‌های فرهنگیان باید کاملا منطبق با قانون باشد گفت: درباره افزایش دوباره حقوق معلمان در سال جاری به علت مشکلات اقتصادی، طبق قوانین و تصمیمات دولت و مجلس تصمیم گیری می‌شود.

علی الهیار ترکمن درباره میزان رشد بودجه وزارت آموزش و پرورش در سال ۹۸ و احتمال افزایش حقوق دوباره در سال جاری با توجه به تشدید مشکلات اقتصادی در ماه‌های اخیر گفت: چاره‌ای نداریم جز آنکه در چارچوب ظرفیت‌های قانونی حرکت کنیم.

او افزود: حقوق و مزایا و دریافتی‌های فرهنگیان نیز باید کاملا منطبق با قانون باشد. معاون توسعه مدیریت و پشتیبانی وزارت آموزش و پرورش با بیان اینکه چند برنامه را در قالب همین ظرفیت‌های قانونی شروع کرده‌ایم اظهار کرد: در ماده ۶۳ قانون برنامه ششم توسعه تاکید شده است که لایحه رتبه‌بندی معلمان به منظور ایجاد یک نظام طبقه‌بندی از صلاحیت‌های حرفه‌ای معلمان تدوین شود و مهندسی نیروی انسانی بر اساس این سند که باید به مجلس برود و به تصویب برسد صورت پذیرد. الهیار ادامه داد: تا کنون بخش قابل توجهی از کار انجام و لایحه رتبه بندی در دولت در دست بررسی است که باید منتظر بمانیم با چه محتوایی در مجلس به تصویب می‌رسد. او با درخواست از دولت و نمایندگان مجلس برای رساندن رتبه بندی به بودجه ۹۸ به ایسنا گفت: علاوه بر رتبه بندی، استفاده از ظرفیت‌های موجود را نیز مدنظر داریم. معلمانی را داریم که ۲۴ ساعت موظفی رسمی خود را انجام می‌دهند و ساعاتی را به حق التدریس غیر موظف اختصاص می‌دهند که نه مستمر است و نه کسورات بازنشستگی به آن تعلق می‌گیرد که در نهایت نه در حقوق بازنشستگی و پاداش پایان خدمت لحاظ می‌شود و نه بهره‌برداری دیگری از آن صورت می‌گیرد و دریافتی آنها به همان ۹ ماه کاری منتهی می‌شود. معاون توسعه مدیریت و پشتیبانی وزارت آموزش و پرورش با بیان اینکه یکی از برنامه‌های ما این بود که میزان حق التدریس غیر موظف را محاسبه کنیم گفت: متوسط حق التدریس غیر موظف، شش ساعت است که آن را به ساعت موظف اضافه و مابه‌ازای ریالی‌اش را وارد فیش حقوقی می‌کنیم. به این ترتیب هم جزو مستمر ۱۲ ماهه فیش حقوقی قرار می‌گیرد و هم کسورات به آن تعلق می‌گیرد که در حقوق بازنشستگی لحاظ می‌شود. این طرح اختیاری است.

پاسخ آموزش و پرورش به اعتراض‌ها درباره حجم بالای دروس

دبیر کل شورای آموزش و پرورش به اعتراض دانش آموزان پایه دوازدهم مبنی بر حجم بالای دروس واکنش نشان داد. مهدی نوید ادهم در واکنش به اعتراض دانش آموزان پایه دوازدهم نسبت به حجم بالای دروس و کاربردی نبودن برخی کتب درسی گفت: برنامه پایه دوازدهم مشابه پایه‌های دهم و یازدهم است که برای ۳۵ ساعت در هفته تنظیم شده و دانش آموزان با حضور در مدرسه باید این ساعات درس را بگذرانند و کتب درسی را فرا بگیرند.

او ادامه داد: این کتاب‌ها و منابع درسی مبنای ما در سوابق تحصیلی و آزمون کنکور هستند. ضمن اینکه این مباحث متناسب با شرایط کلاس و نیاز دانش آموزان تنظیم شده، اما اگر قرار باشد؛ تغییری هم اتفاق بیفتد، قطعا امسال ممکن نخواهد بود. اینکه حجم کتاب‌های درسی تغییر پیدا کند، یا از محتوا کاسته شود قطعا به امسال نمی‌رسد. دبیر کل شورای آموزش و پرورش بیان کرد: بنابراین دانش آموزان باید همه کتاب‌های درسی پایه دوازدهم را بخوانند و برای امتحانات درون مدرسه‌ای و آزمون کنکور آمادگی لازم را داشته باشند. او در واکنش به گلایه دانش آموزان پایه دوازدهم مبنی بر اینکه با وجود حجم بالای دروس زمانی برای مطالعه منابع کنکور نداریم، به ایسنا گفت: بارها اعلام کرده‌ایم که برگزاری کنکور به روش کنونی را قبول نداریم. نوید ادهم افزود: آموزش جهت یادگیری دقیق کاری است که معلمان باید انجام دهند و اگر این کار به خوبی انجام شود، قطعا پاسخگویی به نیاز کنکور هم رخ می‌دهد، مثل کاری که همین امسال در مدرسه ایرانشهر اتفاق افتاد. دانش آموزان این مدرسه به آن معنا در کلاس کنکور شرکت نکردند، اما موفق شدند در بهترین رشته‌های پزشکی قبول شوند. به تعبیر دیگر اگر دانش آموزان کتاب‌های درسی را عمیق و دقیق بخوانند، مشکلاتشان برطرف خواهد شد.

دبیر کل شوای آموزش و پرورش خاطرنشان کرد: به عنوان شورای عالی آموزش و پرورش موافق تاثیر قطعی سوابق تحصیلی بر فرآیند پذیرش دانشجو هستیم و احساس می‌کنیم؛ روح قانون هم همین را اقتضا می‌کند. قانونی که در سال ۸۶ تصویب شد، مبنی بر این بود که سازمان سنجش ظرف پنج سال به گونه‌ای عمل کند که کنکور حذف شود، اما متاسفانه عملیاتی نشد. در سال ۹۲ هم قانون مجدد تصویب شد که در آنجا به صراحت بیان شد که در سال اول ۲۵ درصد تاثیر سوابق اعمال شود و با حرکت تدریجی به ۸۵ درصد تاثیر برسیم.

نوید ادهم با اشاره به اینکه از ابتدا به هیچ عنوان بحث تاثیر مثبت در میان نبود، گفت: اصلا واژه تاثیر مثبت در فرآیند بررسی و تصویب این دو قانون مطرح نبوده و واژه‌ای است که بعدها اضافه شده است. زمانی که قانونگذار در سال ۸۶ و ۹۲ این قانون را تصویب کرد به صراحت نظرش بر روی تاثیر قطعی بود، اما بعدها چون به دلایلی نخواستند، این قانون اجرا شود؛ واژه تاثیر مثبت را مطرح کردند.

دبیر شورای آموزش و پرورش در پایان اظهار داشت: وزارت آموزش و پرورش خواهان اعمال تاثیر قطعی سوابق تحصیلی است و معتقدیم که تاثیر قطعی در طول زمان به نفع نظام آموزشی کشور است، چرا که باعث می‌شود، دانش آموزان برای درس و مدرسه اهمیت قائل شوند و سابقه تحصیلی و نمره برایشان اهمیت ویژه‌ای پیدا خواهد کرد. وزیر آموزش و پرورش طی نامه‌ای به رییس مجلس و رییس کمیسیون آموزش و تحقیقات درخواست کرده است، تاثیر قطعی را مدنظر قرار دهند.

«تعادل» سه مولفه قیمت، متراژ و عمر بنا را طی یک سال گذشته بررسی می کند

بازتاب آثار تورم مسکن بر الگوی مصرف

گروه راه و شهرسازی | زهره علامی |

جهش قیمت مسکن از اردیبهشت ماه سالجاری آغاز شد و با افزایش ۶۰ تا ۷۰ درصدی نسبت به دوره مشابه سال قبل، رکورد شش سال گذشته را شکست؛ البته رشد قیمت‌ها به اردیبهشت ماه محدود نشد و نگاهی به تحولات بازار مسکن در ۶ماهه اخیر حکایت از تداوم رشد قیمت مسکن دارد، در این میان و با توجه به رشد قیمت‌ها شاهد کاهش حجم معاملات و افت توان خانوارها در خرید مسکن بودیم و هرماه تعداد قراردادهای خرید و فروش کاسته شد به گونه‌ای که در اردیبهشت ماه شاهد ثبت بیش از ۱۹ هزار قرارداد بودیم اما این آمار در مهر ماه به کمتر از ۱۰ هزار قرارداد رسید.

در این میان، بررسی و مقایسه مولفه‌های مختلف از جمله متراژ، عمر بنا و ... طی دو سال گذشته به خوبی می‌تواند در تحلیل بازار مسکن و تاثیر افزایش قیمت‌ها در ارتقای مولفه‌های متراژ و عمر بنا راهگشا باشد، برهمین اساس، روزنامه تعادل سه مولفه قیمت کل واحد مسکونی، متراژ، عمر بنا را مورد بررسی قرار می‌دهد و واحدهای مسکونی بالای ۶۰۰ میلیون تومان را به عنوان معیار در نظر می گیرد و دلیل آن هم این است که در حال حاضر، برای خرید یک واحد مسکونی متوسط متراژ (۷۵ متر مربع) در تهران با توجه به قیمت هر مترمربع ۸ میلیون و ۶۱۰ هزار تومان باید حداقل ۶۰۰ میلیون تومان در چنته داشته باشید.

ناگفته نماند که متوسط قیمت هر متر مربع مسکن در مهرماه سال ۹۵، ۴ میلیون و ۴۴۰ هزار تومان؛ در مهر ماه سال ۹۶، ۴ میلیون و ۷۹۰ هزار تومان و در مهر ماه سال ۹۷، متوسط قیمت هر متر مربع ۸ میلیون و ۶۱۰ هزار تومان بوده است، یعنی در بررسی قیمت کل یک واحد مسکونی باید به این موضوع توجه شود که اگر یک واحد ۱۰۰ متری در سال ۹۶ به‌طور متوسط ۴۷۹ میلیون تومان بوده است این واحد در سال ۹۷، ۸۹۶ میلیون تومان به فروش می‌رسد.

اما بررسی آمار بانک مرکزی درباره تحولات بازار مسکن در مهر ۹۵ و ۹۶ از آن حکایت دارد که واحدهای مسکونی گران‌تر از ۶۰۰ میلیون تومان حجم بسیار کمتری از معاملات انجام شده در این ماه را به خود اختصاص داده بودند، در مهرماه سال ۹۵، ۲۱،۱ درصد از معاملات به خانه‌های با ارزش بالای ۶۰۰ میلیون تومان اختصاص داشت و در مهرماه سال ۹۶، فقط ۲۵ درصد از معاملات به واحدهای مسکونی بالای ۶۰۰ میلیون تومان مربوط بود؛ درواقع طی دو سال گذشته کمتر از یک چهارم از حجم معاملات مربوط به واحدهای مسکونی گرانقیمت بود، اما در سالجاری این رقم به بالای ۵۰ درصدی یعنی نیمی از معاملات رسیده است.

اما سوال این است که افزایش معاملات واحدهای مسکونی گرانتر از ۶۰۰ میلیون تومان به معنای افزایش استقبال خریداران به واحدهای بزرگ متراژ بوده است؟ در این گزارش واحدهای بالای ۲۰۰ متر مربع به عنوان واحد بزرگ متراژ در نظر گرفته شده‌اند.

برای پاسخگویی به این سوال در گام نخست باید آمار معاملات واحدهای مسکونی با متراژ بالای ۲۰۰ متر در مهر سال ۹۷ با ۹۵ و ۹۶ مقایسه می کنیم. نگاهی به گزارش‌های منتشرشده از سوی بانک مرکزی نشان می‌دهد که در مهر ماه سال ۹۵، واحدهای با متراژ بالای ۲۰۰ متر مربع ۲،۴ درصد از حجم قراردادها را به خود اختصاص داده‌اند.

در مهر سال ۹۶، تعداد قراردادهای خرید و فروش واحدهای مسکونی با متراژ بالای ۲۰۰ متر مربع تنها ۲،۹ درصد از معاملات انجام شده را شامل می‌شوند، اما در مهر ماه سال ۹۷، ۲،۸ درصد از معاملات مربوط به واحدهای مسکونی با متراژ بالای ۲۰۰ متر مربع بوده است.

بررسی آمار حکایت از آن دارد که در مهر ۹۷ و با وجود افزایش دو برابری حجم واحدهای مسکونی گرانتر از ۶۰۰ میلیون تومان اما همچنان کوچک متراژها و واحدهای کوچکتر از ۸۰ متر مربع در صدر معاملات واحدهای مسکونی قرار دارند و واحدهای ۶۰ تا ۷۰ متر با اختصاص ۱۴،۸ درصد از معاملات بیشترین حجم از قراردادهای امضا شده را به خود اختصاص داده‌اند.

پس براساس آمار معاملات سال‌های ۹۵، ۹۶ و ۹۷ به این نتیجه می‌رسیم که افزایش حدود ۱۰۰ در صدی قیمت‌ها در مهر ۹۷ نسبت به مهر ۹۶ و ۹۷ تاثیری در افزایش متراژ واحدهای مسکون معامله شده، نداشته است یعنی رشد قیمت در جهت رشد متراژ واحدهای مسکونی خرید و فروش نبوده است.

اما سوال دیگری که مطرح می‌شود این است که آیا این افزایش قیمت در مهر ماه سال ۹۷ در راستای بهبود کیفیت یا کاهش سن بنای واحدهای مسکونی خریداری شده بوده است؟

برای پاسخ به این سوال باید سن بنای واحدهای معامله شده و سن بنای واحدهایی که بیشترین متقاضی را داشته‌اند در مهر ماه سال ۹۵، ۹۶ و ۹۷ مورد بررسی قرار گیرد.

نگاهی به گزارش منتشر شده از سوی بانک مرکزی نشان می‌دهد که در مهر ماه سال ۹۵، واحدهای تا ۵ سال ساخت یعنی واحدهای نوساز ۵۱،۷ درصد از حجم معاملات را به خود اختصاص داده‌اند، یعنی بیش از نیمی از قراردادهای خرید و فروش مربوط به واحدهای نوساز بوده است.

براساس آمار مربوط به مهر ماه سال ۹۶، حجم واحدهای تا ۵ سال ساخت، ۴۶،۲ درصد از تمام معاملات انجام شده بوده است، یعنی این حجم طی یک‌سال از مهر ۹۵ تا مهر ۹۶ کاهش یافته و به کمتر از نیمی از معاملات افت کرده است.

اما در مهر ماه سال ۹۷، واحدهای نوساز فروخته شده ۴۴،۵ درصد از معاملات را به خود اختصاص داده‌اند یعنی حجم واحدهای نوساز معامله شده از مهر ماه سال ۹۵ تا مهر ۹۷، سیرنزولی داشته است و افزایش ۸۳ درصدی قیمت‌ها در مهرماه سالجاری نسبت به مهرماه سال گذشته به معنای افزایش معاملات واحدهای مسکونی نوساز (قیمت واحد نوساز نسبت به واحد مسکونی مشابه با عمر بنای بیشتر، گران‌تر است) نبوده است.

حال بررسی سه مولفه قیمت، متراژ و عمر بنا در معاملات انجام شده در مهر ۹۵، ۹۶ و ۹۷ نشان داد که افزایش قیمت در مهرماه سال جاری نسبت به ماه مشابه سال ۹۵ و ۹۶ همراه با رشد خرید واحدهایی با ارزش بالای ۶۰۰ میلیون تومان شده است که این رشد در حجم معاملات واحدهای مسکونی گران قیمت همراه با افزایش متراژ و کاهش سن بنا یا استقبال از نوسازها نبوده است و دلیل آن هم این است که تغییر محسوسی در خرید واحدهای با متراژ بالای ۲۰۰ متر مربع در مهر ۹۷ نسبت به مهر ۹۶ و ۹۵ مشاهده نمی‌شود و از سوی دیگر شاهد کاهش حجم معاملات واحدهای مسکونی نوساز طی سه سال گذشته از مهر ۹۵ تا مهر ماه ۹۷ و افزایش حجم معاملات واحدهای با عمر بنای ۱۵ سال ساخت بوده‌ایم.

حمایت از دستفروشی در چارچوب قانون

گروه راه و شهرسازی |

حمیدرضا تحصیلی، مدیرعامل شرکت ساماندهی صنایع و مشاغل شهر تهران گفت: برای رفاه حال شهروندان و حمایت از دستفروشی در چارچوب قانون با ساز و کار استاندارد محل‌هایی تعیین شده که در اختیار دستفروشان قرار خواهد داد.

به گزارش تسنیم، تحصیلی با بیان اینکه سدمعبر ایجاد شده توسط این دستفروش‌ها تخلف محسوب می‌شود، عنوان کرد: این افراد برای کسب سود موجب بر هم زدن نظم شهری و آسایش شهروندان می‌شوند. به همین دلیل شرکت ساماندهی برای رفاه حال شهروندان و نیز حمایت از دستفروشی در چارچوب قانون با ساز و کار استاندارد محل‌هایی را مشخص کرده که در اختیار دستفروشان قرار خواهد داد.

مدیرعامل شرکت ساماندهی صنایع و مشاغل شهر تهران اظهار کرد: شرکت ساماندهی به تمامی دستفروشانی که با این شرکت همکاری دارند و در محل‌های مشخص و مورد نظر فعالیت کنند خدمات ارایه می‌دهد. البته دستفروشانی که خود را پایبند به قانون نمی‌بینند نباید انتظار حمایتی از شهرداری داشته باشند.

تحصیلی با اشاره به اینکه باید مانع افزایش گسترده دستفروشان در شهر تهران و حضور روز افزون مراجعه آنها از حاشیه‌های شهر به داخل تهران شویم، اظهار کرد: در صورت ممانعت نکردن از حضور دستفروشانی که باعث سدمعبر در سطح شهر می‌شوند شاهد افزایش این پدیده به عنوان یک معضل بزرگ در سطح شهر خواهیم بود که علاوه بر برهم زدن ظاهر شهر، سبب آسیب‌های اجتماعی نیز در سطح شهر خواهد شد.

وی با بیان اینکه راه‌اندازی روز و شب بازارها جهت استقرار دستفروشان در دستور کار شرکت ساماندهی صنایع و مشاغل شهر تهران قرار دارد، افزود: در این راستا مکان‌ها و ساعات مشخصی را برای فعالیت دستفروشان در محل‌های مشخص در هر منطقه در نظر گرفته‌ایم که به دستفروشان مستقر در این مکان‌ها خدمات ارایه خواهیم داد. زهرا نژادبهرام، رییس کمیته شهرسازی شورای شهر تهران نیز در این نشست با اشاره به اینکه مشاغل قدیمی در تهران جمع آوری و مشاغل جدید در قالب دستفروشی در شهر تهران فعال شده‌اند، گفت: در حال حاضر علاوه بر پوشاک مواد غذایی و حتی شاهد فروش بنزین در خیابان‌ها هستیم به همین منظور شرکت ساماندهی صنایع و مشاغل شهر تهران باید با توجه به مصوبات قانونی در راستای ساماندهی این گونه فعالیت‌ها اقداماتی انجام دهد.

عضو شورای شهر تهران با تاکید بر اینکه رفتار سلبی برای ساماندهی دستفروشان مناسب نیست، افزود: به منظور ساماندهی دستفروشان باید راه‌حل‌های متعددی همچون راه‌اندازی شب بازارها در نظر گرفته شود اگرچه این تنها راه‌حل موجود نیست. در راستای ساماندهی دستفروشان می‌توانیم برای هر محله ماهانه یک بازار در نظر بگیریم. در مکان‌هایی که امکان حضور دستفروشان در برخی از ساعات روز وجود ندارد می‌توان با تعیین زمان‌های مشخص امکان کسب درآمد را برای دستفروشان فراهم کرد. رییس کمیته شهرسازی شورای شهر تهران اضافه کرد: خواستار اجرای طرح شب بازارها به صورت پایلوت در یک منطقه از شهر تهران هستیم، با شناسایی دستفروشان و استقرار آنها در قالب روز و شب بازار می‌توان کنترل و نظارت آنها در شهر تهران را افزایش داد. حضور دستفروشان در شب علاوه بر اشتغال زایی می‌تواند باعث ایجاد امنیت در محلات شهر تهران شود علاوه بر اینکه دستفروشی در هیچ کجای دنیا جرم و تخلف نیست به همین منظور ما نیز باید با برنامه‌ریزی مناسب و به کارگیری راه‌حل‌های مختلف زمینه فعالیت آنها را فراهم سازیم.

توصیه مدیرعامل مترو به دستفروشان

همچنین مدیرعامل شرکت بهره‌برداری متروی تهران از شهروندان و مسافران مترو خواست که برای جلوگیری از زیاد شدن تعداد دستفروشان از آنها خرید نکنند.

فرنوش نوبخت درباره سرانجام ساماندهی دستفروشان مترو گفت: به دلیل شرایط اقتصادی تعداد دستفروشان روز به روز بیشتر می‌شود، ما هم در حال تقابل هستیم اما مسافران باید خودشان کمک کنند. وی ادامه داد: شهروندان نباید از دستفروشان خرید کنند، ما که نمی‌توانیم با آنها برخورد انتظامی کنیم یا در هر واگن یک مامور بگذاریم. اگر مردم خرید نکنند، خود به خود تعدادشان کم می‌شود. ما اجازه ورود کیف بزرگ را نمی‌دهیم اما از کیف‌شان چراغ قوه و چسب درمی‌آورند و می‌فروشند. مدیرعامل شرکت بهره‌برداری مترو تهران معتقد است که اگر مردم در حل این معضل مشارکت نداشته باشند، شرایط به همین شکل باقی خواهند ماند. مردم برای آرامش خودشان هم که شده با ما همکاری کنند. ما به تنهایی نمی‌توانیم دستفروشان را از سطح مترو جمع کنیم. او در عین حال به دستفروشان مترو توصیه کرد که به این فعالیت ادامه ندهند زیرا وقت خودشان را تلف می‌کنند و هیچ درآمد پایداری برای آنها به بار نخواهد آورد.

بی‌برنامگی برای مقابله با متکدیان پایتخت

الهام فخاری، رییس کمیته اجتماعی شورای شهر نیز درباره سرانجام جمع‌آوری و ساماندهی متکدیان از سطح خیابان‌های پایتخت توضیحاتی ارایه کرد و گفت: وظیفه جمع‌آوری دستفروشان ومتکدیان با شهرداری‌هاست اما وظیفه نگهداری یا بازداشت آنها بر عهده شهرداری‌ها نیست، در نتیجه هیچ فکری برای بعد از جمع‌آوری نشده است و شهرداری‌ها هم مسوولیتی ندارد.

وی ادامه داد: متکدیان در سطح شهر چند دسته هستند، برخی از آنها گدایان حرفه‌ای و کسانی هستند که به صورت باندی فعالیت می کنند، تعدادی هم تهیدست و فقیر واقعی‌اند. باید برای نحوه برخورد با هر کدام از آنها فکری شود و در عین حال دستگاه‌های مسوول با هماهنگی یکدیگر تقسیم وظایف کنند. نمی‌شود شهرداری متکدیان را جمع کند و بعد از جمع‌آوری، بدون برنامه بار دیگر در خیابان‌ها رها شوند. با این اقدام، کسانی که به صورت باندی و غیرقانونی فعالیت می کنند و کودکان را به استثمار می گیرند بدون ترس و مهابا به اقداماتشان ادامه می‌دهند چون به بی‌نتیجه بودن فعالیت‌های شهرداری و سایر مراکز پی برده‌اند.

این عضو شورای شهر تهران با انتقاد از بی‌برنامگی سازمان‌ها برای مقابله با تکدی گری گفت: شهرداری به تنهایی نمی‌تواند برای برطرف کردن آسیب‌های اجتماعی اقدام کند و نباید این اقدامات به صورت سطحی و مقطعی انجام شود چرا که این افراد مجددا به سطح شهر و جامعه بازمی گردند.

عضو شورای شهر تهران اظهار کرد: سازمان بهزیستی در رابطه با آسیب‌های اجتماعی نقش اصلی را ایفا می کند و دستگاه‌های انتظامی و قضایی نیز باید در کنار شهرداری تهران و سازمان بهزیستی نسبت به جمع‌آوری و تسهیل در ساماندهی این افراد اقدام کنند.

تهاتر بدهی ایرلاین‌ها به فرودگاه نجف با طلب برقی ایران از عراق

دبیر انجمن صنفی شرکت‌های هواپیمایی گفت: در نشستی که با بانک مرکزی داشتیم، قرار شد مطالبات وزارت نیرو از عراق بابت فروش برق به این کشور، با بدهی ایرلاین‌ها به فرودگاه نجف تهاتر شود.

مقصود اسعدی سامانی در گفت‌وگو با مهر، با اشاره به سفر روز دوشنبه هیات ایرانی متشکل از مسوولان سازمان هواپیمایی کشوری، شرکت فرودگاه‌ها و نمایندگان برخی شرکت‌های هواپیمایی به عراق و دیدار آنها با مسوولان سازمان هواپیمایی این کشور و فرودگاه نجف، در خصوص رسیدگی به وضعیت پروازهای اربعین زوار ایرانی اظهار کرد: در این سفر نمایندگان شرکت‌های هواپیمایی ایرانی مسائل و مشکلات خود را با مسوولان فرودگاه نجف مطرح کردند.

وی گفت: به‌رغم ضعف مدیریتی فرودگاه نجف و مشکلاتی که در سطح مدیریت این فرودگاه وجود دارد، اما به خاطر ارادتی که به حضرت اباعبدالله الحسین(ع) دارند، برای زائران ایرانی اربعین مشکلی نداریم و پروازها به خوبی انجام می‌شود؛ در این سفر هماهنگی‌های لازم انجام شد؛ با این حال عمده‌ترین دغدغه‌ای که مسوولان فرودگاه نجف داشتند، بحث بدهی ایرلاین‌های ایرانی به این فرودگاه بود که قرار است با راهکارهایی، بدهی‌های شرکت‌های هواپیمایی به فرودگاه‌های نجف و بغداد را پرداخت کنیم.

دبیر انجمن صنفی شرکت‌های هواپیمایی یادآور شد: امیدوار بودیم تسهیلات لازم برای زائران اربعین فراهم شده باشد که بررسی‌های ما نشان می‌داد این تسهیلات فراهم شده است؛ امیدواریم همان گونه که زائران در پروازهای رفت، با کمترین تأخیر به نجف و بغداد اعزام شدند، پروازهای برگشت را هم با همین روال به پایان برسانند. به گفته اسعدی سامانی، میزان تاخیر پروازهای اربعین شرکت‌های هواپیمایی ایرانی امسال در مقایسه با سال گذشته کمتر بوده است.

وی با اشاره به حضور هیات ایرانی به ریاست مرتضی دهقان، معاون عملیات پرواز و امور بین الملل سازمان هواپیمایی کشوری و تعدادی از مدیران دیگر این سازمان و شرکت فرودگاه‌ها و ناوبری هوایی ایران در نشستی با رییس سازمان هواپیمایی کشوری عراق، گفت: تفاهمنامه جدیدی امضا شد و تعداد پروازهای هفتگی ایران به عراق را که ۹۰ پرواز در هفته است، به ۱۲۰ پرواز در هفته افزایش دادیم. البته درخواست ما انجام پرواز به عراق به صورت نامحدود بود که مورد موافقت عراقی‌ها قرار نگرفت و فعلا با ۱۲۰ پرواز در هفته موافقت کردند.

این فعال صنفی صنعت هوانوردی افزود: موافقتنامه‌ای هم در زمینه ترافیک هوایی ایران و عراق و همچنین توافقنامه‌های دو جانبه دیگری میان دو کشور از جمله تجسس و نجات هوایی به امضا رسید. امیدواریم دو ماه دیگر نشست جدیدی داشته باشیم و برخی موارد که نیاز به بازنگری دارد را بررسی کنیم.

وی درباره نحوه رفع مشکل بدهی شرکت‌های هواپیمایی ایرانی به فرودگاه نجف تصریح کرد: در این زمینه نشستی با بانک مرکزی داشتیم و قرار شد از محل طلب‌هایی که وزارت نیروی ایران از عراق بابت فروش برق به این کشور دارد، بتوانیم بدهی هایمان را تهاتر کنیم.

دبیر انجمن صنفی شرکت‌های هواپیمایی در پاسخ به این پرسش که با توجه به اینکه مطالبات وزارت نیرو از عراقی‌ها بابت فروش برق، از اموال دولتی است اما بدهی‌های ایرلاین‌ها به فرودگاه نجف، بدهی‌های بخش خصوصی است، آیا این توافق، مشکل قانونی ندارد، تاکید کرد: در این زمینه قرار است مطالبات ما از محل فروش برق به عراق به صورت دینار و از سوی وزارت نیرو به فرودگاه نجف تعلق گیرد و از سوی دیگر شرکت‌های هواپیمایی نیز بدهی خود را به وزارت نیرو به صورت ریالی پرداخت کنند.

مهلت ۳ هفته‌ای برای بازآرایی برنامه سوم توسعه تهران

لایحه پیشنهادی برنامه سوم توسعه شهر تهران در حالی در جلسه کمیسیون عمران و حمل و نقل شورای شهر تهران بررسی شد که رئیس این کمیسیون از مهلت سه هفته‌ای شورا به معاونت برنامه‌ریزی شهرداری تهران برای بازآرایی و استانداردسازی احکام برنامه خبر داد.

به گزارش تسنیم، جلسه کمیسیون عمران و حمل و نقل شورای شهر تهران با حضور محسن هاشمی رئیس شورای شهر تهران، سکینه اشرفی معاون شهردار تهران، محسن پورسیدآقایی معاون حمل و نقل و ترافیک شهردار و کارشناسان حوزه عمران و حمل و نقل برگزار شد.

سکینه اشرفی معاون برنامه‌ریزی، توسعه شهری و امور شورای شهرداری تهران در این جلسه با اشاره به برخی اصلاحات کمیسیون‌های تخصصی شورا در احکام برنامه سوم توسعه شهر تهران، گفت: هم در بحث تعداد احکام و هم در بحث محتوای احکام باید یک تلخیص و استانداردسازی صورت بگیرد و بخشی از آنچه که در احکام آمده، به پیوست‌های اجرایی منتقل شود.

اشرفی اضافه کرد: البته دغدغه اعضا و کارشناسان شورا در خصوص نحوه اجرای احکام قابل درک است ولی باید به این نکته نیز توجه کرد که احکام نباید حاوی مسائل ریز اجرایی باشد و روند استانداردسازی و تلخیص احکام در فرآیند بازآرایی برنامه سوم، در معاونت برنامه‌ریزی شهرداری در حال پیگیری است.

رئیس شورای شهر تهران هم در این جلسه گفت: احکام پیشنهادی که در کمیسیون‌ها به برنامه اضافه می‌شود، باید ناظر به کلیات بوده و معنای واقعی حکم را داشته باشد؛ جزئیات باید در برنامه‌ها و در قالب پروژه‌ها بیاید و اعضای شورا به این مسائل توجه داشته باشند. همچنین احکامی که پیشنهاد می‌شود باید بررسی شود که در برنامه اول و دوم توسعه آیا ردپایی از آن وجود داشته یا نه و اگر حکم مشابهی در آن برنامه‌ها بوده، باید بررسی شود که چقدر اجرایی شده است.

محمد علیخانی، رئیس کمیسیون عمران و حمل و نقل شورای شهر هم در این جلسه، از مهلت سه هفته‌ای شورا به معاونت برنامه‌ریزی شهرداری برای بازآرایی برنامه سوم خبر داد و گفت: برای پرهیز از موازی کاری، لازم است که جلسات مشترک بین کارشناسان شورا و معاونت شهرداری برگزار شود تا کار تلخیص و استانداردسازی برنامه، به صورت همزمان انجام شود.

ایرانشهر

لایحه «مالیات بر ارزش افزوده در شهرها» مسکوت ماند

رئیس کمیته بودجه شورای شهر تهران از مسکوت ماندن بندهایی از لایحه مالیات بر ارزش افزوده که تاثیر منفی بر عملکرد شهرداری‌ها داشت، خبر داد. به گزارش ایسنا، مجید فراهانی در مورد آخرین وضعیت لایحه مالیات بر ارزش افزوده که در کمیسیون اقتصادی مجلس در حال مطالعه و بررسی است، گفت: در گذشته شهرداری‌ها عوارض مختلفی را از مردم دریافت می کردند و با آنها امور جاری شهر را انجام می‌دادند اما بعد از مدتی تمامی عوارض تجمیع و تحت عنوان مالیات بر ارزش افزوده تعریف شد.

وی با بیان اینکه در سنوات گذشته ۳۰ درصد مالیات بر ارزش افزوده به شهرداری‌ها تخصیص داده می‌شد، ادامه داد: از این مبلغ ۸۸ درصد به تهران و ۱۲ درصد به روستاهای اطراف واگذار می‌شد. فراهانی با بیان اینکه طبق لایحه‌ای که دولت به مجلس ارسال کرده تا مالیات بر ارزش افزوده ساماندهی شود، عملا سهم مالیات بر ارزش افزوده شهرداری‌ها به شدت کاهش یافته است و این می‌تواند شهرداری‌ها را در اداره امور اتشان با مشکلات جدی مواجه کند، اظهار کرد: در حال حاضر سهم شهرداری از مالیات بر ارزش افزوده ۳ هزار میلیارد تومان است که مبلغ خوبی برای اداره شهر محسوب می‌شود. وی با بیان اینکه در صورت تصویب لایحه جدید قطعا شهرداری‌ها به خصوص کلانشهرها با مشکلات جدی در اداره شهرشان مواجه می‌شوند، گفت: براساس لایحه دولت، تمامی مالیات‌ها باید به خزانه دولت ریخته شود و از آنجا سهم هر سازمانی تخصیص داده شود که واریز مالیات به خزانه دولت و همچنین روند تخصیص و چگونگی بازگرداندن سهم شهرداری‌ها به آنها نیز جای سوال دارد و یک مسیر پر فراز و نشیب است که می‌تواند مشکلات زیادی را ایجاد کند. وی با بیان این که لایحه مالیات بر ارزش افزوده که از سوی دولت به مجلس ارسال شده، به گونه‌ای است که امکان وضع عوارض از شوراهای شهر سلب می‌شود، خاطرنشان کرد: این در حالی است که وضع عوارض یکی از مهمترین اظهارات شوراهای شهر است که براساس وضعیت شهرها، زمان و مکان، عوارض مختلفی را وضع می کند و تصویب لایحه جدید به این معناست که یکی از مهمترین کارکردهای شورا از آنها گرفته می‌شود.

استفاده از صندلی کودک در خودروها اجباری می‌شود

دبیر شورای عالی هماهنگی ترافیک کشور گفت: طرح «الزام استفاده از صندلی کودک در خودرو» که به صورت لایحه به دولت فرستاده شده، در حال بررسی در مجلس است. به گزارش ایسنا پوریا محمدیان یزدی با بیان اینکه طرح الزام استفاده از صندلی کودک خودرو ابتدا به ساکن در جلسات کمیسیون ایمنی راه مطرح و در کمیته‌های تخصصی آنها بررسی شد، اظهار کرد: با وجود این بررسی‌ها اما متوجه شدیم در دنیا به موضوع استفاده از صندلی کودک در خودرو پرداخته شده است و این موضوع را به عنوان یکی از الزامات قانونی کنترل می کنند. در حقیقت مانند الزام بستن کمربند، استفاده از صندلی کودک نیز در دنیا اجباری است. وی ادامه داد: پس از آن از دستگاه‌های مختلف پیشنهاداتی مطرح شد و در کمیته‌های آنان نیز این موضوع نهایی و در نهایت به عنوان مصوبه کمیسیون ایمنی راه‌ها به دولت ارجاع شد؛ زیرا باید در قالب یک لایحه ارسال می شد. دبیر شورای عالی هماهنگی ترافیک کشور گفت: این موضوع در کمیسیون اجتماعی مجلس مطرح و در آنجا نیز از دستگاه‌های مختلف دعوت و نقطه نظرها گرفته شد. در حقیقت نظر مثبت این بود که صندلی کودک در خودرو باید اجباری شود و با توجه به وزن و سن کودک انواع مختلفی نیز باید داشته باشد. محمدیان در ادامه تصریح کرد: تصمیم بر آن شد به دلیل وجود جزییات بسیار ابتدا کلیات این طرح در مجلس مصوب شود و پس از آن جزییات این طرح در آیین نامه اجرایی که بعدا مصوب هیأت وزیران می‌شود، مشخص شود.

۵۰۰ هزار خودرو معاینه فنی ندارند

مقایسه کیفیت هوای تهران در دوسال گذشته نشان می‌دهد که وضعیت هوای تهران رو به بهبود که نرفته هیچ وخیم تر هم شده است. به گونه ای که سال ۹۶ نسبت به سال ۹۵ هفت درصد روزهای آلوده تر داشته یعنی بالغ بر ۲۰ روز. به گزارش مهر، در همین زمینه سید آرش حسینی میلانی به آلودگی هوای شهر تهران اشاره کرد و گفت: اخذ معاینه فنی سهم هر شهروند در کاهش میزان آلودگی هوا است. با ظرفیت فعلی ناوگان حمل و نقل عمومی ما نمی‌توانیم از همه شهروندان انتظار داشته باشیم در شهر فقط با استفاده از مترو تردد کنند اما این را می‌توانیم از آنها بخواهیم که معاینه فنی را جدی بگیرند چرا که معاینه فنی مسوولیت مدنی، اخلاقی و قانونی است که برعهده شهروندان است. حسینی میلانی اضافه کرد: هم اکنون سیستم نوبت‌دهی اینترنتی هم در مراکز معاینه فنی شروع به کار کرده و شهروندان می‌توانند از این طریق زمان خودرا مدیریت کنند. با این وجود، همچنان مراجعه و دریافت نوبت به صورت حضوری زیاد است و با توجه به اینکه از ابتدای آبان ماه، مقرر شده بود خودروهای فاقد معاینه فنی جریمه شوند و از آنجا که ما عادت داریم کارهایمان را به دقایق انتهایی موکول کنیم، شاهد صف‌های طولانی در مراکز معاینه فنی بوده‌ایم. حسینی میلانی با بیان اینکه در پنج روز نخست آبان ماه، بیش از ۲۷ هزار مراجعه حضوری صورت گرفته و تنها ۱۳۹۲ مراجعه به شکل اینترنتی بوده است، عنوان کرد: این در حالی است که افرادی که مراجعه اینترنتی داشتند، وقت بسیار کمتری از آنان گرفته می‌شد در حالی که در مراجعه حضوری شهروندان دو تا سه ساعت معطل می‌مانند. وی تصریح کرد: در حال حاضر ۵۰۰ هزار خودرو معاینه فنی ندارند که باید در این دو هفته، معاینه فنی بگیرند.

اخبار

مخالفت با اجرای پیمان‌سپاری ارزی

تسنیم | رییس اتاق مشترک بازرگانی ایران و چین با بیان اینکه در حال حاضر هیچ بانک چینی با تجار ایرانی فعالیت نمی‌کند، گفت: من به عنوان یک صادرکننده با اجرای پیمان‌سپاری ارزی مخالفم زیرا این کار کلاً غلط است. اسدالله عسگراولادی با اشاره به اینکه در حال حاضر هیچ بانک چینی با تجار ایرانی فعالیت نمی‌کند، اظهار داشت: همین موضوع عاملی شده تا صادرات به این کشور متوقف شود. رییس اتاق مشترک بازرگانی ایران و چین با بیان اینکه بانک مرکزی در حال رایزنی برای ادامه همکاری بانکی با طرف چینی است، افزود: هنوز این رایزنی‌ها نتیجه نداده است. او تصریح کرد: من به عنوان یک صادرکننده با اجرای پیمان‌سپاری ارزی مخالفم زیرا این کار کلاً غلط است. من اصلا نمی‌توانم پول خود را وارد کشور کنم در نهایت هم اگر پول خود را به کشور نیاوریم متهم به قاچاق می‌شویم.

خودروسازان در انتظار اخذ مجوز افزایش قیمت‌ها

فارس | رییس اتحادیه دارندگان نمایشگاه‌ها و فروشندگان خودرو با بیان اینکه خودروسازان در انتظار دریافت مجوز افزایش قیمت‌ها هستند، گفت: اختلاف قیمت خودرو از کارخانه تا بازار به علت عدم عرضه به موقع خودرو به بازار است. سعید موتمنی در مورد آخرین وضعیت بازار خودرو، گفت: در بازار خودرو، تقریبا تعادل قیمت‌ها احساس می‌شود و معمولا قیمت خودروها یک تا ۵ میلیون تومان نوسان دارد. رییس اتحادیه دارندگان نمایشگاه‌ها و فروشندگان خودرو تهران با بیان اینکه بازار خودرو تقریبا راکد است، افزود: ثبات قیمت ارز منجر به رونق خرید و فروش می‌شود اما هر زمان که قیمت ارز در نوسان باشد خریداران و فروشندگان واقعی تقریبا از معامله خودرو خودداری می‌کنند. موتمنی با اشاره به اینکه مطرح شدن مطالبی راجع به نرخ واقعی ارز که بین ۷ تا ۹ هزار تومان است منجر به عدم اقدام خریداران برای خرید خودرو می‌شود، گفت: در این شرایط خریداران واقعی به دلیل نگرانی از متضرر شدن اقدام به خرید نمی‌کنند.

او با اشاره به اینکه خودروسازهای بزرگ داخلی به دلیل تقاضا برای افزایش قیمت، عرضه خودرو به بازار را کم کرده‌اند، بیان کرد: کاهش عرضه هم عاملی برای افزایش قیمت خودرو است. رییس اتحادیه دارندگان نمایشگاه‌ها و فروشندگان خودرو بیان کرد: در صورت عرضه به اندازه کافی، شاهد کاهش قیمت‌ها خواهیم بود. او در پاسخ به این سوال که افزایش ۶۰ درصدی قیمت‌ها توسط یکی از خودروسازان براساس دریافت مجوز صورت گرفته است، گفت: افزایش قیمت ارز منجر به سوءاستفاده برخی خودروسازان از جمله خودروسازان چینی در کشور شده است. موتمنی با بیان اینکه تا سال گذشته این خودروسازان با اخذ مبالغ بسیار اندک اقدام به پیش فروش خودرو می‌کردند، گفت: در شرایط فعلی برخی خودروسازان که تقریبا مونتاژ خودروهای چینی در داخل کشور را انجام می‌دهند با افزایش ۵۵ تا ۶۰ درصدی قیمت‌ها و بدون اینکه مراجع ذی‌ربط و مربوطه از قبیل ستاد تنظیم بازار از اینها سوال که براساس چه فرمولی این افزایش قیمت‌ها اعمال شده به کار خود ادامه می‌دهند. او بیان کرد: اختلاف قیمت خودرو از کارخانه تا بازار به علت عدم عرضه به موقع خودرو به بازار است و این در حالی است که خودروسازان هنوز مجوز افزایش قیمت را نگرفته‌اند و منتظر اخذ این مجوز هستند.

بخش خصوصی تقویت شود

تسنیم | رییس مجمع واردات با بیان اینکه تجربه تحریم‌های دوره پیشین نشان داد بخش خصوصی، موفقیت بیشتری در مسیر دور زدن تحریم‌ها داشت گفت: توقع فعالان اقتصادی از وزیر جدید صمت آن است که بخش خصوصی را تقویت کند. علیرضا مناقبی با اشاره به رای اعتماد مجلس شورای اسلامی به وزیر جدید صمت اظهار داشت: صنعت و تجارت، دو محور اصلی و سرنوشت ساز اقتصاد کشور هستند و توقع این است که وزیر جدید بر اساس آسیب‌شناسی‌هایی که در این حوزه صورت گرفته، هر چه زودتر از مسیر فعالیت بخش خصوصی و به ویژه بنگاه‌های کوچک گره گشایی کند.

او ادامه داد: دنیا به این نتیجه رسیده که برای تقویت و بالندگی صنعت و تجارت، راهی جز تکیه کردن به توانمندی‌ها و ظرفیت بخش خصوصی وجود ندارد و به همین جهت بحث حمایت دولت‌ها از بنگاه‌های کوچک و متوسط، به یکی از مهم‌ترین موضوعات دولت‌ها تبدیل شده است. مناقبی افزود: این موضوع در رابطه با کشور ما که با تحریم‌های مختلف مواجه است، از اهمیت بسزایی برخوردار است و توقع فعالان اقتصادی از وزیر جدید صمت این است که گشایش‌های آینده‌نگرانه‌ای در کسب و کار بنگاه‌های کوچک و متوسط فراهم کند و الزامات اقتصادی برای حیات این بنگاه‌ها را بهبود ببخشد. به گفته رییس مجمع واردات، متاسفانه دغدغه اصلی بسیاری از دولتمردان، متمرکز بر بنگاه‌های دولتی و شبهه دولتی است و این در حالی است که تجربه تحریم‌های دوره پیشین به وضوح نشان داد که بخش خصوصی، موفقیت بیشتری در مسیر دور زدن تحریم‌ها داشتند. او تصریح کرد: بخشنامه‌های غافلگیرکننده و شوک‌آور، فعالان اقتصادی را خسته و افسرده ساخته و این موضوع برای اقتصاد کشور، سم مهلک و کشنده است که وزیر جدید باید نسبت به رفع آن، دقت نظر بیشتری داشته باشد. وی با اشاره به ضرورت کاهش تصدی‌گری دولت و تفویض امور به تشکل‌ها تصریح کرد: خود تحریمی‌ها فضای تولید و تجارت را تیره و تار ساخته و ناهماهنگی‌ها میان دستگاه‌های مختلف، فعالان اقتصادی را در چرخه‌های فرسایشی و غیر مولد انداخته است.

رییس سازمان توسعه تجارت از ممنوعیت صدور کالاهای وارداتی با ارز ۴۲۰۰ تومانی خبر داد

مسیر یک‌طرفه ارزی

تعادل | **محمدمهدی حاتمی** |

بازگشت ارزهای حاصل از صادرات هنوز برای دولت مشکل ساز است. همین چند روز پیش بود که خبری به نقل از رییس جمهور، منتشر شد که بر اساس آن، صادرکنندگانی که در مدت زمانی بیش از سه ماه ارز صادراتی خود را به کشور بازگردانند، قاچاقچی محسوب می‌شوند. این خبر البته به سرعت تکذیب شد، اما در جای خود، نشانی بود از معضل عدم بازگشت ارزهای صادراتی به کشور. حالا اما رییس سازمان توسعه تجارت، از دستورالعمل‌های جدیدی در وزارت صنعت، معدن و تجارت خبر می‌دهد که بر اساس آنها، سخت‌گیری‌ها برای جلوگیری از خالی شدن ذخایر ارزی دولت، تشدید می‌شوند. در نخستین مورد، مشوق‌های صادراتی آن دسته از صادرکنندگانی که ارزهای صادراتی خود را به کشور بر نمی‌گردانند، قطع خواهد شد. علاوه بر این، صادرات آن دسته از کالاهایی که با دریافت ارز رسمی ۴۲۰۰ تومانی تولید شده‌اند، ممنوع اعلام شده است. این اما در حالی است که بر اساس جدیدترین برآوردهای سازمان توسعه تجارت، میزان پایبندی پتروشیمی‌ها، معدنی‌ها و فولادی‌ها، به عنوان اصلی‌ترین صادرکنندگان بخش غیرنفتی کشور به شیوه نامه پیمان سپاری ارزی، در نیمه نخست سال جاری تنها ۷۵ درصد بوده است. به عبارت دیگر، در حالی که صادرکنندگان این بخش در نیمه اول سال ۹۷ بین ۸،۴ تا ۹ میلیارد دلار درآمد ارزی داشته‌اند، تنها حدود ۶،۵ تا ۷ میلیارد دلار از ارزهای حاصل از صادرات خود را به کشور بازگردانده‌اند. این رخداد هر چند به دلایلی از قبیل «واردات مستقیم توسط صادرکنندگان» و نیز «فروش اظهارنامه صادراتی» قابل توجیه است اما به نظر می‌رسد اکنون برای آسیب‌شناسی خروج یک طرفه دست کم ۲۵ درصد از ارزهای صادراتی کشور، زمان مناسبی باشد.

ارزی که از دست رفت

بر اساس آخرین گزارش عملکرد سامانه «نیما»، از نیمه مرداد ماه سال جاری و زمان راه‌اندازی این سامانه، تاکنون حدود ۴،۶ میلیارد یورو ارز توسط صادرکنندگان به صرافان فروخته شده و ۴ میلیارد یورو نیز از سوی واردکنندگان از صرافان خریداری شده است. از دیگر سو، در آخرین روز کاری هفته جاری ۶۳ میلیون یورو ارز توسط واردکنندگان از طریق این سامانه خریداری شده و میانگین قیمت خرید ارز صادراتی توسط واردکنندگان حدود ۹۷۰۰ تومان بوده است. این آمار اما در حالی اعلام می‌شود که میزان بازگشت ارزهای صادراتی به کشور، در مواردی بسیار کمتر از برآوردهای سازمان توسعه تجارت بوده است.

از ابتدای اجرای سیاست‌های جدید ارزی قرار بر این بود که منابع ارزی حاصل از صادرات غیرنفتی در سامانه «نیما» عرضه شود، این اما در حالی است که صادرکنندگانی که بیشترین میزان ارز را در اختیار داشتند، تاکنون به شکل کامل به تعهدات ارزی خود عمل نکرده‌اند. در این میان، معاون وزیر صنعت از ممنوعیت صدور کالاهای وارداتی با ارز ۴۲۰۰ تومانی خبر می‌هد. بنابه اظهارات اخیر مجتبی خسروتاج، صادرکنندگانی که به تعهدات ارزی خود عمل نکنند، از مشوق‌ها محروم می‌شوند. او همچنین گفته است از زمانی که تعهد ارزی ابلاغ شد همه صادرکنندگان در گمرکات کشور در کنار اظهارنامه صادرات، فرم تعهد ارزی را باید پر و امضا کنند تا به روش‌هایی که مشخص شده است، ارز حاصل از صادرات را در چرخه اقتصادی کشور وارد کنند. علاوه بر این، بانک مرکزی از این اطلاعات آگاه است و بر آن نظارت می‌کند. او همچنین گفت: بر اساس دستورالعمل بانک مرکزی در صورتی که صادرکنندگان به تعهدات ارزی خود عمل نکنند از مشوق‌ها محروم می‌شوند.

محروم کردن صادرکنندگان از مشوق‌های صادراتی اما بیان روشن سیاستی است که رییس سازمان توسعه تجارت، چند هفته پیش از آن رونمایی کرده بود. به گفته خسروتاج، روی صادرات دو گروه کالایی حساسیت وجود دارد: گروه نخست، کالاهایی هستند که بخشی از مواد اولیه آنها با ارز یارانه‌ای تامین شده است. سازمان توسعه تجارت البته قصد دارد به جای ممنوعیت صادرات این دسته از کالاها، برای خروج آنها از کشور عوارض تعیین کند تا صادرات آنها خود به خود غیرمنطقی شود. گروه دوم هم کالاهایی هستند که ارزبری یارانه‌ای ندارند ولی در کار گروه‌های تنظیم بازار، به عنوان اقلام ضروری و پرمصرف شناسایی شده‌اند و بنابراین صادرات آنها ممنوع شده است. از دیگر سو اما همین چندی پیش، کالاهایی که به صورت موقت به کشور وارد شده و مجددا صادر می‌شدند نیز از شمول پیمان سپاری ارزی خارج شدند. بر این اساس، چنانچه بیش از ۸۰ درصد از کالاهای صادراتی با تشخیص گمرک و وزارت صنعت، از محل کالای ورود موقت تولید شده باشد، مشمول تعهد صادراتی نمی‌شود. بنابراین، به نظر می‌رسد سازمان توسعه تجارت در مورد دسته‌بندی کالاهایی که مشمول پیمان سپاری ارزی هستند، دقیق‌تر و روشن‌تر از گذشته عمل می‌کند.

۲۵ درصدی که گم شد

این اما در حالی است که بخش عمده صادرکنندگانی که گفته می‌شود چندان به پیمان سپاری ارزی پایبند نبوده‌اند، شرکت‌های دولتی یا نیمه دولتی فعال در زمینه‌های پتروشیمی، فولاد و معدن هستند و میزان عدم پایبندی آنها به تعهدات ارزی شان ارقام دلاری بزرگی را شامل می‌شود. بر اساس آخرین برآوردهای سازمان توسعه تجارت از مبادی ورودی سامانه «نیما»، شرکت‌های «پتروشیمی، معدنی و فولادی»، ماهانه حدود ۱،۴ تا ۱،۵ میلیارد دلار ارز صادراتی در اختیار دارند. بنابراین، در نیمه نخست سال جاری، این شرکت‌ها باید رقمی در حدود ۸،۴ تا ۹ میلیارد دلار به سامانه «نیما» واریز می‌کردند، در حالی که مجموع ارز تحویلی آنها به این سامانه، تنها حدود ۶،۵ تا ۷ میلیارد دلار بوده است. به این ترتیب، میزان پایبندی این شرکت‌ها به تعهدات ارزی خود در خوش‌بینانه‌ترین حالت حدود ۷۵ درصد بوده است. اما صادرکنندگان شرکت‌های دولتی و نیمه دولتی فعال در زمینه‌های پتروشیمی، معدن و فولاد، با ۲۵ درصد باقی مانده چه کرده‌اند؟ بر اساس شیوه نامه پیمان سپاری ارزی، صادرکنندگان به سه شیوه می‌توانند ارزهای حاصل از صادرات را به چرخه تجاری کشور برگردانند. در حالت نخست، صادرکننده می‌تواند ارز خود را به صرافی یا بانک عاملی که از سوی بانک مرکزی به رسمیت شناخته شده، بفروشد. در این حالت، ارز از طریق سامانه «نیما» بین صادرکننده و واردکننده جابه‌جا می‌شود. در حالت دوم، صادرکننده می‌تواند با استفاده از ارزی که در اختیار دارد، رأسا کالا وارد کند و در حالت سوم، صادرکننده می‌تواند اظهارنامه صادراتی خود را به فرد حقیقی یا حقوقی دیگری بفروشد و به این ترتیب، این فرد ثالث خواهد بود که فرآیند پیمان سپاری ارزی را تکمیل خواهد کرد.

رییس سازمان توسعه تجارت اما بر اساس همین ساز و کار سه گانه، در آخرین نشست خبری خود که چند هفته پیش برگزار شد، دلیل عدم بازگشت بخشی از ارزهای صادراتی به چرخه تجاری کشور را تبیین کرد. خسروتاج گفت: ایفای تمام و کمال تعهدات صادراتی صادرکنندگان پتروشیمی، معدن و فولاد به دلیل واگذاری بخشی از اظهارنامه‌های صادراتی آنها و نیز وارداتی که به صورت مستقیم انجام می‌دهند، کمتر از برآوردها بوده است. او این را هم عنوان کرد که به این ترتیب، نگرانی چندانی نسبت به عملکرد این دسته از صادرکنندگان وجود ندارد. اما اگر واقعا اینطور باشد، ارز مورد اشاره باید از طریقی دیگر (از طرف صادرکنندگان دیگر یا در قالب کالاهای وارداتی) به کشور وارد شود و در جایی از نظام ارزی کشور قابل ردگیری باشد.

برآورد نادرست از ارزآوری فولادی‌ها

اما از آن سو، بهادر احرامیان، عضو هیات‌مدیره انجمن فولاد ایران در گفت‌وگو با «تعادل»، با اشاره به دلایل عدم ایفای کامل تعهدات ارزی صادرکنندگان فولاد، گفت: میزان بازگشت ارزهای صادراتی صادرکنندگان فولاد به سه دلیل عمده، کمتر از چیزی است که سازمان توسعه تجارت برآورد کرده است. عضو هیات نمایندگان اتاق ایران می‌گوید: مهم‌ترین دلیل عدم بازگشت کامل ارزهای صادراتی، «قیمت‌گذاری نادرست فولاد در گمرکات» است. فولاد صادراتی ایران در گمرک کشور حدود ۵۵۰ دلار به ازای هر تن قیمت خورده و این در حالی است که در بهترین حالت، قیمت واقعی آن حدود ۴۵۰ دلار است. این قیمت حداکثری را در میزان وزنی صادراتی کشور ضرب می‌کنند و به میزان ارزی می‌رسند که باید به سامانه «نیما» واریز شود، در حالی که بدون اصلاح این قیمت، تمامی محاسبات در این زمینه نادرست خواهند بود.

دلیل دوم از دید او این است که در صنعت فولاد، به ازای تولید هر تن محصول، چیزی در حدود ۱۰۰ تا ۱۲۰ دلار واردات مورد نیاز است و به این ترتیب، چیزی در حدود ۲۵ درصد از میزان صادرات نهایی صادرکنندگان فولادی، باید در قالب واردات به کشور برگردد. این در حالی است که این مبلغ هم در محاسبات در نظر گرفته نمی‌شود. اما دلیل سومی که احرامیان در مورد آن توضیح می‌دهد این است که سود کارخانجات مجتمعی فولادی حدود ۱۰ درصد است و به این ترتیب، خواسته یا ناخواسته، حدود ۹۰ درصد از میزان صادرات فولاد به چرخه کارخانه‌ای کشور برمی‌گردد. به این ترتیب، تعهدسپاری ارزی موجب می‌شود که صادرکنندگان در این بخش انگیزه‌ای برای بازگشت ارزهای صادراتی نداشته باشند. البته اکنون که براساس قانون موظف به بازگرداندن ارزهای صادراتی هستند، این روند را ادامه می‌دهند، اما ممکن است تداوم این شرایط موجب شود بخش خصوصی فعال در زمینه فولاد، صادرات خود را قطع کند.

در نخستین نشست کمیته مشترک ایران و سوریه مطرح شد

فرصت حضور ایران در سوریه با مشارکت بخش خصوصی

گروه تجارت |

نخستین نشست کمیته مشترک ایران و سوریه با حضور اعضای هیات رییسه اتاق ایران و نمایندگان وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت امور خارجه برگزار شد. محور اصلی این نشست، هماهنگی و تعیین چارچوب‌های فعالیت کمیته و برنامه‌ریزی برای گسترش و تبدیل کمیته به اتاق مشترک بر اساس توافق‌نامه‌ای که چندی پیش بین دبیر کل اتاق ایران و دبیر کل اتحادیه اتاق‌های بازرگانی سوریه به امضا رسید، بود. علاوه بر این، در این نشست ضمن تأکید بر اهمیت تعیین اولویت‌ها و چارچوب‌های همکاری بین دو کشور، به مشارکت بخش خصوصی به عنوان بخشی که می‌تواند به حضور ایران در این بازار قوام ببخشد، تاکید شد.

معاون بین‌الملل اتاق ایران با اشاره به سه تشکلی که به عنوان اعضای اولیه این کمیته با نظر و تصویب هیات رییسه اتاق ایران انتخاب شده‌اند، گفت: کانون انجمن‌های صنایع غذایی ایران، انجمن لوازم‌خانگی و انجمن خدمات فنی و مهندسی سه تشکل عضو کمیته هستند که قرار است با حضور نمایندگانی از وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت امور خارجه به ریاست «کیوان کاشفی»، عضو هیات رییسه اتاق ایران، فعالیت‌های لازم برای گسترش سطح روابط دو کشور را گسترش دهند. محمدرضا کرباسی ادامه داد: بر اساس توافق سال ۲۰۱۲ قرار بود اتاق مشترک بین ایران و سوریه تشکیل شود که متأسفانه عملیاتی نشد و در پی درخواست سوریه مجددا این توافق‌نامه به امضای دبیر کل اتاق ایران و دبیر اتحادیه اتاق‌های بازرگانی سوریه رسید. در این راستا کمیته‌ای را شکل دادیم که فعالیت‌های اولیه و مقدماتی را انجام دهد و اقدام به عضوگیری کند. پس از این زمینه برای تشکیل اتاق مشترک فراهم خواهد شد. به گزارش پایگاه خبری اتاق ایران، کرباسی خاطرنشان کرد: ظرفیت‌های همکاری بین دو کشور بسیار گسترده است و لازم است برای حضور در بازار سوریه به صورت هماهنگ عمل کنیم. او افزود: کمیته مشترک ایران و سوریه باید نقشه راهی برای حضور مستمر در بازار سوریه پیدا کند.

در همین رابطه رییس کمیته مشترک ایران و سوریه با تأکید بر تسریع در روند فعالیت‌های کمیته، گفت: باید هر چه سریع‌تر اولویت‌های مورد نظر کمیته مشخص و فرآیند عضوگیری آغاز شود. در این حوزه باید از تمام ظرفیت‌های موجود استفاده کنیم، از جمله سفارت ایران در دمشق و سفارت سوریه در تهران. کیوان کاشفی تأکید کرد: از طرفی نباید تنها خود را به اعزام و پذیرش هیات محدود کنیم. طراحی الگوهای متنوع برای ارتباط با کشورهای مختلف از جمله سوریه لازم است.

از آنسو، حسین پیرموذن، عضو هیات رییسه اتاق ایران نیز خواستار ارایه تمهیدات ویژه برای تجار و بازرگانانی که با سوریه همکاری مشترک دارند شد و گفت: این کمیته باید با سرعت و در عین حال با مطالعه دقیق ظرفیت‌ها و زمینه‌های همکاری را تعیین و کار خود را آغاز کند. ارایه نقشه راه مشخص برای ورود به بازار سوریه کمک می‌کند تا حضوری مستمر و پایدار داشته باشیم.

حمل ونقل؛ مهم‌ترین چالش تجارت با سوریه

در ادامه این نشست، مشاور معاون اول رییس جمهور و دبیر ستاد توسعه همکاری‌های اقتصادی ایران با عراق و سوریه از اهمیت فعالیت‌های هماهنگ و منظم با مدیریتی واحد از سوی بخش خصوصی در بازار سوریه سخن گفت و تصریح کرد: در این حوزه باید مطالعات کارشناسی و دقیقی انجام شود و راهکارهای مناسبی برای مساله حمل‌ونقل و امور بانکی اتخاذ شود. از طرفی مشارکت بخش خصوصی در این کار، موجب می‌شود حضور ایران در بازار سوریه پایدار بوده و قوام داشته باشد. بر اساس اظهارات حسن دانایی فر، اراده خوبی از سوی دو طرف برای برقراری روابط گسترده وجود دارد. او گفت: آنچه باید لحاظ شود توجه به حوزه‌هایی است که تاکنون در محور فعالیت‌های ایران در بازار سوریه نبوده است. برای مثال صنایع غذایی ایران تا به امروز در این بازار حضور نداشته و برای همین لازم است با استفاده از تجربه خوبی که در بازار عراق کسب کردیم، سوریه را نیز هدف قرار داده و وارد شویم. دانایی فر ادامه داد: البته شرایط سوریه با عراق متفاوت است. مهم‌ترین مساله‌ای که باید مورد توجه باشد، حمل‌ونقل است که به دلیل نبود شرکت‌های بزرگ و قدرتمند در این بخش، تجارت با سوریه دچار مشکل شده است. از سوی دیگر در این کشور بخش خصوصی منسجم و قوی وجود ندارد و کلیه امور توسط دولت انجام می‌شود.

دانایی فر همچنین به‌روزرسانی اطلاعات در مورد چگونگی حضور در بازار سوریه را مورد تأکید قرار داد و گفت: به دلیل وقفه چندساله‌ای که بین همکاری‌های اقتصادی ایران و سوریه افتاده است، اطلاعات بخش خصوصی و فعالان اقتصادی دو کشور از یکدیگر قدیمی است. کمیته مشترک ایران و سوریه باید در قدم اول این اطلاعات را به‌روز کند. او همچنین با توجه به توافق‌نامه تجارت آزاد که بین کشورهای اتحادیه عرب امضا شده گفت: این توافق‌نامه ظرفیتی است که ایران با حضور در بازار کشورهای عراق، سوریه و لبنان می‌تواند از آن استفاده و تولیدات خود را به سایر کشورهای این منطقه صادر کند.

عضو هیات نمایندگان اتاق تهران مطرح کرد

پیش‌بینی‌ناپذیری؛ رنج این روزهای اقتصاد

عضو هیات نمایندگان اتاق تهران معتقد است: فعال اقتصادی هیچ قدرتی برای برنامه‌ریزی آینده ندارد چراکه نمی‌داند باید چندسناریو برای انجام کارش پیش بینی کند. عباس آرگون در گفت‌وگو با پایگاه خبری اتاق تهران، بیان کرد: ترخیص کالا ناشی از اختلاف نرخ ارز و طرح نرخ ارز نیمایی بود. براساس اعلام دستگاه‌ها واردکنندگانی که فرآیند ترخیص کالا و خروج آن از گمرک را پیش از تاریخ ۱۶ مرداد انجام نداده بودند باید مابه‌التفاوت نرخ ارز را با توجه به نرخ نیما پرداخت می‌کردند و این مساله حتی کسانی که همه فرآیند را طی کرده و فقط کالا را ترخیص نکرده بودند را هم شامل شد. این باعث شد ترخیص کالاها با وقفه انجام شود و این وقفه واردکنندگان کالاهای فاسدشدنی که دوره مصرف داشتند را نیز متضرر کرد. او در ادامه اظهار کرد: دولت در حالی در این دوره از لزوم پرداخت مابه‌التفاوت ارزی می‌گفت که تامین مالی برای بنگاه‌های اقتصادی کار ساده‌ای نیست و این مساله ورای سود و زیان فعال اقتصادی است. با توجه به مشکلات مربوط به تامین نقدینگی بنگاه‌های اقتصادی در کشور، تامین مالی ناشی از تصمیم دولت که به فعالان اقتصادی تحمیل شده بود، به راحتی انجام نپذیرفت چراکه این کار هزینه‌های خاص خود را دارد و تابع سپری شدن زمان است.

به گفته آرگون، واردکننده‌ای که با حاشیه سود ۱۰ درصدی کالایش را پیش فروش کرده بود، در عمل با ایجاد قاعده نرخ ارز نیمایی با مشکل روبه‌رو شد. در چنین شرایطی فروش کالای وارداتی برای فعال اقتصادی که مجبور به پرداخت مابه‌التفاوت ارزی هم شده بود، چیزی جز ضرر به همراه نداشت. در چنین شرایطی علاوه بر زیان حال حاضر، فعال اقتصادی هیچ قدرتی برای برنامه‌ریزی آینده ندارد چراکه نمی‌داند باید چندسناریو برای انجام کارش پیش بینی کند.

عضو هیات نمایندگان اتاق تهران اظهار کرد: سیاست‌های کلان دولت که حرکت وزارت خانه‌ها نیز در چارچوب‌های آن اتفاق می‌افتد در ماه‌های گذشته به سردرگمی فعالان اقتصادی منجر شده است. او ادامه داد: هماهنگی و یکپارچه‌سازی بخش‌های مختلف اقتصاد و ثبات رویه مسوولیت دولت است که در چندماه اخیر به درستی انجام نشد. به گفته آرگون، در بحث تجارت کالا را وارد کردیم اما با توجه به راه‌اندازی سامانه نیما نرخ‌های جدید ارز به میان آمد. برای ثبت سفارش مشکل ایجاد شد در حالی که براساس قاعده قدیم کار می‌کردیم و پس از آن به مساله ممنوعیت ورود کالاها برخوردیم در حالی که کالا در گمرک بود و سوال این بود که کالایی که در گمرک است را چطور ممنوع الورود می‌کنید؟ هزینه مالی این عدم هماهنگی و یکپارچه‌سازی در چندماه اخیر فعالان اقتصادی را متضرر کرده است؛ چراکه آنها بطور روزانه باید با قواعد تازه‌ای که دولت ایجاد کار کنند و این یعنی پیش‌بینی‌ناپذیری اقتصاد. با توجه به این مقدمه، به نظر نمی‌رسد صرف تغییر یک وزیر و وزارتخانه مشکلات را حل کند. پیش‌بینی‌پذیری ضرورتی است که تمام دولت باید به آن توجه کند.

معاون نظارت سازمان حمایت مصرف‌کنندگان با تشریح فرآیند قیمت‌گذاری خودرو عنوان کرد

کارگروه تنظیم بازار حرف آخر را می‌زند

بررسی قیمت تمام شده خودرو در این سازمان بدون لحاظ منافع یکسویه شرکت‌های خودروساز یا مصرف‌کنندگان و صرفاً بر اساس صورت‌های مالی حسابرسی شده و اسناد و مدارک مثبته، وفق ضوابط عمومی قیمت‌گذاری مصوب هیات تعیین و تثبیت قیمت‌ها و با رعایت حقوق مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان صورت می‌پذیرد.

وحید منایی عضو هیات‌مدیره و معاون نظارت بر کالاهای سرمایه‌ای و خدمات سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان گفت: بررسی قیمت تمام شده خودرو در این سازمان بدون لحاظ منافع یکسویه شرکت‌های خودروساز یا مصرف‌کنندگان، صورت می‌پذیرد.

معاون نظارت بر کالاهای سرمایه‌ای و خدمات سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان با استناد به ابلاغیه شماره ۶۰/۱۶۹۷۵۶ مورخ ۲۷ شهریورماه سال جاری در رابطه با دستورالعمل ساماندهی بازار خودرو توسط وزیر صنعت، معدن و تجارت و رییس کارگروه تنظیم بازار، بیان داشت: قیمت خودرو پس از بررسی و محاسبه قیمت تمام شده توسط این سازمان بر مبنای مستندات مالی حسابرسی شده و مرتبط با تولید هر خودرو در کمیته خودرو مطرح و برای تأیید و تصویب به کارگروه تنظیم بازار منعکس می‌شود.

منایی ضمن تاکید بر اینکه هیچ یک از کارکنان این سازمان نقش و کرسی در هیات‌مدیره شرکت‌های خودروساز ندارند، گفت: بررسی قیمت تمام شده خودرو در این سازمان بدون لحاظ منافع یکسویه شرکت‌های خودروساز یا مصرف‌کنندگان و صرفاً بر اساس صورت‌های مالی حسابرسی شده و اسناد و مدارک مثبته، وفق ضوابط عمومی قیمت‌گذاری مصوب هیات تعیین و تثبیت قیمت‌ها و با رعایت حقوق مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان صورت می‌پذیرد و این موضوع در قالب یک نظریه کارشناسی و محاسباتی طرح می‌شود که باید جانب انصاف، عدالت و بی‌طرفی در آن بر اساس واقعیات و اعداد و ارقام رعایت شده باشد.

وی در ادامه افزود: بدیهی است متعاقباً، کارگروه تنظیم بازار بر اساس منافع، مصالح و ملاحظات تنظیم بازار نسبت به چگونگی اعمال و پیاده‌سازی قیمت‌های جدید، تصمیم خواهد گرفت.

معاون نظارت بر کالاهای سرمایه‌ای و خدمات سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان مقایسه شرایط فعلی با سال ۱۳۹۱ و متهم کردن این سازمان را به حفظ منافع تولیدکنندگان، مربوط به حدس و گمان شخصی برخی افراد دانست و توضیح داد: اساساً قیمت‌های فروش خودروسازان در اسفند ماه سال ۱۳۹۱ نیز بر اساس ضوابط قانونی وقت راساً توسط خودروسازان تعیین و اجرا شده و موضوع تعیین قیمت دو برابری توسط این سازمان در مقطع زمانی یاد شده به هیچ‌وجه صحت ندارد.

بهای نفت خام وارد روند بزرگ‌ترین کاهش از سال ۲۰۱۶ شد

پازل کاهش قیمت نفت خام

گروه انرژی | علیرضا کیانی |

از تولیدکنندگان نفت خام نشانه‌های متناقضی به گوش می‌رسد. ذخایر نفتی ایالات‌متحده در حال افزایش است. مهم‌تر از همه اینکه دورنمای کاهش رشد اقتصادی جهان، بازارها را تهدید می‌کند. از طرفی احتمال عدم کاهش صادرات نفت تهران به میزانی که واشنگتن خواستار آن بود می‌تواند به کاهش هیجان بازار بینجامد. این مسائل در کنار هم زمینه لازم برای بزرگ‌ترین کاهش ماهانه قیمت نفت از سال ۲۰۱۶ به این سو را فراهم آورده است. با وجود این قیمت طلای سیاه در بازار لندن در روز چهارشنبه روی افزایش را دید به‌طوری که برنت و نفت خام امریکا هر یک با ۳۵ و ۲۵ سنت افزایش قیمت به ترتیب بشکه‌ای ۷۶ دلار و ۲۶ سنت و ۶۶ دلار و ۴۳ سنت معامله شدند.

پس از ۲ ماه متوالی افزایش قیمت طلای سیاه، حال و در ماه اکتبر قیمت قراردادهای نفت خام در بازار نقل‌وانتقالات نیویورک (نایمکس) ۸،۸ درصد کاهش یافته است. فرار از بازارهای سرمایه جهانی و بالاگرفتن تنش میان ایالات‌متحده و چین، چشم‌انداز رشد اقتصادی و تقاضای انرژی را کدر کرده و روند قیمت نفت که همین چند هفته پیش رکوردهای ۴ ساله را جابه‌جا کرد، نزولی کرده است. از طرفی، چنانکه بلومبرگ در گزارشش می‌آورد، نگرانی‌ها از کاهش عرضه نفت به دلیل تحریم‌های قریب‌الوقوع ایالات‌متحده علیه ایران حال با تعهد دیگر اعضای سازمان کشورهای صادرکننده نفت به افزایش تولید، کاهش یافته است.

با وجود این فضا، قیمت نفت روز چهارشنبه برای نخستین بار در سه روز گذشته به دلیل نزدیک شدن به موعد تحریم‌های ایران افزایش یافت اما عرضه فزاینده و نگرانی‌ها نسبت به دورنمای تقاضا در بحبوحه جنگ تجاری امریکا و چین، رشد قیمت‌ها را محدود ساخت. روز گذشته، بهای معاملات آتی نفت برنت با ۳۵ سنت درصد افزایش و به ۷۶ دلار ۲۶ سنت در هر بشکه رسید. بهای معاملات آتی وست تگزاس اینترمدیت امریکا نیز ۲۵ سنت نسبت به روز قبل افزایش یافت و به ۶۶ دلار و ۴۳ سنت در هر بشکه رسید. شاخص قیمت نفت امریکا روز سه‌شنبه ۱.۳ درصد سقوط کرده بود و تا مرز ۶۵.۳۳ دلار در هر بشکه عقب‌نشینی کرده بود.

تونی نونان، مدیر ریسک نفت در شرکت میتسوبیشی با اشاره به قیمت برنت، در این باره به رویترز گفت: «همه تصور می‌کردند که قیمت نفت به محدوده ۹۰ دلار خواهد رسید اما اکنون به سوی محدوده ۶۰ دلار پیش می‌رود».

تمام نگرانی‌های عرضه

از اوپک صدای واحدی درباره عرضه نفت در ماه‌های پیش‌رو شنیده نمی‌شود. از یک‌سو، وزیر انرژی عربستان که بزرگ‌ترین صادرکننده نفت در اوپک و رهبر غیر رسمی این سازمان به حساب می‌آید، ادعا کرده است که اوپک «تا جای ممکن نفت تولید خواهد کرد». از سوی دیگر، یکی از اعضای کمیته اوپک گفته است که این سازمان می‌تواند در سال آتی عرضه را کاهش دهد. این مسائل به ایجاد عدم قطعیت در بازار دامن زده است. در ایالات‌متحده، برآوردها از این حاکی است که ذخایر نفتی برای ششمین هفته متوالی افزایش یابد. بعد از رسیدن قیمت نفت به ۷۶ دلار در هر بشکه در ابتدای ماه جاری، آن‌هم برای نخستین‌بار از سال ۲۰۱۴ به این‌سو، قیمت قراردادهای فروش نفت خام ایالات‌متحده، وست‌تگزاس اینترمدیت ۱۰ درصد کاهش را تجربه کرده است.

کیم کوانگری، تحلیلگر شرکت تبادلات اوراق آتی سامسونگ در گفت‌وگویی تلفنی در این باره به بلومبرگ گفت: «در بازار نفت نگرانی‌هایی درباره تنش‌های فزاینده میان پکن و واشنگتن و کاهش قیمت‌های سهام در جهان وجود دارد. با این همه و با توجه به افزایش حجم ذخایر بازار نفت و نشانه‌های افزایش تولید از سوی عربستان سعودی، قیمت نفت در ماه جاری عملا نمی‌توانست بالاتر از ۷۵ دلار در بشکه باقی بماند».

دونالد ترامپ، رییس‌جمهور امریکا دوشنبه هفته جاری هشدار داد که طرح تعرفه‌های جدید به ارزش میلیاردها دلار آماده شده است تا در صورت به توافق نرسیدن با چین، اجرایی شوند. ترامپ اظهار کرده که «ترجیح می‌دهد توافقی صورت دهد اما چین آماده این کار نیست». امریکا پیش از این روی واردات کالاهای چینی به ارزش ۲۵۰ میلیارد دلار تعرفه وضع کرده و چین نیز با اعمال تعرفه روی کالاهای امریکایی به ارزش ۱۱۰ میلیارد دلار، واکنش نشان داده است.

از سوی دیگر، طبق آمار رفینیتیو آیکان، تولید نفت خام روسیه، امریکا و عربستان سعودی که سه تولیدکننده بزرگ جهان هستند، در نیمه اول سپتامبر به ۳۳ میلیون بشکه در روز رسید که نشانه دیگری از فراوانی عرضه با وجود بازگشت تحریم‌های امریکا علیه ایران است. در ایالات‌متحده، موسسه نفت امریکا در گزارشی آورده است که ذخایر نفت این کشور ظرف هفته گذشته ۵ میلیون و ۶۹۰ هزار بشکه افزایش یافته است.

اگر این اطلاعات از سوی داده‌هایی که از سوی اداره انرژی ایالات‌متحده منتشر خواهد شد تایید شود، آن‌گاه می‌توان گفت که ذخایر نفتی امریکا برای ششمین هفته متوالی روند افزایشی را پشت سر گذاشته است که این زمان طولانی‌ترین دوران افزایش ذخایر در این کشور از مارس سال ۲۰۱۷ به این سو به حساب می‌آید.

همچنین، بلومبرگ خبر می‌دهد که عربستان سعودی و روسیه که بزرگترین صادرکنندگان و تولیدکنندگان نفت در جهان هستند، با افزایش تولید نفت خود می‌خواهند آثار کمبود نفت ایران در بازار پس از تحریم‌های ایالات متحده علیه ایران را تخفیف دهند و خواسته‌های رییس‌جمهور ایالات متحده برای کاهش قیمت‌ها را اجابت کنند. وزیر انرژی روسیه، الکساندر نواک نیز در مصاحبه‌ای اعلام کرده است که روسیه هیچ دلیلی برای کاهش تولید خود نمی‌بیند. بلومبرگ می‌نویسد که عربستان سعودی نیز تا کنون تولید خود را به ۱۰ میلیون و ۷۰۰ هزار بشکه در روز رسانده است که این رقم به بالاترین رکورد این کشور در تاریخ بسیار نزدیک است. این در حالی‌است که خالد الفالح همین هفته پیش در مصاحبه‌ای با خبرگزاری تاس روسیه از احتمال نیاز به «دخالت در بازار» سخن گفته بود که این صحبت‌ها یک روز بعد از سوی کمیته ناظر بر توافق ماه ژوئن اوپک‌پلاس روی میزان تولید به نحو دیگری نیز تکرار شد. این کمیته در گزارش خود از نیاز به «تغییر رویه» اوپک‌پلاس در قبال تغییرات روز بازار و افزایش ذخایر نفتی در جهان صحبت کرده بود.

برش

از اوپک صدای واحدی درباره عرضه نفت در ماه‌های پیش‌رو شنیده نمی‌شود. از یک‌سو، وزیر انرژی عربستان که بزرگ‌ترین صادرکننده نفت در اوپک و رهبر غیر رسمی این سازمان به حساب می‌آید، ادعا کرده است که اوپک «تا جای ممکن نفت تولید خواهد کرد». از سوی دیگر، یکی از اعضای کمیته اوپک گفته است که این سازمان می‌تواند در سال آتی عرضه را کاهش دهد. این مسائل به ایجاد عدم قطعیت در بازار دامن زده است.

پازل صادرات نفت ایران

بزرگ‌ترین اختلال در طرف عرضه بازار اما، احتمال کاهش قابل توجه صادرات نفت ایران پس از شروع تحریم‌های ایالات متحده است. دولت دونالد ترامپ همه تلاش خود را می‌کند تا روز چهارم ماه نوامبر، صادرات نفت ایران را قطع کند. همزمان این کشور در تلاش است تا پس از قطع جریان نفت ایران به سمت بازارهای جهانی، قیمت جهانی نفت خام بالا نرود. طبیعتا کاهش احتمال قطع صادرات ایران، به کاهش قیمت‌های نفت کمک خواهد کرد. خبرگزاری رویترز اخیرا در گزارشی با اشاره به ادعای رییس‌جمهوری امریکا مبنی بر اینکه واشنگتن قصد دارد جلوی صادرات نفت ایران را بگیرد، نوشت: «نمی توان جلوی صادرات نفت ایران را گرفت و به هرحال تهران نفت خود را صادر خواهد کرد».

این خبرگزاری در تحلیل خود آورده است که کسب اطلاع دقیق از میزان صدور نفت خام ایران و آمار دقیق نفتکش‌هایی که نفت خام ایران را به گوشه و کنار جهان ارسال می‌کنند، به یک راز بدل شده است. ایران نیز در موارد متعددی ادعا کرده است که نفت عربستان و هیچ کشور دیگری نمی‌تواند جای نفت ایران را در بازار پر کند. ایران می‌گوید که «ابطال موردی تحریم ها»، این اجازه را به ایران می‌دهد که نفت خام خود را بفروشد. منظور از ابطال موردی تحریم‌ها همان اعطای معافیت از سوی ایالات‌متحده به مشتریان نفتی این کشور است. یک منبع آگاه ایرانی در این مورد به رویترز گفته است: «معافیت از تحریم‌ها اتفاق خواهد افتاد و عربستان و روسیه نمی‌توانند جای نفت ایران را پر کنند».

اتحادیه اروپا اعلام کرده است «قانون انسداد» خود را برای حمایت از شرکت‌های اروپایی فعال در ایران اجرا می‌کند تا از این شرکت‌ها در برابر تهدید تحریم‌های امریکا، محافظت کند. رویترز با اشاره به این تلاش‌ها می‌افزاید: «مکانیزم ویژه اتحادیه اروپا به شرکت‌های اروپایی امکان می‌دهد که مطابق با قوانین این اتحادیه به فعالیت خود با ایران ادامه دهند.

علاوه بر این، اتحادیه اروپا چندین طرح دیگر نیز برای حفاظت از تجارت اروپا با ایران اندیشیده است. فرانسه، انگلیس و آلمان معتقدند که حفظ توافق هسته‌ای ۲۰۱۵ ضروری و کاملا چیزی جدا از مسائل موشکی است و به منع اشاعه سلاح‌های هسته‌ای کمک می‌کند».

این تلاش‌ها منحصر به اتحادیه اروپا نمی‌شود، چنانکه بیزنس‌اینسایدر در گزارش آورده است که بسیاری از دیگر متحدان امریکا خواستار معافیت از تحریم‌های امریکا علیه نفت ایران خواهند شد. بیزنس‌استاندارد نوشته است که هند، کره جنوبی و ژاپن، ترکیه، عراق و چین کشورهایی هستند که در برابر قطع یا کاستن از واردات نفت از ایران مقاومت می‌کنند. رویترز اخیراً در گزارشی نوشته بود سه مشتری بزرگ نفتی ایران یعنی هند، چین و ترکیه در برابر درخواست واشنگتن برای توقف خرید نفت از ایران مقاومت می‌کنند و می‌گویند عرضه جهانی نفت برای جایگزینی نفت ایران کافی نیست. استیون منوچین، وزیر خزانه‌داری امریکا نیز اخیراً گفته است که مشتریان نفتی ایران در صورت کاهش ۲۰ درصدی خرید نفت از ایران می‌توانند از معافیت‌های تحریمی بهره‌مند شوند.

از طرفی، برایان هوک، نماینده ویژه وزیر خارجه امریکا در امور ایران ماه گذشته با خطاب قرار دادن مشتریان ایران گفت: «یا با ایران تجارت کنید یا با ایالات متحده». بیزنس‌استاندارد در گزارش خود با مد نظر قرار دادن چنین موضع‌گیری‌هایی می‌نویسد که کشورهای زیادی از جمله در میان متحدان امریکا خواهند بود که یا تحریم‌ها را نقض خواهند کرد و یا به دنبال برخورداری از معافیت‌های تحریمی خواهند بود. آخرین بار که تحریم‌های نفتی علیه ایران به اجرا در آمد، چین، ژاپن، کره جنوبی، ترکیه، تایوان و هند از معافیت برخوردار شدند.

در دولت فعلی ایالات‌متحده، هنوز مشخص نیست در صورت اعطای چنین معافیت‌هایی، آیا آنها علناً اعلام می‌شوند و یا اینکه بر سر آنها پشت‌پرده موافقت خواهد شد. تا تعیین تکلیف مساله کاهش صادرات نفت ایران و میزان آن تنها چند روز باقیست. اگر نفت ایران به میزانی که ایالات‌متحده مدت‌هاست آن را دنبال می‌کند، کاهش نیابد، آن‌گاه نفت برای کاهش قیمت، دلیلی مهم پیدا می‌کند؛ دلیلی که از لحاظ اهمیت با افزایش تنش‌های تجاری امریکا و چین و افزایش حجم ذخایر برابری خواهد کرد. با این وجود باید دید که واکنش اوپک به این تغییرات چه خواهد بود.

نظام تعرفه‌ای جدید شارژ خودروهای برقی را آسان‌تر می‌کند

بریتانیا به دنبال ارزان کردن شارژ خودروهای برقی

منبع: بلومبرگ | ترجمه: علیرضا کیانی |

شارژ کردن خودروهای الکتریکی ممکن است بسیار ارزان‌تر شود. خبرگزاری بلومبرگ در گزارشی نوشت که شرکت اکتاپوس انرژی که یکی از تامین‌کنندگان انرژی‌های تجدیدپذیر است در نظر دارد تا تعرفه‌هایی را در ارتباط با هزینه‌های زمان‌های متفاوت استفاده از برق در بریتانیا معرفی کند. این نظام تعرفه‌ای به مشتریان اجازه می‌دهد تا ارزان‌ترین زمان را برای شارژ خودروی خود، استفاده از ماشین لباس‌شویی یا هر فعالیت پر مصرف دیگری را انتخاب کنند. قیمت شناور عرضه انرژی از سوی این شرکت، به کمتر شدن هزینه مصرف‌کنندگان و کاهش تقاضا در ساعات اوج مصرف برق کمک می‌کند.

از ماه مارس، وسیله‌ای با نام تجاری «اجایل» که هر نیم‌ساعت قیمت برق را بررسی می‌کند در خودروی ۱۵۰ مشتری در حال آزمایش است. بر اساس گزارشی که شرکت اکتاپوس منتشر ساخته، با استفاده از این وسیله، رانندگان خودروهای برقی توانسته‌اند شارژ خودرو در ساعات شلوغ مصرف را تا ۴۷ درصد کاهش دهند. بر این اساس، یک مصرف‌کننده نوعی می‌تواند سالانه ۱۸۸ پوند یا ۲۴۳ دلار در هزینه انرژی صرفه‌جویی کند.

نظام تعرفه‌ای جدید می‌تواند با تمرکززدایی از تقاضا از طریق ایجاد شبکه هوشمند انرژی، هزینه چند میلیارد پوندی لازم برای به روز کردن شبکه انرژی مسن بریتانیا را کاهش دهد. شرکت اکتاپوس روی تاثیر این تعرفه بر بازار خودروهای برقی نیز تاکید می‌کند.

گرگ جکسون، مدیر اجرایی شرکت اکتاپوس در این باره به بلومبرگ می‌گوید: «زیرساخت‌های انرژی کنونی جوابگوی نیازها نیستند». به گفته او «در دنیای انرژی نگرانی و بحث مبسوطی در این باره وجود دارد که با افزایش خودروهای برقی، شبکه توزیع برق هر چه بیشتر از تامین تقاضا ناتوان شود». یکی از مسائل ناشناخته درباره خودروهای برقی، میزان تاثیر شارژکردن آنها بر مصرف برق است. اگر مردم درست زمانی که از سر کار به خانه بازمی‌گردند یعنی همان زمانی که مصرف برق در بالاترین حد خود قرار دارد، خودروی خود را به شارژ بزنند، شبکه توزیع برق ممکن است با مشکل مواجه شود. نظام تعرفه‌ای که بر اساس هزینه زمان‌های متفاوت استفاده از برق ایجاد شده اجازه می‌دهد تا با شارژ خودرو در زمان‌هایی غیر از اوج مصرف، هزینه پر کردن باتری اتومبیل‌های الکترونیک کاهش یابد.

حرکت بریتانیا به سمت استفاده از خودروهای الکترونیک می‌تواند به عاملی برای تشویق مصرف‌کنندگان به یادگیری بیشتر درباره بازار انرژی و یافتن ارزان‌ترین راه ممکن برای تامین برق لازم برای خودروها بدل شود.

سیاست‌گذاران و صنعت انرژی امیدوارند تا مصرف‌کنندگان مطلع‌تر در بازار انرژی به فکر استفاده از خانه‌های هوشمند، وسایل زندگی کم‌مصرف و خودروهای برقی بیافتند. بلومبرگ با استناد به گزارش نشنال گرید ادعا می‌کند که تا سال ۲۰۳۰ حدود ۱۱ میلیون خودرو برقی در بریتانیا تردد خواهد کرد بر اساس این برآورد، تا سال ۲۰۴۰ این رقم به ۳۶ میلیون خودرو خواهد رسید.

جکسون در این باره به بلومبرگ می‌گوید: «ما هر کاری از دستمان برآید باید برای تسریع روند کاهش کربن انجام دهیم. واقعیت این است که ما به شبکه توزیع برق هوشمندی احتیاج داریم که بتواند با توزیع متناسب بار مصرف، شارژ سریع خودروهای برقی را ممکن سازد».

وضعیت صادرات نفت ایران به آسیا در ماه سپتامبر

رشد ۲۱ درصدی خرید نفت هند از ایران

ایسنا | آمار کشتیرانی نشان داد واردات نفت ایران از سوی خریداران بزرگ آسیا در سپتامبر به ۱.۱۳ میلیون بشکه در روز رسید.

آمار رسمی و اطلاعات رهگیری نفتکش‌ها که از سوی رویترز منتشر شد، نشان داد چین، هند، ژاپن و کره جنوبی طی ماه میلادی گذشته مجموعا ۱.۱۳ میلیون بشکه در روز نفت از ایران وارد کردند که در مقایسه با سپتامبر سال ۲۰۱۷ به میزان ۴۰.۹ درصد کاهش نشان داد. امریکا پس از خروج از برجام، ایران را هدف تحریم‌های جدید قرار داد و تحریم‌های نفتی در پنجم نوامبر آغاز خواهد شد. واشنگتن خریداران نفت ایران را برای به صفر رساندن وارداتشان از تهران تحت فشار قرار داده است. استیون منوچین، وزیر خزانه داری امریکا هفته گذشته اظهار کرده بود دریافت معافیت از تحریم‌ها نسبت به دوران اوباما دشوارتر خواهد بود. با این حال در حالی که تنها چند روز به اجرای تحریم‌ها مانده است، ایران همچنان نفت زیادی می‌فروشد.

ژاپن امیدوار است بتواند این بار نیز از تحریم‌های واشنگتن معافیت بگیرد و به گفته منابع آگاه، سه خریدار دیگر شامل هند، چین و ترکیه در برابر خواسته امریکا برای توقف خریدشان مقاومت می‌کنند. ایران نیز تاکید کرده صادرات نفتش را ادامه خواهد داد و تحریم‌های امریکا بازارهای نفت را مطمئنا ملتهب می‌کنند. محمد جواد ظریف، وزیر خارجه در مصاحبه اخیری گفته بود صادرات نفت ایران متوقف نخواهد شد. اسحاق جهانگیری -معاون اول رییس جمهوری -نیز هفته جاری اظهار کرد: با وجود تحریم‌ها، صادرات نفت ایران به پایین یک میلیون بشکه در روز نخواهد رسید. واردات نفت هند از ایران در سپتامبر، ۲۷ درصد نسبت به سپتامبر سال گذشته رشد کرد و به ۵۲۷ هزار و ۶۰۰ بشکه در روز رسید. خریداران هندی قصد دارند در نوامبر با وجود آغاز تحریم‌ها، ۹ میلیون بشکه نفت ایران را خریداری کنند. میانگین واردات هند از ایران در فاصله ژانویه تا سپتامبر ۵۹۲ هزار و ۴۰۰ بشکه در روز بود که نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۲۱.۳ درصد افزایش داشت. طبق آمار رفینیتیو آیکان، واردات نفت چین از ایران در سپتامبر به ۴۵۸ هزار بشکه در روز رسید که نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۴۱.۶ درصد کاهش نشان داد. با این حال میزان واردات این کشور در فاصله ژانویه تا سپتامبر نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۲.۴ درصد رشد داشت و به ۶۴۳ هزار و ۸۶۹ بشکه در روز رسید. بر اساس آمار وزارت بازرگانی ژاپن، توکیو واردات نفت ایران را در سپتامبر ۳۱ درصد نسبت به سپتامبر سال گذشته کاهش داد و ۱۴۸ هزار و ۷۵۵ بشکه در روز نفت وارد کرد. میزان واردات ژاپن در فاصله ژانویه تا سپتامبر ۱۶۴ هزار و ۹۰۰ بشکه در روز بود که نسبت به سال گذشته ۰.۳ درصد کمتر بود. میانگین مجموع واردات خریداران بزرگ آسیایی نفت ایران در فاصله ژانویه تا سپتامبر امسال به یک میلیون و ۶۱۴ هزار و ۳۶۳ بشکه در روز رسید.

کوتاه از دنیای انرژی

اتصال فاز ۱۳ پارس جنوبی به شبکه گاز

شانا | مجری طرح توسعه فاز ۱۳ پارس جنوبی از افزایش ضریب انعطاف‌پذیری تولید پالایشگاه این فاز به دلیل اتصال خط خروجی گاز شیرین تولیدی آن به خطوط ششم و نهم سراسری انتقال گاز کشور خبر داد.

پیام معتمد با اشاره به همزمانی اجرای بی‌وقفه، منسجم و یکپارچه ۲ بخش پالایشگاهی و فراساحلی به منظور سرعت‌بخشی به روند توسعه فاز ۱۳ پارس جنوبی گفت: با تلاش کارکنان بخش‌های مختلف عملیاتی در گروه پیمانکار و کارفرمای این پروژه، اتصال خط ۴۲ اینچی انتقال گاز شیرین خروجی پالایشگاه فاز ۱۳ به خط ۵۶ اینچی رابط سایت ۱ و ۲ پارس جنوبی با موفقیت انجام شد. وی افزود: انجام این مراحل از چهارشنبه هفته گذشته (۲ آبان) آغاز شد و با تلاش شبانه‌روزی گروه‌های فعال در این بخش پس از چهار روز با موفقیت به پایان رسید و هم‌اکنون پالایشگاه فاز ۱۳ از توانایی ارسال گاز شیرین به خطوط ۶ و ۹ شبکه سراسری انتقال گاز برخوردار است. مجری طرح توسعه فاز ۱۳ پارس جنوبی در خصوص تمهیدات اندیشیده شده برای جلوگیری از بالا رفتن فشار خط سراسری IGAT۶ به دلیل راه‌اندازی چند پالایشگاه در سایت ۲ تأکید کرد: خط نهم سراسری انتقال گاز، مازاد گاز خروجی پالایشگاه‌های سایت ۲ پارس جنوبی را به خطوط سراسری ۳ و ۱۰ سایت ۱ منتقل خواهد کرد.

آغاز اکتشاف نفت و گاز مدیترانه توسط ترکیه

تسنیم | یک کشتی ترک به سمت اولین نقطه حفاری مورد نظر خود برای اکتشاف نفت و گاز طبیعی در مدیترانه شرقی روانه شده است.

به گزارش الجزیره، طبق اطلاعات رسانه‌های دولتی یک کشتی ترک به سمت اولین نقطه حفاری خود برای اکتشاف نفت و گاز طبیعی در مدیترانه شرقی روانه شده است. این کار احتمالا باعث تنش‌های دوباره با کشورهای همسایه قبرس و یونان بر سر حدود اختیارات قانونی می‌شود. تلاش برای برداشت نفت و گاز در منطقه اخیراً باعث اختلاف بین آتن و آنکارا و همچنین بین جمهوری ترک قبرس شمالی و جمهوری یونانی تبار قبرس شده است. ترکیه و قبرسی‌های یونانی تبار، هر دو ادعاهایی برای حدود اختیارات قانونی جست‌وجوی نفت و گاز دریایی در مدیترانه شرقی دارند. منطقه‌ای که عقیده دارند از نظر گاز طبیعی غنی است. فتیح دانمز، وزیر انرژی و منابع طبیعی ترکیه در مراسمی برای راه‌اندازی کشتی حفاری در روز سه‌شنبه گفت: «اولین نقطه حفاری ۱۰۰ کیلومتری استان جنوبی آنتالیا است» او ادامه داد: «هدف اصلی ترکیه استقلال در انرژی است. ما به منابع دیگران چشم ندوخته‌ایم. تنها مساله ما ارایه ثروتهای قلمروی خودمان به مردم کشورمان است». اولین چاه در جنوب و اطراف قبرس، با قلمروی مورد بحث فاصله دارد.

سینوپک چین در صدد تداوم خرید نفت ایران

ایسنا | شرکت سینوپک چین سرگرم گفت‌وگو با مقامات دولتی و تامین‌کنندگان در خصوص واردات نفت ایران است و تلاش می‌کند تمهیدات ویژه‌ای برای ادامه واردات در هفته‌های آینده انجام دهد.

هوانگ ونشنگ، نایب رییس شرکت سینوپک در کنفرانس اعلام نتایج مالی سه ماهه این شرکت اظهار کرد: بسیاری از پالایشگاه‌های سینوپک برای فرآوری نفت ایران پیکربندی شده‌اند و این شرکت به مدت بیش از دو دهه با ایران قرارداد داشته است.

سینوپک بزرگ‌ترین پالایشگاه جهان از نظر ظرفیت و تولید است و حدود دو سوم از نفت ایران که به چین وارد می‌شود را جذب می‌کند.

بر اساس گزارش پلاتس، این شرکت در سال میلادی گذشته حدود ۱۴۹.۸۳ میلیون بشکه نفت ایران را خریداری کرد که حدود ۸.۶ درصد از کل تولیدش را تشکیل داد. بلومبرگ هفته گذشته به نقل از منابع آگاه خبر داد دولت چین از دو شرکت نفتی دولتی شرکت ملی نفت چین و سینوپک خواسته است در ماه میلادی آینده از ایران واردات نداشته باشند. دولت چین پیش از این با تحریم‌های یکجانبه امریکا علیه ایران مخالفت کرده بود. مقامات امریکایی در اوت اظهار کرده بودند نتوانسته‌اند چین را متقاعد کنند واردات نفت ایران را متوقف کند با این حال چینی‌ها موافقت کرده بودند خریدشان را افزایش ندهند.

اصلاح ساختاری توانیر در دست بررسی

تسنیم | مدیرعامل توانیر گفت: در خصوص اینکه بتوانیم اقداماتی انجام دهیم که بهره‌وری را افزایش دهد، برنامه‌هایی داریم که ممکن است بخشی از آن با اصلاح ساختار باشد.

محمدحسن متولی‌زاده مدیرعامل شرکت توانیر اظهار داشت: تغییر ساختار صنعت برق از مباحثی است که لازم است زمان بگذرد و روی آن بررسی‌های جامعی صورت بگیرد. وی افزود: ما در خصوص اینکه بتوانیم اقداماتی انجام دهیم که بهره‌وری را افزایش دهد، برنامه‌هایی داریم که ممکن است بخشی از آن با اصلاح ساختار باشد. متولی‌زاده با بیان اینکه تصمیم برای تشکیل شرکت مادر تخصصی توزیع برق منتفی نشده، گفت: این بحث هنوز در حال بررسی است و متناسب با نیازهای صنعت برق روی آن تصمیم‌گیری خواهد شد. مدیرعامل توانیر در پاسخ به اینکه آیا ممکن است در دولت دوازدهم شاهد بازگشت بخش تولید به توانیر باشیم؟ گفت: هنوز هیچ تصمیمی در این زمینه‌ها گرفته نشده است.

تعادل

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR | پنج‌شنبه ۱۰ آبان ۱۳۹۷ | ۲۲ صفر ۱۴۴۰ | سال پنجم | شماره ۱۲۳۶ | Thu. Nov 1. 2018

صاحب امتیاز: موسسه رسانه نگاران خوب اندیش
مدیر مسوول: الیاس حضرتی
سردبیر: منصور بیطرف
نشانی: خیابان ستارخان - خیابان کوثر دوم - بن بست مینو
تلفن: ۶۶۴۲۰۷۶۹ - نمابر: ۶۶۴۲۰۴۱۷
چاپ: روز تاب - توزیع: نشر گستر امروز - تلفن: ۶۱۹۳۳۰۰۰
سازمان شهرستان‌ها: ۶۶۱۲۶۰۸۸
اذان ظهر: ۱۱:۴۷ | اذان مغرب: ۱۷:۲۷ | اذان صبح فردا: ۰۵:۰۰
info@taadolnewspaper.ir
مرامنامه اخلاقی روزنامه تعادل در وبسایت رسمی روزنامه در دسترس است

عکس روز

مراسم تعزیه در امامزاده جعفر(ع) اصفهان

عکس: ایرنا

کیوسک

در پیتزبورگ کسی منتظر ترامپ نبود

نیویورک تایمز:

حضور ترامپ در نخستین مراسم خاکسپاری قربانیان حمله به یهودیان، با واکنش‌های متفاوتی روبه‌رو شد. به گزارش صفحه اول این روزنامه، سفر روز سه شنبه ترامپ به پیتزبورگ با واکنش‌هایی روبرو شد از جمله واکنش‌های مقامات دولتی این شهر که اعلام کردند تمرکزشان در مراسم عزاداری برای قربانیان این تیراندازی است و ورود ترامپ، باعث می شود که توجه‌ها به سمت سفر او جلب شود. این معترضان که توسط گروه یک یهودی سازماندهی شده بودند، این راهپیمایی را به راه انداختند که هم اعتراضی بود هم نوعی مراسم عزاداری یهودی.

داون:

صفحه اول این روزنامه، خبر از سفر محمد جواد ظریف، به پاکستان منتشر کرد. طبق این گزارش، وزیر امور خارجه ایران، صبح دیروز در صدر هیاتی وارد اسلام‌آباد شد. طبق این گزارش محمد جواد ظریف در این سفر قرار است با نخست وزیر جدید پاکستان، وزیر امور خارجه و فرمانده ارتش پاکستان دیدار کرده و علاوه بر پیگیری آخرین اقدامات دولت پاکستان برای تامین امنیت و آزادی ۱۲ تن از مرزبانان کشورمان که توسط گروهک‌های تروریستی ربوده شدند، در خصوص روابط دو جانبه و مهم‌ترین تحولات منطقه‌ای و بین‌المللی گفت‌وگو و تبادل نظر خواهد شد. گفته شده محمد جواد ظریف، وزیر امور خارجه پس از بازگشت از ترکیه در صدر هیاتی سیاسی و نظامی به اسلام‌آباد سفر کرد. پیش از سفر شاه محمود قریشی وزیر امور خارجه پاکستان این سفر را مهم دانسته و اعلام کرده بود با همتای ایرانی خود درباره وضعیت تامین امنیت در منطقه و مرزهای مشترک تبادل نظر خواهد کرد.

وال استریت ژورنال:

در حالی که کمتر از یک هفته به انتخابات میان دوره‌ای امریکا باقی است، ترامپ همچنان به اقدامات غیر منتظره خود ادامه می‌دهد. به گزارش صفحه اول این روزنامه، دونالد ترامپ گفته در نظر دارد با صدور یک حکم حکومتی قانون «اصل خاک» که به متولدان در خاک امریکا حق شهروندی اعطا می کند را لغو کند. با این حال، بسیاری از ناظران این ادعای رییس جمهوری امریکا را با تردید ارزیابی کرده‌اند و می گویند با توجه به اشاره مستقیم قانون اساسی امریکا به اصل خاک و طبیعی دانستن حق شهروندی برای متولدان در خاک امریکا، به احتمال زیاد سخنان آقای ترامپ جنبه تبلیغاتی در روزهای باقی‌مانده به انتخابات کنگره دارد.

بازار هنر

آکادمی پورناظری فراخوان داد

آکادمی موسیقی پورناظری نخستین دوره فراخوان ملی حمایت از استعدادهای درخشان را با هدف کشف هنرمندان حوزه‌های مختلف موسیقی منتشر کرد. نخستین دوره فراخوان ملی حمایت از استعدادهای درخشان موسیقی به منظور کشف نوازندگان، خوانندگان و آهنگسازان توسط آکادمی موسیقی پورناظری برگزار می‌شود. داوطلبان این آزمون می توانند از تاریخ نهم تا بیستم آبان سال ۹۷ در سامانه این آکادمی ثبت‌نام کنند. بعد از تکمیل فرایند ثبت‌نام، داوطلبان براساس سن و رشته دسته‌بندی شده، در سه مرحله توسط هیات داوران متشکل از هنرمندان برجسته موسیقی به اجرای قطعه می‌پردازند. این در حالی است که در هر رشته یک نفر به عنوان برگزیده مرحله سوم این فراخوان، انتخاب و توسط آکادمی پورناظری برای آموزش‌های موسیقی بورسیه و در گام‌های بعدی جهت تولید و اجرای اثر حمایت می‌شود. افرادی که دو مرحله از این سه آزمون را با موفقیت بگذرانند، شامل تسهیلاتی برای حضور در کلاس‌های این آکادمی می‌شوند.

کارن همایونفر موسیقی «روسی» را می‌سازد

تهیه کننده فیلم سینمایی «روسی» از ساخت موسیقی این فیلم توسط کارن همایونفر خبر داد. علی اکبر ثقفی تهیه کننده سینما با اشاره به فیلم سینمایی «روسی» به کارگردانی امیرحسین ثقفی به مهر گفت: ساخت موسیقی و صداگذاری این پروژه سینمایی آغاز شده و به زودی مراحل پس از تولید آن نیز آغاز می‌شود. او ادامه داد: کارن همایونفر ساخت موسیقی «روسی» را برعهده دارد و آرش قاسمی نیز در حال صداگذاری این پروژه سینمایی است. این تهیه کننده سینما تاکید کرد: فیلم سینمایی «روسی» برای حضور در سی و هفتمین جشنواره ملی فیلم فجر آماده می‌شود. ثقفی در پایان گفت: نگارش یک فیلمنامه اجتماعی - کمدی به پایان رسیده است و به زودی با انتخاب کارگردان برای دریافت پروانه ساخت اقدام می کنم. امیر آقایی، طناز طباطبایی، صابر ابر، کامران تفتی، محمود نظرعلیان، حسین مسلمی، بهمن صادق حسنی و میلاد کی مرام با حضور سپیده گلچین بازیگران اصلی «روسی» هستند. از دیگر عوامل این پروژه می توان به نویسنده و کارگردان: امیر حسین ثقفی، شراره سروش، طراح صحنه و لباس: محسن دارسنج، طراح گریم: هادی اکبر خواه، مدیر تولید: هادی افشار، امین جعفری، مدیر فیلمبرداری: کاوه قاسم‌زاده، برنامه‌ریز: فاطمه ثقفی، دستیار اول کارگردان و منشی صحنه، مجری طرح و تهیه کننده: علی اکبر ثقفی اشاره کرد.

۷۵ شاعر لبخند زدند

کتاب «لبخند شاعر» مجموعه‌ای از ۷۵ عکس است که کورش ادیم از لحظه لبخند زدن شاعران ثبت کرده است و تا نمایشگاه کتاب تهران ۱۳۹۸ منتشر می‌شود.

کورش ادیم درباره چاپ عکس‌هایش در قالب کتابی با عنوان «لبخند شاعر» که قرار است تا نمایشگاه کتاب سال آینده چاپ شود گفت: «لبخند شاعر» که قرار بود حدود ۲ سال پیش منتشر شود با طراحی دوباره تا نمایشگاه کتاب تهران ۱۳۹۸ از طریق نشر ورا به چاپ خواهد رسید. او با اشاره به اینکه کتاب «لبخند شاعر» مجموعه‌ای از پرتره‌هایی است که از شاعران در حال لبخند زدن گرفته است، اظهار کرد: این پروژه سال ۱۳۹۵ شکل گرفت و ما استودیویی در حیاط یکی از ناشران برپا کردیم و با دعوت از شاعران لحظات لبخندزدن آنها را به ثبت رساندیم که درنهایت در این کتاب لبخند ۷۵ شاعر را به تصویر کشیده‌ایم. این عکاس درباره علت پرداختن به موضوع لبخند و پیوند آن با شاعران تشریح کرد: وقتی از شعر صحبت می کنیم همه به یاد شمع، حزن، اندوه و اشک می افتند ولی من سعی کردم لبخند شاعری که حزن یک ملتی را در سینه دارد، در قالب عکس نشان دهم. من در این عکس‌ها شاعر را به عنوان سمبل شادی یک جامعه نشان می‌دهم که در کنار سختی‌ها لحظات پرنشاطی هم دارد. به گفته او، قرار بود از هر شاعر یک بیت شعر در کنار عکس گنجانده شود اما برای ممانعت از تاخیر بیشتر در چاپ عکس‌ها آن هم در قالب کتاب، از این تصمیم صرف نظر کرده است.

وی تاکید کرد: این کتاب اگرچه تصویر بیش از ۶۰ درصد از شعرا را در بر می گیرد ولی به دلیل اینکه پرتره‌ای از همه شاعران معتبر در قید حیات نیست قطعا کتاب کاملی نخواهد بود. تاسف من این است که پرتره‌ای از برخی شاعران خوب در این کتاب وجود ندارد اگرچه ممکن است این امر زمینه‌ساز تولید و تدوین جلد دوم کتاب هم شود. این عکاس عنوان کرد: من دوست داشتم عکسی از شاعرانی چون احمدرضا احمدی، علی باباچاهی، یدالله رویایی و ... در این مجموعه داشته باشیم اما به دلایل متعدد امکان عکس گرفتن از آنها میسر نشد.

معلمانی که به جشنواره رشد، فیلم فرستادند

هجده فیلم از ساخته‌های معلمان به بخش فرهنگیان فیلمساز چهل و هشتمین جشنواره بین‌المللی فیلم رشد راه یافتند. از میان ۱۳۸ فیلم ارسالی فرهنگیان به دبیرخانه جشنواره رشد، ۱۸ فیلم در بخش مسابقه حضور خواهند داشت. اسامی آثار به شرح زیر است: سی اف (مهدی جوادی)، نور، سایه، زندگی (شهریار پورسیدیان)، داستان یک نقاشی (پیام تیموری)، هیچکس (الهام طرقی)، آرزوی بزرگ (محسن باقری نژاد)، رویاهای من زنده‌اند (علی حسن پور)، آقای فروزانفر (منصور غلامی)، رودخانه (ابراهیم طاهری نمهیل)، باران آباد (رضا غلامی مطلق)، شهاب (عبدالرضا افشارزاده)، وقتی گنجشک‌ها جیغ می کشند (خلیل رشنوی)، عطر نان، طعم نار (محمد مرادی جاوید)، تغییر (علی محمدنژاد)، سمفونی سیاه (رضا کیوان لو)، آموزش قلم زنی (سیده مژگان خمیسی)، قوری (مهدی صادقی راد)، تحمل (مهدی خدایاری) و هلیا (جلال نصیری هانیس). آثار این بخش در حوزه‌های مستند علمی آموزشی، فیلم داستانی کوتاه و پویانمایی تولید شده‌اند و به موضوعاتی چون بهداشت و تندرستی، تعلیم و تربیت، مسائل اجتماعی، حفظ ذخایر ملی، آموزه‌های دینی، کار آفرینی و حرفه آموزی می‌پردازند. چهل و هشتمین جشنواره بین‌المللی فیلم‌های علمی، آموزشی و تربیتی رشد با بخش مسابقه بین‌المللی، و ۲ بخش ملی (شامل فیلم‌های دانش آموزان، فرهنگیان فیلمساز و دانشجو معلمان) از ۲۵ آبان تا ۲ آذر ۹۷ در سینما فلسطین تهران برگزار خواهد شد.

چهره روز

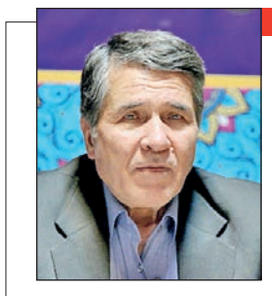

وقتی غلط نویسی خطرناک می‌شود

محمدجعفر یاحقی می گوید شبکه‌های ارتباط جمعی سبب گسترش غلط‌نویسی می‌شوند و این خطرناک است. این پژوهشگر و استاد زبان و ادبیات فارسی دانشگاه فردوسی مشهد با بیان اینکه ویراستاری می تواند زبان را از آفت‌ها و کژتابی‌ها حفظ کند، به شرطی که سامان یافته و نظارت شده باشد، به ایسنا گفت: یک وجه در غلط‌نویسی‌ها این است که بطور طبیعی در زبان فارسی عناصر و عواملی مطرح می‌شود که ممکن است لازمه تکامل و تحول زبان باشد؛ شاید نشود اسم اینها را غلط گذاشت چون مصطلح و مورد استفاده عموم است. او سپس با اشاره به اینکه آنجا که غلط‌نویسی ناشی از عمد، جهل و بی اطلاعی باشد، به زبان آسیب می‌زند، گفت: یک وقت چیزهایی هست که ناشی از کم‌اطلاعی، کم‌سوادی و حتی از روی غرض و نظر سوء است که قطعا آنها بیشتر لطمه می‌زنند و این در ارتباط با شبکه‌های ارتباط جمعی موثرتر است.

آماری از میزان هدررفت مواد غذایی در مناطق مختلف جهان

غذای یک‌سال گرسنگان زباله می‌شود

گروه گوناگون | آمارنامه

جمعیت جهان، روز به روز در حال افزایش است و منابع طبیعی نیز در حال کاهش. پیش‌بینی می‌شود تا سال ۲۰۵۰، جمعیت جهان به حدود ۹،۶ میلیارد نفر خواهد رسید. بر این اساس، نگرانی زیادی برای تولید مواد غذایی کافی برای این جمعیت در حال رشد وجود دارد. این در حالی است که سالانه، جهان با هدررفت مقدار زیادی از مواد غذایی روبرو است. سازمان غذا و کشاورزی (فائو) تخمین زده است در هر سال، یک‌سوم از تمام مواد غذایی تولید شده برای مصرف انسانی در جهان، معادل ۱،۳۲ میلیارد تن، هدر می‌رود. این هدررفت، شامل ۵۴ درصد از میوه و سبزیجات، ۳۵ درصد از محصولات دریایی، ۳۰ درصد از غلات و حبوبات، ۲۰ درصد از محصولات لبنی و ۲۰ درصد از فرآورده‌های دامی را شامل می‌شود.

در گزارش‌هایی که از هدررفت مواد غذایی به دست آمده، سرانه دورریز مواد غذایی توسط مصرف کنندگان در امریکای شمالی و اقیانوسیه، سالانه به ۲۹۰،۲ کیلوگرم می‌رسد. البته این مقدار از مواد غذایی، صرفا توسط مصرف کنندگان از بین نمی‌رود، بلکه در طول فرآیند تولید نیز، درصدی از مواد غذایی هدر می‌شود.

هرچند در کشورهای اروپایی سرانه مواد غذایی که سالانه هدر می‌رود، از امریکای شمالی کمتر است، اما در سطح جهانی، میزان قابل توجهی از هدررفت مواد غذایی به این قاره اختصاص دارد. در کشورهای اروپایی سرانه هدر شدن مواد غذایی سالانه نزدیک به ۲۷۶،۶ کیلوگرم می‌رسد. این در حالی است که در کشورهای امریکایی و اروپایی، برنامه‌های زیادی برای آموزش مصرف کنندگان آغاز شده است. از دست رفتن مواد غذایی و تولید زباله توسط این هدررفت، علاوه بر اسراف در مواد غذایی و تاثیراتی که بر گرسنگی و فقر در جهان می گذارد، تاثیر قابل توجهی نیز بر محیط زیست دارد. وقتی که مواد غذایی تبدیل به زباله می‌شوند، کربن زیادی تولید می کنند که این موضوع در انتشار گازهای گلخانه‌ای تاثیر بسزایی دارد. همچنین، طبق گزارش‌های به دست آمده، محصول حدود ۲۸ درصد از زمین‌های کشاورزی هدر شده که برای تولید این مواد غذایی سطح زیادی از آب‌های زیرزمینی، مصرف می‌شود. هرچند که در کشورهای در حال توسعه، اتلاف مواد غذایی نسبت به کشورهای توسعه‌یافته کمتر است، اما در مقیاس جهانی، بخش زیادی از مواد غذایی در این کشورها به‌هدر می‌رود. طبق آخرین گزارش به دست آمده، در کشورهای شرقی آسیا، سرانه دورریز مواد غذایی در هر سال، معادل ۲۴۰،۴ کیلوگرم محاسبه شده است. در این کشورها، بخش زیادی از اتلاف مواد غذایی، به دلیل زیرساخت‌ها و تجهیزات ضعیفی است که در فرآیند تولید به کار می‌رود. همچنین گاهی در جریان واردات مواد غذایی به این کشورها، به‌دلیل سیستم حمل‌ونقل ضعیف، ممکن است میزان زیادی از مواد غذایی از بین برود.

به نظر می‌رسد در کشورهای کمتر توسعه‌یافته و فقر دورریز مواد غذایی کمتر باشد، اما گزارش‌ها حاکی از آن است که این مناطق، سالانه با اتلاف مواد غذایی زیادی روبرو هستند. در کشورهای امریکای لاتین، شمال آفریقا و آسیای میانه، سرانه اتلاف مواد غذایی سالانه در حدود ۲۲۶،۷ کیلوگرم برآورد شده است. این اتلاف مواد غذایی در حالی است که طبق گزارش‌های رسیده، در سال ۲۰۱۵، نزدیک به ۴۰ میلیون نفر از ساکنان کشورهای خاورنزدیک، شمال آفریقا به دلیل دسترسی نداشتن به مواد غذایی مناسب گرسنه بودند. همچنین در سال گذشته، ۵۳ میلیون نفر از مردم کشورهای امریکای لاتین، در فقر و گرسنگی به سر می‌بردند.

جنوب صحرای آفریقا، همین طور جنوب و جنوب شرقی آسیا، در مقایسه با امریکا و اروپا، میزان کمی از مواد غذایی هدر می‌رود. در این کشورها، بیشترین سهم از گرسنگان جهان در این کشورها زندگی می کنند. همچنین بیماری‌های زیادی بر اثر کمبود مواد غذایی در میان ساکنان این مناطق به وجود می‌آید. با این حال سرانه هدر رفت غذا در جنوب صحرای آفریقا سالانه به ۱۵۸،۷ کیلوگرم می‌رسد. این در حالی است که برخی گزارش‌ها حاکی از این است که غذای هدررفته در آفریقا، تامین کننده غذای مورد نیاز ۳۰۰ میلیون نفر از ساکنان گرسنه در زمین است.

کمترین هدررفت مواد غذایی در کشورهای جنوب و جنوب شرقی آسیا گزارش شده است. سرانه اتلاف مواد غذایی در این کشورها سالانه نزدیک به ۱۰۲،۹ کیلوگرم است. آن طور که در بررسی‌ها به دست آمده سهم فرآیند تولید و توزیع در هدررفت مواد غذایی بیشتر از سهم هدرفت مصرف کنندگان است. در واقع، به نظر می‌رسد بیشترین میزان هدررفت مواد غذایی در فرآیند تولید تا رسیدن به دست خرده‌فروشان صورت می گیرد. در این فرآیند نیز، کشورهای جنوب و جنوب شرقی آسیا سهم کمی از اتلاف مواد غذایی را در بین کشورها به خود اختصاص داده‌اند. با توجه به آمار ارایه شده و شرایط هدررفت مواد غذایی در جهان، سازمان ملل متحد، در تلاش است که جای تولید بیشتر مواد غذایی، از هدر رفتن بخش زیاد این مواد جلوگیری کند. مقامات بین‌المللی برای مقابله با این بحران به دنبال راهکارهایی برای از بین بردن دورریز مواد غذایی تا سال ۲۰۳۰ هستند. همان طور که گفته شد، سالانه نزدیک به ۱،۳۲ میلیارد تن مواد غذایی در جهان هدر می‌رود. این در حالی است که گزارش‌هایی حاکی از این است که این میزان مواد غذایی برای سیر کردن تمام گرسنگان جهان را در طول یک سال کفایت می کند.

کشورهایی با بیشترین سرانه میزان هدر رفت مواد غذایی (کیلوگرم)

	سرانه میزان هدر رفت سالانه				
۱	امریکای شمالی و اقیانوسیه	۲۹۰/۲	۴	آمریکای لاتین	۲۲۴/۵
۲	اروپا	۲۷۶/۶	۵	شمال و غرب افریقا آسیای میانه	۲۲۶/۷
۳	آسیای شرقی	۲۴۰/۴	۶	جنوب صحرای افریقا	۱۵۸/۷
			۷	جنوب و جنوب شرقی آسیا	۱۰۲/۹

میراث‌نامه

کلاف پیچیده احیای کاروانسرای وکیل کرمان

معاون اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان کرمان گفت: با توجه به توان مالی بانک گردشگری و تعلق خاطری که به استان کرمان و همچنین نگاه ویژه‌ای که به صنعت گردشگری دارند، عملیات احیای کاروانسرای وکیل به شکل جدی و با حداکثر توان فنی آغاز شده و امیدواریم هرچه زودتر شاهد بهره‌برداری از این بنای تاریخی در دل شهر که می‌تواند به عنوان یکی از مراکز جذب گردشگر در استان کرمان شناخته شود، باشیم. حمید روحی با اشاره به کلنگ‌زنی چندباره پروژه احیای کاروانسرای وکیل کرمان گفت: کاروانسرای وکیل در سنوات گذشته چندبار به بخش خصوصی واگذار شد اما متاسفانه به دلیل مشکلات حقی و قانونی به وجود آمده در این پروژه؛ هیچ کس به‌صورت جدی این موضوع را پیگیری نکرده است. او با بیان این مطلب که کسی پیگیر رفع مشکلات سرمایه گذاران کاروانسرای وکیل نبوده و همین امر نیز سبب شده سرمایه گذاران راغب به ادامه کار در این پروژه نباشند، تصریح کرد: با توجه به اینکه برای مرمت، استحکام بخشی و بازسازی این بنای تاریخی به بودجه زیادی نیاز است، در سال گذشته مجموعه دستگاه قضایی به این پرونده ورود و با این همکاری توانستیم خلع یدی برای شرکت قبلی که کاروانسرا به آنها واگذار شده بود، صادر و بلافاصله مزایده‌ای برای پیمانکار جدید برگزار کردیم که در آن مزایده بانک گردشگری برنده و به عنوان سرمایه گذار این پروژه انتخاب شد. معاون اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان کرمان از ظرفیت «بانک گردشگری» سخن به میان آورد و عنوان کرد: با توجه به توان مالی این بانک و تعلق خاطری که به استان کرمان و همچنین نگاه ویژه‌ای که به صنعت گردشگری دارند، عملیات احیای کاروانسرای وکیل به شکل جدی و با حداکثر توان فنی آغاز شده و امیدواریم هرچه زودتر شاهد بهره‌برداری از این بنای تاریخی در دل شهر که می‌تواند به عنوان یکی از مراکز جذب گردشگر در استان کرمان شناخته شود، باشیم. وی، مشاور پروژه احیا و بازسازی کاروانسرای وکیل را بزرگ‌ترین مشاور بناهای تاریخی ایران دانست و بیان کرد: خوشبختانه هم اکنون کارگاه مرمت این پروژه تعبیه و تجهیز شده و حدود دو ماه است که عملیات اجرایی آن آغاز، ضمن آنکه در یک سال گذشته نیز مطالعات این پروژه صورت گرفته است. معاون اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان کرمان در ادامه در پاسخ به این سوال که دو سال قبل قول مساعد برای بازسازی خانه شهر داده شده است و تا کنون چه اقداماتی در این راستا صورت گرفته است؟ به ایسنا گفت: مقرر بود خانه شهر توسط سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری تملک شود اما پس از پروسه ثبت آن، شهردار کرمان نامه مبنی بر اعلام آمادگی شهرداری و شورای شهر برای تقبل هزینه‌های مرمت و احیای خانه شهر کردند. او با بیان این مطلب که مشاوره‌هایی برای بناهای سازه خانه شهر انجام شده است، تصریح کرد: مقرر شد مشاور برای مطالعات خانه شهر انتخاب شود که اکنون مراحل تنظیم قرارداد با مشاور در حال اجرا است.

تاریخ‌نگاری

اجرای عملیات پیروزمندانه «محرم»

دهم آبان ۱۳۶۱، عملیات محرم با رمز «یا زینب(س)» با فرماندهی مشترک ارتش و سپاه پاسداران انقلاب اسلامی آغاز شد. هدف از اجرای این عملیات که در منطقه غرب در نواحی شرهانی، زبیدات، بیات، دهلران و عین خوش صورت گرفت، آزادسازی ارتفاعات جنوب دهلران، خارج کردن شهرهای موسیان و دهلران از زیر آتش توپخانه و دسترسی به امکانات داخل خاک عراق بود که با پیروزی رزمندگان اسلام به پایان رسید. عملیات محرم در آبان ماه سال سوم جنگ برابر با ۱۴ محرم‌الحرام در جبهه شمالی استان خوزستان و در حواشی مرز انجام شد. در آن زمان، با اطمینان نداشتن ایران از امکان ختم جنگ با انجام فعالیت سیاسی از طریق کمک مجامع بین‌المللی، اجرای عملیات نظامی همچنان به عنوان مهم‌ترین راهکار ایران برای تسلیم کردن حکومت عراق و پذیرش شرایط ایران برای پایان دادن به جنگ تلقی می‌شد. بر این اساس، عملیات محرم طرح‌ریزی و اجرا شد. این عملیات یکی از سلسله عملیات کربلا با اسم کربلای ۵ است؛ عملیاتی که در منطقه موسیان و در جنوب دهلران تافکه انجام شد. عملیات محرم ساعت ۸:۲۲ دهم آبان ۱۳۶۱ با رمز لاحول و لاقوه الا بالله یا زینب کبری(س) آغاز شد. هدف این عملیات، آزادسازی سرزمین‌های اشغالی ایران در اطراف کوه‌های مرزی جبل‌الحمرین در جنوب دهلران و منطقه بین فکه تا شهر دهلران بود. این عملیات به عنوان یکی از عملیات برون‌مرزی ایران هم شناخته می‌شود، چرا که علاوه بر طرح آزادسازی اراضی اشغالی ایران در ناحیه مرزی فکه، پیشروی در خاک عراق هم برای آن برنامه‌ریزی شده بود. تقریبا از یک ماه و نیم پیش. فرماندهان یگان‌های منظور شده برای این عملیات از اول مهر در جریان قرار گرفتند و کار شناسایی از منطقه را شروع کردند. از ۲۰ مهر، کار جابه‌جایی یگان‌ها برای انجام عملیات آغاز شد و از آنجا که ۲۶ مهر برابر با اول ماه محرم بود، بر همین اساس، عملیات به نام محرم خوانده شد. عملیات محرم، بعد از موفقیت رزمندگان اسلام در عملیات مسلم بن عقیل، توانست امید به پیروزی را تا حد زیادی افزایش بدهد. بر همین اساس، امام خمینی(ره) این عملیات را فتح بزرگ محرم نامیدند. در تاریخ ۶۱/۸/۱۲ محسن رضایی فرمانده وقت سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و علی شمخانی، قائم‌مقام سپاه با امام خمینی(ره) دیدار کردند و آخرین تحولات جبهه‌ها و گزارش عملیات محرم را به اطلاع فرمانده کل قوا رساندند. در پایان این دیدار، فرمانده سپاه پاسداران درباره این ملاقات گفت: امام فرمودند، سلام مرا به همه رزمندگان اسلام برسانید و به آنها بگویید قوی دل باشند و نفس‌های آخر این متجاوزان را بگیرند و با قدرت، عمل کنند که خداوند پشتیبان شماست.